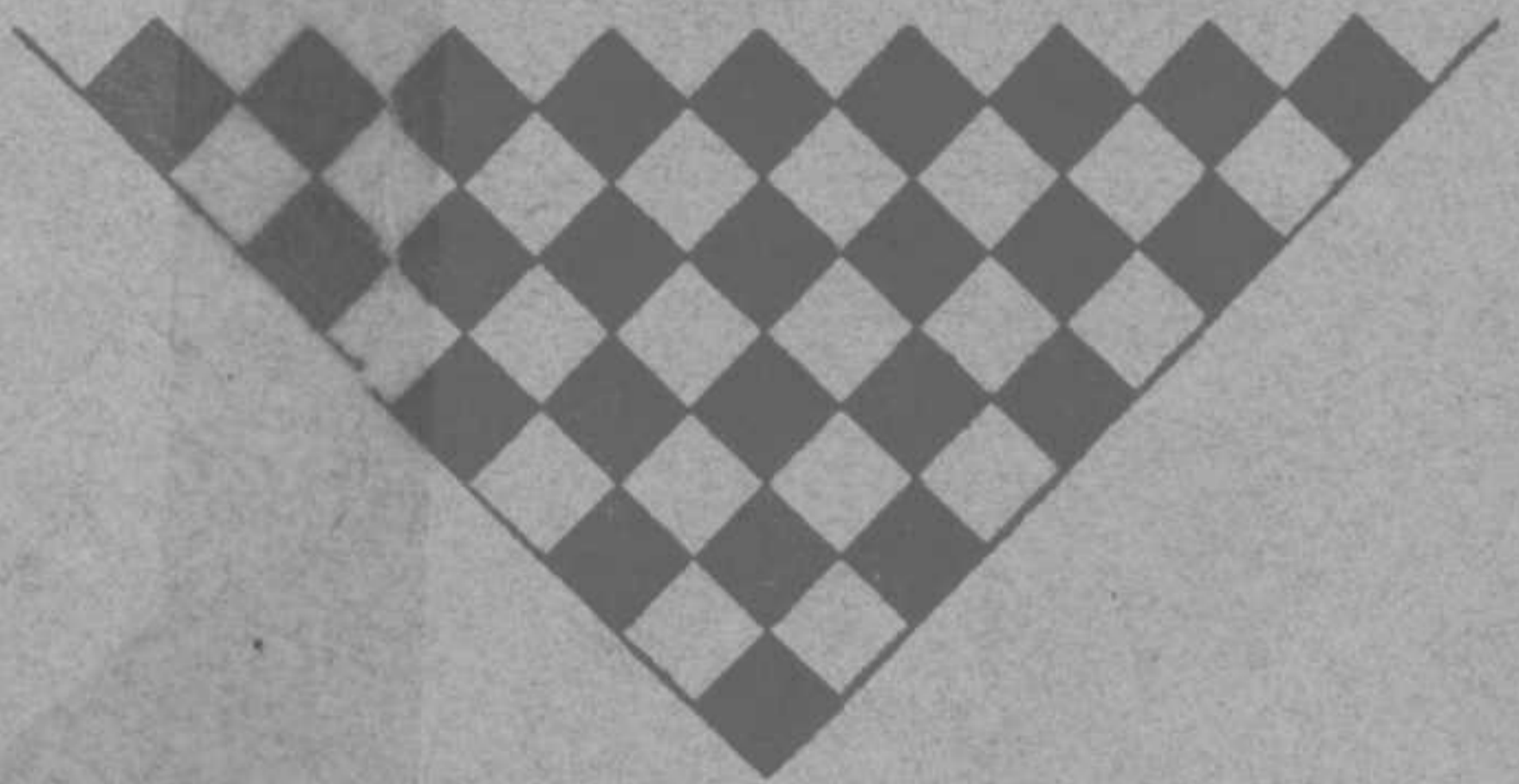

**WAT
WIJ MISTEN**

UITGAVE VAN DEN NEDERLANDSCHEN DAMBOND

WAT WIJ MISTEN

WAT WIJ MISTEN

UITGEGEVEN DOOR

DEN NEDERLANDSCHEN DAMBOND

DIT BOEK OMVAT IN HOOFDZAAK DE KOPY DIE IN „HET DAMSPEL” ZOU ZIJN OPGENOMEN, WARE HET NIET, DAT DIT ORGAAN ONDER DRUK VAN DE DUITSCHE BEZETTING NIET IS VERSCHENEN IN DE PERIODE VAN MEI 1943 TOT EN MET SEPTEMBER 1945

EEN BELANGRIJK GEDEELTE IS GEWIJD AAN DE NAGEDACHTENIS VAN HEN DIE NA DE BEVRIJDING NIET IN ONZE GELEDEREN TERUGKEERDEN. HET BOEK WORDT NIET ONTWIJD DOOR EENIGE AANDACHT TE SCHENKEN AAN HEN, DIE ZICH HET LIDMAATSCHAP VAN DEN NEDERL. DAMBOND ONWAARDIG TOONDEN

[1946]

UITGAVE VAN DEN NEDERLANDSCHEN DAMBOND
IN SAMENWERKING MET DRUKKERIJ REIDEL TE DORDRECHT

INLEIDEND WOORD VAN DEN BONDSVOORZITTER

Wat beoogen wij met de uitgifte van ons boekwerk „Wat wij misten“?

De titel zegt het reeds. Deze uitgave heeft geen ander doel dan U een overzicht te geven van de belangrijkste gebeurtenissen op damgebied in ons land gedurende de jaren, dat de uitgifte van ons maandelijks verschijnend Bondsorgaan „Het Damspel“ door de bezetters was verboden. Daarnaast zal het U geven de beste in deze periode gespeelde partijen, resp. gecomponeerde, maar nog niet gepubliceerde problemen, eindspelen en partijfragmenten, teneinde ook voor het nageslacht de ontwikkeling der damtechnische wetenschap vast te leggen, waardoor tevens het doel wordt nagestreefd, dat in 1906 den oprichters van ons Bondsorgaan voor oogen zweefde.

Dit zijn dus de twee hoofdmotieven, die bij ons voor stonden toen wij in 1943 tot de uitgifte (na den oorlog) besloten.

Wij zouden echter schromelijk in onze taak te kort schieten en het zou een gebrek aan waardeering zijn en niet getuigen van piëteit, indien wij nalieten de vele, tijdens de bezetting in concentratiekampen of elders gevallen sportmakers te herdenken, waarbij ik speciaal denk aan mijn voorgangers de Heren J. Groenteman, A. v. Broek en Mr. Simonde Jong.

Daarom besloten wij aan hen allen een speciale rubriek te wijden onder den titel „Personalia“, welke rubriek ik in Uwe bijzondere belangstelling aanbeveel.

De verzorging van het geheele boekwerk werd opgedragen aan den tegenwoordigen Hoofdredacteur van het Damspel, den Heer P. D. de Graaf te Amsterdam, die zich voor de samenstelling van een aantal technische rubrieken, in overleg met het Bondsbestuur, enkele der beste publicisten en kenners van ons spel, assumeerde. Deze medewerkers zijn de Heeren: P. J. van Dartelen, D. Douwes, B. Dukel, J. J. H. Mertens, O. J. B. v. d. Sleen, J. H. Vos, G. L. Gortmans en anderen.

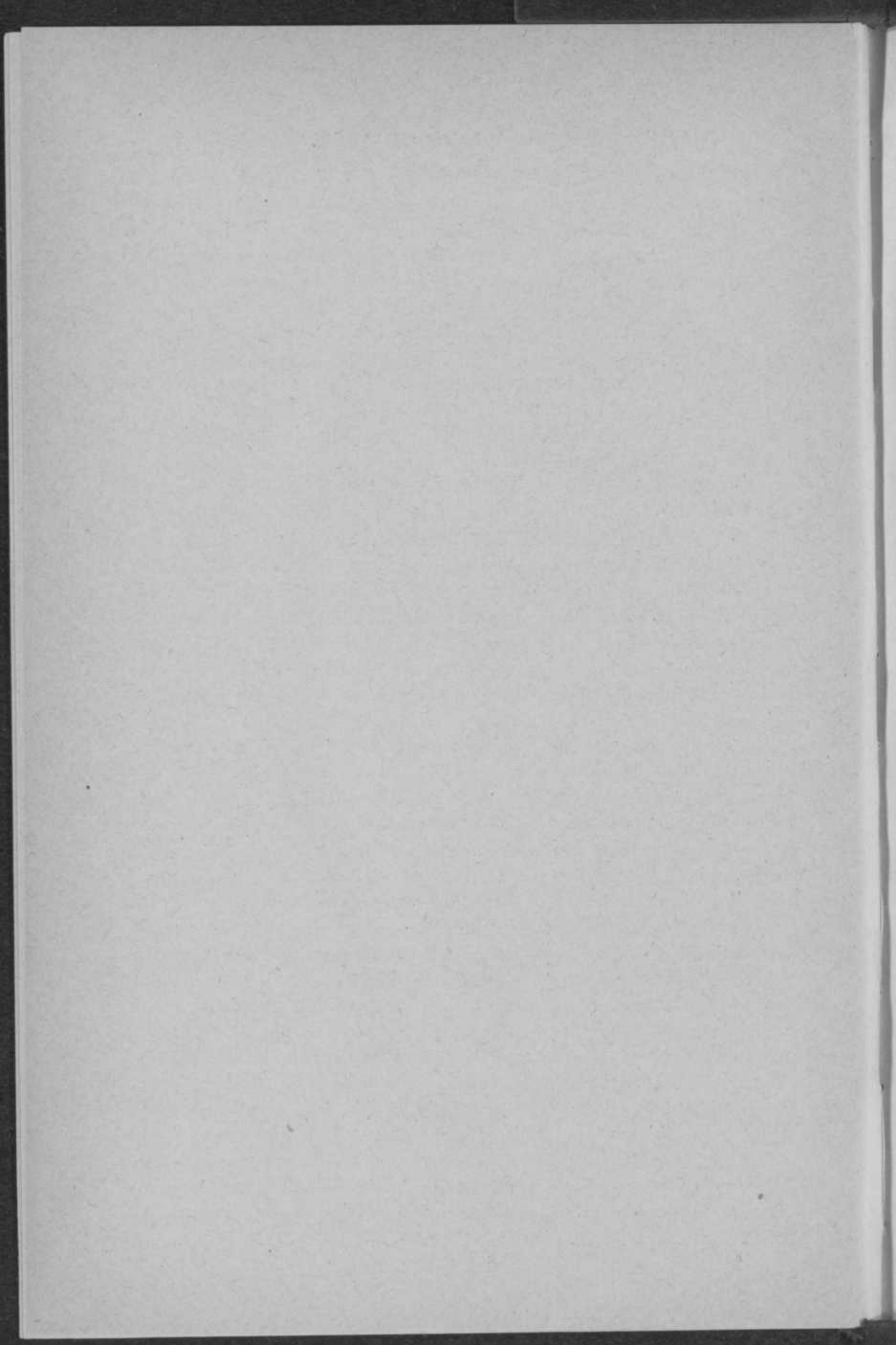
Rest mij tenslotte oprechten dank te brengen aan allen die aan de totstandkoming van het boek hebben medegewerkt en deze medewerking geheel belangeloos gaven.

Mogen wij met deze uitgave, waarvan aan alle Bondsleden een exemplaar zal worden toegezonden, den opzet bereiken, dien wij ons hebben voorgesteld, n.l. een voor de historie vastleggen van alle belangrijke gebeurtenissen op organisatorisch en speltechnisch gebied, gedurende de zeer bewogen jaren 1943—1945, de periode, waarin een bezettende macht de uitgifte van ons Bondsorgaan stop zette.

Gaarne beveel ik lezing van het boek aan op de eerste plaats aan alle Bondsleden, aan alle dammers buiten Bondsverband en aan degenen, die voor ons mooie spel belangstelling toonen.

Breda, Januari 1946.

J. H. WILLEMS.

INLEIDING

28 April 1945.

Het is met zeer gemengde gevoelens, dat wij ons neerzetten om een aanvang te maken met het samenstellen en redigeeren van het boek: „Wat wij misten”, het verzamelboek, dat ons dammers van Nederland zal moeten schadeloos stellen voor het gemis van „Het Damspel” van April 1943 af.

In onze boekenkast staan op een rij alle jaargangen van „Het Damspel”, keurig netjes ingebonden. Het is een haast uniek bezit en voor ons een kostbaar bezit! Het eenige bezwaar aan dit totaalbezit is, dat tamelijk duidelijk in het oog springt het merkwaardige verschil in uitgave van „Het Damspel”.

Naast keurige druk en prima papier, komen voor minder goed papier en minder goede druk, terwijl ook het formaat nogal eens gewisseld heeft, maar alles valt weg als men den jaargang 1943 ter hand neemt. Hoogst minderwaardig papier en dan slechts 4 nummers en daarna niets meer, thans reeds meer dan twee jaar geen „H.D.”, een leegte die zeer doet en die niet te vervangen is geweest door het surrogaat der gestencilde mededeelingen van de diverse provinciale Bonden.

Met alle waardeering voor het door verschillende bonden op dit gebied gepresteerde, meenen wij, dat deze stencils niet van blijvende waarde zijn.

Er komt bovendien nog bij, dat ook hieraan plotseling een eind is gemaakt, eenerzijds door het verschijnen van het z.g. Mededeelingenblad van den Nederlandschen Dambond en anderzijds door de stagnatie in het postverkeer, waarbij dan tenslotte nog komt het aanmerkelijk verschil in de tijdstippen van de bevrijding van de deelen van bezet Nederland.

Doordat er tusschen bevrijd en nog bezet Nederland geenerlei contact mogelijk was, bleef slechts over het contact in den geest, tusschen de dammende Nederlanders.

Dat dit geestelijk contact bestaan heeft en nog bestaat is zonder twijfel. Men denkt aan elkaar, men leeft met elkaar mede, om kort te gaan, de saamhorigheid is nooit verbroken geweest, al waren ten slotte ook alle middelen om hieraan uiting te geven niet meer aanwezig.

De dammers in Nederland werden gesplitst in deelen, naar gelang van bezet of bevrijd Nederland, zij werden verspreid over geheel Duitschland (arbeidsinzet), zij moesten evacueeren, zij stonden bloot aan bombardementen en aan inundaties, zij stonden bloot aan honger en koude, maar de band die dammers samenbindt is wel slap geworden maar nooit verbroken.

Daarvan kregen wij in den loop der tijden, talrijke bewijzen. Sterker

nog, naarmate de moeilijkheden van het dagelijksche leven toenamen en hun stempel drukten op de beoefening van het damspel en het clubleven bijna geheel uitdoofde, werd de saamhoorigheid onder de dammers getoetst door de nooden, waarin de hoofdstedelingen kwamen te verkeeren.

De nooden, die aan hongersnood nabij kwamen en waarin de landelijke dammers, naar onze waarneming, naar beste krachten hebben getracht te voorzien ten gunste van hun steedsche mededammers.

Over dezen vorm van medeleven niets dan lof. Contact, in den geest aanwezig, werd omgezet in persoonlijk contact langs moeizame fiets- en wandeltochten en nevens de nooden van alle dagen, werden de zaken, die ons dammers altijd bezig houden, aangeroerd en besproken.

Wij, dammers in Nederland, gingen met onze medeburgers den langen en uiterst moeilijken weg van den winter 1944/45, toen alle verkeer en dus alle persoonlijk contact bijna onmogelijk was, toen de materieele bijstand van het platte land ten einde was geloopt en het velen uit de stad aan de kracht ontbrak om het contact vol te houden. Toen gaapte overal de leegte, het niets.....

Maar met het terugkeeren van de zon, van de voorjaarsdagen, keerde ook de hoop in onze harten terug.

Contact werd weer gemaakt, zoo wel mondeling als schriftelijk, maar het kwam terug, in sommige gevallen met groote hiaten en zeer langen tijdsduur maar het kwam terug..... tot door de verdere bevrijding van Nederland, n.l. de bevrijding van de Oostelijke en Noordelijke deelen van ons land, Utrecht, Noord- en Zuid-Holland letterlijk geïsoleerd kwamen te liggen, geïsoleerd door de Hollandsche waterlinie, met de bevrijding brengende troepen in de omgeving van Amersfoort.

Wij misten ons bondsblad „Het Damspel”, wij misten het contact door middel van besprekingen en vergaderingen, wij misten de reis- en verblijfgelegenheid, wij misten in vele dagen, weken, ja zelfs maanden, den moed of lust ons met damzaken in te laten, wij misten, om zoo te zeggen, op bepaalde momenten alles..... wij misten zelfs het inzicht, dat het langzaam tijd werd de opgenomen voorbereidingen van dit boek verder ter hand te nemen..... totdat het inzicht doorbrak, dat het wenschelijk was, niet langer bij de pakken neer te zitten, doch voortgang te maken, opdat, wanneer de vrede eenmaal ons deel is en de mogelijkheid aanwezig dit boek te laten verschijnen, het dan noodzakelijk is om nu de voorbereidingen te treffen, dat het boek: „Wat wij misten” zo spoedig mogelijk kan verschijnen en daarmee het onderbroken contact, wegens het uitvallen van „Het Damspel” van April 1943 af wordt overbrugd door het boek, dat niet geheel en al misplaatst tot titel draagt:

„WAT WIJ MISTEN”.

HOOFDSTUK I

DE INDEELING.

Het behoeft feitelijk geen toelichting, dat het eerste Hoofdstuk gewijd is aan hen die ons in de oorlogsjaren ontvielen.

Het zijn de dammers die voor altijd hun schijven opborgen, opgeroepen tot een hooger leven.

Het zijn de dammers, die uit ons midden zijn weggesleurd door de bezetters door middel van: arbeidsinzet, concentratiekamp, fusilleering.

Zoo zou het eerste Hoofdstuk dus feitelijk een aaneensluitend „In Memoriam” zijn, maar er zijn er onder ons die de vernedering, den honger en het onderduiken hebben overleefd, die de krijgsgevangenschap tot een goed einde hebben gebracht.

De bijzondere tragedie, die de Joden heeft getroffen is in het eerste Hoofdstuk beschreven.

Dit alles is ondergebracht onder den verzamelnaam:

PERSONALIA

Zij, die ons ontvielen

Een diepe ontroering ging door veler hart, toen de bevrijding ons deel werd. Vijf jaren oorlogsgeweld en oorlogsleed waren voorbij. De keten, die gedurende vijf jaren steeds nauwer werd aangehaald, de nazi-terreur, behoorde tot het verleden.

Hoevelen zijn er niet onder bezweken. Wij denken daarbij aan hen, die sinds Mei 1940 tot aan de bevrijding het grootste offer brachten voor de vrijheid, die wij dank zij hun offer hebben herkregen.

Het verlies van hen, die in de laatste maanden het offer van hun leven hebben gebracht, is des te tragischer, juist omdat het nazibeest vernietigd werd. Zij mochten de totale nederlaag van den vijand, waartegen zij uit volle overtuiging hun strijd tot het einde hebben volgehouden, niet aanschouwen. Doch zij waren overtuigd, dat het recht eens zou zegevieren. Deze vrienden — bekenden en onbekenden — zij rusten in Vrede.

Wij zijn vervuld van dank en piëteit voor alles wat zij hebben gedaan. Het is goed, dat wij gezamenlijk onze gevallen eeren.

Wij denken aan al het leed, dat door onze Joodsche medeburgers in deze oorlogsjaren geleden werd. Hoevelen van hen zijn op de meest wreede wijze mishandeld en vermoord. Voor talloos velen is de dag der bevrijding te laat gekomen. Wij huiveren bij de gedachte hoe het mogelijk was, dat er mensen konden bestaan, die zonder wroeging

tienduizenden weerlooze medemenschen op de afschuwelijkste wijze den dood in joegen. Dat konden geen menschen zijn, dat waren..... In onze Nederlandsche woordenschat ontbreekt het woord dat hier zou moeten staan.

Ook in ons klein damwereldje missen wij verscheidene van onze Joodsche dammers. Officieele gegevens staan ons niet ten dienste. Daar ons echter nu nog geen bericht gewerd, mogen we met groote zekerheid aannemen, dat zij hun leven lieten.

Hier nu volgt een overzicht van hen, die wij hier gedenken, doch welke lijst op grond van de hierboven aangehaalde redenen geenszins op volledigheid kan bogen.

AALTEN. Damclub Barlo. G. Lichtering in September 1944 opgepikt door S.S. Wist te onvluchten. Zooveel geleden, dat hij ondanks zijn verkregen vrijheid, is bezweken.

ALMELO. Zwart-Wit. Een der eersten, die bij de Jodenvervolging naar Duitschland werd gevoerd. Twee maanden later reeds slachtoffer. De voorzitter L. v. Wittene.

AMSTERDAM. Noode mist G.S. haar leden A. van Broek (oud-voorzitter N.D.B.) en S. Scheffer. Zij keerden niet terug.

Voor onzen jeugdigen vriend Jernberg, Joz. Blankenaar, verwijzen wij naar een afzonderlijk artikel in dit boek. Op den dag der bevrijding liet hij het leven.

O.D.V. verloor een veelbelovend jong lid. H. Snoek heeft de ontberingen en honger van den fatalen winter 1944/45 niet weerstaan.

APELDOORN. „De Dam”. Het concentratiekamp in Duitschland vermoordde drie der beste leden, n.l. J. Elze, F. J. Duinkerken en J. Kruiswijk.

BERGEN OP ZOOM. J. van Bijnen, een der grootste ondergrondsche werkers heeft de liefde voor zijn Vaderland met den dood moeten betalen. Hij was tevens een der beste leden van B.O.Z.D.C.

ENSCHDEDE. E.D.C. had enkele slachtoffers. W. Vije liet zijn leven in het concentratiekamp; oud-voorzitter H. J. Verhóeks kwam bij het laatste bombardement van Hengelo om het leven.

's-GRAVENHAGE. W.Z.D.V. mist J. A. Boekholt, die de hongerperiode geen weerstand heeft kunnen bieden.

GRONINGEN. R. Brunsting, illegaal werker, naar Duitschland en concentratiekamp?

HAARLEM. „Oosterkwartier”. Theo Schijvenaar, een goed speler en sportieve jongeman, kwam in 1944 bij een bombardement van Berlijn om.

HARDINXVELD. Mei-staking 1943. Opgebracht Jan Willem de Blaey en J. Ruitenbergh leden van „Denk en Zet”. Met 13 anderen berecht voor het Standgerecht te Rotterdam, eisch voor allen „de doodstraf”. Uitspraak vier ter dood veroordeelden, tot deze vier behoorde de Blaey.

Febr. 1945 J. Stam Mzn. te Hamburg overleden.

HENDRIK IDO AMBACHT. C. de Vormer dood gemarteld in concentratiekamp in Duitschland.

's-HERTOGENBOSCH. Geallieerde troepen rukken binnen! Om aan zijn vreugde uiting te geven, begaf A. Pennings, lid van Excelsior, zich naar buiten. Een granaatsplinter maakte een einde aan zijn leven.

HUIZUM (Gr.). De penningmeester H. de Jong door den bezetter neergelegd bij het halen van wat brandstof.

LEEUWARDEN. In Januari 1945 werd bij een bombardement doodelijk getroffen de heer S. de Vries, lid van de damclub Leeuwarden.

MAASDIJK. S. Vellekoop lid van M.D.C. werd met een Duitsch schip weer naar Holland vervoerd. Hij heeft zijn vaderland niet meer bereikt, omdat het schip op een mijn liep en met man en muis verging.

MAKKUM. Een der sterkste spelers B. Wieling door mishandeling en ondervoeding in een strafkamp bezwaken.

NOORDBERGUM. Op 12 Mei 1940 sneuvelde aan den Afsluitdijk het trouwe en sportieve lid Jan Venema, wonende te Hardegarijp.

ROTTERDAM. Rotterdam, verschrikkelijk getroffen door het onmensschelijk bombardement van Mei 1940, kreeg in den loop der jaren nog meer verliezen te boeken.

In 1942 weggesleept de Joden N. Cohen, J. Coster en J. van Kloeten, leden van Constant.

In 1944 Constant boekt opnieuw een schrijnend verlies. Zonder vorm van proces werd het lid W. de Warle doodgeschoten.

R.D.G. verloor haar lid J. Bonevang.

In 1945 gefusilleerd bij massa-terechtstelling J. M. Jansen, Constant en C.D.R.

UTRECHT. Op één na bleven alle leden van U.D.G. gespaard. M. Meijer, Jood zijnde, werd naar een kamp in Duitschland gevoerd en sindsdien werd van hem niets meer vernomen.

WINKEL. Bij bomaanval in Duitschland gedood C. Brouwer.

Voor Limburg e.a. provincies zie afzonderlijke artikelen.

Overledenen in de bezettingsjaren

- AMSTERDAM. „Crescendo”. W. J. Kok, H. v. Son, A. Frieze.
's-GRAVENHAGE. C. de Nie, voorzitter van W.Z.D.V.
HAALDEREN. W. J. Spanbroek, voorzitter, tijdens evacuatie in Woensel overleden.
HAARLEM. J. Dienske Jr., lid van „Het Noorden”.
HARLINGEN. F. Strandstra, secretaris der club.
HILVERSUM. J. G. v. Loenen, penningmeester H.D.G.
's-HERTOGENBOSCH. A. Sterk en W. Kipping van de Bossche Damclub.
ROTTERDAM. L. Spruit, lid van Constant.
UTRECHT. „Ons Genoegen”. C. Yff wonende te Zeist.
ZEIST. E. van Tellegen.
ZUID-SCHARWOUDE. W. Kuiper, oud-voorz. en Jac. v. d. Welle, oud-penningm.

In Memoriam D. Kikke

Beverwijk. 13 Maart 1943. De heer D. Kikke op 77-jarigen leeftijd overleden. Vermelden we hierbij, dat deze vroeger te Edam woonachtig was, aldaar geboren, bij het onderwijs werkzaam was en bij het bereiken van den daartoe gerechtigden leeftijd te Beverwijk zijn welverdiende rust genoot.

Om wat te vertellen van het damleven van den heer Kikke dienen we terug te gaan tot pl.m. 1900, ja eigenlijk tot ongeveer 1890. Toen al speelde de heer K. met bekende Noordhollandsche dammers, zooals de vermaarde speler Klaas Bouwes te Edam, zijn leermeester en diens beide zoons Jan en Nico, de damfamilie de Heer en Noome met Zomerdijk uit de Beemster, Vijn, Koster, Luteijn en vele anderen. Kleine ontmoetingen tusschen spelers uit Edam en Beemster, vonden een enkele maal wel eens plaats, later tusschen de beide inmiddels opgerichte clubs, Edam onder aanvoering en voorzitterschap van K. Bouwes. Dit nog vóór de oprichting van den Dambond. De heer Kikke bleek later de man te zijn. Voorzitter en een sterk fijn voelend speler, een bezielend figuur, waarvan veel kracht uitging.

Met het verscheiden van hem is de tweede prijswinnaar en ook de laatste nog in leven zijnde deelnemer van den eersten Ned. Zeskamp, georganiseerd door den toenmaligen Alg. Ned. Dambond in Juli—Augustus 1906, heengcggaan.

Veel heeft de overledene voor ons damspel gedaan. Onder aanvoering van hem de organisatie van veel damgebeurtenissen te Edam en naar buiten. Daarvan zijn nog altijd blijde herinneringen in omloop, zooals

een groot damgebeuren te Amsterdam en later „de inkomst van den Ned. pionier de Haas bij het geven van een simultaan-seance". De feitelijke samenstelling van het damwerk „de Damspeler" door C. H. Broekkamp was mede zijn werk.

Bij zijn vertrek uit Edam bleek dit eenige terugslag te hebben op het damleven aldaar. Te Beverwijk weer winst, temeer waar de zoon K. Kikke mede toetrad. Op 75-jarigen leeftijd behaalde de heer Kikke aldaar nog onbedreigd het clubkampioenschap, een prestatie op zich zelf!

Als een droeve mare ging dan ook te Edam het bericht van ziekte en overlijden: mijnheer Kikke stond als mensch bijzonder hoog aangeschreven. In Edam weet men het al te goed: een edele damspeler, een van de oude garde, een edel mensch is van ons heengegaan, hij ruste in alle vrede! B.

Wij vermelden te dezer plaatse dat de Kikkerzet ook wel Kikkezet is genoemd. Het komt ons voor dat bedoelde zet als Kikkerzet moet blijven bestaan en niet als Kikkezet.

De Beverwijksche Damclub voegt hieraan toe:

„Woensdag 17 Maart werd zijn stoffelijk overschot ter ruste gelegd op de begraafplaats te Edam. De voorzitter van de Beverwijksche Damclub, de heer J. Bakker, memoreerde met sobere, doch diep gevoelde woorden de verdienste van den overledene, en sprak woorden van troost tot de nagelaten betrekkingen. Een bloemenkrans van de Beverwijksche Damclub dekte de baar. Zijn nagedachtenis zal bij ons in hooge eere blijven."

In Memoriam Ir. W. Vrijlandt.

Zoo juist bereikt ons de treurige mededeeling, dat de heer Ir. W. Vrijlandt plotseling van ons is heengegaan. (53 jaar). Deze tijding zal zeker bij de ouderen van onze dammers met diep leedwezen worden vernomen.

Vele jaren was hij een der trouwste leden der D.D.V. te Dordrecht. Zijn lezingen over ons damspel, die hij nu en dan organiseerde, trokken groote belangstelling, ook van de thuisdammers, die hij op buitengewoon kundige wijze meer liefde voor ons spel bijbracht en ze inleidde in de geheimen van ons spel.

Ook in de problematiek had Ir. Vrijlandt een vermaardheid, die ver buiten onze grenzen reikte. Zijn composities waren kunst van de eerste rang. Op dat gebied was hij een groot deskundige.

Met hem is weer een der besten van ons heengegaan.

Hij ruste in vrede!

Dordrecht, Juni 1943.

W. H. LIEVE.

In Memoriam A. C. G. Sterk

Nog vrij onverwacht bereikt ons op Donderdag 26 Aug. 1943 het bericht van overlijden van ons lid, den heer A. C. G. Sterk. Vanaf de oprichting op 31 Maart 1917 was hij lid van onze damclub en na eerst de functie van secretaris te hebben vervuld, was hij de laatste jaren penningmeester.

Steeds was hij op onze clubavonden present, terwijl hij altijd belangstelling toonde voor wedstrijden welke te 's-Hertogenbosch plaats vonden. Tot aan zijn ziek worden begin 1943 heeft hij steeds met volle liefde voor het damspel aan wedstrijden deelgenomen en hij was een van de trouwste leden van de vereeniging. Op Vrijdag 27 Augustus 1943 heeft het bestuur hem naar zijn laatste rustplaats gebracht.

Zijn nagedachtenis zal bij ons in eere blijven voortleven.

Dat hij ruste in vrede.

Namens het Bestuur van
„De Bossche Damclub”,
A. A. VAN BOCKEL.

In Memoriam Willem Vijn

Op 9 Febr. 1944 overleed, in den ouderdom van bijna 85 jaren te Hoogwoud, de heer Willem Vijn, in leven wethouder dier gemeente en een dammer welke de ouderen onder ons zich nog weten te herinneren als eenmaal een der sterkste Nederlandsche spelers. Met hem is één der merkwaardigste figuren uit het Westfriesche leven verdwenen. Geboren te Hoogwoud (11 Mei 1859) en aldaar zijn geheele leven woonachtig was hij een West-Fries in hart en nieren en nam gedurende een lange reeks van jaren een zeer vooraanstaande plaats in het openbare leven van zijn gemeente in West-Friesland in. Gedurende meer dan dertig jaren diende hij de gemeente Hoogwoud, eerst als raadslid later als wethouder en als blijk ervan, hoe zeer men op hem gesteld was in deze functie, mag wel gelden, dat hij eerst op tachtigjarigen leeftijd zich vrijwillig terugtrok, omdat hij meende dat nu de jongeren zijn plaats wel eens konden innemen. Scherp van geest, helder van verstand, met vooruitzienden blik, werd zijn nuchter en zakelijk oordeel door zeer velen op prijs gesteld. Hij was een man van ongewone vitaliteit, bovenal critisch aangelegd en zijn aangeboren vrijheidsgevoel deed hem in zijn openbare functies wars zijn van alle beperkende overheidsmaatregelen. Als zoodanig was hij geenszins een gemakkelijk man. Eenvoud en oprechtheid waren overigens zijn voornaamste kenmerken en de gemeente Hoogwoud zal aan hem steeds een dankbare herinnering behouden.

Zóó was Willem Vijn. Als dammer verwierf hij een grooten naam, voor-

namelijk door zijn zeer opmerkelijk resultaat in den, door het V.A.D. te Amsterdam in 1902 uitgeschreven, Nationalen wedstrijd. Hij werd toen 2e prijswinnaar achter de Haas. Deze wedstrijd vormde een der hoogtepunten in het leven van den heer Vijn en hij bewaarde er steeds de aangenaamste herinneringen aan. Wie hem kwam bezoeken kon steeds vernemen over *dien* wedstrijd. Voor de Haas koesterde hij een warme vriendschap en steeds erkende hij in hem zijn meerdere. Hij prees zich altijd gelukkig dat het hem eens gelukt was achter dien dammer, dien hij den grootste onder de grooten achtte, een tweede prijs te behalen. De prijs welke de heer Vijn toen won, een prachtig gouden horloge met inscriptie, werd door hem steeds gedragen en wordt nu door de familie als een kostbaar aandenken bewaard. Tesamen met nog een andere West-Friesche dammer, de heer P. Glas, eveneens uit Hoogwoud, toog de heer Vijn in genoemd jaar naar Amsterdam om mee te spelen in dien wedstrijd. Zijn tweede prijs maakte hem in één slag beroemd. Wie dat ook verwacht had, hij zelf zeker niet. Echter kenden de heeren de Haas, Battefeld, Broekkamp e.a. hem al reeds lang als een zeer sterk speler en was het daarom ook, dat er toen van uit Amsterdam pogingen in het werk werden gesteld de Westfriezen mede te laten spelen.

Voor ons spel is het jammer geweest, dat de heer Vijn zich niet in verdere Nationale Wedstrijden met de andere matadoren heeft kunnen meten. Zijn gemengd boerenbedrijf, (de heer Vijn was landbouwer en veehouder), liet evenwel niet toe, dat hij zich veel en ver van huis begaf. Bovendien levende in een tijd, dat nog niet zoozeer onze moderne communicatiemiddelen ter beschikking waren, was hij als dammer min of meer geïsoleerd. In zijn gewest veruit stralende boven al zijn tegenstanders, kwam hij ten laatste tegen de sterksten toch te kort. Meerdere malen waren echter de heeren de Haas, Broekkamp, Battefeld en de Grebber logeergasten bij den heer en mevrouw Vijn. Dan werd er gedamd van den vroegen ochtend tot den laten avond. En als mevrouw Vijn dan niet resoluut de borden van de tafel legde dan zouden de heeren zelfs geen tijd hebben gehad om te eten.

Er bestond een groote en warme vriendschap tusschen de Haas en Vijn. Hoezeer hun wegen maatschappelijk ook uiteenliepen, steeds trokken zij naar elkaar toe. Treffend was hun laatste ontmoeting, welke plaats vond in de oude Westfriesche stad Hoorn. De Haas, toen ook al in zijn laatste levensjaren, hield een lezing over ons spel. Plechtig was het oogenblik waarop zij beiden elkaar de hand drukten, na jaren! Ook Hoogland was er bij aanwezig en de oude Vijn was verrukt over deze ontmoeting.

Met smaak kon hij ook vertellen over den wedstrijd in 1912 te Rotterdam, toen hij als belangstellende, dezen wedstrijd bijwoonde, als gast

van den heer Vervloet, Langzaam maar zeker gaan zij ons verlaten, de Haas, Battefeld, Vervloet, Vijn. Namen met een legendarische klank in onze damwereld, zij zijn niet meer. Aan onze jongeren is het hun werk voort te zetten.

De heer Vijn was de groote nestor van ons Westfriesche damspel. Hij was het die de aandacht vestigde op de groote spelcapaciteiten die in ons gewest aanwezig zijn. Toen..... nu. Hij was de voorganger van onze latere Westfriesche dammersschaar. Wij danken hem veel. Wij zullen, te zijner navolging, trachten den naam van dammend West-Friesland hoog te houden. Hij ruste in vrede.

P. BEERS

Noord Scharwoude 1944.

In Memoriam C. J. Lichtenberg.

In Februari is hij van ons heen gegaan. Geheel onverwacht, in de kracht van zijn leven. Niemand heeft ooit kunnen denken, dat deze stoere eik zoo dicht bij den dood zou zijn. Mogelijk heeft hij zijn krachten overschat en is hij de dupe geworden van de abnormale tijdsomstandigheden, die hij voor zich niet wilde doen gelden. Hoe dan ook, een stoer G.S 'er is van ons heengegaan, lid sinds 1910, was hij ons oudste lid, oud-voorzitter, daarbij onze vereeniging met hart en ziel toegedaan. G.S. was een deel van zijn leven.

Lichtenberg was gerechtigd den Meestertitel van den Nederlandschen Dambond te voeren en jarenlang ook genegen te vechten om de rechten aan den titel verbonden, te behouden; hij mankeerde nimmer als er voor het kampioenschap moest worden gestreden.

Herinneringen hebben wij allen volop aan hem. Wij zullen hem noode missen.

Dat hij moge rusten in vrede.

Het Bestuur der
Damvereeniging „G.S.”
Amsterdam.

Ter nagedachtenis.

Op 21 Februari 1945 is, op 55-jarigen leeftijd, overleden de „groote” Lichtenberg, bij duizenden dammers in den lande bekend om zijn onbluschbaar enthousiasme voor ons spel.

Ontelbaar zijn de uren die Lichtenberg doorbracht achter het bord met de 100 velden, hetzij in persoonlijke wedstrijden of in clubverband, om nog niet eens te spreken van zijn tallooze simultaan-seances.

Overal en alom waar wat te doen was op damgebied, verscheen de

grootte Luchtenberg om zich geheel te geven voor den strijd die gestreden moest worden en in letterlijken zin door hem gestreden werd tot het laatste moment, het moment der „roode oortjes”, zooals dat door hem werd genoemd. Meermalen hebben wij hem aangetroffen als één der laatsten die nog „bezig” was, geheel geconcentreerd op het spei om te trachten het meest eervolle resultaat te bereiken tegen zijn tegenstander, ongeacht wie het ook mocht zijn. Daarvoor, d.w.z. voor zijn strijd lust heeft iedereen in de damwereld het grootste respect gehad. Niet was iedereen het eens met de taaie koppigheid van den eenmaal grooten Luchtenberg om nog steeds bij de eersten te willen behooren.

Hoe het ook zij, vast staat, dat niemand van Luchtenberg gemakkelijk kon winnen, terwijl hij juist meermalen voor verrassende overwinningen zorgdroeg. Luchtenberg was een speler van den ouden stempel, die zijn specialiteit in het randspel zocht of mogelijk steeds naar den rand werd gedrongen door het moderne spel. De Luchtenbergposities waren op het dambord kenmerkend voor zijn speelwijze, waarmede hij tegen sterke spelers van den laatsten tijd, behalve dan de verrassingen, geen succes meer kon bereiken.

Wij bewaren aan Luchtenberg de beste herinneringen uit de jaren toen hij als loketambtenaar aan het hoofdpstkantoor te Amsterdam in zijn drukken werkkring steeds even tijd vond over zijn geliefde damspel te keuvelen. Als men in de rij voor het loket zei: 32-28, 18-23 en Luchtenberg hoorde dit dan wist hij het al, dat er een dammer in aantocht was en begonnen zijn oogen te tintelen en zijn gelaat te glunderen. Ik heb hem den laatsten tijd niet meer gezien maar zal altijd het gelaat van den grooten Luchtenberg voor mij kunnen halen en zijn forsche stem in mijn verbeelding kunnen laten opklinken. Luchtenberg rust zacht.

In Memoriam L. Ham

De Deventer Damclub heeft een zwaar verlies geleden door het heengaan van haar lid L. Ham.

De overledene was gedurende tal van jaren een voorbeeldig lid en ijverig propagandist. Hij was Voorzitter van het Deventer Comité „Dambelangen” en diende in vroeger jaren de afdeeling in verschillende functies. Ook voor den Prov. Overijsselschen Dambond was hij een persoonlijkheid, die men noode mist. Hij ruste in vrede.

M. VAN OOSTROM.

In Memoriam N. Bouwes

Edam 1944.

Nicolaas Bouwes, een bekend figuur in de Noord-Hollandsche dammerswereld is niet meer.

Hij was een bescheiden figuur, met een goede reputatie als dammer, zonder evenwel tot de sterksten gerekend te kunnen worden.

Vanaf de oprichting was de heer Bouwes penningmeester van „Ons Genoegen”, welke functie hij waarnam tot aan zijn vertrek naar Hilversum.

Wij vermelden nog als bijzonderheid, dat de heer Bouwes, evenals andere vooraanstaande dammers uit dien tijd, zijn partijen nooit noteerde.

Hij ruste in vrede.

G.

Ter nagedachtenis

aan de heeren A. van Broek en J. Groenteman de voorgangers van onzen tegenwoordigen voorzitter van den Nederlandschen Dambond, alsmede aan den heer Van Baalen, den tweeden voorzitter van den N.D.B.

Zoowel in privé en als voorzitter van den N.D.B. hebben wij vele keeren den heer Van Broek kunnen waarnemen als een uiterst impulsief mensch, die eerst de zaken, die op hem afkwamen, liet komen, zonder bepaalde reactie, maar dan, naarmate de zaken naderbij kwamen, een houding van afweer aannam, die plotseling beheerscht werd door een onverzettelijkheid, die feitelijk slechts in schijn aanwezig was. Het kwam meermalen voor, dat de heer Van Broek de onderwerpen waarover hij moest oordeelen slechts gedeeltelijk scheen te begrijpen, zoodat een deraillement moest worden voorkomen. Al met al geen groote figuur als voorzitter, maar naar onze meening van onkreukbare toewijding en eerlijkheid. Dat het leiden van een vergadering van den N.D.B. in zijn dagen geen kleinigheid was, moge blijken uit zijn telkens herhaalde verzuchting na de vergadering: „Ik ben op, ik gevoel mij als een zoutzak”.

De heer Van Broek sprak gaarne over zijn Rotterdamsche carrière toen hij behalve voorz. N.D.B., ook voorz. was van den R.D.B. en „Constant” en deze scheen hem meer voldoening te hebben bezorgd, dan daarna zijn Amsterdamsche periode, waarin hij geroepen was te fungeeren als eerste figuur van den N.D.B. Het laatst, dat wij hem zagen, was de heer Van Broek geworden een oud man, die letterlijk gebukt ging onder den druk der tijden, welke voor zoover wij moeten veronderstellen, ook voor hem fataal zijn geweest.

Een totaal ander figuur was de heer J. Groenteman. Hij, als opvolger van den heer Van Broek, nam de taak van voorzitter N.D.B. eveneens zeer serieus.

Hij was o.i. veel beter geschikt op te treden als leider der niet gemakkelijke vergaderingen, dan de heer Van Broek. Hij liet niet de zaken op zich afkomen zonder te reageeren, integendeel hij bepaalde van te voren tot hier toe en niet verder en daarmee was het dan ook uit, de

talrijke protesten ten spijt. Talrijk waren zijn duels van achter de groene tafel. Het mag helaas niet ontkend worden, dat deze duels, vooral op „pas toegetreden en nog niet ingewijden” een nogal „ruigen” indruk maakten, maar wij waren er al min of meer aan gewend, al hadden wij overigens gaarne gezien, dat zij vermeden of althans minder scherp gevoerd werden. De voorzittersloopbaan van den heer Groenteman is ruw afgebroken. Het was een tragische vergadering waarin de heer Groenteman en de heer Van Baalen zich losmaakten van den N.D.B., omdat zij, Jood zijnde, niet de ontwikkeling van den N.D.B. in den weg wilden staan. Tot in lengte van dagen herinneren wij ons de bewogen afscheidswaard van den heer Lieve, die in feite een afscheid voor het leven zijn geworden. Want wat daarna kwam, was voor den heer Groenteman slechts rekken en uitstel van executie. Wij moeten ook van hem aannemen, dat hij niet zal wederkeeren.

Van den heer S. S. van Baalen willen wij gaarne getuigen, dat wij hem vele jaren hebben gekend als een welwillend bestuurder, die zonder het zoo te bedoelen, op vele slakken zout legde, uit de overtuiging, dat het beter is te voorkomen dan te genezen. Dit alles dan in verband met de vele kwesties die zich in den N.D.B. steeds hebben voorgedaan. Het is spreekwoordelijk geworden, dat den heer Van Baalen geen conferentie of geen vergadering te lang kon duren. Hij was de eerste en hij bleef de laatste. Van den heer Van Baalen zullen wij altijd de uitspraak in eere houden, dat hij gaarne zou willen zien, wat de critici in de dambeweging aan positief werk doen of gedaan hebben.

Van den heer Van Baalen kunnen wij memoreeren, dat hij het optreden der Duitschers in Nederland in volle overtuiging heeft doorzien en berekend. Ook hij ontkwam niet aan het noodlot, dat over de Joden in Nederland is gegaan.

DE ONDERGANG DER JOODSCHE DAMMERS

(Dit artikel werd door mij aan den samensteller van dit boek ter hand gesteld zeer kort na de bevrijding van Mei 1945. Het is dus uit den aard van de zaak geheel in toekomststijl geschreven. Wel heb ik naderhand de concrete gegevens zooveel mogelijk aangevuld, vermeldende, wie alsnog de dans ontsprongen bleken te zijn. d. S.)

Na de verschrikkelijke gebeurtenissen, die ons land zooveel jaren achtereen hebben geteisterd, is eindelijk voor ons gekweld volk de rust, de weldadige kalmte gekomen, die het zoozeer van noode had om weer eenigszins zichzelf te worden en klaar te zijn voor den tijd, die komen gaat.

Ook voor ons, dammers, openen zich nieuwe perspectieven om te gaan bouwen en verder te werken aan den groei en bloei van bond en

club, en de evolutie in den loop der dingen zal ook de damwereld stuwen naar organisatorische eenheid en steeds grooter spelperfectie.

Wat diepe wonden deze oorlog ook heeft geslagen, wij zijn allen vol goeden moed, zoeken onze oude damvrienden op, het damleven in de clubs gaat zich herstellen en het wachten is op de reorganisatie van competitie en kampioenschappen; het is alles een kwestie van tijd. Helaas is dit optimisme bij de wedergeboorte der Nederlandsche damwereld niet van toepassing op een, zij het dan ook slechts klein deel van onzen kring: de Joodsche dammers, want voor hen is er geen dag van morgen, geen vreugdevol weerzien meer.....

Ik behoef hier niet nader in te gaan op de tragedie, die zich heeft afgespeeld onder de Nederlandsche Joden, op hun massa-deportatie en uitmoording, kortom, op de eliminatie van deze volksgroep uit ons bestaan; het is alles bekend en misschien zelfs — ik stel het met bitterheid vast, in sommige kringen vervaagd. Dat vooral het Amsterdamsche damleven door de verdwijning van zooveel goede leden smartelijk is getroffen, is voor mij aanleiding een mementomori te wijden aan de nagedachtenis der weggevoerden. Want voor zoover rechtstreeksche moord in gaskamers en door mishandeling en verminking geen einde aan hun leven maakte, zal dit ongetwijfeld gevolgd zijn op de jarenlange uitputting, slavenarbeid, hongersnood en ellende in het verre, primitieve en onherbergzame Oosten van Europa.

De Joden hebben op de Nederlandsche damwereld veel invloed gehad, vooral op de ontwikkeling van het spel hier te lande, maar ook in de organisaties. Kijken wij terug naar de jaren, toen de N.D.B. in wording was — in het begin van deze eeuw —, dan zien wij hoe door de Joodsche dammers een belangrijk aandeel werd genomen in het pionierswerk, dat de basis legde voor de hechte organisaties van later. Alleen al de naam van een Jack de Haas (gelukkig is hem het gruwelijk lot, dat den anderen beschoren was, bespaard gebleven, doordat hij tijdig een natuurlijken dood stierf) spreekt boekdeelen: wat hij voor spel en bond heeft gedaan, zal nimmer vergeten worden. Wanneer ik andere namen vermeld, neme men het mij niet kwalijk, wanneer ik niet volledig ben. Voor de vuist weg noem ik: den ex-wereldkampioen, het grootste damgenie, dat Nederland gekend heeft, Ben Springer; de ex-kampioenen van Nederland Herman de Jongh, L. J. Content en L. Prijs; de meesters I. J. de Jong, N. Cohen en I. Presburg (de grootste eindspelkenner ter wereld); de spelers van bijzonder formaat Lou Onderwijzer, Lou Duitz (Keller weet, hoe groot hij was!), I. Buitenkant, J. Groenteman, H. Koperberg, J. Ereira (herinnert U zich Kootje nog?) en zijn broers. J. Druif Sr. en Jr., M. Aandagt, M. Markus, J. Verdoner, L. de Beer, Willem Lisser, I. Rozelaar, Nico de Vries, E. Katoen, Jb. Meyer, J. Kwieser, Willem Vos, Piet Faure, J.

Schwarz en anderen. Bijna zou ik den meester I. Millikowski vergeten en dan kan ik verder zooveel andere bekende Joodsche dammers noemen: S. Bleekveld (mijn leermeester), F. Roodenburg (Flippie van D.O.S.), A. Cardozo, A. Trompetter, Jo Elze, Simon Abram, S. Wijnberg, H. Simons, J. Swart, Jaap Pinto, A. Bartels, M. Koperberg, J. Waaker, A. J. Hanewald, J. v. Hes, I. J. Groen, Jeremias Swart, kortom een schare van goede hoofd- en eerste klassers. Voorts als problemisten van naam: dr. M. J. Belinfante, A. D. Querido, S. Kan, M. Aandagt, S. Jas, A. Roe, J. Groenteman, B. Koort, J. N. Singer en uit het midden der 19de eeuw B. W. Blijdenstein. De ouderen onder onze dammers herinneren zich nog wel Jochem Zurel (Jouchie), terwijl Ephraim van Embden (18de eeuw) een der eerste Nederlandsche dammers en auteurs was, naar wien later de bekende Amsterdamsche hoofdklasseclub werd genoemd. Laat ik dan ook de bekendste Joodsche organisatoren vermelden: ik noemde al Jack de Haas, en vermeld voorts zijn zwager I. Meyer, S. S. van Baalen, Mr. S. de Jong, A. van Broek, J. Groenteman (de drie laatstgenoemden voorzitter N.D.B.), Ben Reiss, H. Vos en D. S. Nerden. Welke Amsterdamsche wedstrijdspeler herinnert zich niet de wedstrijdleaders J. van Gelderen en M. B. Worms, die zich zoo vaak, weer en wind ten spijt, van hun plichten kweten?

Ziehier in a nutshell een stuk of wat namen van de meest prominenten onder de Joodsche Nederlandsche dammers. Wat er van Maurice Raichenbach terecht is gekomen, weten wij momenteel nog niet, evenmin wat het lot is van den destijds te Parijs woonachtigen Herman de Jongh.¹⁾ Zooals hier de Haas tijdig voor de catastrofe overleed, was dit in Frankrijk het geval met Isidore Weiss, wien gelukkig eveneens dát groote leed bespaard is gebleven.

Nogmaals, waarde lezers, ik maak geen aanspraken op volledigheid, terwijl ik de namen evenmin in chronologische volgorde heb vermeld. Een aantal der genoemden was reeds vóór den oorlog gestorven, en ik heb een opsomming van niet-hoofdklassespelers achterwege gelaten. Zóó als de namen mij in het geheugen kwamen schreef ik ze neer om U een indruk te geven van de beteekenis der Joden voor de Nederlandsche damwereld. De ouderen onder U kenden de genoemden door jarenlang contact; den jongeren zullen verschillende namen vreemd en onbekend in de ooren klinken, en U vraagt U wellicht bij het lezen van sommige namen af: hè, was dat ook een Jood?

Want hierin schuilt juist de groote tragiek: het onderscheid maken tusschen gelooven, dat vroeger, vóór 1940, in onze damwereld niet ter sprake kwam en dat bij welke discussie of wat voor onderwerp ook,

¹⁾ Zij blijken uit de handen der Nazi's te zijn gebleven.

geheel buiten beschouwing bleef, zie, dat werd na de Duitse bezetting van ons land een even wreede als vernederende en on-Nederlandsche considerans. Dat begon met het wegrukken der Joodsche dammers uit het club- en organisatieverband, om gevolgd te worden door al die maatregelen, die hun het leven, ook voor den tijd, dien zij nog in hun vaderland door brachten, tot een ware hel maakten.

Uit den aard van de zaak heb ik mij bij het noemen van namen, nu ik hier in kort bestek de geschiedenis schrijf van de Joodsche dammers, hoofdzakelijk bezig gehouden met de Amsterdammers, die immers het grootste percentage van het totaal leverden; over Joodsche spelers buiten de hoofdstad is mij trouwens weinig bekend. Zodoende zal mijn artikel voor een groot deel gehoor vinden bij mijn stadgenooten vooral, die immers zelf zooveel persoonlijke herinneringen hebben aan dat, wat zonder pretentie het mousseerende element van het Amsterdamsche damleven, dat steeds zoo toonaangevend is geweest voor de rest van Nederland, genoemd mag worden. Met weemoed en geslagenheid weet ik velen mijner Christen damvrienden bevangen nu de ramp, die Amsterdam heeft getroffen, pas in vollen omvang valt te overzien..... Voor den Amsterdamschen Joodschen dammer, die zich „opwerkte” gold zeker Molière's „un esprit éclatant se déterre lui même”: zij kwamen steeds door de grootheid van hun genie uit den beperkten kring van hun „cercle” in de branding van de dammerszee terecht en voeren dan altijd op hoge golven; neem een Springer, een Schwarz, een Duitz, een Onderwijzer, een Druif Jr.! Inderdaad, die gaven esprit, fonkelend schuim, relief en diepte aan hun omgeving. Zij stimuleerden door hun kunnen weer anderen tot grootsche prestaties op het honderdvakkig vierkant. Als men den invloed van de Joden op ontwikkeling en studie van het damspel wil gaan vergelijken met similaire processen in de kunst en litteratuur van de menschheid, dan valt ook hier op een neiging naar het emotioneele, naar een l'art pour l'art, een puren van vernuft en intelligentie tot in de diepste diepten van het innerlijk, in uiterste overgave. Zooals de Joden in de kunst vaak het revolutionnaire, het vernieuwende, het ultra-radicalen predikten, zoo gaven zij het damspel nieuwe normen en verjongde opvattingen en braken zij veel voormalig heilige huisjes af. Düs speelden zij ook als auteurs van damwerken en als critici en journalisten een belangrijke rol: ik noem Springer en de Jongh's „Damstudies en analyses”, een vernieuwend standaardwerk, dat zijn gelijke slechts vindt in het beroemde werk van De Haas en Battefeld, en behoort feitelijk, om chronologisch te zijn, eerst te noemen Ephraim van Embden's verhandeling over het damspel, het oudste damboek, dat in Nederland bestaat. De Haas schreef, met Battefeld samen, o.a. ook nog „Voor het dambord”, een uitstekend werkje voor beginners. Veel partij-analyses in „Het Damspel”

waren van Joodsche hand. Ik zelf schreef „Practische Damlessen”, waarvan de tweede druk geheel uitverkocht is, „Vijfentwintig jaar dambeweging in Nederland” en stelde een matchboek samen van de ontmoeting Raichenbach-Keller in 1938. Springer schreef o.a. nog: „Hoe ik wereldkampioen werd” en stelde een matchboek samen van zijn strijd tegen Raichenbach in 1937. Bekend waren ook zijn „Problemen, lokzetten en studies”, „Hoe leer ik dammen?” en een primitief boekje van I. Meyer, „Dammen”, dat eenvoudig en overzichtelijk was.

Als damverslaggevers en rubricisten waren o.a. A. Cardozo (Het Volk), J. Groenteman (Het Volk en Algemeen Handelsblad) en J. de Haas en I. Meyer (als redacteuren van De Telegraaf) bekend, terwijl ik zelf de verslaggeving verzorgde voor De Tijd, De Nieuwe Dag, het Algem. Nederlandsch Persbureau, Maandagmorgen en Cetem. Groenteman hield voorts nog een serie causerieën voor den Vara-Radio-omroep, ik zelf hield eenige voordrachten voor K.R.O. en ooggetuigeverslagen voor de Phohi (Ned.-Indië), Presburg verzorgde eenigen tijd de eindspelrubriek, Groenteman die van „Problematiek” in „Het Damspel”, terwijl De Haas en Herman de Jongh hoofdredacteur waren. Als probleemredacteuren traden voorts nog op L. Goudsmit, W. Lisser en A. D. Querido. Springer was voorts analyse-redacteur.

Interessant was ook Springer's Damsleutel, vervaardigd in samenwerking met Raichenbach: een oorspronkelijke en duidelijke verzameling van spelopeningen in typischen vorm.

Niet alleen echter, dat de Joden, zooals ik reeds opmerkte, een mousserend element in de damwereld vormden, zij brachten door hun, noem het natuurlijke levendigheid in uiterlijke omgangsvormen, in hun bolwerk Amsterdam vooral den humor, de sfeer van gemoedelijkheid. Juist die schijnbare nonchalance, dat bohémienachtige en ongedwongene bracht cachet, ik zou haast zeggen gratie in het dammend Amsterdam van vóór den oorlog, zoowel tijdens wedstrijden en tournooien als in de organisatie van den N.D.B. en de typisch-Amsterdamsche atmosfeer werd alom in den lande gevoeld en gewaardeerd als een prettige en gezellige, warme vertrouwelijkheid, in het kader waarvan „het goed dammen” was.

Zooals het Nederlandsche damleven culmineerde in de hoofdstad, zoo moest men het Joodsche damleven in Amsterdam voornamelijk in de clubs D.O.S. en van Embden, en dan nog hoofdzakelijk in laatstgenoemde vereeniging, zoeken. D.O.S. was opgericht 6 Februari 1915. „van Embden” 20 Februari 1912, uit een fusie van twee reeds bestaande clubs. Was „D.O.S.” o.a. de club, die Springer, Onderwijzer, Groenteman, Duitz en Buitenkant voortbracht, „van Embden” telde leden als Koperberg, Prijs, Druif, Aandagt, Markus, Schwarz, Lisser en Verdoner, terwijl Presburg, Kwieser en ondergeteekende eerst van de eene, later van de andere

vereeniging lid waren. Hoewel in de reglementen van beide clubs hoegenaamd geen bepaling was inzake het openen van het lidmaatschap uitsluitend voor Joodsche spelers, vond men toch bijna alle Amsterdamsche Joodsche dammers in de twee vereenigingen verzameld, ofschoon ook „V.A.D.” wat Joodsche leden telde en er een stuk of wat verspreid waren over andere clubs. Belangrijk als een soort apotheose van het Joodsche damleven is de geschiedenis der jaren 1941/42 en ik zal hier (in het kort nogmaals) omschrijven hoe dit leven ondanks alle misère toch doorgang vond! Ik was sinds begin 1939 lid van „van Embden” en tevens secretaris, en kan dus, waar ik voorts eenige archiefstukken wist te redden, goed gedocumenteerd voor den dag komen. Van „D.O.S.” weet ik weinig, feitelijk alleen, dat men daar ook probeerde zich staande te houden in den maalstroom.

„Van Embden” dan telde in Mei 1940 22 leden en werd bestuurd door H. Koperberg, voorzitter, Philip de Schaap, secretaris, E. Katoen, penningmeester, L. Worms, tweede voorzitter en M. Aandagt, tweede secretaris. De club telde uitsluitend Joodsche leden en kwam op Donderdag bijeen in Huize Westeinde, Westeinde 3. Zij nam nog deel aan de competitie 1940/41 en wist daarin de eerste plaats in de hoofdklasse te bezetten, waardoor zij deelnam aan de finale der clubkampioenschappen. Toen van de nieuwe „autoriteiten” een gebod kwam, waarbij alle vereenigingen zich moesten melden, voldeed „van Embden” hieraan niet, daar zij de namen harer leden niet wenschte uit te leveren, althans de mogelijke consequenties van het onderzoek wilde ontgaan. Einde 1940 bracht het bordje „Verboden voor Joden” in café's, clublokalen, clubgebouwen, etc. en hoewel „van Embden”, dank zij de welwillende medewerking van den Heer Willems, eigenaar van Huize Westeinde, nog eenigen tijd in dit clublokaal kon verblijven, werd het gevaar ten slotte toch te groot. Om te blijven bestaan moest naar een andere behuizing worden uitgezien en het pleit voor de vitaliteit van de club, dat men er steeds op uit was om een gaatje te vinden in het warnet van verordeningen, dat den Joden werd gedecreteerd. Eerst werd het ledental verdeeld over eenige adressen van leden, die elken Zondagmorgen bijeen kwamen, maar ideaal was dit niet; de club-reunie versnipperde te veel. Ik heb toen persoonlijk, met mijn vrouw, het initiatief genomen om „van Embden” wekelijks mijn woning beschikbaar te stellen voor de samenkomsten van *alle* leden en zoo verzamelde zich elken Zondag van 9.30—2.30 een groote schare dammers in mijn huis. Verheugend was, dat er in elke bijeenkomst ca. 20 leden opkwamen, elke week opnieuw en dat tot den zomer van 1942! Al het materiaal, borden, klokken, enz., bevond zich in mijn woning, en mijn vrouw en ik arrangeerden het zoo, dat alle dammers bij elkaar zaten, in twee kamers en suite. Zoo werd in dien winter van

1941—42 de meest curieuse onderlinge wedstrijd (met een dubbele ronde nota bene) uit „van Embden's" bestaan gespeeld, en dat met een fanatisme en enthousiasme, dat spotte met alle omstandigheden. Was het spelen der competitie-finale feitelijk een kwelling — in Den Haag b.v. was in hetzelfde café, waar wij speelden, dien Zondagochtend een N.S.B. bijeenkomst —, het spelen in eigen kring in een vertrouwde omgeving gaf weer de rust, die noodig is voor een volmaakte concentratie van denken, en ik verzeker U: er werd bij mij thuis, Waalstraat 87, gespeeld, dat de stukken, figuurlijk althans, eraf vlogen. Het was ontroerend om te ervaren hoe groot de verbondenheid, de saamhorigheid, de eensgezindheid en eenheid-in-gevaar zich manifesteerden bij allen, zonder uitzondering, hoe men vaak op primitieve, ongekunstelde, maar daarom des te eerlijker wijze zijn dankbaarheid wilde uiten voor de verleende gastvrijheid, een kopje koffie en medeleven met persoonlijke belevenissen! Hier groeide een gemeenschap in het klein, verbonden door één gedachte: de wil tot behoud, het verlangen om dat „uitje", die wekelijksche dampartij te kunnen blijven genieten en savouereeren. Als ik ooit vreugde aan de dingen des levens heb beleefd, dan is het wel, dat ik destijds ten minste dat voor mijn clubgenooten heb kunnen doen: het bieden van een omgeving, waarin zij zich, in de uren van ontspanning, ten minste onbezorgd konden uitleven. En zoo is het laatste deel van dit voor de Joden zoo wreede treurspel in dit opzicht althans nog een schoone belevens geworden, en is gebleven de satisfactie over een daad, die vooral ook door de eendrachtige medewerking van allen zoo heilzaam en succesvol werkte. Nóg zie ik als den dag van gisteren, hoe wij in Februari 1942 het dertigjarig bestaan vierden in mijn woning, die feestelijk was uitgedost, en in aanwezigheid van alle leden. Nimmer kan een lustrum mooier en beter herdacht worden, dan dat wij toen gedaan hebben!

Helaas..... mijn geschiedschrijving loopt voorjaar 1942 ten einde. Allereerst overkwam mij eind April 1942 een ongeval, dat mij op het randje van den dood bracht en een viermaandelijksch verblijf in een ziekenhuis noodzakelijk maakte. Wél gingen de bijeenkomsten op mijn uitdrukkelijk verzoek door en nam mijn vrouw, ondanks al haar zorgen, alleen de honneurs waar om de van Embdenaren te ontvangen, maar de Deutsche terreur ging op volle toeren loopen en vooral onder de jongere leden kwamen hiaten. Druyf Jr., van der Hart e.a. waren de eersten, die oproepen tot deportatie ontvingen en daaraan gehoor gaven. En steeds nieuwe namen van slachtoffers noemde mijn vrouw mij in het ziekenhuis, menschen, die geen acte de présence meer gaven op de Zondagmorgens. In een snel tempo verliep de Deutsche actie en zij maaide weg, wat er nog van „van Embden" was overgebleven. Na 20 April 1942 heb ik niemand meer ontmoet (behoudens tijdens de bezoeken, die verschillende

leden mij in het ziekenhuis brachten) en toen ik in Augustus weer thuis kwam, was het met „van Embden” gedaan..... Doordat ik reeds een maand later onderdook, kon ik den doodendans, met mijn vrouw, ontspringen en ben ik in staat U dit artikel, een posthume herdenking van het Joodsche damleven in Amsterdam, te bieden. Mogelijk, dat nog een enkele zich heeft weten te redden; de Jong b.v. uit „van Embden” is nog in Amsterdam, doordat hij toevallig met een Christen vrouw was getrouwd, en thans heb ik de zekerheid, dat Springer gelukkig in leven is, en voorts dat Faure, Roodenburg en Alex Wins zich redden.

Hier volgt volledigheidshalve nog een opgave der van Embden-leden voorjaar 1942: H. Koperberg, E. Katoen, M. Aandagt, L. Worms, J. Druif Jr., F. Wolf, A. Roe, J. de Jong, I. Morpurgo, A. A. Snijders, M. Pels, J. Markus, M. Markus, P. Faure, M. Salomons, S. S. van Baalen, Ph. van der Hart, J. Verdoner, S. de Hond, H. Simons en ondergeteekende.

Verder was A. van Broek lid van G.S., M. B. Worms lid van D.S. T.O. en waren M. Orpes en N. Hoepelman leden van „Joseph Blanke-naar”, als ik het wel heb. Bovendien telde „Het Oosten” nog een aantal Joodsche leden. Ook „Crescendo” telde, meen ik, eenige Joodsche leden. Mij zijn verder nog bekend de namen van Lou Duitz, (Groningen), N. Cohen, H. Levi, Ph. Kets de Vries en J. Coster, (Rotterdam), I. Millikowski en L. Boas, (den Haag), J. Elze, (Apeldoorn), Gebr. Beem in Arnhem en Herman de Jongh, L. Prijs en Lou Onderwijzer in het buitenland.

Dammers van Nederland: Denkt niet, dat ik hier een lofzang heb geuit op het Jodendom als zoodanig. Ik besef heel goed, dat al de door mij genoemden allereerst menschen waren, dus behept met alle feilen en tekortkomingen ons stervelingen eigen, en maak hen niet tot martelaren, ook al is deze formuleering niet ver van de waarheid af. Zonder hen dus te willen idealiseeren of op een voetstuk te plaatsen, meen ik echter, dat het een zaak van eenvoudige rechtvaardigheid is om met het vermijden van alle arrogantie eere te brengen, waar eere toekomt, waarheid als waarheid te doen gelden en de verdiensten, die de Joden in ons dambestaan hebben gehad in het juiste daglicht te plaatsen. Wie mij niet verkeerd *wil* begrijpen, voelt aan, dat het verre van mij is om te veel accent te leggen op dat, wat de Joden voor dammend Nederland hebben gepresteerd. Evenmin verdiep ik mij in benepen verwickelingen, conflicten of wat daarvoor gold in de voor-oorlogsche periode: benepen en klein, wanneer we ze zien in het wereldgebeuren der laatste jaren. Ik ben ervan overtuigd, dat velen Uwer met weemoed en diep geschokt terugdenken aan dien gelukkigen tijd van weleer, toen zij de Joden nog wisten in het kader der wedstrijden en organisaties, niet als Joden maar

als dammers. Toen hechte vriendschappen en goede kameraadschap en waardeering van elkanders gaven, ongeacht geloof of ras en zonder aanzien des persoons, nog het kenmerk waren van onze damgemeenschap. En goed, al waren er dan ruzietjes, die wel eens uitgroeiden tot dat, wat men toen een „conflict” noemde (o bittere ironie!), ieder meende op zijn manier het goede te kunnen doen. Laat voor hen, die minder plooibaar, mogelijk zelfs terughoudend en wantrouwig stonden of staan tegenover dat, wat Joodsch was, op Joodschen invloed wees of Joodsch-vriendelijk was gestemd, het Spaansche spreekwoord gelden: „Cada uno es como Dios le ha creado”, hetgeen vrij vertaald wil zeggen: „ieder vogeltje zingt, zooals het gebekt is.” De wereld heeft een louteringsproces ondergaan, laat dit ook U als dammer niet onberoerd laten. Ziet groot, vermijdt het kleine en handelt daarnaar in Uw club en organisatie. Laat deernis en medeleven met het groote leed, dat over dit „uitverkoren” volk is gekomen, Uw leidraad en richtsnoer zijn voor verdraagzaamheid en tolerantie in de komende tijden. Opdat door wederzijdsch begrip ook in den N.D.B. die eenheid en waardeering van elkanders gaven wordt verkregen, die noodzakelijk is om onzen Bond een hecht fundament te geven. Wil men dan de Joodsche tragedie als een martelaarschap, als martelgang voor een goede zaak zien, soit: hopenlijk is de ernst van het gebeurde dan nog daarvoor goed geweest, dat hij de gemoederen van ons allen heeft geopend en ons ontvankelijk gemaakt voor een beter wederzijdsch begripen. Mijnerzijds zal ik pogen jegens een ieder die van goeden wil is een dusdanige houding aan te nemen, dat deze tot vertrouwen en vriendschap stimuleert en inspireert, gelouterd als ook ik ben door dezen oorlog: beroofd van allen, die mij dierbaar waren, van meubelen, huisraad en zaak en verdreven uit diezelfde woning, die eens „van Embden” onderdak verleende..... Mijn onderduikjaren onder de meest primitieve omstandigheden in een kelder doorgebracht, noodden tot overpeinzing en bespiegeling: aan velen Uwer zal de catastrophe van dezen oorlog evenmin ongemerkt zijn voorbij gegaan. Laten wij nu, ook al is het voor velen met een bloedend hart, gaan bouwen aan onze toekomst en gezien in het raam onzer organisatie, aan onzen dambond. Gezamenlijk de hand aan den ploeg zij het parool! Er valt nog heel veel te doen om den N.D.B. volmaakt te maken, veel wat vernield is moet weer samengevoegd en opgebouwd worden, maar veel, dat zelfs in oorlogstijd tot stand is gekomen, moet behouden blijven, eventueel verdiept en verbeterd worden. Het goede moet stand houden, het verkeerde uitgeschakeld worden. Wanneer wij ons aan dit principe houden, „sal alles weer regt kom!”

PHILIP DE SCHAAP.

Met de opsomming van den heer De Schaap wil niet gezegd zijn, dat alleen de aangeduiden den oorlog overleefden. Hieromtrent zijn er nog steeds veronderstellingen. Tot de overlevenden behooren in elk geval de heeren Levi te Rotterdam en Kets de Vries te Arnhem.

De D.O.S.-tragedie in enkele woorden.

De heer De Schaap geeft het in zijn beschouwing aan, dat hij van „D.O.S.”, Amsterdam, niet geheel op de hoogte is.

Welaan laat ik dan in enkele woorden het „D.O.S.”-drama schetsen. „D.O.S.” dat in dagen van voorspoed een groote en toonaangevende club was, is door den oorlog weggevaagd. „D.O.S.” was niet een specifiek Joodsche club, maar telde behalve de Joodsche leden, een kern van Christen-dammers. Deze kern verliet „D.O.S.” om het voortbestaan van „D.O.S.” als Joodsche club te bevorderen. Het heeft allemaal niets gebaat. Op drie onderduikers na, de heeren B. Springer, Ph. Roodenburg en A. Wins zijn de Joodsche leden van „D.O.S.” het slachtoffer geworden van den oorlog. Niet één lid is teruggekeerd uit de hel der deportatie.

Wij herdenken met grooten weemoed de heeren: J. Groenteman Sr., J. Groenteman Jr., S. de Vos, I. Presburg, J. Elzas, A. Kool, L. Kool, J. Oostra, A. Emmerik, S. de Vries, I. Buitenkant, J. van Gelderen, J. van Hes, B. Koort, E. Anholt, L. Duitz en S. Waterman en met hen hun familieleden, waarvan, voor zoover mij bekend, slechts mej. F. de Vos, de dochter van den door mij zeer betreurden heer S. de Vos, is teruggekeerd.

D.O.S. wil ook gaarne herdenken haar Eerelid Cardozo en haar voormaligen penningmeester : A. van Lochem.

P. D. DE GRAAF, Voorz. „D.O.S.”

„D.I.D.” te Amsterdam duikt onder en verliest haar lid Peter Zijlstra

In 1942 kwam de verplichte aaneensluiting, ongeveer gelijk met de opheffing door de Duitschers van de Gezellenvereeniging en haar clubs, waaronder ook onze damclub „D.I.D.”.

Ondergronds werkten wij echter verder; bij één der leden werd de club voortgezet, gedurende 3 jaren en daarnaast gingen enkele leden spelen in „R.K.D.”, om deze club in stand te houden.

Zelf waren wij met onze resteerende 8 leden (de rest was gedoken of buitenslands) niet overgegaan, doch met „R.K.D.” was deze modus gevonden, waar we beiden voordeel van hadden.

Ons materiaal hadden we grootendeels kunnen redden en dit was over enkele adressen verdeeld. Naast het ondergrondsche „D.I.D.” was er dus „R.K.D.”, als lid waarvan ik hoofdklasser werd en ook Zijlstra bleef actief dammen.

Na de bevrijding is „D.I.D.” weer zelfstandig geworden en toege-

trede tot den „N.D.B.“, ook al is de Ned. R.K. Dambond eveneens weer begonnen.

Dit wat betreft de ondergedoken damclub „D.I.D.“.

Omtrent P. Zijlstra het volgende: Geboren op 27 Mei 1921 werd hij in Sept. 1938 lid van „D.I.D.“.

In 1939 speelde hij aan bord 6, in 1940 aan bord 3, nam in 1941 deel aan het districtskampioenschap en werd 3de. In het kampioenschap van Nederland van den Ned. R.K. Dambond werd hij vierde.

In „R.K.D.“ bracht hij het tot bord 5 en hij wist in den Ned. Dambond in 1944 beslag te leggen op het kampioenschap 2de klas van Amsterdam.

In 1944 werd hij gegrepen en op 24 October 1944 werd hij op de Apollolaan neergeschoten.

G. BELDEROK,

In Memoriam W. de Warle

De Warle dood! Dit ontzettende bericht bereikte ons in Juli 1944. Gevallen als zoo vele slachtoffers van nationaal-socialistisch barbarisme, als één der eersten der onzen, als prooi terechtgekomen in de beruchte klauwen en daaruit nimmer meer teruggekeerd!

Bij een huiszoeking vond men een illegaal geschrift, men nam hem mede en hij werd met zijn reeds gearresteerden zoon naar de Amersfoortsche hel getransporteerd. Als represaille voor een neergeschoten Rotterdamschen N.S.B.-er werden eenige stadgenooten de Leusdenerheide opgevoerd, waar vader en zoon beiden vielen.

Vriend De Warle, reeds in 1919 waart gij lid van „Rotterdam“, in 1938 bleef gij bij de opheffing van „Rotterdam“ het damspel in Constant trouw. Altijd dezelfde, rustig, kalm, daarbij van uitnemend karakter waart gij een graag geziene speler, een goed lid, terwijl gij de sterksten vaak deed sneuvelen. Wij missen U noode! Wij zullen de gedachte aan U levendig houden.

Namens het Constantbestuur:

A. HAGENAARS, Wnd. Voorzitter.

In Memoriam J. M. Jansen

Vergeten wij niet met een enkel woord den heer J. M. Jansen, die tevens lid was van C.D.R., te herdenken.

Hij viel in 1945, als slachtoffer van de terreur, bij een massaterechtstelling. Hij ruste in vrede.

Namens het Constantbestuur,

A. HAGENAARS, Wnd. Voorzitter.

Namens de Christelijke Damvereen.
„Rotterdam“,

W. WALDEKKER, Secretaris.

In Memoriam C. Rietkerk

Na langen twijfel is thans de zekerheid verkregen (via kameraden), dat ons trouwe clublid, C. Rietkerk, op tragische wijze om het leven is gekomen. Met bevroren beenen is hij overleden in Tolstoi, Rusland, en aldaar in een massagraf begraven. Hij was genoodzaakt in Duitschland te gaan werken. Kwam met verlof en is, na veel innerlijken strijd, (n.l. teruggaan of onderduiken) tenslotte door bangmakerij toch teruggegaan.

Op den laa.sten clubavond in 1945 is zijn verscheiden plechtig herdacht, daar hij een zeer geziene dammer was en aller achting genoot. De Beverwijksche Damclub verliest in hem een trouw lid, die tot de kern behoorde. Dat hij ruste in vrede.

De Beverwijksche Damclub.

In Memoriam N. Cohen, J. Coster, J. van Kloeten

Mijn pen is niet bij machte de gevoelens te beschrijven welke er in ons allen al eenige jaren zijn omgegaan bij elke gedachte, die wij hadden als wij over U peinsden. Weggevoerd, wanneer, hoe, waarheen? Hoe en wat was de door U ondervonden „behandeling“, „straf“, verpleging, mishandeling en de ter dood voering?

Eens waagde een Duitsch autoriteit, sprekende over de Jodenwegvoering te zeggen: „de Joden-evacuatie heeft op menschelijke wijze plaats gehad“. Ja, wij wisten het en weten het nu nog beter. Wat een leed zal U zijn geschied en hoelang hebt gij het moeten en kunnen verdragen? Gij waart bij ons niet als jood, zooals „men“ U schilderde, maar als vriend bekend. Wat hebben velen ook in de eerste oorlogsjaren nog van Cohen's kunnen mogen profiteeren en genieten. Een vierkamp werd wreed stopgezet. Dat was het begin van Uw bitter lijden.

Op deze plaats meen ik namens Uw vrienden te mogen zeggen, dat wij in langdurige rouwstemming zijn. Aan U allen zullen wij de herinnering levendig houden God zij met Uw zielen.

Namens het Constantbestuur,

A. HAGENAARS, Wnd. Voorzitter.

Juni 1945.

In Memoriam Jan de Groot

Het was in Mei 1944, dat de damvrienden te Meppel met schrik vernamen, dat de bezetter wederom een aantal arrestaties verricht had, en dat de competitieleider en secretaris zich onder de gearresteerden bevonden.

Beiden: vader en zoon, de heeren de Groot Sr. en Jr.

Vrij spoedig werd onze competitieleider wederom vrijgelaten, echter

werd onze secretaris weggevoerd naar Amersfoort en vandaar naar het concentratiekamp „Buchenwalde“.

Kort voor de capitulatie werd hij op transport gesteld en bereikte Theresiënstadt. De bevrijding heeft hij mogen meemaken. Echter als gevolg van de uitputting was hij ernstig ziek. Hoewel in goede handen (een oud schoolvriend, eveneens ex-gevangene, Dr. Stibbe) hulp mocht niet meer baten.

In een vreemd land, ver van zijn vrouw en kinderen, van zijn ouders en zijn damvrienden, is hij gestorven, in den bloeienden leeftijd van 34 jaar.

Ook wij, zijn damvrienden, missen hem. En als vriend, en als medebestuurder, die zijn beste krachten gaf voor onze vereeniging.

Jan de Groot is niet meer. Hij ruste in vrede.

In den vreemde....., maar de herinnering aan hem leeft voort, ook in onze club.

W. BAKKER,

Voorzitter M.D.C. te Meppel.

In Memoriam H. Brouwers

Zoo juist ontvangen wij bericht van de familie Brouwers alhier dat deze via het Roode Kruis het smartelijke nieuws vernam dat ons lid Henk Brouwers op 14 Februari j.l. in het concentratiekamp „Neuengamme“ is overleden.

Onze bange voorgevoelens, ontstaan door het lange uitblijven van zijn terugkeer, zijn dan nu ontstellende werkelijkheid geworden, te meer smart ons dit heengaan van dezen trouwen damvriend omdat hij in ons oud clublokaal werd gearresteerd door de grüne Polizei, zoodat hij de laatste oogenblikken van zijn vrijheid in ons midden was.

Hoe gaarne hadden wij hem nu triomphantelijk in ons nieuw clublokaal Café Terminus ingehaald. Het heeft niet mogen zijn. Zijn bloed kome over den verrader (buiten onze kringen) die hem als een Judas aan zijn beulen overleverde.

Beste Henk rust in vrede, trouwe dammakker. Je blijft bij al je damvrienden in hooge eere en als een lichtend voorbeeld blijf je in „St. Pieter“ een dierbare herinnering. Jouw naam geven wij aan onzen jaarlijks te verspelen clubbeker, zoodat deze steeds in onze club blijve voortleven.

Namens je vrienden,

JEAN VAESSEN,

Bestuurslid „St. Pieter“ te Maastricht.

In Memoriam F. B. Jernberg

In de strijd voor de bevrijding van ons Vaderland, sneuvelde op Zaterdag 5 Mei 1945, onze jonge vriend en clubgenoot.

Als lid van de B.S. heeft hij zich voor ons geofferd.

De teraardebestelling zal met militaire eer plaats vinden op Vrijdag 11 Mei te 2 uur, op de begraafplaats Zorgvlied.

Clubgenooten, het Bestuur verwacht, dat U allen aanwezig zult zijn. De stoet verlaat om 1 uur de P.C. Hoofdstraat 183.

Aldus luidde onze overlijdenscirculaire.

F. B. Jernberg werd geboren op 9 September 1919.

Als lid van de damafdeeling van de Shell, maakte hij kennis met ons spel. Reeds spoedig trok hij de aandacht van R. C. Keller, die eveneens lid van deze afdeeling was. Onder de bekwame leiding van onzen landskampioen, ontpopte Jernberg zich als een speler met bijzonderen aanleg.

Toen Jernberg twee jaar lid was van Blankenaar, deed hij zijn entrée in ons eerste tental, waar hij direct een groote aanwinst bleek te zijn.

In de persoonlijke wedstrijden wist hij zich eveneens te onderscheiden en zoo zagen wij hem in het kampioenschap van Nederland, waar hij een middelmatig resultaat behaalde.

Wij, die Jernberg kenden, wisten, dat hij beneden zijn kunnen was gebleven.

Hij miste de noodige rust en verschillende partijen gingen hierdoor voor hem verloren.

Niemand van ons wist, dat deze „onrust” in nauw verband stond met den toestand waarin ons vaderland verkeerde.

Op 28 April kwam onze jonge vriend mij bezoeken en alsof hij voelde, dat dit de laatste maal was, dat wij elkaar zouden spreken, stelde hij mij diverse technische kopy voor het boek „Wat wij misten” ter hand.

Eenige partijen, die wij ten zeerste aanbevelen, laten zien, dat deze jonge man een zeer fijn positie-speler was.

Ook de verschillende combinaties, die alle in partijstanden zijn verwerkt, geven een waren indruk van zijn geestelijk kunnen.

Het werd 5 Mei. De bevrijding was een feit, doch een groep „Grüne” deed een overval op een B.S.-wacht. Eenige dooden en een gevangene was de Duitsche oogst. De gevangene verkeerde in levensgevaar, er moest dus snel worden ingegrepen. Er werd een tweede wacht van de B.S. te hulp geroepen en hiertoe behoorde ook onze Jernberg.

Het gevecht, dat nu volgde, had de verlossing van den gevangene tot resultaat, maar nog drie levens moesten worden geofferd.

En hierbij was ook het veel belovende dammersleven van Jernberg.

Bij den laatsten tocht, die met militaire eer geschiedde, waren veel dammers aanwezig, om getuigenis af te leggen van hun gevoelens.

De Nederlandsche en Noord-Hollandsche Dambond, alsmede zijn vereeniging „Joseph Blankenaar”, brachten door middel van bloemen den dank over van dammend Nederland.

Nimmer zullen wij dezen jongen vriend vergeten.

Flip, rust in vrede.

O. J. B. v. d. SLEEN,

Amsterdam, 11 Mei 1945.

Voorzitter „Joseph Blankenaar”.

De teraardebestelling van Jernberg, de Kok, Pijck en van Reede, de 4 N.B.S.'ers die 5 Mei hun leven gaven voor onze bevrijding.

Het muziekcors der Amsterdamsche Politie begeleidde, met treurmuziek, de indrukwekkende stoet naar Zorgvlied en voerde hierdoor den laatstengang der gevallen strijders op, tot een schouwspel dat duizenden in Amsterdam, tot schreiens toe aangreep. Zoo ging het ook op den langen weg met een groep „gepakte” N.S.B.'ers, die door hun geleiders werden gelast front te maken naar de stoet. En toen biggelden bij verscheiden N.S.B.-ers de krokedillentranen langs de wangen.

Langzaam trok de stoet langs den langen weg. De in langen tijd niet gehoorde muziek, riep alom ongekende of lang vergeten gevoelens van weemoed op. En allen die het hoorden, bleven getroffen staan tot de stoet lang voorbij was.

Op Zorgvlied was de belangstelling zeer groot, maar tevens zeer ordelijk. De ordemaatregelen, gegeven met fluisterende commandostemmen, werden door het publiek zonder meer begrepen en uitgevoerd.

Onder het roeren der trommels naderde de stoet de aula. Op aller gezicht was de indruk van het moment te lezen, in het bijzonder op het gelaat van den jeugdigen N.B.S.-tamboer, die zijn tranen den vrijen loop liet.

In de aula was nauwelijks ruimte genoeg om alle belangstellenden te bevatten. Het aantal sprekers was beperkt en de sprekers werden aangespoord tot beknoptheid, in verband met het reeds gevorderde uur. De lijkdiensten werden gehouden door een veldprediker en een aalmoezenier, de eerewacht door een groep N.B.S.'ers, allen van de Linie Oost van de voormalige verzetsbeweging. Onder de N.B.S.'ers waren er eenige die gewond waren. Na de salvo's uit de geweren van het „vuurpeleton” begon het afscheid voor eeuwig van de naaste familie en dat greep allen zoodanig aan, dat er niemand was, die zich geheel kon beheerschen. Het was uitermate ontroerend.

Van de naaste familie was er een jong meisje, dat niet kon scheiden van het geopende graf en als wezenloos daar maar bleef staan, terwijl haar tranen niet te stuiten schenen. Zij werd tot de werkelijkheid teruggeroepen, doordat zij met zachten drang werd weggeroepen. En langzaam verlieten de familie en belangstellenden den doodenakker. Op dezen echt zomerschen namiddag keerden wij diep onder den indruk huiswaarts.

In Memoriam J. Dienske Jr. en J. G. Kuntze

Ons bereikte het droeve bericht van het overlijden onzer Haarlemsche leden J. Dienske Jr. en J. G. Kuntze. Beiden vielen als slachtoffer van de Deutsche deportatiemethode.

J. Dienske Jr. werd nog in Maart j.l., toen hij in de rij stond voor de Centrale Keuken, opgepakt en op transport gesteld naar Duitschland. Na in Bocholt en Gronau te zijn geweest zag hij, reeds door een granaatscherf aan zijn arm gewond, kans te vluchten. Uitgeput vond hij nabij Aalten onderdak op een boerderij, waar hij na enkele dagen, den 5den April 1945, aan longontsteking is overleden.

Dienske, die den leeftijd van 30 jaar bereikte, was een uitnemend problemist; in verschillende rubrieken heeft hij ons van zijn vernuftige composities doen genieten. Als partijspeler boekte hij menig succes in en voor Damclub „Het Noorden” die in hem een harer sterkste en trouwste leden verliest. Bescheiden in zijn optreden, eer teruggetrokken dan uitbundig, was hij de man er niet naar zich op den voorgrond te plaatsen; daadwerkelijk heeft hij echter heel veel voor ons spel gedaan.

J. G. Kuntze, die bij de P.T.T. werkzaam was, werd in Juni 1943 naar Duitschland gedeporteerd. Toen in het begin van dit jaar de bombardementen op Chemnitz, waar hij zich bevond, hun verschrikkelijk hoogtepunt bereikten, zag hij zich met vele anderen gedwongen te vluchten. Ontberingen en uitputting bezorgden ook hem longontsteking waaraan hij, na nog in een ziekenhuis te zijn opgenomen, 4 April j.l. is bezweken in den nog zoo jeugdigen leeftijd van slechts 27 jaar.

Aan het meerendeel onzer leden zal de naam Kuntze onbekend zijn, daar hij geen problemist was terwijl de oorlogsomstandigheden der laatste jaren oorzaak waren, dat wij hem ook onder de oplossers misten. Jan Kuntze was een sympathieke, bescheiden en sportieve dammer, geen uitbinker, doch bezield met een vurig en nimmer verflauwend enthousiasme voor ons spel. Ook de Haarlemsche Damclub, waarbij hij sedert vele jaren was aangesloten, heeft er terecht van getuigd, welk een trouw lid en goeden vriend zij in Kuntze verloren heeft.

Dienske en Kuntze, twee namen, die in de damwereld zullen blijven voortleven. Vrienden rust in vrede.

(Ontleend aan het Augustusnummer 1945 van den Kring voor Damproblematiek).

Damclub „Het Noorden” te Groningen

Onze club heeft 3 slachtoffers van de nazi-terreur. Het zijn de heeren: R. Brunsting, L. Duitz en S. van Gelder. Dat zij rusten in vrede.

Onze club „Het Noorden” bestaat binnenkort 40 jaar. Wij willen er wat van maken, maar wij weten niet goed: Hoe?

Wij zitten iets te ver van het eigenlijke damcentrum, onze damwereld. Wij wachten met smart op de Electriche, die ons in een paar uur naar Amsterdam kan brengen. Wij zitten momenteel zeer te sukkelan met de zaalruimte. Er zijn hier 16 hotels verwoest, dus meer dan 48 zalen uitgeschakeld. V.

In Memoriam Mr. Simon de Jong.

Wij vinden het een tragische speling van het lot, dat de N.D.B. drie van zijn voorzitters heeft moeten verliezen, tengevolge van de nazi-terreur. Op de voorgaande bladzijden is al vermeld het verlies van de Heeren Groenteman en Van Broek. En eerst geruimen tijd na de bevrijding, hebben wij uit één der dagbladen kunnen vernemen, dat Mr. Simon de Jong, ook een voorzitter van den N.D.B., was gevallen als slachtoffer van de terreur. Slechts de ouderen uit onze gelederen hebben den heer De Jong gekend als voorzitter van den bond. Maar uit de gelederen der ouderen is er niemand naar voren gekomen, die een woord ten afscheid heeft ingestuurd. En toch willen wij zijn verscheiden niet zoo maar voorbijgaan. Vermelden wij derhalve, dat wij den heer De Jong hebben leeren kennen als iemand die, kalm en bezadigd, het lief en leed in den N.D.B. met warme belangstelling bleef volgen. Hij getuigde hiervan door zijn aanwezigheid bij belangrijke gebeurtenissen, zoo bijvoorbeeld bij de matches om de wereldkampioenschappen.

Ook hem zullen wij niet meer zien. Hij ruste in vrede.

* * *

Met verontschuldiging voor degenen, die buiten onze schuld, eventueel niet in deze rubriek zijn vermeld. G.

HOOFDSTUK II

NA DE BEVRIJDING

De bevrijding van ons land vond, zooals men weet, in verschillende etappes plaats.

De eerste bevrijde stad was Maastricht en verder vond de bevrijding van het Zuiden maanden eerder plaats dan de bevrijding van het Westen.

In den beruchten hongervinter van 1944—1945 was bijvoorbeeld het Westen geheel geïsoleerd en was er feitelijk geen verbinding mogelijk.

Maar na de bevrijding van ons geheele land was een der eerste pogingen om het verbroken contact weer tot stand te brengen. De verbinding West—Zuid, West—Oost en West—Noord kwam tot stand, wij informeerden alom naar den welstand van onze damrelaties.

Het werd een druk verkennen over en weer en uit het Zuiden kwamen brieven door van een half jaar geleden, gevende een beschrijving van de bevrijding van Eindhoven. De schrijver, de heer J. H. de Kluyver, zat reeds lang in Duitschland, bij de troepen der geallieerden, toen wij zijn Eindhovenschen brief ontvingen.

De volgende bladzijden geven een bescheiden overzicht van:

Het weerzien der dammers

Het was kort na de bevrijding, dat er een reunie plaats vond, waarbij diverse prominenten elkaar voor het eerst weerzagen na vijf jaren onderdrukking.

Het weerzien was geen blijde ontmoeting.

Integendeel, het doel van de samenkomst werkte geen opgewekte stemming in de hand.

Het was abnormaal warm en de reunisten zagen er allen verhit en vermoeid uit.

Op de meeste gezichten waren de groeven der zorgen van den laatsten tijd diep ingekerfd.

De magere gezichten droegen zorgenvolle oogen en aan de slapen was iedereen grijs.

Het grijze aan de slapen strekte zich bij velen uit tot de heele haardos.

Een van ons was zelfs spierwit.

Maar waar was de golvende haardos gebleven van den jongste van het gezelschap?

Deze was gebleven in het concentratiekamp van Amersfoort en de wachttijd, dien wij moesten doormaken, werd gekort door verhalen over

eindelooze appels in de sneeuw met weinig of geen kleding aan, over ziektegevallen en over levensmiddelenpakketten die bestemd waren geweest voor de Kerstdagen, maar eerst na de Kerstdagen werden uitgereikt en nadat de pakketten voor het grootste deel van den inhoud waren ontdaan.

De verhalen in deze eerste uren na de bevrijding waren geenszins opwekkend.

En toch gaf dit weerzien der dammers ons de heerlijke zekerheid van onze bevrijding.

Verder geven wij eenige uittreksels uit binnengekomen correspondentie. Wij laten hierbij de briefschrijvers aan het woord, onder dit voorbehoud, dat wij in diverse gevallen slechts den kern lieten bestaan en de ballast uit de brieven schraptten, terwijl wij slechts plaats inruimden voor de correspondentie die van algemeen belang is te achten.

Texel, 29 Mei 1945.

Wij bevinden ons hier in goede gezondheid en zijn hier gelukkig niet uitgehongerd.

De oorlog is hier tot 6 April l.l. op enkele verdwaalde bommen na, tamelijk rustig verlopen.

Toen begon de opstand van de Russen tegen de Duitschers en ging een aantal burgers de Russen helpen.

De wraak der Duitschers is toen natuurlijk niet uitgebleven.

Den Burg, De Waal en Cocksdorp zijn zwaar beschoten, 28 boerderijen verbrand of vernield. Veel arbeiderswoningen meer of minder beschadigd.

Het aantal doden zal niet ver van de 100 zijn. Daarvan zijn 18 mannen en 1 vrouw opgepakt en afgemaakt door de Duitschers.

Het aantal gesneuvelde Russen bedraagt ongeveer 500 van de 720, waarvan de meesten na de eigenlijke gevechten. Het aantal gesneuvelde en gewonde Duitschers bedraagt ongeveer 2000.

Onder de damvrienden zijn geen slachtoffers. In de oorlogsjaren is hier op de club niet gespeeld, maar wij hebben het onderling, voor zoover mogelijk, wat bijgehouden.

C. DIJKER Jr.,
't Noorden, O 144.

OVERZICHT VAN DE BELEVENISSEN VAN DIVERSE VEREENIGINGEN

De Juiste Zet te Hoensbroek.

De damvereeniging De Juiste Zet bestaat momenteel uit 30 leden. Van deze vereeniging is indertijd een lid in Duitsche krijgsgevangenschap

teruggevoerd n.m.l. Andeweg, zulks ten tijde van de in Mei 1943 uitgebroken stakingen. Hij is gelukkig gespaard gebleven, doch heeft zich tot op heden nog niet weer als lid opgegeven. Hij is vermoedelijk wederom in militairen dienst, aangezien hij voor Mei 1940 reeds beroepssoldaat was.

Voorts is H. Wolters eenigen tijd in Duitschland te werk gesteld geweest. Hij is evenals Andeweg behouden teruggekeerd.

Van de vereeniging De Juiste Zet zijn alle leden in goeden welstand van elders teruggekeerd, terwijl er in deze vereeniging geen slachtoffers zijn te betreuren.

De Secretaris: H. HELLER.

Onder Ons te Heerlen.

De vereeniging telt momenteel 13 leden.

Van deze vereeniging zijn geen leden in Duitsche krijgsgevangenschap teruggevoerd, noch in Duitschland te werk gesteld geweest. Slechts de heer C. J. Blokland, toentertijd secretaris van den L.D.B., stond voor de keus of in krijgsgevangenschap bij onze zoogenaamde „beschermers” of..... onderduiken. De keus was voor hem niet moeilijk. Het parool was: „onderduiken”.

Zoодоende moest hij zijn functie van secretaris van den L.D.B., die hij steeds met den grootsten ijver en toewijding had vervuld, neerleggen. Deze werd toen tijdelijk overgenomen door den heer Kuijpers, zulks voor den tijd dat de heer Blokland afwezig was. Wanneer Blokland terug kwam, zou Kuijpers zich terugtrekken en zou hij zijn functie weer waarnemen. Doch het zou anders uitkomen. De heer Veenstra (voorzitter van den L.D.B.) moest om persoonlijke redenen zijn functie als voorzitter van den L.D.B. neerleggen. Op de jaarvergadering van den Provincialen Limburgschen Dam Bond werd Blokland, die intusschen van zijn onderduikstation op zijn basis was teruggekeerd, tot voorzitter van den L.D.B. gekozen, terwijl Kuypers de taak van secretaris bleef toegewezen.

De Secretaris: G. RITZEN.

't Roadhoes te Maastricht.

De vereeniging bestaat op het oogenblik uit 10 leden.

In deze vereeniging is het ook buitengewoon goed gegaan wat betreft het deporteren naar Duitschland. Geen der leden viel in handen der nazi's.

De Secretaris: A. GILISSEN.

Remies te Maastricht.

Deze vereeniging heeft thans 15 leden.

Van Remies zijn eveneens geen leden geweest, die nogmaals krijgsgevangen moesten worden voor Moffrica.

Twee leden zijn in Duitschland te werk gesteld geweest, zulks ruim een jaar geleden, doch zij zijn inmiddels behouden teruggekeerd.

De Secretaris: J. FRANSSEN

De Schuivers te Maastricht.

Deze vereeniging bezit momenteel 18 leden.

Van de Schuivers zijn eveneens geen leden in krijgsgevangenschap teruggevoerd, doch er zijn wel vier leden in Duitschland te werk gesteld geweest, n.m.l.: G. Knipschild, van 4 December 1940—16 Juni 1945, H. Schepers, van 18 September 1942—4 Juni 1945, H. Peters, van Januari 1943—Januari 1944 en E. Peters op ongeregelde tijden.

Zij zijn inmiddels allemaal behouden teruggekeerd.

De Secretaris: J. VROLIJK.

V.O.S. te Spekholzerheide.

Te Spekholzerheide, een klein mijnwerkersdorp in Zuid-Limburg, werd reeds eenigen tijd gedamd, doch niet in clubverband. Het was eerst een damstrijd tusschen de families Kraussen en Habets. Naderhand begonnen zich steeds meer personen hiervoor te interesseeren, met het gevolg dat spoedig een 15 tal leden bij elkaar waren.

Aangezien er in dien tijd echter geen nieuwe damvereenigingen mochten worden opgericht, werden wij een soort „onderduikvereeniging” met 20 leden. Wij werden lid van de damvereeniging Onder Ons te Heerlen, doch er werd met het bestuur van deze vereeniging afgesproken dat wij met een zelfstandig tiental, dus apart, zouden spelen. Op 15 Juli 1942 werden wij lid van den L.D.B.

In het jaar 1942/1943 werd voor het eerst aan de competitie deelgenomen en wij eindigden gelijk met no. 1, de Juiste Zet II, terwijl wij het daarop volgende jaar kampioen werden. Beide jaren bleven wij ongeslagen.

Het totale resultaat in beide jaren was:

Onder Ons II 10 8 2 — 18 110.

De laatste competitie waren wij gehandicapt door het feit, dat een onzer beste leden naar Moffrica moest, om te gaan werken, n.m.l. J. Habets. Hij werd als slager te werk gesteld in Duisburg en moest aldaar meerdere bombardementen doorstaan. Hij is gelukkig voor zijn familie en voor onze vereeniging behouden gebleven en is thans vrijwillig in dienst getreden bij de marine. Zijn kameraad W. Lennartz, zijn broer A. Habets en zijn neef F. Kraussen, allen leden van onze vereeniging, hebben zich eveneens vrijwillig gemeld.

Een tweede lid onzer vereeniging, L. Kraussen, die op het postkantoor te Spekholzerheide werkzaam was, moest aldaar zijn plaats ruimen

en werd eveneens in Duitschland te werk gesteld, n.m.l. te Düsseldorf. Hij is eveneens behouden teruggekeerd.

Voorts is niemand als krijgsgevangene naar Duitschland teruggevoerd, ofschoon er meerdere oud-militairen lid waren van onze vereeniging. Deze waren echter allemaal werkzaam op een der Limburgsche steenkolenmijnen, zoodat zij waren vrijgesteld.

Tijdens de Duitse bezetting hebben wij steeds in vriendschappelijk verband met Onder Ons te Heerlen gespeeld, doch toen wij bevrijd waren, hebben wij besloten met ingang van 1 Januari 1945 op eigen beenen te gaan staan en wel onder den naam V.O.S., hetgeen beteekent: Vooruit Onderons Spekholzerheide.

Onze vereeniging telt momenteel nog 20 leden.

De Secretaris: P. KUIJPERS.

St. Pieter te Maastricht.

St. Pieter telt op het oogenblik nog 10 leden.

Van deze vereeniging zijn eveneens geen leden in Duitse krijgsgevangenschap teruggevoerd.

Twee leden der vereeniging, n.m.l. J. Gorren en H. Brouwers werden respectievelijk in 1943 en 1944 in Duitschland te werk gesteld. De heer Gorren is in Mei 1945 behouden teruggekeerd, doch de heer Brouwers is nog steeds niet gearriveerd.

Brouwers was indertijd reeds geruimen tijd ondergedoken, doch als rasechte damliefhebber kwam hij toch steeds ter clubavond. Op zekeren avond, toen hij (onbekend met het onheil wat hem te wachten stond) het clublokaal binnen kwam om zijn gebruikelijke dampartijtje te spelen, was de Duitse politie reeds aanwezig en werd Brouwers gearresteerd.

Nadien werd van Brouwers weinig of niets meer vernomen. Zeer waarschijnlijk is hij door verradershand een prooi geworden voor de moffen.

Door een specialen vriend van Brouwers, thans officier in het Nederlandsche leger, zijn in Duitschland reeds vele nasporingen naar Brouwers verricht, doch tot op heden zonder resultaat.

In verband hiermede wordt dan ook het ergste gevreesd. Wanneer hij niet meer zou terugkeeren, verliest de vereeniging in hem een goed en trouw lid.

Alle hoop is nog niet verloren en waar hoop is, is leven.

Vriend Brouwers wij hopen van ganscher harte dat je toch nog in je familiekring en bij je oude damvrienden zult terugkeeren.

De Secretaris: M. OFFERMANS.

Deze hoop is niet in vervulling gegaan. Men zie het „In Memoriam H. Brouwers”.

V.I.O.S. te Maastricht.

V.I.O.S. telt thans 12 leden.

Hier zijn eveneens geen leden in krijgsgevangenschap teruggevoerd, wel zijn er 5 leden in Duitschland te werk gesteld geweest, te weten : L. Coner, Johan van Duurling, Ch. Thimister, Jac. Roumen en P. Gerritsen.

Bij V.I.O.S. zijn ook geen slachtoffers te betreuren.

Omtrent de leden die in Duitschland te werk gesteld zijn geweest nog het volgende:

Joh. van Duurling werd twee maal ter dood veroordeeld wegens hoogverraad, „begunstiging van den vijand" en sabotage.

L. Colier heeft 6 maanden in Berlijn gewerkt, is vervolgens op een slinksche manier met verlof gegaan en heeft Duitschland toen voor goed den rug toegekeerd.

Ch. Thimister en Jac. Roumen waren maanden lang ondergedoken, doch de toestand werd ten laatste zoo gevaarlijk voor hen, dat zij verplicht waren in de grenszone van Aken te gaan werken. Onmiddellijk na de bevrijding namen zij dienst bij de Grensbewaking.

P. Gerritsen, die ook gedwongen was om in Duitschland te werken, nam ook direct na de bevrijding dienst in het Nederlandsche leger evenals H. Mulders.

De 2e voorzitter N. Olivier werd ook al met den kogel bedreigd. Na eenige weken gevangen te hebben gezeten, moesten de moffen hem echter vrij laten, want de beschuldigingen, die hem door N.S.B.'ers waren ten laste gelegd, kon hij op de juiste wijze weerleggen. En hierdoor ontsnapte hij aan de doodstraf.

De Secretaris: JAC. COLIER.

De ervaringen van Joh. van Duurling.

„Op zekeren dag in 1942 ging ik bij mijn broer op visite en schrok, toen ik zag dat zich een paar schoenen bewogen die achter een gordijn stonden. Mijn eerste gedachte was dat het inbrekers waren en ik wilde er dan ook al direct op los slaan, doch op het laatste oogenblik kon mijn broer dit verhinderen.

Het bleek thans dat hij drie personen, die door de Duitschers gezocht werden, in zijn huis verborgen had. Dit interesseerde mij en ik besloot dergelijke menschen, die in gevaar verkeerden, te helpen en indien mogelijk, in veiligheid te brengen.

Door mijn toedoen werd een groep van ongeveer 40 personen zoogenaamd aangenomen om in Frankrijk te gaan werken voor een bepaalde firma, doch eenmaal daar aangekomen, werden deze personen doorge-smokkeld naar Zuid-Frankrijk, hetgeen toen nog onbezet gebied was. Ditzelfde herhaalde zich nog eens te St. Malo.

Teruggekomen in Parijs werd ik door de Gestapo aangehouden en verdacht van „Feindbegünstigung“, wegens medewerking bij de ontvluchting van mensen. Daar ik echter halsstarrig volhield dat dit niet het geval was, werd ik spoedig op vrije voeten gesteld en keerde naar Maastricht terug.

Aldaar aangekomen, kwam des avonds een marechaussee en deelde mij mede dat ik den volgenden morgen om 7.00 uur met kleeren bij de Sicherheitspolizei moest zijn, teneinde naar Duitschland te worden getransporteerd. Mijn antwoord was: „ik ga niet“, met het gevolg dat de marechaussee mij thuis weghaalde en me overleverde aan de Duitschers. Hierna werd ik met nog 17 Nederlanders naar Duitschland gebracht en gedwongen in een vliegtuigfabriek te Solingen te werken. Hier heb ik zooveel mogelijk gesaboteerd. Met mijn typemachine tikte ik op onbewaakte oogenblikken cijfers achter de orders, waardoor honderd duizenden vormen te groot gemaakt werden. Deze gingen dan naar Berlijn, doch pasten niet.

Voorts maakte ik brieven voor Nederlanders, b.v. dat zij gingen trouwen of dat iemand in de familie ernstig ziek was. Hiermede sloop ik dan naar het bureau van den directeur en zette een stempel der firma en van zijn handteekening er onder. Vervolgens gingen de arbeiders met die brieven naar de arbeidsbeurs met het gevolg: verlof, maar om nooit meer terug te komen.

We vormden een sabotagegroep en ik moest herhaalde malen bij de Gestapo verschijnen. Tenslotte werd ik verraden. Door te slaan trachtten zij al de namen eruit te krijgen van de personen die in deze sabotagegroep zaten. Ik hield echter stand en verried niemand mijner kameraden. Integendeel alles nam ik voor mijn rekening. Het gevolg hiervan was dat ik via gevangnissen, tuchthuizen en concentratiekampen op 20 Juni 1943 voor het Duitse volksgerechtshof te Berlijn moest verschijnen wegens hoogverraad, begunstiging van den vijand en sabotage. Ik werd voor den tweeden keer ter dood veroordeeld.

Daar het blijkbaar de bedoeling was mij niet terecht te stellen, maar mij dood te slaan, werd ik na eerst drie maanden honger en kou te hebben geleden en in de kettingen te hebben gezeten, via een tuchthuis in een concentratiekamp gezet. Hier werd ik zoo gekweld en geslagen dat mijn ribben gebroken waren, het neusbeen stukgeslagen en van mijn 32 tanden er 13 uit mijn mond werden geslagen plus een klein stukje kaak. Desondanks hield ik vol en bij de bevrijding woog ik nog 33 kg., terwijl dit normaal 62 kg. was.

Na eenige dagen ter plaatse in een nood-hospitaal te hebben gelegen, werd ik met een Amerikaansche ziekenauto naar het ziekenhuis te Frankfort overgebracht, alwaar ik eenigen tijd verbleef en mijn gewicht

toenam tot 48 k.g. Van hieruit ging ik via de ziekenhuizen te Mainz, Kaiserslautern, Trier en Luik naar het ziekenhuis te Maastricht.

Na hier eenige dagen te zijn geweest, kon ik, na zulks verzocht te hebben, naar huis terugkeeren, alwaar ik ook nog lang zal moeten rusten en onder dokters behandeling zal moeten blijven.

JOH. VAN DUURLING.

Maastricht, 12 Juni 1945.

Wij kunnen hier nog geen balans opmaken. Maar laat ik U het volgende vertellen:

Er is in Maastricht geen schot gelost. Wel is er een paar maal door de Duitschers gebombardeerd. Mijn achterhuis kwam daarbij ook in de soep te liggen, doch wij zelf waren veilig in den kelder van het voorhuis.

Persoonlijk ben ik zeer zwaar getroffen. Mijn eenige zoon, die via Amersfoort in een kamp op Helgoland zat opgesloten, is aldaar op 3 Februari van honger en ellende omgekomen. Het leven is daardoor zwaar geworden, doch wij zullen probeeren den kop boven water te houden.

W. VEENSTRA.

Wageningen, 9 Juli 1945.

Aan dammen of aan het voeren van damcorrespondentie kan voorloopig niet worden begonnen. Er zijn belangrijker dingen in dit zwaar getroffen gebied te doen.

Het archief van den Prov. Geld. D.B. is nagenoeg verloren gegaan, de schrijfmachine gestolen.

Dammateriaal is bij de meeste Geldersche clubs niet meer aanwezig.

Zoodra kan worden aangenomen, dat de evacu es terug zijn, richt ik mij per circulaire tot de clubs.

G. FIEGE.

Utrecht, 20 Juli 1945.

Wij zijn begin 1943 bij de K.P. (knokploeg) gegaan, mijn drie zonen en ik.

Een mijner dochters was koerierster. Mijn vrouw heeft zich voorbeeldig gedragen en ook aan haar heeft het veel gelegen, dat wij ons werk zoo goed mogelijk hebben mogen doen.

Wij zijn blij, dat alles voor ons zoo goed is afgelopen, al hebben ze mij dan ook nog 14 dagen in de gevangenis gehad.

Wij gaan ons weer aan het dammen wijden, dat geeft ons weer een rustig leven.

D. DE ZWART.

EERSTE AFDEELING.

DE N.D.B. ONDER DEN DRUK VAN DE BEZETTING.

HOOFDSTUK III.

De uitgave van „Het Damspel” gestaakt. Het contact met de leden verbroken. Het bestuur doet alle mogelijke moeite om spel en bond levendig te houden. Dit is wel de hoofdindruk van de periode Juni 1943—Juli 1944.

De verslagen der gehouden vergaderingen getuigen hiervan, de officiële mededeelingen, een surrogaat voor „Het Damspel”, eveneens. Diverse belangrijke wedstrijden werden nog gespeeld.

Maar de oorlog deed steeds meer zijn invloed gelden. Het is uit de documenten te zien. En plotseling is er een hiaat.

Van Augustus 1944 tot Mei 1945 was er praktisch geen contact meer.

De oorlog was zoo *totaal* geworden, dat spel en bond feitelijk stil stonden. Wij weten het ons te herinneren, hoe het Zuiden van Nederland reeds bevrijd was en het Oosten en Noorden nog niet en hoe het Westen het laatst aan de beurt kwam bij de bevrijding. Wij weten het nog hoe de deelen van ons kleine land van elkaar gescheiden waren door de groote rivieren, waarvoor de bevrijding bleef staan.

Wij leefden zonder contact en wij stonden aan het begin van den zwaarsten winter uit onze geschiedenis.

Het hiaat, waarvan hiervoor sprake was, getuigt hiervan op zeer overtuigende wijze. Er was van Aug. 1944—Mei 1945 een gat in onze dam-geschiedenis. Geen enkel geschrift is in die maanden opgesteld, dat in dit hoofdstuk moest worden ondergebracht.

De afgebroken draad werd in Mei 1945 door den wakkeren bondssecretaris weer aangeknoopt.

Het Hoofdstuk: Officieel Gedeelte spreekt een duidelijke taal.

Het komt ons voor, dat hierin niets geschrapt kan worden. De oorlog schrapte meer dan genoeg.

De nu volgende kopy stond reeds gezet toen „Het Damspel” niet meer mocht verschijnen.

Dit geldt tot en met het overzicht over de meesterwedstrijden 1942.

Rectificatie in het Jaarverslag van den 1sten Secretaris.

Blz. 27. 1ste kolom, 1ste regel luidt: „De aftredend 2de secr. wenschte niet voor een herbenoeming in aanmerking te komen”. Hij moet luiden: „De heer De Graaf was tusschenijds als 2de secr. afgetreden, wegens de uitspraak van het hoofdbestuur inzake cumulatie van functies.”

Hieronder volgen de competitiestanden uit Gelderland, bijgewerkt tot
20 April 1943:

1e Klasse. Groep I.

1. G.S. Oosterbeek	4	6	49-31
2. E.D.D.Z. Arnhem	4	3	37-43
3. A.D.G. Arnhem	4	3	34-46

1e Klasse. Groep II.

1. Huissen I	8	16	127-33
2. Vriendenkring II Nijm.	8	8	79-81
3. H.N.D. I. Nijmegen	8	7	64-96
4. V.T.D. I. Tiel	8	6	78-82
5. D.O.S. I. Nijmegen	8	3	52-108

1e Klasse. Groep III.

1. W.S.D.V. Wagen.	3	6	40-20
2. G.S. Kesteren	4	4	38-42
3. R.D.V. Rhenen	3	0	22-38

Halve competitie om het kampioenschap
van GELDERLAND. 1e Klasse.

1. W.S.D.V. Wagening.	2	3	23-17
2. G.S. Oosterbeek	2	2	21-19
3. Huissen. I.	2	1	16-24

2e Klasse. Groep I.

1. A.D.C. Aalten	6	9	59-37
2. L.O.C. Lintelo	6	8	62-34
3. A.D.C. II Aalten	6	5	48-48
4. Barlo	6	2	23-73

2e Klasse. Groep II.

1. Doetinchem I	3	6	48-12
2. Z.E.D.E.S. Zelhem	3	0	12-48

2e Klasse. Groep III.

1. Lochem	4	8	59-21
2. Denk en Zet. Laren	4	4	50-30
3. Denk en Zet II. Laren	4	0	11-69

2e Klasse. Groep IV.

1. V.I.O.S. I. Driel	6	11	70-50
2. Huissen II	6	8	61-59
3. O.D.I. Elden	6	3	57-63
4. Damlust I	6	2	52-68

2e Klasse. Groep V.

1. D.J.Z. I. Slijk Ewijk	2	4	34-6
2. L.D.C. Lent	2	2	18-22
3. K.D.S. Haalderen	2	0	8-32

2e Klasse. Groep VI.

1. O.O.I. Opheusden	4	7	48-32
2. D.E.Z.I. Ochten	4	5	41-39
3. R.D.C.I. Randwijk	4	0	31-49

3e Klasse. Groep I.

1. D.J.Z. II. Slijk Ewijk	4	7	47-33
2. Damlust II. Elden	7	11	92-48
3. V.I.O.S. II. Driel	7	6	68-72
4. O.G. II. Elden	6	4	59-61
5. Huissen III	6	0	40-80

3e Klasse. Groep II.

1. O.O. II. Opheusden	4	8	57-23
2. D.E.Z. II. Ochten	4	0	23-57

KAMPIOENSCHAPPEN 2e en 3e Kl.

De winnaar van groep I komt uit tegen den winnaar van groep II. (Aalten-Doetinchem 13-7). De winnaar van deze wedstrijd speelt tegen Lochem. De winnaar van de wedstrijd Aalten-Lochem, die op Goede Vrijdag gespeeld wordt, komt in de finale van het 2e Kl. kampioenschap.

De winnaars van de groepen IV-V-VI, spelen een halve competitie. De winnaar hiervan komt in de finalen tegen Aalten of Lochem. De eindstrijd om dit kampioenschap zal waarschijnlijk Hemelvaartsdag of 2de Pinksterdag te Arnhem gespeeld worden.

3e Klasse. De winnaars van de groepen I en II spelen een wedstrijd om het kampioenschap.

Voor het Pers. kampioenschap van Gelderland moet alleen nog de partij tusschen G. E. Hartman (Nijmegen) en Geert v. Dijk (Wageningen) gespeeld worden.

De stand is:

	gesp.	pnt.
1. G. E. Hartman	4	8
2. Geert v. Dijk	4	7
3/4. G. Bitter, Randwijk	5	4
3/4. H. Onning, Aalten	5	4
5. G. Jacobs, Oosterbeek	5	3
6. M. Claus, Nijmegen	5	2

Het is een enorme handicap, dat alle openbare gelegenheden om 10 uur moeten sluiten.

De Competitieleider:
B. VINKENBORG.

Damkampioenschap langs de Merwede te Hardinxveld

De eindstanden luiden:

Hoofdklasse:

P. v. d. Aa	12	10	1	1	21	1.75
B. de Jong	12	7	4	1	18	1.50
J. v. Herwaarden	12	7	2	3	16	1.33
W. Koppelaar	12	4	5	3	13	1.08
D. Overgaauw	12	5	3	4	13	1.08
A. Visser	12	5	2	5	21	1.—
M. Boer	12	4	3	5	11	0.92
K. Sterrenburg	12	3	4	5	10	0.83
A. W. Vonk	12	3	4	5	10	0.83
F. Weverling	12	4	2	6	10	0.83
J. Stam Jzn.	12	3	3	6	9	0.75
A. v. Bennekum	12	2	4	6	8	0.66
H. de Lange	12	1	3	8	5	0.42

Eerste prijswinnaar tevens kampioen langs de Merwede en dientengevolge voor de eerste maal houder van den wisselbeker, P. v. d. Aa, 2e prijs B. de Jong, 3e prijs J. van Herwaarden.

1e klasse:

J. W. de Jong	5	4	0	1	8	1.6
A. v. Meeteren	5	3	0	2	6	1.2
A. Peele	5	3	0	2	6	1.2
M. Beusker	5	1	2	2	4	0.8
W. v. Houwelingen	5	1	1	3	3	0.6
P. Kuipers	5	1	1	3	3	0.6

Eén en kampioen J. W. de Jong, 2e prijs, na beslissingswedstrijd met A. Peele, A. v. Meeteren.

2e klasse:

L. Boer	5	3	1	1	7	1.4
P. v. d. Berg	5	3	0	2	6	1.2
B. van Dam	5	3	0	2	6	1.2
T. Lock	5	2	1	2	5	1.—
H. Hartman	5	1	2	2	4	0.8
F. Stout	5	1	0	4	2	0.4

Eén en kampioen L. Boer, 2e prijs, na Beslissingswedstrijd met B. van Dam, P. van den Berg.

De door den heer J. H. de Kluijver, secretaris Prov. Dambond Zuid-Holland, beschikbaar gestelde prijs voor den niet-prijswinnaar met het hoogste gemiddelde, hebben de heeren A. Peele en B. van Dam gewonnen, beiden met een moyenne van 1.2.

Competitie 1942/43.

Aansluitend aan de publicatie der eindstanden in het Januari-nummer 1943 volgen hier nog de later uitgespeelde competities:

Oosten/Gelderland:

Vr.kring Nijmegen	3	2	1	0	5	32—28
E.D.C. Enschedé	3	2	0	1	4	39—21
Tw. Eerste	3	1	1	1	3	30—30
D.O.S. Almelo	3	0	0	1	0	19—41

Friesland:

S.D.C. Sneek	4	3	0	1	6	47—33
Noordbergum	4	3	0	1	6	41—39
D.C.L. Leeuwarden	4	2	0	2	4	40—40
Excelsior Harlingen	4	1	0	3	2	37—43
G.S. Leeuwarden	4	1	0	3	2	35—45

U.P.D.B. (groep Gooi):

Bussum I	4	2	2	0	6	47—33
Huizen I	4	0	3	1	3	38—42
H.D.G. II	4	0	3	1	3	35—45

Prov. Gron. Dambond:

Hoofdklasse.

Het Noorden	8	8	0	0	16	102—58
D.G.Z.	8	4	1	3	9	86—74
Houdt Stand	8	4	0	4	8	79—81
Groningen	8	2	0	6	4	65—95
Oranje Nassau	8	1	1	6	3	68—92

1e klasse (vijftallen).

D.D.K.	4	4	0	0	8	30—10
Het Noorden II	4	2	0	2	4	18—22
D.V.S.	4	0	0	4	0	12—28

2e klasse (vijftallen).

Tuindorp	5	3	2	0	8	33—17
Het Noorden III	5	3	0	2	6	24—26
Oranje Nassau 2	5	3	0	2	6	23—27
D.D.K. 2	5	2	1	2	5	28—22
V.I.O.S.	5	1	2	2	4	24—26
Groningen II	5	0	1	4	1	18—32

3e klasse.

D.G.Z. 2	4	3	1	0	7	25—15
Oosterpark	4	2	2	0	6	24—16
Oranje Nassau 3	4	2	0	2	4	19—21
Oosterpark 2	4	0	2	2	2	15—25
V.I.O.S. 2	4	0	1	3	1	17—23

Afd. Rotterdam. Hoofdklasse.

Constant	7	5	1	1	11	83—57
Het Oosten	7	4	2	1	10	78—62
Het Westen	7	4	0	3	8	75—65
R.D.G.	7	4	0	3	8	71—69
Z.D.C.	7	4	0	3	8	70—70
C.D.R.	7	2	1	4	5	78—62
D.D.V.	7	1	1	5	3	59—81
Het Oosten II	7	1	1	5	3	46—94

Demi-finale landskampioenschap.

Groep 3.

Het Noorden—Groningen	13—17
S.D.G.—Sneek.	

Groep 2.

G.S.	2 3 0 0 6	43—17
Ijmuiden	3 1 1 1 3	34—26
Ons Genoegen (U.)	3 1 1 1 3	26—34
Vr.kring Nijmegen	3 0 0 3 0	17—43

Finale.

G.S.—Het Noorden	11—9
Constant—G.S.	11—9
Constant—Het Noorden	17—3
G.S.—Constant	10—10
Het Noorden—Constant	8—12
Het Noorden—G.S. n. g.	10—10

Eindstand finale landskampioenschap.

Constant	4 3 1 0 7	50—30
G.S.	4 1 2 1 4	40—40
Het Noorden	4 0 1 3 1	30—50

Op buitengewoon fraaie wijze heeft Constant te Rotterdam dus den titel van landskampioene behaald, waarmede het bondsbestuur en de C.C. hun hartelijke gelukwenschen aanbieden.

Het is wel een zeer fraai jaar voor Constant en zijn leden. Bij het landelijk kampioenschap, voegt zich W. Roozenburg, lid van Constant, die den meestertitel won, terwijl Piet Roozenburg een voorsprong heeft in het persoonlijk kampioenschap van Nederland 1943 waarbij hem den titel vrijwel niet meer kan ontgaan. En dit alles in één afdeeling in één seizoen.

Het is voor Constant wel de moeite waard om dit eens te herdenken in een feeststemming, ondanks de ongunstige tijdsomstandigheden.

Meesterwedstrijd 1942.

De groote deelneming aan dezen laatsten meesterwedstrijd leidde er toe in 3 groepen te laten spelen. Twee groepen van 6 en 1 groep van 8 deelnemers. Van de beide eerste groepen kwam de 2 hoogstaankomenden in de finale. In deze laatste groep won W. de Jong van zijn broer IJ. de Jong den beslissingskamp en de 3e plaats.

De resultaten in de verschillende groepen waren:

Groep I.

1 J. C. de Galan	- 2 2 0 2 0 6
2 H. Heunen	0 - 0 0 0 2 2
3 G. Pors	0 2 - 1 0 1 4
4 W. Roozenburg	2 2 1 - 1 2 8
5 D. v. d. Staaij	0 2 2 1 - 0 5
6 A. Bax	2 0 1 0 2 - 5

Groep II.

1 Joh. van Dijk	- 1 1 0 0 1 3
2 P. Groenewold	1 - 0 0 0 1 2
3 G. E. Hartman	1 2 - 1 1 2 7
4 A. Lodenstijn	2 2 1 - 0 2 7
5 H. v. Mourik	2 2 1 2 - 2 9
6 B. Wijnand	1 1 0 0 0 - 2

Groep III

1 F. Gordijn	- 0 1 1 2 2 2 2 10
2 W. Huisman	2 - 2 1 0 2 2 2 11
3 IJ. de Jong	1 0 - 1 1 2 2 1 8
4 W. de Jong	1 1 1 - 2 1 1 1 8
5 P. v. Oosten	0 2 1 0 - 1 2 1 7
6 A. Pronk	0 0 0 1 1 - 0 1 3
7 H. Soeten	0 0 0 1 0 2 - 0 3
8 M. R. C. Stahlberg	0 0 1 1 1 1 2 - 6

De finale werd dus ingezet met de spelers:

W. Roozenburg te Rotterdam, W. de Jong te Haarlem, F. Gordijn te 's-Gravenhage, H. N. van Mourik te Nieuwland, W. Huisman te Leiden, J. C. de Galan te 's-Bosch en W. Hartman te Nijmegen.

Over het geheel werd een felle strijd geleverd. Gedurende vele ronden was er spanning, omdat bij de wisselende kansen bijna alle deelnemers nog den begeerden titel konden verwerven. Deze spanning bleef tot de laatste ronde, hoewel W. Roozenburg zich in de voorlaatste ronde W. de Jong van het lijf had geschud en zodoende 1 punt voorsprong had. Het gebeurde in hevigen tijdnood, toen de Jong een klein zetje overzag. Dit was jammer, omdat het overigens een der mooiste partijen was. Toch werd de laatste ronde door alle deelnemers met volle kracht ingezet en eerst op het laatst viel de beslissing. W. Roozenburg was meester! De nieuwe meester is geen onbekende. Ook het vorig jaar nam hij met zijn broer Piet aan de finale deel. Toen

snoepte zijn jongere broer hem op het kantje den titel af. Roozenburg is een fijne en rustige speler, die elke partij beheerscht. Hij heeft zich op waardige wijze den titel verworven.

De bond biedt hem met dit succes zijn welgemeende gelukwensen aan. Het is een unicum, dat uit één gezin twee meesters naar voren zijn gekomen. Men kan dit zeker wel ter dege beschouwen als een „slot dat pakt". Onze meer dan 30-jarige reeks van meesterwedstrijden heeft een einde genomen, dat met dit laatste „unicum" een waardig slot maakt. We moeten nog afwachten of het „nieuws" dat ons gebracht werd, deze prachtige wedstrijden kan doen vergeten.

De eindstand der finale 1942 was:

W. Roozenburg	6	3	3	0	9
W. de Jong	6	3	2	1	8
F. Gordijn	6	2	3	1	7
H. N. v. Mourik	6	1	5	0	7
W. Huisman	6	1	4	1	6
J. C. de Galan	6	1	1	4	3
W. Hartman	6	0	2	4	2

W. de Jong heeft op den drempel gestaan. Hij speelt fraaie partijen, jammer dat deze nog niet vrij zijn van „nu en dan" een blunder. Ongetwijfeld zou het een puik speler zijn als hij dit kon overwinnen.

De Hagenaar Gordijn is geen onbekende. Vele malen kwam hij al in deze wedstrijden uit. Bereikt altijd een der hoogste plaatsen. Zijn spel kenmerkt zich door onregelmatige partijen, waarbij hij echter in het eindspel niet voldoende kracht weet te leggen om te winnen.

De debutant v. Mourik heeft zich van een goede zijde laten zien. Hij verloor geen enkele partij, waar tegenover staat

dat 5 partijen remise werden. In enkele partijen had hij zelfs niet gering voordeel. Wellicht, bij wat meer routine van wedstrijdspel, zou hij punten hoger gegooid hebben. Ongetwijfeld komt v. Mourik, bij wat meer contact, in de groep sterke spelers.

De kampioen van Zuid-Holland 1942 Huisman, was in deze finale niet op dreef, zooals wij anders van hem gewend zijn. Hij bracht ditmaal geen daverende partijen op het bord. De Bosschenaar de Galan heeft één gebrek. Hij speelt te vlug en dit heeft hem in menige partij parten gespeeld. Er was meer van hem verwacht. Ten slotte heeft de Geldersche kampioen Hartman nog te weinig routine. Voornamelijk lag dit in het middenspel, dat hem de grootste moeite baarde. Men kan niet zeggen, dat hij zijn partijen „slecht" verloor, maar het fijne ontbreekt toch nog. Beide laatste spelers zullen zich echter na een paar wedstrijden aardig aanpassen. Met dit kort overzicht wordt dan de laatste meesterwedstrijd afgesloten. Meer dan 30 jaar gehandhaafd, wil toch wel wat zeggen. De invoering van dezen wedstrijd moet bij de vroegere niet aangesloten provinciale bonden tot de gedachte leiden, dat dit toernooi gewild was. We zullen moeten ondervinden hoe het „nieuwe" zich hierbij aanpast.

Gaarne breng ik dank aan de deelnemers, die een sportieven wedstrijd speelden, aan de wedstrijdleders en bestuurders, die voor de directe organisatie hebben meegewerkt.

Tenslotte wil ik nog vastleggen, dat de 20 deelnemers elk slechts f 6.60 aan reiskosten hebben te betalen.

LIEVE.

VERGADERINGEN.

Beknopt verslag van de dagelijksch bestuursvergadering van Zondag 27 Juni 1943, gehouden te Dordrecht.

De voorzitter, de heer J. H. Willems, opent deze vergadering, waarna de heer Pieterse een overzicht geeft van den stand van zaken, betreffende het Bondsorgaan. Het blijkt, dat de agenda voor de jaarvergadering 1943 niet in het Bondsblad kan worden opgenomen, daar het blad niet meer mag verschijnen. Er zullen derhalve agenda's worden gedrukt. De uitgave van een mededeelingenblad wordt bij meerderheid van stemmen

aangenomen. De penningmeester deelt mede, dat de afdeelingen zeer langzaam zijn met de betaling van de contributie. Besloten wordt hierop op de Jaarvergadering terug te komen. De jaarvergadering wordt dan vastgesteld op 21 en 22 Augustus 1943 te houden te Dordrecht. Tevens wordt nog een hoofdbestuursvergadering en een dagelijksch bestuursvergadering vastgesteld. In verband met het niet meer mogen verschijnen van het bondsorgaan wordt besloten aan de hoofdbestuursvergadering voor te stellen de vergoedingen aan de redacteuren stop te zetten. Het stemrecht en de wijze van stemmen wordt besproken. Een en ander is niet voldoende duidelijk omschreven. Op de komende Jaarvergadering zal dit een punt van bespreking uitmaken.

Dit beknopt verslag opgemaakt door den secretaris.

W. H. LIEVE.

Beknopt verslag van de dagelijksch bestuursvergadering van Zondag 25 Juli 1943, gehouden te Dordrecht.

De voorzitter, de heer J. H. Willems, opent te ongeveer 11 uur deze vergadering. In zijn openingswoord deelt de voorzitter mede, dat hij de kwestie van het Wageningsche voorstel liefst eerst zou behandelen. Uit de notulen van de hoofdbestuursvergadering van 30 Mei 1943 zou op te maken zijn, dat dit voorstel in elk geval op de agenda geplaatst zou worden, zulks in afwachting van de behandeling op de Provinciale vergadering in Gelderland. Dit is echter in strijd met het reglement. Er wordt besloten dit voorstel toch aan de afdeelingen mede te deelen, aangezien nog meerdere belangrijke dingen bekend gemaakt moeten worden. Verwacht wordt dat het hoofdbestuur zich daartegen niet zal verzetten. Dan komt het mededeelingenblad ter sprake. De voorzitter verwacht, dat er niet veel van terecht zal komen. In verband daarmee zal het dienstig zijn het bondsorgaan te verzamelen, teneinde, zoodra er weer gelegenheid is, dit te laten verschijnen. Ook zal kunnen worden ingegaan op het idee van de heeren O. J. B. van der Sleen te Amsterdam c.s. om een boek uit te geven onder den titel: „Wat wij misten”. Hierin dient echter de hoofdredacteur te worden gekend.

Besloten wordt het gevoelen van de hoofdbestuursvergadering in te winnen. Dan komt het jubileum van den eersten secretaris ter sprake. Besloten wordt den secretaris een niet grootscheepsche hulde te bereiden. Gelijktijdig wordt besloten de jaarvergadering als aangegeven op twee dagen te stellen. In verband met het niet meer verschijnen van het bondsorgaan waren inlichtingen ingewonnen bij den administrateur, den heer J. W. van Dartelen te Heemstede. Het schrijven van den heer van Dartelen zal aan het hoofdbestuur ter beslissing worden voorgelegd. De installatie van de Competitie Commissie zal plaats hebben op 12 Augustus

1943 te Rotterdam. De secretaris, die de provinciale vergadering van Zuid-Holland heeft bijgewoond, deelt mede, dat het dagelijksch bestuursvoorstel betreffende de vergoedingen aan secretaris en penningmeester niet zullen worden ondersteund, gezien den finantieelen toestand van den Bond. Dit geeft den penningmeester aanleiding mede te deelen, dat men dan toch zeer weinig waardeering heeft voor het vele werk en mocht de Jaarvergadering het bestuursvoorstel niet aannemen, dan zal hij per 1 Januari 1944 zijn functie neerleggen.

Dit beknopt verslag opgemaakt door den secretaris.

W. H. LIEVE.

**Beknopt verslag van de hoofdbestuursvergadering van Zondag
8 Augustus 1943 te Utrecht gehouden.**

Te omstreeks half elf opent de voorzitter de vergadering en heet de aanwezigen welkom. Spreker schetst de moeilijkheden welke als het ware van week tot week grooter worden en waardoor deze vergadering in Arnhem geen doorgang kon vinden. In de functie van 2en secretaris wordt tijdelijk voorzien door de benoeming als zoodanig van den heer A. A. van Bockel te Vught. De voorzitter verzoekt het Limburgsche hoofdbestuurslid de speciale groeten van het hoofdbestuur aan mevrouw Blokland over te brengen. De notulen van de hoofdbestuursvergadering van 30 Mei 1943 worden, behoudens enkele wijzigingen, goedgekeurd. Bij de bespreking van de notulen wordt vastgesteld, dat elk hoofdbestuurslid de door hem ontvangen stukken ter inzage moet geven aan zijn plaatsvervanger, daar deze dan ook van den gang van zaken op de hoogte is. De ingekomen stukken worden dan aan de orde gesteld. Er wordt besloten, dat van de mededeelingen en belangrijke circulaires vijf exemplaren zullen worden gezonden aan elken provincialen secretaris. Deze kan de exemplaren dan verder distribueeren. Op een brief van den heer Slabbekoorn uit Goes wordt het besluit genomen, dat deze namens de afdeelingen in Zeeland, waar nog geen provincialen bond is gevormd, de jaarvergadering van 21 en 22 Augustus 1943 kan bezoeken en aldaar stemmen kan uitbrengen.

Van een schrijven van den Oostelijken Dambond wordt met leedwezen kennis genomen en zulks zal aan dien bond worden bericht.

Een schrijven van ondergeteekende betreffende het instellen van een permanente reglements-commissie geeft eenige bespreking, waarna wordt besloten deze commissie in te stellen. Benoeming van leden geschiedt op de eerstkomende hoofdbestuursvergadering.

Een opgave van contributie-achterstand komt dan ter sprake. Besproken wordt op welke wijze deze achterstand is in te loopen.

Bij de bespreking betreffende het niet meer verschijnen van het bondsblad „Het Damspel” wordt het besluit genomen de toelage voor de redacteuren stop te zetten. Het besluit van de hoofdbestuursvergadering van 30 Mei 1943 ten aanzien van den heer Dukel genomen, wordt in zooverre gewijzigd, dat deze heer bij de zes hoogstaankomenden als 7e wordt toegevoegd.

Een brief van den heer O. J. B. v. d. Sleen uit Amsterdam betreffende de uitgave van een boek, dat als titel zou kunnen dragen: „Wat wij misten”, wordt aan een uitvoerige bespreking onderworpen. Hieraan wordt vastgekoppeld het voorstel van den hoofdredacteur om te zijner tijd de ontbrekende nummers van het bondsblad uit te geven. Besloten wordt het boek gecombineerd uit te geven.

De wijze van uitbrengen van stemmen op de jaarvergadering eischt dan de aandacht. Nadat verschillende sprekers hierover het woord hebben gevoerd valt het besluit elke afgevaardigde één stem te laten uitbrengen, terwijl afgevaardigden worden benoemd naar rato van het ledental.

De wnd. 2e secretaris,
A. A. VAN BOCKEL.

OFFICIEELE MEDEDEELINGEN.

De ledenlijst onzer afdeelingen is tegenwoordig buitengewoon aan schommelingen onderhevig door evacuatie en vertrek naar het buitenland van leden. Het afschrijven van deze leden wil het hoofdbestuur voorkomen om zodoende de afdeeling het voortbestaan mogelijk te maken.

Daartoe besloot het hoofdbestuur voor deze leden slechts een contributie te heffen van f 0,50 per lid per jaar.

De afdeelingen, die hiervoor in aanmerking komen, dienen daartoe een nieuwe ledenlijst in te zenden, waarbij achter de namen der leden moet worden vermeld: geëvacueerd of buitenland. Van leden waarbij deze aanduiding dus niet staat, wordt de normale contributie geheven.

Op juiste aanduiding wordt strenge contrôle gehouden en overtreding leidt onherroepelijk tot roeyement der afdeeling.

De provinciale besturen zijn eveneens terzake geïnstrueerd. Bepaald is voorts, dat leden, die voorkomen op de ledenlijst per 1 Juli 1943 te allen tijde gerechtigd zijn deel te nemen aan de competitie 1943/'44.

* * *

Als voorzorgsmaatregel heeft het hoofdbestuur het besluit genomen, dat het hoofdbestuurslid in de provincie bij mogelijke verwickelingen of het verliezen van het contact met het bondsbestuur, geheel de taak van

het bondsapparaat op zich zal nemen, dus ook innen van contributie, uitschrijven van wedstrijden e.d. in zijn provincie.

Onze afdelingen zijn op de hoogte, wanneer zich zulks dus zou voordoen. ...

* * *

Definitief moeten wij thans op last van hoogerhand ons bondsorgaan vaarwel zeggen. Voor onze organisatie en zijn leden is dit een geweldig verlies. Vooral nu de concentratie is doorgevoerd. Het blad verrichtte op allerlei gebied zijn dienst en het is daarom onbegrijpelijk, dat zooiets voor de organisatie verloren moest gaan. Men had toch wel mogen inzien, dat juist *nu* dit blad onmisbaar was. Tal van clubs, welke niet aan wedstrijden konden deelnemen, waren nu verbonden door het bondsorgaan. Nu ook deze band verbroken wordt, komen zij vrijwel los te staan en dat kan niet in het belang van onze denksport zijn. We willen hopen, dat ons weer spoedig wordt toegestaan normaal te verschijnen.

**Agenda der jaarvergadering te houden op 21 en 22 Augustus 1943,
te Dordrecht, Taveerne „Ter Merwe”, Wijnstraat 141.**

Punten van behandeling:

1. Opening door den Voorzitter.
2. Notulen.
3. Ingekomen stukken.
4. Jaarverslag van den 1en Secretaris.
5. Rekening en verantwoording van den Penningmeester.
6. Rekening en verantwoording van den Administrateur van het Bondsorgaan en de bondsuitgaven.
De punten 2, 4, 5 en 6 zijn of worden opgenomen in het bondsorgaan.
7. Verslag kas-contrôle-commissie.
8. Bestuursbeleid, beleid Hoofdredacteur, Administrateur en Competitie-Comm. Punten, die men in bespreking wenscht te brengen betreffende beleid Hoofdredacteur, dienen overeenkomstig het regl. 8 dagen te voren schriftelijk aan hem te worden medegedeeld.
9. Bestuursverkiezing.
 - A. Wegens het periodiek aftreden van den 1en Voorzitter, den heer J. H. Willems te Breda en den 2en Secretaris, den heer C. J. Blokland te Heerlen. Beide heeren stellen zich herkiesbaar.
 - B. Verkiezing 2e Voorzitter wegens vacature.
De heer G. Fiege te Wageningen heeft zijn functie neergelegd. Candidaten in deze vacature kunnen tot 20 Juli 1943 gesteld worden.

10. Benoeming van een financiële commissie volgens art. 20 van het Huish. Reglement.

Het Hoofdbestuur beveelt voor deze benoeming aan:

Tot leden: T. H. Schouten te 's-Gravenhage, B. J. Verbruggen te Amsterdam.

Als hoofdbestuurslid: A. A. van Bockel te 's-Bosch. Tot plaatsv. leden: H. Klein te Rotterdam, B. Ristows te Doetinchem en P. Roschar te Amsterdam.

Als pl. hoofdbestuurslid: M. v. Oostrom te Deventer.

11. Bestuursvoorstellen:

I. Het Hoofdbestuur stelt voor de contributie vanaf 1 Juli 1943 te brengen op f 1,50 per lid per jaar, waarvan f 0,50 af te dragen aan de provinciale bonden.

II. Het Hoofdbestuur stelt voor: De vergoeding van den bondssecretaris en bondspenningmeester vanaf 1 Januari 1943 te stellen op een vast bedrag van f 150,— per jaar elk plus 1 % van de ontvangen contributie.

Prae-advies hoofdbestuur:

Het ledental van den Bond is meer dan verdubbeld evenals het aantal aangesloten afdeelingen. De vele meerdere werkzaamheden van beide functionarissen rechtvaardigen zeker de verhooging van deze tegemoetkoming.

12. Voorstellen van Provinciale bonden:

De Prov. Zuid-Holl. Dambond stelt voor art. 58 H.R. te wijzigen als volgt:

Art. 58.

In provinciën, waarin 10 of meer afdeelingen van den Bond zijn gevestigd, wordt een provinciaal bestuur ingesteld.

Dit bestuur bestaat uit:

a. een Voorzitter.

b. een Secretaris.

c. een Penningmeester.

d. een bestuurslid uit elk erkend district.

De onder a, b en c genoemde functionarissen vormen het Dagsch Bestuur, terwijl uit de bestuurders, bedoeld onder d een 2e Voorzitter en een 2e Secretaris worden gekozen.

Toelichting.

De huidige voorschriften, geldende voor de samenstelling van een Provinciaal Bestuur geven reden tot ontevredenheid in de practijk omdat bij de verdeling van een provincie in districten het eene district wel en het andere geen bestuurszetel heeft. Bovendien wil

het ons voorkomen, dat vooral in groote provincies een Dag. Bestuur gewenscht is om de gewone zaken vlot af te doen.

Prae-advies hoofdbestuur:

De bepalingen van het pas aangenomen reglement zijn op het oogenblik nog zoo weinig ingevoerd, dat van een toetsing aan de practijk nauwelijks sprake kan zijn. Het Hoofdbestuur ziet dan ook nu de noodzaak van wijziging van het reglement niet in.

13. Rondvraag en sluiting.

De Bondssecretaris,
W. H. LIEVE.

Juli 1943.

Elke provinciale bond kan naast zijn hoofdbestuurslid vertegenwoordigd zijn door 1 afgevaardigde per 500 leden of gedeelte daarvan. De prov. besturen krijgen nog nadere richtlijnen betreffende logies enz.

Aanvullende agenda

der jaarvergadering te houden te Dordrecht op Zaterdag 21 Augustus, n.m. 7 uur en op Zondag 22 Aug. '43, v.m. 10 uur, in Café-Restaurant N. A. B., Steegoversloot. (Let op wijziging zaal).

Voor alle bezoekers bestaat de gelegenheid om Zondag een lunch te gebruiken tegen den prijs van f 1,00.

Wanneer men vleesch wenscht, natuurlijk bonnen hiervoor en voor boter.

Punt 12. Voorstellen Prov. Bonden.

Het door den Prov. Dambond Zuid-Holland ingediend voorstel is ingetrokken.

Nadere ingekomen voorstellen.

De Prov. Noord-Holl. Dambond verzoekt de mogelijkheid te openen om bij wedstrijden voor de competitie partijen vooraf te doen spelen, wanneer daarvoor ernstige redenen aanwezig zijn.

Toel.: Deze redenen kunnen zijn: Werkzaamheden op Zondag, het niet uitkomen om principiële redenen van christelijke leden van niet confessioneele Damverenigingen. Het spreekt vanzelf, dat partijen vooraf alleen kunnen gespeeld worden met goedvinden van den tegenstander.

Prae-advies Hoofdbestuur.

Dit stelt voor het verzoek door te zenden aan de Competitie Commissie onder mededeeling, dat het Hoofdbestuur tijdelijk, in verband met de tegenwoordige omstandigheden, geen bezwaar tegen boven gevraagde regeling heeft.

Tegen permanente invoering van dit systeem heeft het Hoofdbestuur ernstige bezwaren.

Voorstel W. S. D. V. te Wageningen.

Art. 4, 1e alinea wijzigen als volgt:

De Bond stelt zich ten doel de ontwikkeling en uitbreiding van het Damspel in den ruimsten zin des woords in Nederland en tracht dit doel enz.

Art. 6, 1e alinea wijzigen als volgt:

De Bond bestaat uit een onbeperkt aantal leden, natuurlijke personen, ingedeeld in afdeelingen, die het spel beoefenen overeenkomstig het vastgesteld reglement voor het damspel, zoomede uit leden, die met laatstgenoemd spel verwante damspelen beoefenen, benevens enz.

Prae-advies Hoofdbestuur.

Het Hoofdbestuur spreekt zich uit tegen de gewenschte aanvullingen van deze artikelen.

Het geeft dan ook in overweging deze voorstellen te verwerpen.

De Bondssecretaris,
W. H. LIEVE.

Logies.

Bezoekers, anders dan onze hoofdbestuursleden en afgevaardigden, die willen logeeren, schrijven dit p.o. aan ondergeteekende. Er zal getracht worden alles zoo goed mogelijk te regelen.

* * *

Alle leden van den bond zijn hartelijk welkom op deze vergaderingen. Denk er echter aan uw mondvoorraad en/of bonnen mede te brengen.

* * *

Aan de afdeelingen wordt hierbij voorloopig één huish. reglement toegezonden, in afwachting van een besluit om 1 exemplaar voor elk lid van den bond tegen kostprijs beschikbaar te stellen.

In dit exemplaar moet echter art. 41 Huish. Regl. gewijzigd worden als volgt: Elke provinciale bond brengt door middel van zijn afgevaardigde(n) zooveel stemmen uit als de provinciale bond leden telt op 1 April van het jaar, waarin de algemeene vergadering gehouden wordt.

Officieele mededeelingen.

9 Oct. 1943.

Betreft: De algemeene vergadering van 21 en 22 Aug. 1943.

De periodiek aftredend Voorzitter J. H. Willems te Breda en de periodiek aftredend 2e Secretaris C. Blokland te Heerlen, werden herbenoemd.

Aangezien de 2e Secretaris tijdelijk zijn functie niet kan waarnemen, besloot het hoofdbestuur deze taak voorloopig op te dragen aan den heer A. A. van Bockel, hoofdbestuurslid, Theresialaan 107a te Vught.

Onze 2e Voorzitter, de heer G. Fiege, trok zijn bedanken in tot aan de volgende jaarvergadering in Mei 1944.

Contributie.

Het voorstel van het hoofdbestuur om de contributie te brengen op totaal f 1,50 per jaar per lid, werd met groote meerderheid *verworpen*. Deze bleef gehandhaafd op f 1,70 per lid per jaar.

Direct in verband hiermede staat ons bondsorgaan. Men zal opmerken, dat missen wij en toch dezelfde contributie, hoe kan dat. Dit probleem is niet lastig op te lossen. Bij het vraagstuk van de contributie kwam naar voren, dat alles wat onze leden nu missen, straks toch zal verschijnen, en wel in boekvorm voor alle maanden bij elkaar: waarin we ons bondsorgaan zullen missen. Dit boekwerk nu, zal aan al onze leden worden uitgereikt en het hoofdbestuur zal zich ook niet onbetuigd laten.

Finantieele commissie.

In plaats van een contrôle commissie, riep de algem. verg. een finantieele commissie in het leven. Deze heeft o.m. tot taak de verificatie van de bescheiden van penningmeester en administrateur, adviezen te geven aan het bondsbestuur in bepaalde zaken en deze commissie heeft zelfs recht tot heele wijziging. Tot leden dezer commissie werden benoemd: de Heeren Th. Schouten te den Haag, J. B. Verbruggen te Amsterdam en J. H. de Kluyver als lid van het hoofdbestuur. Plaatsvervangende leden: H. Klein te Rotterdam en B. Ristouws te Doetinchem en als hoofdbestuurslid M. van Oostrom te Deventer.

Competitie-commissie.

Deze commissie is opnieuw samengesteld. Als Voorzitter treedt op de heer D. de Zwart te Utrecht, als secretaris de heer A. Hagnaars, de Vliegerstraat 9a, te Rotterdam en als penningmeester de heer P. E. Berghuis te 's-Gravenhage, Groenesteinstraat 72, Giro 441328.

Nieuw is, dat de cautie voor deelneming moet gestort worden bij den heer Berghuis bovengenoemd. De afdelingen, die echter nog cautie hebben „staan” bij den bondspenningmeester moeten weten, dat dit verrekend wordt. Heeft men dus opnieuw cauties gestort bij den heer Berghuis, dan verrekenet de bondspenningmeester de oude cautie met de afdeling.

Er is, zoolang de toestanden abnormaal zijn, toegestaan, dat een enkele partij *vooruit* gespeeld mag worden, mits men dit tijdig aan de tegenpartij aanvraagt en wanneer deze toestemming geeft. Anders kan zulks niet geschieden. Uitsluitend voor op Zondag vastgestelde wedstrijden.

In het algemeen zullen geen promotie- en degradatie-wedstrijden worden gespeeld, tenzij men de competitie als normaal kan beschouwen.

Men zij er ook op bedacht, dat elke wedstrijd een speeltijd *moet* hebben van minstens 3½ uur.

Een groote taak is hier weggelegd voor de provinciale competitie-leiders van de sedert kort bij onzen bond aangesloten prov. bonden. Speciaal Friesland, Groningen, Drente. Niet alleen het centrum in deze provincies moet competitie spelen, maar ook de afdeelingen, die elders liggen. In Friesland b.v. Workum, IJlst, Koudum, Warns, Langweer, Joure, Oudehaske, Alkmarijp, Oldeboorn en meer andere. Hier moet het toch mogelijk zijn, deze clubs met elkaar in verband te brengen.

Voor Groningen en Drente geldt ditzelfde. Kom, prov. leiders, zet hieronder uw schouders en tracht de clubs in competitieverband te brengen. Al liggen er maar 3 clubs in een kring bij elkaar, stel een competitie samen, desnoods met dubbele ronden. Splitst, zoo noodig, de afstanden. Alles kan meewerken om dit mogelijk te maken. Ook in andere provincies doet men dit. Neem dezen arbeid ter hand en daarvan zal men genoeg ondervinden. Alles, moet U rekenen, is zoo begonnen. Van lieverlede breidt dit zich uit, juist door de propaganda, die hiervan uitgaat. En straks als er normale tijden terugkomen is het fundament reeds gelegd voor groote uitbreiding. De clubs, die hiertoe medewerking willen verleenen, stellen zich in verbinding met den provincialen competitieleider en het komt in orde. Deze immers willen ook niet anders dan een volledige competitie voor alle clubs.

Persoonlijke wedstrijden.

Mocht in provincies clubverband niet gelegd kunnen worden, dan is er nog een oplossing om de leden voor het bord te brengen. Hiervoor zouden kunnen gelden persoonlijke wedstrijden. Eveneens aantrekkelijk en men biedt dan den leden wat. De provinciale besturen worden verzocht dit onder het oog te zien en eventueel met voorstellen bij het bondsbestuur te komen.

Kampioenschap van Nederland 1943.

Het persoonlijk kampioenschap van Nederland 1943 werd gewonnen door den jeugdigen Piet Roozenburg te Rotterdam, lid van Constant. Op de 2e plaats kwam de heer R. C. Keller.

Reglementen N.D.B.

De Statuten, Huishoudelijk Reglement, Reglement op het wedstrijdwezen, het Reglement op het bondsorgaan en bondsuitgaven zijn samengevat in een handig boekje. De kosten van dit reglement zijn zeer laag gesteld, n.l. f 0.15 per exemplaar.

Voor-wedstrijd kampioenschap van Nederland 1943.

Binnenkort zullen de provinciale kampioenen elkaar treffen in dezen wedstrijd ter bepaling van de 6 deelnemers, welke gerechtigd zullen zijn deel te nemen aan het persoonlijk kampioenschap van Nederland. Dit zal dan de eerste maal zijn. Het wil ons echter voorkomen, dat daarbij veel moeilijkheden zijn te overwinnen. Op het dambord zal men dit wel onder elkaar uitmaken, maar vóór men voor het dambord zit, zullen zich vele moeilijkheden voordoen. Bij voorbaat wordt dan ook de volle medewerking van de deelnemers ingeroepen. Ontmoetingen met het Zuiden en Noorden zullen moeilijk zijn op één dag. Er zullen daarom centrale punten worden uitgekozen, die de minste last zullen veroorzaken. Van de deelnemers, die reeds bekend zijn, zou ik — als samensteller van het spelrooster — echter gaarne vernemen of er kans is op één dag te spelen en waar dan deze wedstrijden zouden moeten worden vastgesteld. In eerste instantie zal het rooster eenigszins gesplitst kunnen worden, maar na een ronde of 5 zal toch telkens een volle beurt gemaakt moeten worden. De moeilijkheden vooraf even onder het oog te zien vereenvoudigt mogelijk de uitvoering. Immers we zitten ook nog met het verbod van komen in Friesland, Groningen, Overijssel en Gelderland. Men berichte dus hierover het een en ander.

Jaarvergadering 1944.

In verband met de bepalingen van het reglement wordt de afdeelingen onder het oog gebracht, dat gewone voorstellen vóór 1 October 1943 bij den provincialen bond hadden moeten worden ingediend, willen zij behandeld kunnen worden op de eerstvolgende jaarvergadering van Mei 1944. Voorts zal de jaarvergadering van 1944 o.m. bevatten:

Verkiezing bestuursleden; wegens periodiek aftreden van den 1en Secretaris, die zich herkiesbaar stelt; van den 2en Voorzitter, die zich *niet* herkiesbaar stelt.

Verkiezing bondspenningmeester wegens vacature, daar de heer Voorburgh zijn functie neerlegt.

Art. 14 van het Huish. Reglement geeft de afdeelingen gelegenheid om hiervoor kandidaten te stellen. Dit moet geschieden vóór 1 Januari 1944 bij den Provincialen bond, waarbij men is ingedeeld. Men vergete daarbij niet een verklaring van den candidaat over te leggen, dat hij, bij eventueele benoeming de functie zal aanvaarden.

Verschillende provinciale bonden laten de laatste maanden telkens circulaires verschijnen inhoudende de voornaamste gebeurtenissen in de provincie en steeds maar weer een warm pleidooi voor vasthouden aan ons mooie damspel. Voor een groot deel komt dit door het tijdelijk ver-

boden zijn van ons bondsorgaan. Deze circulaires doen echter nu prachtig werk, want de afdeelingen blijven steeds op de hoogte. Nu is het al zoover, dat deze prov. bonden onderling hun circulaires aan elkander uitleveren. Wanneer er een circulaire het licht ziet, wil dit zeggen, dat het bestuur van elke provincie deze circulaire ontvangt. Zodoende wordt er ook tusschen de prov. bonden een band gelegd. Voor de provinciale bonden, die hiertoe nog niet overgingen, wordt ten sterkste aangeraden het contact op deze wijze met de afdeelingen ook ter hand te nemen. Met veel genoegen heeft het bondsbestuur kunnen constateeren, hoe op dit contact in de provincies wordt prijs gesteld.

En vooral nu is dat van zooveel belang, omdat het bondsorgaan dit op het oogenblik niet kan brengen. Prov. Besturen, doet ook gij hiermede uw voordeel.

Dammers, op vele manieren zijn wij op het oogenblik gehandicapt. Des te meer zullen wij echter vasthouden aan wat wij hebben: „Ons mooie spel”. Het seizoen is aangebroken en van harte hopen wij, dat al onze leden gebruik zullen kunnen maken, van competities of persoonlijke wedstrijden. Voor ons geldt het devies: Elk lid moet zijn wedstrijden in den bond hebben. Het bondsbestuur zal daaraan zooveel mogelijk medewerken. In deze omstandigheden moet ons damspel door alle leden gedragen worden. Het doet dikwijls goed te hooren hoeveel moeilijkheden worden overwonnen om naar te kunnen spelen. Reismoeilijkheden worden opgelost, medewerking is er volop in elke vorm om elkaar zooveel mogelijk tegemoet te komen. Zoo moet het zijn en dan is het ook mogelijk om overal in den lande te spelen. Wanneer wij gezamenlijk den bond door deze moeilijke jaren heendragen, eensgezind en met wilskracht, dan zullen wij daarvan straks kunnen getuigen „ook wij hebben een steentje bijgedragen voor onze organisatie en nu zijn wij lid van een floreerenden bond. Dat kan ook uw werk mede zijn. Slaat daarom de handen ineen, houdt uwe club op gang, tracht leden te winnen tot heil van uw eigen afdeeling en ons mooie damspel.

Namens het Bondsbestuur,
W. H. LIEVE, Secretaris.

Van deze gelegenheid wil ik gebruik maken om U allen, die bijdroegen in mijn huldeblijk ter gelegenheid van mijn 20-jarig jubileum als bondssecretaris, van harte dank te zeggen. Het deed mij goed van zooveel kanten waardeering voor mijn werk te mogen ontvangen. Het is voor mij een dag geworden, die ik niet zal vergeten, vooral niet omdat mij gebleken is, dat zooveel nieuwe clubs tot deze hulde hebben bijgedragen.

Voor de schat van bloemen, telegrammen en schriftelijke gelukwenschen betuig ik mijn grooten dank.

Het geeft zoo'n blijde stemming, wanneer men ook eens een blijk van

waardeering voor al zijn werk gedurende dit groot aantal jaren mag ontvangen. Geloof mij met hart en ziel ben ik aan onze organisatie verknocht en niets zal me liever zijn, dan dat ik dit nog vele jaren zal mogen zijn. Met volle energie zal ik mij daaraan geven. Nogmaals aan allen mijn hartelijken dank.

De Bondssecretaris:
W. H. LIEVE.

**Beknopt verslag van de dagelijksch bestuursvergadering van
Zondag 26 Sept. 1943, gehouden te Dordrecht.**

De vergadering wordt door den voorzitter, den heer J. H. Willems, geopend, waarna deze mededeelt, dat de jaarvergadering van 21 en 22 Augustus 1943 in vele opzichten is tegengevallen. De voorzitter deelt verder mede, dat de penningmeester per 1 Januari 1944 zijn ontslag heeft ingediend. De penningmeester blijft, ook na een toespraak van den voorzitter, bij zijn genomen besluit. Besloten wordt de op de jaarvergadering genomen besluiten en verdere belangrijke mededeelingen per circulaire aan de afdelingen bekend te maken. De huishoudelijke reglementen zullen tegen den prijs van f 0,15 per stuk naar het ledental aan de afdelingen worden toegezonden. De secretaris heeft, teneinde het internationaal contact weder op te nemen, brieven uitgezonden aan verschillende bestuursleden van den Franschen Dambond (F.F.J.D.), alsmede aan bestuursleden van den Belgischen Dambond, waarin o.a. medewerking wordt gevraagd voor de organisatie van een wereldkampioenschap. De wijze van stemmen komt ook ter sprake. Besloten wordt in de eerstkomende hoofdbestuursvergadering de reglements-commissie te benoemen. Ook wordt besloten de Finantieele Commissie op Zaterdag 16 October 1943 te installeeren. De bestuursmutaties, welke aan de jaarvergadering 1944 moeten worden bekend gemaakt, worden besproken. De 2e voorzitter en de 1e secretaris zijn aan de beurt van aftreden. De 2e voorzitter stelt zich niet herkiesbaar, de 1e secretaris wel. Verder is er dan de vacature van penningmeester. De afdelingen kunnen dan voor 1 Januari 1944 voor deze bestuursfuncties bij de provinciale bonden candidaten stellen.

Bij schrijven van 23 Augustus 1943 is aan den heer Henri J. v. d. Broek te Rotterdam medegedeeld, dat de jaarvergadering 1943 hem heeft benoemd tot eere-lid. De heer v. d. Broek heeft dit eere-lidmaatschap aanvaard. Enkele afdelingen hadden bedankt, waarna de secretaris die afdelingen aanschreef en hun de gevolgen van het bedanken mededeelde. Resultaat was, dat verschillenden het bedanken introkken.

Bovenstaand verslag opgemaakt door den waarnemend 2en secretaris.
A. A. VAN BOCKEL.

**Notulen van de Jaarvergadering N.D.B. van Zaterdag 21 en
22 Augustus 1943, gehouden te Dordrecht.**

Aanwezig zijn de afgevaardigden van alle aangesloten provinciale bonden, de heeren Slabbekoorn en Goedbloed namens de provincie Zeeland, benevens het voltallig hoofdbestuur.

Omstreeks half acht op Zaterdag 21 Augustus 1943 wordt onze secretaris, de heer W. H. Lieve, in het bijzijn van zijn familie, gehuldigd in verband met zijn 20-jarig secretaris zijn van onzen bond. De voorzitter houdt een warme rede en laat daarin een en ander de revue passeeren. Aan het einde van de rede biedt de voorzitter een bloemenmand aan. Ook Mevrouw Lieve wordt in de hulde betrokken en krijgt ook een bloemstuk in ontvangst te nemen. Er wordt een foto gemaakt, welke door den bond aan onzen secretaris wordt aangeboden. De heer Meijers spreekt namens het comité van huldiging, feliciteert den jubilaris en diens familie en biedt den heer Lieve een bedrag onder couvert aan. Mevrouw Lieve wordt ook nu weer een bloemenmand aangeboden. Hierna zegt onze secretaris dank voor hetgeen hem in deze bijeenkomst werd aangeboden en knoopt daar een overzicht van hetgeen hem in de afgelopen 20 jaar is gepasseerd aan vast. Hij besluit zijn dankrede met de hoop uit te spreken, dat wij allen weer spoedig „vrij” mogen zijn en dat onze nationale driekleur spoedig op de voor haar bestemde plaatsen moge wapperen.

De voorzitter richt zich hierna tot de vergadering, teneinde hen, die daarvan gebruik willen maken, gelegenheid te geven onzen secretaris te complimenteeren. Verschillende sprekers, waaronder de hoofdredacteur de heer P. D. de Graaf, J. van Herwaarden van „Denk en Zet” te Hardinxveld, de heer Th. Schouten te 's-Gravenhage, de heer G. Fiege te Wageningen, spreken woorden van gelukwensch tot den heer Lieve en diens familie, waarbij hem door de heer J. van Herwaarden voor elk jaar, dat de heer Lieve secretaris is, één ons brood wordt aangeboden, dus een brood van 20 ons. Ook deze sprekers worden door den secretaris dank gebracht voor de welgemeende woorden van gelukwensch. Hiermede is de huldiging van de secretaris afgelopen en wordt overgegaan tot de behandeling van de agenda. De voorzitter, de heer J. H. Willems, houdt zijn openingsrede, waarbij hij een oogenblik stilstaat bij hen, die ons in het afgelopen jaar door den dood ontvielen. Hiervoor wordt een minuut stilte betracht.

De notulen worden, nadat de afgevaardigde van Gelderland had gevraagd deze voor te lezen, welk verzoek niet werd ingewilligd, omdat de notulen in het bondsblad zijn opgenomen, goedgekeurd.

Bij de ingekomen stukken is de toestemming tot het houden van deze jaarvergadering.

Over het jaarverslag van den secretaris wordt even van gedachten gewisseld, waarna het wordt goedgekeurd. Het is intusschen 10 uur geworden. De voorzitter sluit de vergadering tot den volgenden dag 10.30 uur.

Bij den aanvang van de Zondagvergadering maakt de voorzitter bekend, dat een viertal leden van „Constant” te Rotterdam een kwartet hebben gevormd met het doel in dezen bezettingstijd wedstrijden te houden. Inlichtingen verstrekt de heer J. H. de Kluijver.

Dan komt de kwestie van het „stemmen” weder aan de orde. Verschillende sprekers voeren hierover het woord, waarbij wel tot uiting komt, dat het de bedoeling van de vergadering van 2en Kerstdag 1942 was ieder lid te laten stemmen. De heer Brussel dient dan een voorstel in volgens reglement te laten stemmen, hetwelk met 5374 tegen 1210 stemmen wordt aangenomen.

De rekening en verantwoording van den penningmeester is dan ter sprake. Er worden allerlei inlichtingen gevraagd en enkele sprekers geven als hun zienswijze te kennen, dat de financieele toestand van den bond bij lange na niet rooskleurig kan worden genoemd, ofschoon de begrooting zeer mooi is voorgesteld. Ook de wijze van contributiebetaling komt nog ter sprake, doch hierin wordt geen verandering gebracht. Aan het einde van deze gesprekken wordt de penningmeester voor zijn gevoerd beleid décharge verleend.

De rekening en verantwoording van den bondsadministrateur is dan aan de orde. Niemand heeft hierop op- of aanmerkingen. De bondsadministrateur ontvangt dan décharge.

Het verslag van de kascommissie houdt in, dat alle boeken en bescheiden van den bond keurig in orde zijn bevonden.

Op voorstel van den heer J. H. de Kluijver wordt dan punt 11 sub 1 aan de orde gesteld. Het voorstel is, met ingang van 1 Juli 1943 de contributie per lid per jaar te stellen op f 1.50, waarvan f 0.50 af te dragen aan den Provincialen bond. De voorzitter licht dit voorstel tot contributie-verlaging toe, waarna een vijftal sprekers op verschillende wijze te kennen geven, dat in de eerste plaats een verlaging van de contributie thans niet verantwoord is en verder, dat het voorstel in feite geen verlaging beteekent, aangezien het bondsblad niet meer verschijnt en dus de kosten daarvoor moeten worden overgehouden. De voorzitter dient de sprekers van repliek en brengt het bestuursvoorstel in stemming. Het wordt verworpen met 4961 tegen 1003 stemmen.

Het door den afgevaardigde van Friesland ingediende voorstel de contributie te laten op f 1.70 per lid per jaar en deze bedragen te splitsen in f 1.— voor den bond en f 0.70 voor de provincie, wordt na bespreking en toezegging van wedstrijden aan de geïsoleerde provincies, weer ingetrokken.

Punt 11 sub 2. Voorstel van hoofdbestuur de vergoeding aan secretaris en aan penningmeester van 1 Januari 1943 af vast te stellen op f 150 per jaar plus 1 % van de ontvangen contributie. Ook dit punt blijkt in de belangstelling van de vergadering te staan.

Er blijkt, dat men thans wel de f 150.— wil toekennen, doch niet de 1 %. Beter ware het verder een vast bedrag van f 200.— per functionaris vast te stellen.

Op verzoek van de secretaris wordt voor elken functionaris afzonderlijk gestemd. Een voorstel om aan den secretaris f 200.— per jaar toe te kennen, wordt verworpen met 3932 stemmen tegen, 782 voor en 801 blanco.

Het voorstel voor f 150.— plus 1 % per jaar komt dan in stemming en wordt eveneens verworpen. Ten slotte is er dan nog het voorstel voor f 150.—. Dit wordt aangenomen met 2447 stemmen voor, 2171 tegen en 801 blanco. Van 1 Januari 1943 af krijgt de secretaris derhalve per jaar een toelage van f 150.—.

Het voorstel betreffende den penningmeester komt dan aan de orde. In volgorde van voorstellen als bij den secretaris vermeld wordt gestemd. Eerste voorstel verworpen met 3836 tegen 1315 stemmen. Tweede voorstel verworpen met 3672 tegen 1042 stemmen en 801 blanco. Ook het derde voorstel wordt verworpen met 2961 tegen 1651 stemmen en 801 blanco. De penningmeester deelt hierop mede, dat hij meer waardeering had verwacht en verlaat de vergadering.

Het bestuursbeleid, beleid hoofdredacteur, administrateur en competitie-commissie komt dan in behandeling.

De afgevaardigden van Noord- en Zuid-Holland geven zich als sprekers op. De afgevaardigde van Noord-Holland geeft een achttal punten in overweging, waarop de voorzitter mededeelt, dat het bestuur niet altijd de organisatie zoo kan doen zijn, zooals zoo gaarne wordt gewild. Zalen voor wedstrijden vallen tegen, plaatsen van de agenda was inderdaad laar, enz. enz. De afgevaardigde van Zuid-Holland vraagt inlichtingen over het persoonlijk kampioenschap van Nederland in verband met de inschrijving door den heer Ph. Ham. De voorzitter deelt mede, dat ook de heer Ham zich bij het besluit van de vergadering 1942 moet neerleggen. Verder dat door het dagelijksch bestuur steeds zooveel mogelijk de belangrijke gebeurtenissen worden bijgewoond.

Het bestuursbeleid is hiermede besproken.

Bij de bestuursverkiezing blijkt, dat aan de beurt van aftreden zijn de voorzitter en de 2e secretaris. Beide heeren stellen zich herkiesbaar, waarbij de voorzitter opmerkt, dat de functie van 2e secretaris thans wordt waargenomen door ondergeteekende. De aftredenden worden bij acclamatie herkozen. De verkiezing van een onder-voorzitter is dan ter tafel. Op

verzoek van de nestor der organisatie, de heer Th. Schouten, deelt de ex-ondervoorzitter mede, dat hij bereid is zijn functie tot 1 Januari 1944 te blijven vervullen.

De benoeming van een financiële commissie wordt aan een uitvoerige bespreking onderworpen. Op verzoek van ondergeteekende wordt de Heer J. H. de Kluijver voorgedragen als lid voor deze commissie. Aan het einde van de gedachtenwisseling worden als leden van deze commissie benoemd de heeren J. H. de Kluijver als hoofdbestuurslid, T. H. Schouten en B. J. Verbruggen als leden van den bond. Als plaatsvervangers worden benoemd de heeren M. van Oostrom, H. Klein, B. Ristouws en P. Roschar.

De voorstellen van de Provinciale bonden zijn dan aan de orde.

Door den afgevaardigde van Zuid-Holland wordt het ingediende voorstel tot wijziging van artikel 58 van het huishoudelijk reglement ingetrokken.

Het voorstel van Noord-Holland om partijen wegens principieele redenen vooraf te kunnen doen spelen, wordt door den afgevaardigde nader uiteen gezet. De competitie-commissie blijkt tegen het voorstel te zijn, terwijl meerdere afgevaardigden wel een soepele toepassing van het reglement willen, maar niet een besluit als hier in het voorstel wordt gevraagd. Het Noord-Hollandsche voorstel wordt dan in stemming gebracht en verworpen met 2665 tegen 1973 stemmen. Een voorstel tot *tijdelijke* invoering wordt bij acclamatie aangenomen.

Ter bespreking is er dan het voorstel van de vereeniging „W.S.D.V.” te Wageningen tot wijziging van de artikelen 4 en 6 van het huishoudelijk reglement, met het oogmerk ook andere damspelen in den bond te doen opnemen. De ondervoorzitter zet uiteen, dat het voorstel in de hoofdbestuursvergadering in behandeling is geweest, toen deze sterk aan het verlopen was. Daar dit nu ook het geval is met deze jaarvergadering, geeft hij de vergadering in overweging de besprekingen tot de volgende bijeenkomst aan te houden. De afgevaardigde van Gelderland verklaart zich hiermede accoord, waarna besloten wordt het voorstel tot de volgende jaarvergadering aan te houden.

Aan diverse kampioenen reikte de voorzitter dan nog diploma's uit.

Zonder dat het punt „rondvraag” aan de orde is geweest, wordt deze jaarvergadering wegens het kleine aantal aanwezigen gesloten.

De waarnemend 2e secretaris,
A. A. VAN BOCKEL.

**Beknopt verslag van de dagelijksch bestuursvergadering van
Zondag 17 Oct. 1943, gehouden te Dordrecht.**

De voorzitter, de heer J. H. Willems, opent deze vergadering en deelt mede, dat op Zaterdag 9 Oct. 1943 de afdeling „Alblasserdam” jubileerde. Voorzitter en secretaris zijn aanwezig geweest op den feestavond.

Op Zaterdag 16 October 1943 is de Finantieele Commissie door den bondsvoorzitter geïnstalleerd. Op een schrijven van den Provincialen Dambond Zuid-Holland van 12 September 1943, Nr. 5257, wordt het besluit genomen de kwestie van den reiskostenomslag hoofdklasse competitie 1942—1943, ter kennis te brengen van het hoofdbestuur. De Limburgsche Dambond heeft een keurig verslag ingediend over de gehouden kwartetwedstrijden en simultaanséances. De aangelegenheid van „C.D.A.” te Amsterdam betreffende de indeeling voor de competitie 1943—1944, wordt verwezen naar de eerstvolgende hoofdbestuursvergadering.

Verder wordt het besluit genomen dat de huishoudelijke reglementen door drukkerij Pieterse te Rotterdam, zullen worden verzonden aan de afdelingen, terwijl de benodigde enveloppen en etiketten aan Pieterse zullen worden ter hand gesteld.

De heer G. Hartman te Nijmegen, heeft voor de 12e maal achtereenvolgend het kampioenschap van Nijmegen gewonnen.

De secretaris heeft zich in verbinding gesteld met verschillende afdelingen in Drente, teneinde te komen tot definitieve oprichting van een provincialen bond.

Bij de rondvraag brengt de secretaris naar voren, dat het in verband met de groote onkosten, noodig zal zijn de eerste vier of vijf ronden van de voorwedstrijden, persoonlijk kampioenschap van Nederland gesplitst te laten verspelen.

Bovenstaand verslag opgemaakt door mij, waarnemend 2en secretaris.

A. A. VAN BOCKEL.

**Beknopt verslag van de dagelijksch bestuursvergadering van
Zondag 21 Nov. 1943, gehouden ten huize van den voorzitter.**

Door den voorzitter worden de dagelijksch bestuursleden te omstreeks 11 uur welkom geheeten. De voorzitter drukt er zijn spijt over uit, dat de heer G. Fiege, onder-voorzitter, niet aanwezig kan zijn en bericht van verhindering heeft ingezonden. Spreker memoreert den op 7 November 1943 tusschen Noord- en Zuid-Holland te Rotterdam gespeelden wedstrijd, welke door Noord-Holland met 16—4 werd gewonnen. Bij dien wedstrijd was het dagelijksch bestuur door voorzitter, secretaris en penningmeester vertegenwoordigd. Het was een prachtige propaganda voor

den bond en spel. Verder deelt de voorzitter mede, dat de voorwedstrijden om het persoonlijk kampioenschap van Nederland 1944 intusschen zijn aangevangen. De eerste vijf ronden zullen gesplitst gespeeld worden te Amsterdam, Zwolle en 's-Hertogenbosch. Daarna gezamenlijk, respectievelijk te Amsterdam en Rotterdam.

Bij de ingekomen stukken zijn o.m. de volgende brieven:

Schrijven van de afdeeling „V.E.V.A.” te Wateringen, dat zij als lid van den N.D.B. bedankt. Nadat schriftelijk met die afdeeling overleg was gepleegd, zond die afdeeling bericht, dat zij lid van den bond bleef.

Verschillende brieven inzake een in Drenthe op te richten provincialen dambond, zulks als antwoord op de door het dagelijksch bestuur schriftelijk ondernomen stappen dienaangaande. In de brieven komt naar voren de wenschelijkheid in Drenthe een vergadering te beleggen, teneinde alsdan te komen tot oprichting van een bond. Besloten wordt in het begin van Januari 1944 die vergadering te houden, terwijl de secretaris voor dien zal trachten nog meer gegevens te verzamelen.

Schrijven van den Provinalen Zuid-Hollandschen Dambond van 12 September 1943, betreffende de reiskosten competitie 1942—1943. Op dit schrijven is geantwoord, dat het dagelijksch bestuur onder de huidige moeilijke omstandigheden, een door het vroegere bestuur onder normale omstandigheden gedane toezegging, niet hooger te gaan dan f 25,— per tiental, niet nakomen kan.

Verder zijn ook ingekomen een tiental circulaires van de provinciale bonden, welke voor kennisgeving worden aangenomen.

Bij de rondvraag wordt op voorstel van den secretaris besloten, dat tegen het einde van het jaar aan alle afdeelingen nog een circulaire zal worden gezonden, bij welke mededeelingen elk dagelijksch bestuurslid een stukje schrijft.

Dit beknopt verslag opgemaakt door den waarnemend 2en secretaris.

A. A. VAN BOCKEL.

Beknopt verslag van de dagelijksch bestuursvergadering van Zondag 28 November 1943, gehouden te 's-Hertogenbosch.

In zijn openingswoord deelt de voorzitter mede, dat tot zijn spijt enkele hoofdbestuursleden niet aanwezig zijn. Voor de bespreking van punt 3 „Boekwerk en Bondsorgaan” zijn aanwezig de heeren P. D. de Graaf (hoofdredacteur) en J. W. van Dartelen (administateur). Spreker deelt mede, dat de penningmeester per 1 Januari a.s. zijn functie neerlegt en niet bereid is gebleken het penningmeesterschap te blijven bekleeden.

Besloten wordt dat de plaatsvervanger van ondergeteekende, de heer P. Prijden uit Eindhoven, in het hoofdbestuur zal zitting hebben, zoolang ondergeteekende met de waarneming van het 2e secretariaat is belast.

De uitgave van een boek en het bondsorgaan komt weer eens ter sprake. Twee hierover ingekomen brieven worden gelijktijdig behandeld. Met acclamatie wordt besloten, dat de hoofdredacteur de leiding wordt opgedragen van de uitgave van dit boek en dat hij zijn medewerkers kan kiezen naast de reeds aanwezig zijnde heeren P. J. van Dartelen, O. J. B. v. d. Sleen, J. H. Vos en benevens de redactieleden.

De voorzitter deelt mede, dat van den heer O. J. B. van der Sleen te Amsterdam, een schrijven is ingekomen betreffende het contact-zoeken in het buitenland. Het contact is gezocht en verkregen met den Franschen Dambond. Door de heerschende oorlogsomstandigheden zal er evenwel van een wedstrijd om het wereldkampioenschap niet veel kunnen komen, daar de wereldkampioen, de heer M. Raichenbach niet mag uitkomen. Betere tijden dienen dus te worden afgewacht.

Op gedaan verzoek zegt de penningmeester toe zoo spoedig mogelijk de afrekeningen met de provinciale bonden te doen.

De voorwedstrijd van het kampioenschap van Nederland wordt ter sprake gebracht. Het blijkt, dat de heer Hartman uit Nijmegen ziek is en dat hij zich uit den wedstrijd heeft teruggetrokken. Voor Gelderland is er geen andere deelnemer. In verband met het feit, dat van de gerechtigden voor den wedstrijd om het kampioenschap van Nederland hoogstwaarschijnlijk maar drie personen zullen kunnen uitkomen, wordt besloten den voorwedstrijd stop te zetten en de elf spelers in eens op te nemen in den wedstrijd om het persoonlijk kampioenschap van Nederland 1944. Zulks is wel niet reglementair, doch het motief voor dit besluit is, dat een bedrag van ruim f 500,— aan reiskosten wordt uitgespaard.

De ingekomen stukken worden dan behandeld.

Schrijven van den heer J. H. de Kluyver te Oud-Alblas van 15 Oct. 1943, betreffende het waarnemen van het 2e secretariaat indien ondergeteekende het penningmeesterschap waarneemt. Na uitvoerige bespreking, waarbij het laten waarnemen van het penningmeesterschap door den heer B. J. Verbruggen te Amsterdam, ook naar voren wordt gebracht, wordt besloten, dat de heer O. J. B. van der Sleen te Amsterdam, van 1 Januari tot aan de jaarvergadering het penningmeesterschap zal waarnemen.

Hierna wordt de vergadering verdaagd.

Dit beknopt verslag opgemaakt door den waarnemend 2en secretaris.

A. A. VAN BOCKEL

**Beknopt verslag van de dagelijksch bestuursvergadering van
Zondag 12 December 1943, gehouden te Utrecht.**

In zijn openingswoord roept de voorzitter een speciaal woord van welkom toe aan den heer J. Eppinga uit Zeist, die thans voor het eerst

als hoofdbestuurslid namens den U.P.D.B. zitting neemt. De voorzitter richt woorden van dank aan het adres van den heer W. Hovius, die jaren achtereen de hoofdbestuurder voor Utrecht is geweest. Verder deelt de voorzitter mede, dat de U.P.D.B. op Zaterdag 18 December 1943 zijn 30-jarig bestaan viert, terwijl gelijktijdig dan de heer D. de Zwart zal worden gehuldigd in verband met diens 25-jarig bestuurslidmaatschap als secretaris.

Een reglements-commissie, bestaande uit de heeren Th. Daane te Bergen op Zoom, H. Foppele te 's-Hertogenbosch en H. Klein te Rotterdam, werd benoemd.

De door een vroeger bestuur gedane toezegging betreffende het in de competitie per seizoen niet hooger gaan met de reiskosten dan f 25,— per tental, kan, wegens het thans veel duurere reizigersvervoer en de oorlogsomstandigheden, niet worden nagekomen.

Besloten is de toelage aan den administrateur van het bondsorgaan met ingang van 1 Januari 1944 stop te zetten.

Inzake den voorwedstrijd persoonlijk kampioenschap van Nederland wordt besloten, dat in den vervolge elke provinciale bond één deelnemer zal leveren, terwijl het hoofdbestuur de overschietende 12e plaats zal aanwijzen.

De wedstrijd om het persoonlijk kampioenschap van Nederland 1944 zal worden gevormd uit de spelers van den voorwedstrijd benevens de heeren R. C. Keller, J. H. Vos en P. J. van Dartelen. In totaal dus 14 spelers. De wedstrijden vangen aan op Zaterdag 8 Januari 1944 te Amsterdam, terwijl de sluiting te Rotterdam zal plaats vinden.

Bovenstaand beknopt verslag opgemaakt door den waarnemend 2en secretaris.

A. A. VAN BOCKEL.

* * *

DE MEDEDEELINGENBLADEN ENZ.

DAMVRIENDEN.

Januari 1944.

Ziehier, onze spreekbuis voor al onze leden. De vergunning voor het uitgeven van een „Mededeelingenblad” is afgekomen. We zijn daarvoor dankbaar. Wel kan dit blad alleen gezonden worden aan onze afdeelingen. We zijn er echter van overtuigd, dat alle clubsecretarissen den inhoud van dit blad zullen uitdragen aan alle leden. Dat is trouwens vanzelf de bedoeling. Eenig contact is dus weer ontstaan en maandelijks hopen wij U met van alles uit den bond op de hoogte te houden.

Zendt belangrijke mededeelingen direct aan mij toe en zooveel mogelijk zal ik daaraan plaatsruimte in ons volgend blad geven, dat in Februari a.s. volgt.

Reglementscommissie.

Het hoofdbestuur heeft een reglementscommissie in het leven geroepen. De installatie hiervan zal 6 Februari a.s. plaats hebben. In de commissie hebben zitting (alph.) de heeren: Th. Daane te Bergen op Zoom, H. Foppele te 's-Bosch en H. Klein te Rotterdam.

Meent U goede wenken aan deze Commissie te kunnen geven, zendt deze dan nu reeds toe. Voorloopig aan het adres van den heer H. Klein, Vierambachtstraat 78a, Rotterdam.

Buitenland.

Na tal van vergeefsche pogingen, hebben we eindelijk weer enig teeken van leven uit Frankrijk vernomen. Er wordt daar evenals hier nog wel gespeeld, echter is daar ook het groote contact weg. Men heeft met de provincies weinig of geen verband. Het orgaan is reeds sedert 1939 niet meer verschenen. In een volgend nummer hopen wij meerdere gegevens te kunnen verstrekken.

In 1942 werd een kampioenschap van Frankrijk georganiseerd w.o. Bizot, Verse, Husson, P. Gesthem. Deze laatste jeugdige speler uit Lille behaalde fraai den titel.

In 1943 waren 8 spelers in de finale: Ghestem 23 pnt., Bizot 16, Verse 15, Husson 13, Colbe 13, Dionis 12, Pierguin 7 en Perin 7 punten. Ghestem behield dus op buitengewoon fraaie wijze zijn titel. De Fransche bond voelt veel voor een voorwedstrijd van 10 partijen, terwijl dan de winnaar uitkomt tegen Raichenbach.

De nieuwe secretaris is P. Lucot, Route du Stains, à Bondy (Seine) Paris.

Van den Belgischen bond werd tot heden nog niets vernomen.

Wij zijn weer op den goeden weg. LIEVE.

Kampioenschap van Nederland 1944.

Zooals onze voorzitter al mededeelde in zijn rede, werd de voorwedstrijd niet gespeeld en kwamen alle deelnemers direct in de finale. Dit is dus nu zoo, dat elke Prov. bond minstens een vertegenwoordiger in het landskampioenschap zal hebben.

Deelnemers zijn de heeren: R. C. Keller, P. J. van Dartelen, F. B. Jernberg, J. Metz en J. H. Vos, allen Amsterdam; L. Anderson te Goes; J. Baas te Enschede; P. Beers te Noord-Scharwoude; L. J. Hellingman te Groningen; W. Huisman te Leiden; H. F. M. Kinnegin te Waddinxveen; W. v. d. Kraan te Eindhoven; A. Rinsma te Leeuwarden en C. Ijff te Zeist. Totaal dus 14 deelnemers.

Prov. U.D.B.

Het bestuur van den Prov. U.D.B. is thans als volgt: voorzitter: J.

Eppinga, Zeist; 2e voorzitter: W. Hovius, Hilversum; 1e secretaris: D. de Zwart, Bremstraat 107, Utrecht; 2e secretaris: D. Douwes Jr., Utrecht en penningmeester: D. Waal te Soestdijk.

Wijziging hoofdbestuur.

Voor den Prov. U.D.B. heeft thans zitting genomen in het hoofdbestuur de heer J. Eppinga te Zeist. De heer W. Hovius, die deze functie jaren heeft bekleed, werd dank gebracht.

Voor den Gelderschen Dambond is in de plaats van den heer D. v. d. Berg, de heer G. W. Dieckman, Geelkerkenkamp 28 te Oosterbeek aangewezen.

Van den afgetreden penningmeester.

Bij het verschijnen van dit Mededeelingenblad is het mij vergund enkele woorden tot U allen te richten.

Zooals U wellicht bekend zal zijn heb ik mijn functie als penningmeester van den N.D.B. per 1 Jan. neergelegd.

Twintig jaar geleden aanvaardde ik deze; de bond telde toen ongeveer 50 vereenigingen. Dit totaal is thans gestegen tot ruim 320.

Het voorstel van het hoofdbestuur om tot een billijke vergoeding te komen, gezien de vele werkzaamheden aan de functie van penningmeester verbonden, werd door de laatst gehouden jaarvergadering verworpen. Om deze reden heb ik mijn functie per 1 Januari 1944 ter beschikking gesteld. Vanaf deze plaats dank ik allen voor de medewerking die ik steeds mocht ondervinden, in het bijzonder de leden van het hoofdbestuur, hoofdredacteur en administrateur met wien ik vele jaren in een uitstekende verstandhouding mocht samenwerken.

Tevens maak ik van deze gelegenheid gebruik om allen een voorspoedig 1944 te wenschen.

J. VOORBURGH.

Onze penningmeester gaat heen.

Ondanks de vele pogingen, die van verschillende zijden zijn aangewend, is onze penningmeester, de heer J. Voorburgh, bij zijn besluit gebleven en heeft hij per 1 Januari 1944 zijn functie neergelegd.

Het staat er, heel eenvoudig. Maar het is niet eenvoudig, dat iemand een functie neerlegt die hij bijna 20 jaar met veel ambitie en buitengewone accuratesse heeft bekleed. Dat is een halve levenstaak geworden, waaraan men gehecht geraakt is en waaraan men zijn vele uren heeft opgeofferd in het belang van den bond. Men kan dit eerst voldoende voelen, wanneer men dat zelf heeft meegemaakt.

Twintig jaar den bond gediend naar beste weten en vermogen, dat is geen kleinigheid. Onze dammers kunnen dit zelf wel begrijpen.

Daarbij komt, dat ondergeteekende deze 20 jaar eendrachtig met den heer Voorburgh heeft samengewerkt. Het spreekt dan vanzelf, dat men met leede oogen zoo iemand ziet vertrekken.

Gaarne breng ik hem openlijk dank voor de wijze, waarop wij steeds vriendschappelijk hebben samengewerkt.

Het hoofdbestuur voorzag tijdelijk in deze functie door de benoeming van den heer B. J. Verbruggen, Diamantstraat 86 I, te Amsterdam. Hij was gedurende vele jaren penningmeester van den Amsterdamschen Dambond. Het hoofdbestuur zal deze benoeming op de eerstvolgende jaarvergadering laten bekrachtigen.

Het hoofdbestuur heeft de overtuiging, dat het door deze benoeming een goede keuze heeft gedaan.

Aangezien de heer Verbruggen nog geen girorekening heeft, worden de afdeelingen en andere belanghebbenden verzocht geldzendingen per postwissel te voldoen. Op de strook van den postwissel dan duidelijk omschrijven waarvoor de betaling is. Helpt allen mee om onzen nieuwen penningmeester spoedig in onze organisatie in te werken.

Zoodra de girorekening is geopend zal een ieder daarvan in kennis worden gesteld.

De afdeelingspenningmeesters en van de Prov. bonden nemen van deze tijdelijke waarneming wel zeer goede nota.

Ten slotte. Allen, die dit Mededeelingenblad ontvangen, worden verzocht ook de leden der afdeelingen van den inhoud op de hoogte te doen stellen. Men doet dit door de circulaire in het bestuur en de leden of wel door de officieele Mededeelingen in het clublokaal op te hangen of wel door voorlezing op den clubavond. Een ieder moet er zooveel mogelijk van profiteeren.

Dordt, December 1943.

De bondssecretaris,
W. H. LIEVE.

Jaarverslag 1e secretaris over 1943.

Zoo heeft de bond dan een jaar geleefd onder de reorganisatie. De districten zijn thans overal opgeheven en kennen we alleen provinciale bonden in onze organisatie.

De doorvoering van deze nieuwe bepalingen — ook op gebied van het wedstrijdwezen — legden verschillende provinciale besturen veel werk op de schouders. Met genoegen mag geconstateerd worden, dat dit met goed succes is bekroond. Het ging in den eenen provincialen bond beter dan in den andere. De verlangde wijziging is er nu. Over de doelmatigheid van den provincialen bond kan men van meening verschillen, vast staat echter, dat er provinciale besturen zijn, die eer van hun werk hebben. Zonder ook maar een prov. bond tekort te doen, mag toch wel een uit-

zondering genoemd worden. De Noord-Hollandsche Dambond had een moeilijk te bewerken provincie. Wat echter dit bestuur in 1943 tot stand wist te brengen, heeft recht op een bijzondere vermelding. Het bundelen der rayons, het op gang brengen van het wedstrijdwezen, de groote dam-tournooien en niet te vergeten de zoo prachtig geslaagde damreunie met ruim 300 spelers, bracht het damleven in deze provincie omhoog als nooit tevoren. Het geheim zit in de eensgezindheid, het doelbewust bezadigd besturen. Gaarna hulde aan Noord-Holland, dat bovendien nog een niet te versmaden flink voordeelig kassaldo bezit.

Andere bonden deden ook wat zij konden om het damleven op te beuren. Vanzelfsprekend is iedere bond aan zijn financiën gebonden en dit geldt wel voor de kleinere het meest. Dat er desnietteenstaande overal verschillende wedstrijden werden georganiseerd, stemt tot tevredenheid.

Ook de reorganisatie op het wedstrijdwezen heeft belangrijke wijziging gebracht. De voorwedstrijd om het kampioenschap van Nederland heeft den meesterwedstrijd vervangen. Voor de eerder niet vertegenwoordigde provincies in deze wedstrijden was dit een welkome wijziging. Nu is door bijzondere omstandigheden de voorwedstrijd over 1943 niet doorgegaan, maar werden de provinciale vertegenwoordigers rechtstreeks geplaatst in den wedstrijd om het persoonlijk kampioenschap van Nederland. Men zal het op prijs stellen, dat het hoofdbestuur dezen maatregel nam, omdat de geheele voor-wedstrijd feitelijk gespeeld moest worden om één afvaller aan te geven.

De mogelijkheid, die de wedstrijd om het persoonlijk kampioenschap der provincie, heeft geopend om daarna uit te komen in den voor-wedstrijd heeft een groote aantrekkelijkheid en dit komt ook tot uiting in de deelneming. In het wedstrijdwezen waait een frissche wind, die nu reeds teekenend is, maar welke straks in normale tijden nog van groteren invloed zal zijn.

Internationaal contact.

Van groot belang is, dat het schriftelijk contact met onze Fransche damvrienden kon worden hervat. De pogingen, die meermalen door ons werden gedaan, hadden eindelijk succes. Met België en Zwitserland laat dit nog op zich wachten. Verdere bijzonderheden zijn daarover nog niet te vermelden. Wel is direct de mogelijkheid onder het oog gezien van een match of tournoi, maar deze voorbereidingen verkeerden nog slechts in het beginstadium.

Bondsorgaan.

Met de verschijning van het April-nummer 1943 gaf de bond zijn laatste maandblad voorloopig uit. Van hoogerhand kwam het verschij-

ningsverbod. Dit klemte des te meer nu de heele dambeweging geconcentreerd was en een bondsorgaan juist van het allergrootste belang was. Het contact met de juist gewonnen afdeelingen en bonden werd vrijwel ineens verbroken. Men trof door de opheffing van ons orgaan, de slagader van de organisatie, die tot 6000 leden was uitgegroeid.

Tot Januari 1944 duurde het voor dat de bond vergunning werd verleend tot het uitgeven van een mededeelingenblad.

Hoewel het niet is wat de bond graag zou wenschen, zijn we toch dankbaar, dat althans weder eenig contact met de afdeelingen tot stand kwam.

Persoonlijk kampioenschap van Nederland 1943.

In 1943 ging de laatste wedstrijd, waarvoor de meesters met rechten nog konden inschrijven. Van de 11 deelnemers, waren 7 bevoegden. Hieruit blijkt, dat verschillende meesters de laatste kans om hun rechten om te zetten niet hebben waargenomen. Voor zoover dit aan bijzondere omstandigheden was toe te schrijven, zal het hoofdbestuur daarvoor, zoo noodig, straks uitzonderingen hebben te stellen.

De wedstrijd zelf had een spannend verloop. Dit gold niet alleen voor de 1e plaats, maar meer nog voor de 6 hoogste plaatsen. Immers de bezetters van deze volgorde in de ranglijst, verwierven daardoor het recht weder uit te komen in de finale 1944.

Aangezien de eindstand niet eerder gepubliceerd is, volgt deze hieronder.

1	P. Roozenburg, Rotterdam	10	7	3	0	17
2	R. C. Keller, Amsterdam	10	6	3	1	15
3	P. J. van Dartelen, Amsterdam	10	4	5	1	13
4	W. Roozenburg, Rotterdam	10	3	5	2	11
5	W. de Jong, Haarlem	10	3	4	3	10
6	J. H. Vos, Amsterdam	10	1	7	2	9
7	J. H. Ansems, Rotterdam	10	2	4	4	8
8	A. de Gaag, Heusden	10	1	6	3	8
9	W. v. d. Kraan, Eindhoven	10	2	4	4	8
10	J. C. P. Kalden, Den Haag	10	0	7	3	7
11	Ph. J. Ham, Rotterdam	10	0	4	6	4

De jeugdige Piet Roozenburg verwierf dus den titel. Door verblijf in het buitenland was hij niet in de gelegenheid in 1944 zijn titel te verdedigen, terwijl W. Roozenburg en W. de Jong om dezelfde reden niet konden deelnemen.

Competitie 1943.

Voor de finale clubkampioenschappen 1942/'43 en de competitie 1943/'44 verwijs ik naar het binnenkort uit te geven verslag der Com-

petitie Commissie, die overeenkomstig de beslissing der algemeene vergadering een eigen volledig verslag zal doen verschijnen.

In verband met de reorganisatie werden twee commissiën geïnstalleerd.

Financieele commissie.

De commissie in haar oorspronkelijke samenstelling bestond uit de heeren: T. H. Schouten te Den Haag, B. J. Verbruggen te Amsterdam en J. H. de Kluijver, hoofdbestuurslid, Oud Alblas. Plaatsvervangende leden: de heeren H. Klein te Rotterdam, B. Ristouw te Doetinchem en M. van Oostrom, hoofdbestuurslid te Deventer. Deze commissie heeft tot taak o.m. het controleeren van de bescheiden van den bondspenningmeester en bondsadministrateur.

Competitie-commissie.

De reeds bestaande Competitie-Commissie onderging in de samenstelling eenige wijziging. Voorzitter bleef de heer D. de Zwart te Utrecht. Secretaris werd A. Hagenaars, de Vliegerstraat 9a, Rotterdam, terwijl tot penningmeester werd benoemd P. E. Berghuis te 's-Gravenhage.

Uit het verslag zal blijken, dat deze commissie veel en vruchtdragend werk heeft verricht.

Dagelijksch bestuur.

De samenstelling van het dagelijksch bestuur was als volgt: voorzitter: J. H. Willems; secretaris: W. H. Lieve; penningmeester: J. Voorburgh; 2e voorzitter: G. Fiege en 2e secretaris: C. J. Blokland.

Het hoofdbestuur moest al direct een plaatsvervanger aanwijzen voor den 2en secretaris, die verhinderd werd de functie waar te nemen. Tijdelijk werd de heer A. A. van Bockel te Vught met de waarneming belast. Sedert 1 Jan. 1944 is de functie van penningmeester vacant. Het hoofdbestuur voorzag tijdelijk in deze functie door de benoeming als zoodanig van den heer B. J. Verbruggen te Amsterdam.

Hoofdbestuur.

De samenstelling van het hoofdbestuur bleef vrij constant. De P.U.D.B. vaardigde den heer J. Eppinga te Zeist als hoofdbestuurslid af, terwijl de P.G.D.B. den heer G. W. Dieckman als zoodanig benoemde. Aan de afredende hoofdbestuursleden D. v. d. Berg en W. Hovius werd dank gebracht voor de aan den bond bewezen diensten.

Slot.

Een groet en handdruk breng ik namens den geheelen bond aan onze leden, die thans in het buitenland verblijven. Zij dragen ons spel ver van het vaderland uit. Het zal straks blijken, dat deze verspreiding van belang

voor ons spel is geweest. Toch hoop ik mede voor hen, dat zij allen gezond en wel weer spoedig in ons midden zijn en hier hun hart weer kunnen ophalen aan partijen met oude dambroeders in de organisatie.

Rest mij nog een woord van dank te brengen aan de leden van het dagelijksch en hoofdbestuur voor de prettige samenwerking. Het mag wel eens gezegd worden, dat deze heeren — stuk voor stuk — vele moeilijkheden in de tegenwoordige omstandigheden moeten overwinnen. vermoeiende reizen maken, enz., alleen om onze organisatie te dienen. Dit kan in den toestand waarin wij thans leven, niet genoeg gewaardeerd worden.

LIEVE.

Van den nieuwen penningmeester.

De penningmeester is meestal niet de populairste figuur in een bestuur, omdat hij de menschen aan hun portemonnaie komt. Ondanks dat hoop ik echter mijn nieuwe functie op dusdanige wijze waar te nemen, dat U en ik tevreden zijn. Dat kan, wanneer U met mij samenwerkt en ik met U. Mijn postrekeningnummer is (Dit nummer zal U zoo spoedig mogelijk worden opgegeven, en ik verzoek de afdeelingen voorloopig hun betalingen per postwissel te willen doen) ten name van B. J. Verbruggen, Diamantstraat 86, Amsterdam-Zuid.

Het verzoek aan de afdeelingen om de contributies en andere betalingen op tijd te voldoen is reeds eerder gedaan en toch wil ik het nogmaals herhalen: „Voldoe Uw betalingen op tijd en zoo veel mogelijk gespecificeerd”, het voorkomt voor mij veel werk en voor den bond geld, want dan moet er weer gecorrespondeerd worden.

Een enkel woord moge ik nog zeggen over mijn voorganger, den heer Voorburgh. Hij heeft vele jaren lang op voorbeeldige wijze zijn plicht gedaan als penningmeester van onzen bond. Het zal mij niet gemakkelijk vallen hem te evenaren.

Meer dan voorheen is het Damspel van belang geworden. Vroeger was het misschien voor velen een tijdverdrijf, een ontspanning zonder meer, maar thans — onder de huidige omstandigheden — krijgt het een hoogere beteekenis, omdat het onze gedachten aftrekt van de dagelijksche besloomingen van dezen tijd. Uit deze bezigheid met dit mooie spel doen wij weer nieuwe krachten op voor het werk van alledag.

Met den wensch dat de samenwerking met U allen van aangenamen aard moge zijn, aanvaard ik mijn nieuwe functie.

B. J. VERBRUGGEN
Penningmeester N.D.B.

Van den voorzitter.

Waarde Bondsvrienden.

Waarschijnlijk voor het eerst in de geschiedenis van het Damspel in Nederland, ziet Uw bondsvoorzitter zich genoodzaakt U de gebruikelijke Nieuwjaarsgroet te zenden via een van tijd tot tijd verschijnend surrogaat-bondsblad van zeer beperkten omvang.

Vanzelfsprekend legt mij dat een sterke beperking op, waarmede U allen gaarne rekening zult willen houden.

Een korte blik werpende op het pas afgesloten jaar, mag ik met voldoening constateeren, dat het aantal leden vrijwel constant bleef, niet-tegenstaande vele afdeelingen met talrijke moeilijkheden hadden te kampen. Daar waar men het verband met den grooten N.D.B. meende te moeten verbreken, nam het bondsbestuur direct zijn maatregelen met goed resultaat.

De competitie had, ofschoon zich ook hier heel wat strubbelingen voordeden, en behoudens een enkel geval, een normaal verloop, wat zeker in dezen tijd mag worden aangemerkt als een verheugend verschijnsel.

De Competitie-Commissie, waarvan voor het eerst de heeren A. Hage-naars uit Rotterdam en Berghuis uit Den Haag deel uitmaakten, heeft onder leiding van haar voorzitter, den heer De Zwart uit Utrecht, onder de tegenwoordige omstandigheden verdienstelijk werk verricht, dank zij ook de medewerking die zij ondervond van de Provinciale secretarissen Competitie-leiders.

De voorwedstrijden om het persoonlijk kampioenschap van Nederland werden, nadat hiervoor aanvankelijk enkele wedstrijden waren gespeeld, stop gezet, omdat van de 6 deelnemers, die zich krachtens hun prestaties in het vorig jaar direct in de finale hadden geplaatst, door diverse oorzaken, buiten hun wil om, aan de finale niet konden deelnemen.

De deelnemers aan de voorwedstrijden werden toen bij hoofdbestuur-besluit direct in de finale geplaatst, welke begin van 1944 zal aanvangen. Door dit besluit kon een flink bedrag in de bondskas blijven. Het aantal deelnemers is nu weliswaar een hooger dan reglementair is toegestaan, maar niemand zal daarom het genomen besluit niet toejuichen.

Stemt dit alles tot groote voldoening, jammer is het dat onze 1e penningmeester, de heer J. Voorburgh te Rotterdam, per 31 December zijn functie heeft neergelegd. De motieven tot dit besluit zijn U allen bekend.

Een functionaris die gedurende bijna 20 jaar de financiën van den bond op verdienstelijke wijze heeft beheerd, verdient zeker aller waardeering. Vanaf deze plaats breng ik den heer Voorburgh oprechten dank voor

de wijze, waarop hij steeds de bondsbelangen heeft behartigd. Gaarne hoop ik t.z.t. gelegenheid te krijgen hem nogmaals persoonlijk den dank van alle bondsleden over te brengen.

In het afgelopen jaar herdacht onze 1e secretaris, de heer W. H. Lieve, te Dordrecht, zijn 20-jarig bestuurslidmaatschap. Dit jubileum werd op werkelijk waardige wijze herdacht en werd voor den jubilaris en zijn geachte familie een dag, welke niet spoedig in hun herinnering zal vervagen.

Ook de besturen der Provinciale bonden bleven ondanks alles actief. Zeer bijzonder mag ik daarbij noemen de Provinciale Noord- en Zuid-Hollandsche bonden. Maar wat zou men anders ook van hen, als zijnde de grootste bonden, kunnen verwachten. Op verschillend gebied gaven zij aan de andere Provinciale bonden een tot navolging opwekkend voorbeeld. De bondsbestuursleden weten hoe ik daarover denk. Met gepasten luister herdacht de Prov. Utrechtsche Dambond zijn 30-jarig bestaan.

Zal het nieuwe jaar nog grootere moeilijkheden brengen? Wij weten het niet. Maar één ding weet ik zeker. Zoolang de huidige leden van het dagelijksch bestuur, alsmede die van het hoofdbestuur de leiding van den N.D.B. uitmaken, kunt U er op rekenen, dat ook in het komende jaar niets zal worden nagelaten om den bond door zijn moeilijkheden heen te helpen. Krachtig zal worden gewerkt aan den verderen opbouw en versteviging van onzen bond zoodat, wanneer normale tijden zijn teruggekeerd, wij allen de vruchten zullen oogsten van een moeizamen arbeid in oorlogsjaren. Daarnaast zal ook niets worden nagelaten om ons mooi spel te propageeren en hooger op te voeren.

In het komende jaar zal de jaarvergadering te voorzien hebben in de vacatures van twee zeer belangrijke functies. De plaatsen bekleed door onzen 2en voorzitter en onzen 1en penningmeester zullen door anderen moeten worden ingenomen.

Ik hoop, dat het U zal gelukken daarvoor twee functionarissen te benoemen, waarmede U en de bond eer in leggen.

Begin des jaars zal de pasbenoemde reglementscommissie worden geïnstalleerd.

Tot slot, geachte bondsvrienden, wensch ik U en al de Uwen een gelukkig en voorspoedig 1944. Moge de droefheid, die momenteel in veel huisgezinnen heerscht, spoedig in vreugde verkeeren.

Dat 1944 ons den lang verbeiden vrede brenge, waar naar wij allen zoo intens vurig verlangen. Dan openen zich voor ons weer wijde perspectieven aan de verwezenlijking waarvan wij zoo gaarne onze beste krachten willen schenken.

Breda, December 1943.

J. H. WILLEMS

Van den secretaris.

Bondsvrienden,

Het contact dat wij tegenwoordig onderling hebben is niet bijster groot. Dat is niet onze wensch, maar het gevolg van een gedwongen maatregel van hoogerhand, waarbij wij ons hebben neer te leggen. Het contact verbroken van een organisatie, die juist op weg was om heel dammend Nederland in een verband te zien. Van hoeveel nut zou nu juist ons Bondsorgaan zijn geweest? Van heinde en verre mededeelingen, men bleef op de hoogte van alles, men kon de prestaties zien van andere clubs. Het zou hebben bijgedragen om de nog steeds nalatige vereenigingen tot ons te brengen. Dat was toch zoo'n middel geweest.

Wat zal 1944 ons brengen? Vooreerst mijn beste wenschen aan allen die deze mededeelingen lezen. Moge het jaar 1944 hun alle goeds brengen, zoowel persoonlijk als in de familie.

Daarnaast terug ons Bondsorgaan, wat dan tevens inhoudt, dat betere tijden zijn aangebroken. Volledig herstel van ons heele wedstrijdwezen Elke club weer in competitieverband. Groei van den N.D.B. tot 10.000 leden.

Mogen het geen wenschen zijn.

LIEVE.

Van den 2en voorzitter.

Dammen is strijden.

Strijd wil de mensch, hij is erfelijk belast met strijdlust. Deze mensche-lijke eigenschap is vaak een vloek, zelden een zegen.

Maar er bestaan zuivere, nobele vormen van strijd.

Dammen is er één van.

In een partij dam kan de mensch zijn strijdlust vreedzaam en toch met hartstocht uitleven, hij strijdt met inzet van het beste van zijn geest om het hoogst bereikbare: de overwinning. Hij strijdt met inachtneming van geschreven en ongeschreven wetten, zijn tegenstander is geen vijand, maar een vriend, dien hij na afloop de hand drukt.

Wij allen spelen dam. Hetgeen zeggen wil, dat we een oude traditie handhaven van ridderlijkheid. Want strijdbaar zijn wij zonder geïnfecteerd te zijn door thans epidemisch geworden gevoelens van haat. Wij handhaven die oude traditie in onze vereeniging, gaat de vereeniging verloren, dan wordt een streep gezet onder een stukje geschiedenis van jaren langs wekelijks terugkeerenden vriendschappelijken strijd, dan viel opnieuw ten offer aan den geest van dezen tijd: Ridderlijkheid.

Allen hebben wij onze plichten, onze Christenplicht, onze burgerplicht.

Nakoming is vandaag moeilijk, er is geen duidelijk baken. Maar een moreele plicht, stellig niet de zwaar wegende plicht, een inderdaad kleine plicht is, onze vriendenkring van vreedzame strijders van het dambord bestaande te houden. Velen moesten uit dien kring verdwijnen, maar er komt een dag, waarop teruggekeerd naar het oude damnest zullen zoeken. Zorg dan, niet beschaamd te moeten zeggen: De kring bestaat niet meer, we kunnen hen, die nimmer zullen terugkeeren, niet gedenken, we weten niet eens, waar alle oude leden zijn..... We lieten de oude traditie der ridderlijkheid verloren gaan.

Dammers van den N.D.B.: Verzaakt niet die eene kleine plicht. Il y a de la grandeur à s'acquitter constamment du moindre devoir. — Er is grootheid in het volbrengen van steeds ook den kleinsten plicht.....

G. FIEGE, 2e Voorzitter.

Van den 2en secretaris.

Als waarnemend 2e secretaris wil ik van deze gelegenheid gaarne gebruik maken enkele woorden tot U te richten.

Men weet dat de internationale verwickelingen op het sportwezen in het algemeen een grooten invloed hebben en zeker niet het minst op onzen bond. Ook wij ondervinden de vele moeilijkheden van den oorlog. Ik denk hierbij aan de afdeelingen, waarvan de leden grootendeels zijn geëvacueerd, dan wel naar het buitenland zijn vertrokken, waardoor deze afdeelingen niet meer in staat waren aan de zoo in trek zijnde competitie deel te nemen. Ik denk ook aan de afdeelingen, die door de reismoeilijkheden niet kunnen spelen, alsook aan hen, die om principiële redenen niet op Zondag spelen. Spelen op clubavonden is meestal niet wel mogelijk door het vroege uur van sluiten. Doch al deze moeilijkheden mogen desondanks geen beletsel zijn om onzen bond niet te doen behouden wat hij thans heeft en om de afdeelingen zelf te doen voortbestaan. Immers moeilijkheden zijn er om overwonnen te worden? Daarom, en vooral onder de huidige omstandigheden, zal het voor het bestuur van den bond aange-naam zijn te weten dat ook gij al het mogelijke doet tot instandhouding van de dambeweging en zoo mogelijk tot uitbreiding daarvan. Al zijn dus de werkzaamheden dikwerf zwaar en al is de toekomst vaak duister, versaagt niet, houdt moed en geeft Uw hulp en steun daar waar noodig is. Onze bond kan het niet missen.

De waarnemend 2e Secretaris,
A. A. VAN BOCKEL.

Beknopt verslag van de dagelijksch bestuursvergadering van Zondag 23 Januari 1944, gehouden te Rotterdam.

In deze vergadering wordt de heer B. J. Verbruggen, die thans als waarnemend-penningmeester zitting heeft, door den voorzitter welkom

geheeten, waarbij de voorzitter de hoop uitspreekt, dat de jaarvergadering 1944 hem definitief tot penningmeester zal kiezen. Verder brengt de voorzitter dank voor de vele goede nieuwjaarswensen, hem gedaan zoowel voor den bond als wel privé en spreekt wederkeerig de beste wensen voor 1944 uit.

Op 7 Februari 1944 heeft te Tilburg de installatie van de benoemde permanente reglements-commissie plaats.

Met genoegen deelt de voorzitter mede, dat het mededeelingenblad thans mag verschijnen in een oplage van 500 stuks per maand, zoodat alle afdelingen de „Mededeelingen” zullen ontvangen. Ook zal het blad worden gezonden aan alle in den bond werkzaam zijnde functionarissen.

De opening van het Persoonlijk Kampioenschap 1944 vond op 8 Januari 1944 te Amsterdam plaats. De uitslagen van deze wedstrijden, alsook andere mededeelingen van het damwezen zijn op de radio te beluisteren.

De U.P.D.B. bestond 30 jaar, terwijl de heer D. de Zwart te Utrecht zijn 25-jarig jubilé als secretaris herdacht. Op den feestavond van den U.P.D.B. werd de heer de Zwart gehuldigd.

Voor de vele werkzaamheden, die de heer J. Voorburgh als penningmeester heeft verricht gedurende de 20 achter ons liggende jaren, wordt hem dank gebracht onder aanbidding van een schilderstuk.

Op verzoek van de competitie-commissie betreffende de competitie in Noord-Brabant, wordt besloten, als tegemoetkoming in de extra te maken kosten, een bedrag van f 60,— te verleen.

Inzake de met den heer J. H. de Kluijver aanhangige kwestie wordt besloten deze aangelegenheid even te laten rusten.

Een voorstel van den U.P.D.B. om de contributie te doen innen door de provinciale penningmeesters, wordt met een afwijzend advies verwezen naar de hoofdbes.uursvergadering.

Een schrijven van den Nederlandschen Bond van Damproblematiek met verzoek om vermindering van contributie voor de leden, zal met een afwijzend advies aan het hoofdbestuur worden voorgelegd.

De afdeling „Denk en Zet” te Culemborg, wordt op haar verzoek, aangezien daartegen geen bezwaren zijn gemaakt, ingedeeld bij den U.P.D.B.

Blijkens mededeeling van den heer T. H. Schouten, zijn boeken en bescheiden van den penningmeester nauwkeurig gecontroleerd en volkomen in orde bevonden; de werkzaamheden van den penningmeester kunnen de hoogste tevredenheid oogsten.

Getracht zal worden het „Mededeelingenblad” nog in Januari 1944 te doen verschijnen.

waarnemend 2e secretaris,
A. A. VAN BOCKEL.

De bondspenningmeester heeft giro-rekening.

Onze nieuwe bondspenningmeester, de heer B. J. Verbruggen, Diamantstraat 86, Amsterdam-Zuid, heeft zijn gironummer ontvangen, het is 506639.

Onze dammers in het buitenland.

In het „Dagblad van Noord-Brabant” las ik onder „Kort Sportnieuws” een berichtje dat U allen zeker zal interesseeren. In Weenen wonen heel wat Nederlandsche sportmensen. De organisatie van het Nederlandsche sportleven aldaar en in de Ostmark staat er echter nog in de kinderschoenen. Men tracht nu op voetbal-, hockey- en damgebied een en ander te bereiken met behulp van de in Weenen bekende spelers.

De Eindhovensche dammer „kampioen van Brabant”, aldus het bericht, van de Zilver, brengt leven in de dambeweging in Weenen.

Onderhouden onze Nederlandsche dammers het noodige contact met hun in het buitenland verblijvende sportcollega's en oud-clubleden en worden zij geregeld op de hoogte gehouden van de belangrijkste gebeurtenissen op damgebied in ons land?

Afdeulingsbestuurders zorgt ook gij, dat het voornaamste club- en damnieuws aan Uwe tijdelijk in het buitenland verblijvende leden ter kennis wordt gebracht. Voor allen is hier een mooie taak weggelegd..... en men zal er U steeds, ook na den oorlog, dankbaar voor blijven.

W.

Candidatuur 2e Voorzitter.

Voor de functie van 2en voorzitter van den N.D.B. is candidaat gesteld de heer Eppinga, voorzitter van den P.U.D.B., die door alle Limb. clubs, alle clubs van den P.U.D.B. en, naar ik heb vernomen, ook door de Brabantsche afdeelingen Andere candidaten zijn niet ingezonden of gesteld.

Reglementscommissie.

De Reglementscommissie is geïnstalleerd en heeft reeds haar werkzaamheden begonnen. De verdeling der functies is als volgt: voorzitter: Daane te Bergen op Zoom; secretaris: H. Klein, Vierambachtsstraat 78a te Rotterdam en penningmeester: H. Foppele te 's-Bosch. De commissie houdt zich aanbevolen voor goede wenken.

Prov. Zuid-Hollandsche Dambond.

Na 2 dagen vergaderen is er in den P.Z.D.B. een nieuw bestuur tot stand gekomen. Voorzitter: B. de Jong te IJsselmonde, 2de voorzitter: D. Meijers te Dordrecht, 1e secretaris: J. H. de Kluijver, Peperstraat 231,

te Oud Alblas, 2e secretaris: H. Klein Vierambachtstraat 78a te Rotterdam en penningmeester: M. Kraak te Ameide. Het is te hopen, dat dit bestuur den Prov. Bond in juiste banen zal weten te leiden.

Spelen van wedstrijden.

Herhaaldelijk komt het nog voor, dat afdeelingen zich wenden tot het D.B. om toestemming voor het spelen of organiseeren van wedstrijden en tournooien. Wordt alleen gespeeld tegen clubs uit dezelfde provincie of tegen spelers uit dezelfde provincie dan is alleen dispensatie noodig van het Provinciaal bestuur en niet van het D.B. Alleen bij inter-provinciale wedstrijden moet de toestemming aan het D.B. verkregen zijn. Men zie daartoe art. 64 regl. wedstrijdwezen.

Tweede Paaschdag schijnt in het teeken te staan van groote tournooien. Zeist organiseert op dien dag de reeds jaarlijks bekend geworden persoonlijke wedstrijden. Deze trekken groote belangstelling.

Rotterdam. Het Oosten organiseert op dien dag persoonlijke wedstrijden in de verschillende klassen. Indeeing in groepen van 4. Twee wedstrijden. Vele prijzen. Inschrijving bij den heer A. v. Sliedrecht, Jac. Catsstraat 63a.

Met Hemelvaartsdag gaat Joz. Blankenaar een propagandatocht van drie dagen maken naar Friesland.

Staatjes van energie.

A.D.C. te Arnhem, was April 1943 bijna ter ziele. Slechts een paar leden bleven over. Deze afdeeling pakt aan onder leiding van haar energieke voorzitter Busch. Gevolg 31 leden, het kampioenschap in de competitie; dat zegt wat. Ook Uw kwijnende afdeelingen kunnen dit voorbeeld volgen.

Het Noorden te Haarlem. Slechts 6 leden over. Haar zusterafdeeling „Kijk Uit” geeft deze dammers gelegenheid om hun partijen in haar clublokaal te spelen. Gevolg „Het Noorden” kan blijven bestaan en kan aan hare verplichtingen blijven voldoen.

De Chr. Damvereeniging „Amsterdam” bestond 2 Februari j.l. 20 jaar. D.D.V. te Dordrecht herdenkt 2 Maart a.s. haar 30-jarig bestaan.

De bondssecretaris op stap naar Drenthe.

Op 26 Februari a.s. nam. 4 uur, zal te Assen een vergadering plaats hebben tot definitieve stichting van den Provincialen Drentschen Dambond. Er wordt vergaderd in hotel „De Klok”, Venestraat, aanvang 4 uuc. Alle afdeelingen in Drenthe zenden een afgevaardigde. Men zal belangwekkende mededeelingen hooren en er zal volop gelegenheid zijn inlichtingen te vragen. Niemand, ook de gewone leden zijn welkom, verzuime deze bijeenkomst. Wekt ook Uw buurtafdeeling op aanwezig te zijn.

L.

**Beknopt verslag van de hoofdbestuursvergadering van
Zondag 12 Maart 1944, gehouden te Rotterdam.**

Voor den aanvang van deze vergadering nam het hoofdbestuur eerst een kijkje in Caland-West, waar de wedstrijden om het persoonlijk kampioenschap 1944 van Nederland en die voor het clubkampioenschap van Nederland 1944 werden verspeeld.

In zijn openingswoord deelt de voorzitter mede, dat de heer G. Fiege wegens het droevige gevolg van het bombardement van Nijmegen, niet ter vergadering verschijnen zal, terwijl ook de heer M. van Oostrom uit Deventer, bericht van verhindering heeft ingezonden. Van den heer A. van Oenen uit Heerlen is geen bericht ontvangen.

Hoewel in een dagelijksch bestuursvergadering reeds gedaan, brengt ook de voorzitter in deze vergadering dank aan den heer J. Voorburgh voor de vele werkzaamheden, die hij als penningmeester voor den bond heeft verricht en roept de voorzitter den heer B. J. Verbruggen een hartelijk woord van welkom toe, daar deze thans voor het eerst als waarnemend-penningmeester in een hoofdbestuursvergadering zitting heeft. Ook deelt de voorzitter de installatie van de reglements-commissie mede. Ook de heer P. J. Prijden uit Eindhoven heeft thans voor het eerst als hoofdbestuurslid zitting en wordt door den voorzitter welkom geheeten. De heer O. J. B. van der Sleen, die door ernstige ziekte een tijdje afwezig is geweest, is gelukkig ook weer present.

De laatste ronde van het persoonlijk kampioenschap 1944 wordt heden in Caland-West afgewerkt. De demi-finale om het clubkampioenschap 1944 van Nederland is heden begonnen met den wedstrijd „Constant” — „Excelsior”.

Aan het slot van zijn openingswoord brengt de voorzitter de zeer onprettige aangelegenheid des heeren de Kluijver ter sprake en geeft daarvan een overzicht. Hierop wordt door den heer J. H. de Kluijver geantwoord, waarna nog enkele sprekers over deze kwestie het woord voeren.

De voorzitter acht het dan beter de vergadering een oogenblik te onderbreken om den kampioen 1944 te huldigen. Het hoofdbestuur begeeft zich naar „Caland-West”, alwaar de heer R. C. Keller als kampioen 1944 wordt gehuldigd.

Nadat deze huldiging is afgelopen wordt inzake de kwestie J. H. de Kluijver een motie ingediend, welke met 9 stemmen voor, één blanco en één onthouding wordt aangenomen. De motie houdt in de schorsing van den heer J. H. de Kluijver uit alle functies voor den duur van één jaar.

Hierna komt de kwestie met Zuid-Holland ter sprake. Na uitvoerige bespreking wordt besloten tegen den Provincialen Zuid-Hollandschen Dambond eveneens een motie aan te nemen.

Nadat ook deze onverkwikkelijke zaak is afgewerkt sluit de voorzitter de vergadering.

De waarnemend 2e secretaris,
A. A. VAN BOCKEL.

Persoonlijk kampioenschap van Nederland 1944.

Keller voor de 9e maal kampioen. De wedstrijd, die voor het eerst onder de nieuwe bepalingen van het reglement op het wedstrijdwezen is georganiseerd, heeft een spannend en vlot verloop gehad. De moeilijkheden, die zich voordeden werden met medewerking van de deelnemers en wedstrijdleaders prachtig overwonnen. Hiervoor breng ik allen dank.

Inderdaad is de wedstrijd spannend geweest. Bij het ingaan der 12e ronde waren er nog veel mogelijkheden. De resultaten dezer ronde werden echter van dien aard, dat er al iets bijzonders moest gebeuren, wilde Keller den titel niet bemachtigen. Het moet gezegd worden, dat Keller ook de 13e ronde subliem afwerkte, want hij sloeg zijn concurrent en nam daardoor niet minder dan 4 punten voorsprong op de overige deelnemers.

Direct na afloop had de hulding van den kampioen in Caland West te Rotterdam plaats. Het voltallig hoofdbestuur was hierbij tegenwoordig. De voorzitter, de heer Willems, complimenteerde Keller met zijn kampioenschap en verwachtte stellig, dat hij er voor zou zorgen, dat het kampioenschap ook voor de 10e maal gehaald zou worden om dan zijn 2e lustrum te kunnen herdenken. Het speet spreker, dat niet alle gerechtigden aan den kamp hadden kunnen deelnemen wegens verblijf in het buitenland. Ook mevrouw Keller betrok hij in het succes van den kampioen. De voorzitter van den Zuid- en Noord-Hollandschen dambond voerden eveneens nog het woord.

De pers en de radio gaven uitgebreide verslagen, waarvoor dank wordt betuigd.

Het eindresultaat van den wedstrijd vindt men in de tabel op blz. 87.

Provinciale Drentsche Dambond.

De vergadering belegd met onze Drentsche damvrienden heeft een gunstig verloop gehad. Er was veel belangstelling. Eerstdaags heeft de definitieve vergadering plaats tot stichting van den Prov. Bond.

Intusschen sloot zich ook de damclub O.K.K. te Ide (Dr.) bij den bond aan. Dit zijn de eerste vruchten reeds van deze vergadering. Ongetwijfeld zal de bond zich daar nog veel meer uitbreiden, wanneer de wedstrijden om het prov. kampioenschap op gang worden gebracht.

„Denk en Zet” te Hardinxveld organiseerde een propaganda-avond. De bondssecretaris was aanwezig en heeft zich evenals de bezoekers koste-

	Anderson	Baas	Beers	v. Dartelen	Hellingman	Huisman	Jernberg	Keller	Kinnegin	v. d. Kraan	Metz	Rinsma	Vos	IJff	TOTAAL	
L. Anderson	K	1	1	1	2	1	0	0	0	2	0	1	0	1	10	11
J. Baas	1	E	0	1	1	0	0	0	1	0	0	2	1	1	8	13
P. Beers	1	2	L	1	2	1	1	1	2	1	0	2	1	2	17	2/4
P. J. v. Dartelen	1	1	1	L	1	1	2	2	1	1	1	2	0	0	14	7
L. J. Hellingman	0	1	0	1	E	0	2	0	0	0	1	2	0	2	9	12
W. Huisman	1	2	1	1	2	R	2	0	1	2	1	1	0	1	15	5/6
F. B. Jernberg	2	2	1	0	0	0	K	0	1	1	1	2	0	1	11	9/10
R. C. Keller	2	2	1	0	2	2	2	A	2	1	2	2	1	2	21	1
H. F. J. Kinnegin	2	1	0	1	2	1	1	0	M	2	2	2	1	2	17	2/4
W. v. d. Kraan	0	2	1	1	2	0	1	1	0	P	2	1	1	1	13	8
J. Metz	2	2	2	1	1	1	1	0	0	0	I	2	2	1	15	5/6
A. Rinsma	1	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0	O	0	1	4	14
J. H. Vos	2	1	1	2	2	2	2	1	1	1	0	2	E	0	17	2/4
C. IJff	1	1	0	2	0	1	1	0	0	1	1	1	2	N	11	9/10

lijk geamuseerd. Is het daarom wonder, dat deze avond herhaald moest worden? Voor de 2e maal weer uitverkocht en veel succes. Het wakkere bestuur bedacht zich niet lang en binnen 14 dagen werd de 3e propaganda-avond gegeven en weer stampvol. Daar zal ongetwijfeld iets goeds uitgroeien. Natuurlijk is de damclub nu ineens populair en ieder spreekt er over.

Ido's damvereniging te H.-I. Ambacht hield ook een goed geslaagden propaganda-feestavond.

D.D.V. te Dordt, herdacht op 2 Maart 1944 in intiemen kring haar 30-jarig bestaan. Er was een feestmaaltijd. Onder de bedrijven door werden „flitsen der D.D.V.” opgevoerd, welke geheel was samengesteld door den club-secretaris!

Beknopt verslag van de hoofdbestuursvergadering van Zaterdag 25 Maart 1944, gehouden te Utrecht.

In zijn openingswoord deelt de voorzitter mede, dat de heer D. de Zwart uit Utrecht, weder in vrijheid was gesteld en hij verzoekt het hoofdbestuur van Utrecht de gelukwensen van het hoofdbestuur over te brengen. Als ernstige pretendenten voor het clubkampioenschap van Nederland worden genoemd Jozeph Blankenaar te Amsterdam, Constant

te Rotterdam, Excelsior Den Bosch en Het Noorden te Groningen. Bij de behandeling van de notulen van de vorige hoofdbestuursvergadering komt de tegen Zuid-Holland genomen motie nog ter sprake. De ontworpen motie wordt met algemeene stemmen aangenomen. Onder de ingekomen stukken is correspondentie met de Fédération Française du Jeu de Dames. Besloten wordt onder de huidige omstandigheden af te zien van internationale wedstrijden, terwijl de wenschelijkheid wordt geuit, dat een internationale bond deze wedstrijden beter kan organiseeren.

Op de ingediende verzoeken van Friesland en Groningen tot organisatie van wedstrijden wordt, na uitvoerig debat, besloten dat Jozeph Blankenaar een tournooi zal geven in Friesland en in Groningen (provincie), terwijl bovendien een wedstrijd zal worden gespeeld van Friesland tegen Groningen. De N.D.B. neemt van de totale kosten een behoorlijk gedeelte voor zijne rekening, zulks uit een oogpunt van propaganda in beide geïsoleerde provincies.

- Verheugend is het te vernemen, dat binnenkort in Drenthe ook een provinciale bond het leven zal zien. Reeds zijn er negen afdeelingen toegetreden.

Omtrent de notulen van de Jaarvergadering 1943 wordt besloten dat deze, nu er geen gelegenheid is de notulen te doen drukken, door ondergeëekende zullen worden gezonden aan de provinciale bonden, die de notulen dan met hun afgevaardigden kunnen bespreken.

Op een door den administrateur ingediend verzoek wordt besloten de toelage voor 1944 te bepalen op f 50,—.

Bij de behandeling van de agenda voor de Jaarvergadering 1944 komen vele moeilijkheden naar voren. Er mag niet gedrukt worden, terwijl de agenda toch in het bezit van alle afdeelingen behoort te zijn. De secretaris zal zorg dragen, dat de afdeelingen de agenda met de voorstellen en toelichtingen ontvangen.

De rekening en verantwoording van penningmeester en administrateur waren niet klaar alsook het verslag van de finantieele commissie. Deze werden dus niet behandeld. Bij het bestuursbeleid komt naar voren de wenschelijkheid om alleen daarover het woord te verleen aan sprekers, die zaken naar voren willen brengen, welke op de provinciale vergadering zijn besproken. Persoonlijke meeningen worden niet op prijs gesteld.

De bestuursverkiezing wordt even onder de aandacht genomen, waarbij ook wordt besloten, dat op de komende jaarvergadering een 2e secretaris wordt gekozen voor den duur, dat de heer Blokland afwezig moet zijn.

Voor benoeming in de finantieele commissie zullen worden voorgedragen de heeren O. J. B. v. d. Sleen als hoofdbestuurslid en T. H. Schouten, J. Voorburgh en H. Brussel als leden. Van deze laatsten moeten er twee

worden benoemd. Als plaatsvervanger resp. de heeren P. J. Prijden, B. Ristouws en J. P. Roschar.

Het besluit wordt dan genomen aan de jaarvergadering voor te stellen de toelage van den penningmeester te brengen op f 150.—.

Verschillende voorstellen van de reglements-commissie worden na besproken te zijn, hetzij geheel, hetzij gedeeltelijk overgenomen, terwijl enkele voorstellen worden verworpen.

Bij de rondvraag wordt voor de oudmeesters een overgangsbepaling voorgesteld, welke na bespreking aan de jaarvergadering zal worden voorgelegd.

De waarnemend 2e secretaris,
A. A. VAN BOCKEL.

Groote gebeurtenissen in Friesland en Groningen.

Voor beide provinciale bonden staan groote gebeurtenissen voor de deur.

Het is werkelijk bewonderenswaardig, hoe de besturen daar de zaken hebben aangepakt om het damleven het gesprek van den dag te doen zijn. Men heeft hierbij de medewerking ingeroepen van de damafdeeling Jozef Blankenaar te Amsterdam, de kampioensploeg van de competitie Noord-Holland en mede candidate voor het landskampioenschap. Wanneer men zich de medewerking van de club van van der Sleen verzekert, dan kan men er van overtuigd zijn, dat het voor elkaar komt.

Jozef Blankenaar trekt 18, 19 en 20 Mei a.s. naar Friesland. Verschillende tournooien staan op het programma, terwijl bovendien een match gespeeld zal worden tegen het Friesch tiental. De clubs in Friesland kunnen van dezen tocht profiteeren. De spelers van Jozef Blankenaar zijn bereid overal simultaan-seances te geven.

Voor de provincie Groningen staat hetzelfde gebeuren op het programma. Ook hier trekt Jozef Blankenaar door de provincie en wel op 27, 28 en 29 Mei a.s.

Voorts wordt tusschen beide prov. bonden nog een wedstrijd gespeeld tusschen de 25 sterkste spelers uit elke provincie. Ook hier moeten de spelers, die niet direct in het damcentrum wonen en gerekend kunnen worden tot deze groep zich opgeven bij de secretarissen der prov. bonden. De besturen zullen dan dit 25-tal wel vaststellen.

Bij voorbaat hopen wij op prachtige, sportieve damdagen, die mede zullen werken tot verheffing van ons damspel.

**Beknopt verslag van de dagelijksch bestuursvergadering van
Zondag 16 April 1944.**

In zijn openingswoord deelt de voorzitter mede, dat tot aller genoegen de heer D. de Zwart te Utrecht, voorzitter van de competitie-commissie, weder in zijn gezin is teruggekeerd en zich aan den arbeid van genoemde commissie heeft begeven. De heer Dukel is uit het buitenland teruggekeerd. De voorzitter vindt het jammer, dat de verslagen van den penningmeester nog niet zijn ingekomen, zoodat de behandeling daarvan niet kan plaats vinden.

Door de afdeeling „Malden” bij Nijmegen, waren inlichtingen verzocht welke door den secretaris zijn verstrekt met het gevolg, dat deze afdeeling met 18 leden zich bij den bond aansloot.

De kwestie L.D.V. te Leiden wordt, in verband met een van de competitie-commissie ingekomen schrijven van 2 April 1944, ter sprake gebracht, waarbij blijkt, dat deze afdeeling als nummer laatst in de competitie van groep Den Haag is geëindigd. Op verzoek van genoemde commissie zullen voorzitter en secretaris met die commissie nog eens van gedachten wisselen.

Besloten wordt, dat de penningmeester het dagelijksch bestuur zal vertegenwoordigen op de jaarvergadering van den provincialen Noord-Hollandschen Dambond, welke op 22 April a.s. wordt gehouden.

De heer A. M. Geluk te Tholen, thans geëvacueerd, geeft in een uitvoerig schrijven den toestand weer van het damwezen in Zeeland. Het clubleven is uitelkaar gerukt en getracht wordt met de leden contact te houden.

Op verschillende verzoeken van een afdeeling tot het mogen spelen tegen andere afdeelingen, wordt de toestemming verleend.

Bij de rondvraag geeft de penningmeester een overzicht van den stand der bondsfinantiën, waaruit blijkt, dat de betaling van de contributie zeer slecht plaats vindt. Hierdoor zijn de inkomsten lager dan de uitgaven. De wenschelijkheid wordt besproken, dat alle hoofdbestuurleden en provinciale penningmeesters alle hulp dienen te verleen om de bestaande achterstand in betaling van contributie spoedig ongedaan te doen zijn.

Opgemaakt door den waarnemend 2en secretaris.

A. A. VAN BOCKEL.
Mei 1944.

Laatste nieuws.

Groote West-Friesche Damdag op 4 Juni 1944 te Schagen. Damvrienden, doe mee. Geeft U op bij den secr., N. M. Oud, Kooltuin 29 te Alkmaar.

Keller simultaneerde in Zuid-Scharwoude, 38 partijen, 27 gew., 8 remisè, 1 verloren.

Noord-Hollandsch tiental wint met 11—9 van het Amsterdamsch tiental.

G.S. wint met 17—3 van de afd. Huissen (Gld.) en gaat 25 Juni a.s. te Huissen dammen (met kersen eten).

Afdeeling Winkel (N.-H.) per 1 Mei 1944 lid.

Kort verslag van de competitie-commissie seizoen 1943/'44.

Ingevolge besluit van de jaarvergadering brengt de C.C. jaarlijks een verslag uit, vermeldend alle competitie-standen. Van deze taak zal ik mij kwijten, maar de ruimte eischt beperking. De C.C. werd in Augustus 1943 geïnstalleerd en bestaat uit de heeren D. de Zwart, Utrecht, voorzitter, P. E. Berghuis, Den Haag en A. Hagenaars, Rotterdam. In September ving de hoofdklasse aan. De laatste wedstrijd had plaats op 30 April 1944. Drenthe en Zeeland zagen van deelneming af. Nieuw was het vooruitspelen in bijzondere gevallen. Hiervan werd weinig gebruik gemaakt. De zeer uiteenlopende moeilijkheden die deze tijd nu eenmaal met zich brengt, stelden vaak een geregelde afwerking van de programma's in den weg, maar verhinderden niet, dat de competitie, zij het met vertraging, geheel werd afgewerkt. Het aantal binnengekomen protesten bedroeg drie. Geen dezer kon in behandeling genomen worden, daar niet voldaan was aan het in artikel 57 gestelde. Tegen arbitraire beslissingen kwam slechts eenmaal een bezwaar binnen. De arbitrage-uitslag bleef evenwel ongewijzigd. De C.C. vergaderde 7 maal, waarvan drie maal met eenige leden van het D.B. De ondervonden moeilijkheden zullen wij niet nader omschrijven, alleen in Z.-H. deed de C.C. een minder prettige ervaring op. De ontstane kwestie is bij het schrijven van dit overzicht nog niet geheel als afgedaan te beschouwen. De voorgenomen concentratie in Zuid-Holland zal nog een jaar worden verschoven wegens de zeer abnormale omstandigheden in die provincie. In sommige provincies werd met 8- en met 10-tallen gespeeld. De C.C. constateert, dat, ondanks alle moeilijkheden, overal met groote animo is gespeeld. De totale reiskosten-aanslag zal vermoedelijk bedragen: Hoofdklasse f 2.300,—. Eerste klasse f 700,—. Door het niet mededingen van De Juiste Zet en het vervallen van eenige wedstrijden bleven de bedragen beneden de raming, ook de kosten van den eindstrijd waren lager, daar deze thans een enkele ronde aangaf. In het a.s. seizoen is een stijging te verwachten door het vervallen van de sporttarieven en de toegestane uitbreiding in Noord-Brabant. Drie afdeelingen zagen zich, wegens het plotseling missen van spelers, genoodzaakt uit de eenmaal aangevangen competitie terug te trekken, n.l. D.O.S.—Het Noorden (Haarlem), V.D. (Heusden), en

O.N.A. IJsselmonde. De samenwerking met de provinciale secretarissen was vlot en aangenaam. Aan allen die medewerkten om deze competitie tot een goed einde te brengen, provinciale leiders, rayonleiders, arbiters en niet te vergeten de wedstrijdleiders brengt de C.C. bij dezen dank. Hier volgen de eindstanden.

Namens de Commissie,
A. HAGENAARS, secretaris.

Rotterdam, 3 Mei 1944.

Competitie N.D.B. seizoen 1943—1944. Eindstanden der Hoofdklasse.

GRONINGEN

Het Noorden	8	8	0	0	16	113
Oranje Nassau	8	5	0	3	10	85
Groningen	8	3	1	4	7	79
Houdt Standt	8	2	0	6	4	69
D.G.Z.	8	1	1	6	3	54

FRIESLAND

D.C.L.	4	2	1	1	5	45
Houdt Stand	4	2	0	2	4	42
G.S.	4	2	1	1	5	41
Excelsior	4	1	1	2	3	36
S.D.C.	4	1	1	2	3	36

OVERIJSSSEL

Enschede I	4	4	0	0	8	52
S.S.S.	4	3	0	1	6	49
Zwolle	4	2	0	2	4	40
Twente's Eerste	4	1	0	3	2	41
Enschede II	4	0	0	4	0	18

NOORD-HOLLAND

J. Blankenaar	7	5	1	1	11	88
Gez. Samenzijn	7	5	1	1	11	86
G.D.A.	7	4	0	3	8	71
Haarl. Damclub	7	3	1	3	7	67
D.C. Zaandam	7	3	0	4	6	65
D.C. IJmuiden	7	2	1	4	5	66
Oostzaan	7	2	1	4	5	63
Oosterkwartier	7	1	1	5	3	64

Beslissingswedstrijd J. Blankenaar—Gez. Samenzijn 13—7. J. Blankenaar kampioen.

UTRECHT Groep A

Ons Gen. Utr.	6	5	0	1	10	73
Breukelen	6	3	0	2	6	61
Zwart-Wit	6	2	1	3	5	54
Ons Gen. Zeist	6	1	1	4	3	50
Groep B.						
H.D.G.	6	6	0	0	12	68
Bussum	6	4	0	2	8	60
Loosdrecht	6	1	0	5	2	54
H.C.D.	6	1	0	5	2	53

Beslissingswedstrijd: H.D.G.—Ons Ge-

noegen Utrecht 7—13. Ons Genoegen kampioen der provincie Utrecht.

Om de laatste plaats streden Loosdrecht en H.C.D. H.C.D. won met 12—8.

GELDERLAND

A.D.G.	5	4	1	0	9	53
Huissen	5	4	0	1	8	64
Vriendenkring	5	2	2	1	6	46
G.S.	5	2	0	3	4	39
D.O.V.	5	1	0	4	2	25
E.D.D.Z.	5	0	0	5	0	27

ZUID-HOLLAND Groep A

Constant	6	5	0	1	10	78
Het Westen	6	3	2	1	8	62
D.D.V.	6	3	1	2	7	55
Het Oosten	6	3	0	3	6	64
Z.D.C.	6	3	0	3	6	64
R.D.G.	6	1	1	4	3	53
C.D.R.	6	0	2	4	2	44

Groep B

D.I.O.	10	5	3	2	13	116
H.C.D.V.	10	4	4	2	12	113
R.D.G.	10	4	2	4	10	106
W.Z.D.V.	10	3	3	4	9	101
H.D.C.	10	4	0	6	9	101
L.D.V.	5	3	2	0	8	63

Op het kampioenschap van Zuid-Holland: D.I.O.—Constant 9—11. Constant kampioen.

L.D.V. nam niet deel aan de tweede helft der competitie.

NOORD-BRABANT

Excelsior	7	7	0	0	14	113
D.S.V.	7	6	0	1	12	93
E.D.G.	7	3	1	3	7	75
Tivoli	7	3	1	3	7	66
D.O.S.	7	3	1	3	7	58
H.K.I.	7	1	2	4	4	59
B. op Z.	7	1	1	5	3	54
T.D.V.	7	1	0	6	2	42

LIMBURG

De Juiste Zet	8	7	0	1	14	106
V.I.O.S.	8	7	0	1	14	95
Kijk Uit	8	6	0	2	12	84
St. Pieter	8	4	1	3	9	81
De Randschijf	8	3	2	3	8	79
De Ridder	8	3	0	5	6	82
De Schuivers	8	2	1	5	5	76
De Denkers	8	1	0	7	2	64
Onder ons	8	1	0	7	2	53

Beslissingswedstrijd De Juiste Zet—V. I.O.S. 12—8.

In den halven eindstrijd plaatsten zich derhalve: Het Noorden, D.C.L., Enschede in de groep Noord. J. Blankenaar, O.G., A.D.G. in de groep Midden. Constant, Excelsior, De Juiste Zet in groep Zuid.

De eindstanden waren in den halven eindstrijd:

GROEP NOORD

Het Noorden	2	2	0	0	4	26
Enschedé	2	0	1	1	1	17
D.C.L.	2	0	1	1	1	17

De ontmoeting D.C.L.—Enschedé werd op verzoek van laatstgenoemde niet gespeeld. De uitslag werd op 10—10 vastgesteld.

GROEP MIDDEN

J. Blankenaar	2	1	1	0	4	25
Ons Genoegen	2	1	1	0	4	24
A.D.G.	2	0	0	2	0	11

Beslissing J. Blankenaar—Ons Genoegen 14—6.

GROEP ZUID

De Juiste Zet zag van deelneming aan den halven eindstrijd af. Constant en Excelsior ontmoetten elkaar in een heele competitie. Excelsior won de eerste ontmoeting met 11—9. Constant de tweede met 14—6. Beslissingswedstrijd Constant—Excelsior 11—9.

In den eindstrijd plaatsten zich dus:

Het Noorden, J. Blankenaar en Constant. Constant kon haar titel niet prolongeeren en moest deze aan J. Blankenaar afstaan.

De stand van den eindstrijd luidt:

J. Blankenaar	2	2	0	0	4	27
Constant	2	1	0	1	2	21
Het Noorden	2	0	0	2	0	13

Eindstanden der eerste klasse

GRONINGEN

D.D.K.	6	6	0	0	12	47
Het Noorden	6	3	1	2	7	32
D.V.S.	6	2	1	3	5	30
Houdt Stand	6	0	0	6	0	9

FRIESLAND

Nog niet bekend op 10 Mei 1944.

NOORD-HOLLAND Groep A

D.S.T.O.	8	6	0	2	12	89
J. Blankenaar II	8	5	1	2	11	98
O.D.V.	8	4	1	3	9	76
Weesp	8	3	0	5	6	73
Wormerveer	8	1	0	7	2	64

Groep B

St. Bavo	8	7	0	1	14	110
Haarl. Damcl. II	8	5	1	2	11	87
D.C. IJmuiden II	8	4	1	3	9	76
Stabiel	8	1	1	6	3	69
T.E.P.	8	0	3	5	3	58

Beslissingswedstrijd St. Bavo—D.S.T.O. 12—8. Kampioen St. Bavo te Heemstede.

UTRECHT

Tuindorp	4	3	0	1	6	53
Ons Genoegen II	4	3	0	1	6	48
Damlust	4	2	0	2	4	43
Excelsior	4	2	0	2	4	37
Maarssen	4	0	0	4	0	19

Beslissingswedstrijd Tuindorp—Ons Genoegen II Utr. 13—7. Tuindorp—H. C.D. 12—8. Tuindorp kampioen 1e kl.

LIMBURG

Onder Ons II	6	5	1	0	11	65
De Randschijf II	6	3	1	2	7	56
Treebeek	6	1	2	3	4	38
De Juiste Zet II	6	1	0	5	2	33

Z.-HOLLAND Groep A Rotterdam

Constant II	4	3	0	1	6	44
Het Oosten II	4	3	0	1	6	46
C.D.R.Z.	4	2	1	1	5	52
R.D.G. II	4	1	1	2	3	35
Z.D.C. II	4	0	0	4	0	21

Beslissingswedstrijd Constant II—Het Oosten II 15—5.

Groep B Den Haag

N.D.V.	10	9	0	1	18	130
L.D.C.	10	8	0	2	16	135
Amicitia	10	4	1	5	9	93
Terheyde	10	3	1	6	7	101
M.D.C.	10	3	0	7	6	93
H.D.C.	10	2	0	8	4	48

Groep C Dordrecht						
Rijsoord	7	6	0	1	12	83
Hardinxveld	7	6	0	1	12	81
's-Gravendeel	7	4	0	3	8	71
D.D.V. II	7	2	2	3	6	68
Dubbeldam	7	2	2	3	6	67
H. I. Ambacht	7	2	1	4	5	68
Het Noorden	7	1	2	4	4	60
Alblasserdam	7	1	1	5	3	60

De beslissingswedstrijd tusschen Rijsoord—Hardinxveld eindigde in 10—10. Rijsoord komt in den eindstrijd.

Groep D Leiden						
D.C.L.	8	6	1	1	13	94
K.D.C.	8	6	0	2	12	80
L.D.V. II	8	2	2	4	6	57
R.D.C. a	8	2	1	5	5	38
R.D.C. b	8	1	2	5	4	51

De eindstrijd om het eerste klasse kampioenschap van Zuid-Holland kan nog niet opgenomen worden, daar deze eindigt op 27 Mei 1944.

Eindstanden der tweede klasse

GRONINGEN						
Tuindorp	8	7	1	0	15	59
D.D.K.	8	5	1	2	11	42
Oranje Nassau	8	2	2	4	6	40
V.I.O.S.	8	3	0	5	6	33
Het Noorden	8	0	2	6	2	24
NOORD-HOLLAND						
Gez. Samenzijn II	6	6	0	0	12	86
R.K.D.	6	4	0	2	8	71
J. Blanken III	6	3	1	2	7	63
Oostzaan II	6	2	1	3	5	61
Crescendo	6	2	0	4	4	59
C.D.A. II	6	2	0	4	4	50
Weesp II	6	1	0	5	2	30
UTRECHT						
Vriendenkring	5	4	0	1	8	66
Denk en Zet	5	4	0	1	8	65

NAGEKOMEN EINDSTANDEN.

Eerste klasse Friesland:					
D.C.L. II	4	3	0	1	6
Huizum	4	3	0	1	6
Excelsior	4	0	0	4	0

Beslissingswedstrijd.
D.C.L. II—Huizum 16—4. D.C.L. II kampioen.

Eerste klasse Zuid-Holland.
Om het kampioenschap van Zuid-Holland.

Breukelen II	5	4	0	1	8	64
U.D.V. I	5	1	1	3	3	52
B.D.V.	5	1	0	4	2	18
Tuindorp II	5	0	1	4	1	35

Beslissingscompetitie.

UTRECHT						
Denk en Zet	2	2	0	0	4	28
Vriendenkring	2	1	0	1	2	24
Breukelen II	2	0	0	2	0	32

Denk en Zet I Culemborg kampioen.

GELDERLAND Groep A						
Damlust Elden	6	4	0	2	8	
O.G.	6	3	0	3	6	
Valburg	6	3	0	3	6	
V.I.O.S. Driel	6	2	0	4	4	
Groep B.						
O.O. Opheusden	4	2	1	1	5	42
D.J.Z. Slijk Ew.	4	1	1	2	3	38
Groep C.						
Barlo	4	4	0	0	8	43
Aalten	4	2	0	2	4	45
Aalten II	4	0	0	4	0	8

ZUID-HOLLAND

Dordrecht						
Het Oosten III	6	6	0	0	12	71
Alblasserdam II	6	4	0	2	8	53
Denk en Zet II	6	1	0	5	2	44
Ido's V.D. II	6	1	0	5	2	24

Eindstanden der Derde klasse

GRONINGEN						
Groningen	8	7	0	1	14	55
Oranje Nassau	8	6	0	2	12	46
Oosterpark I	8	3	0	5	6	37
Oosterpark II	8	3	0	5	6	35
Tuindorp	8	1	0	7	2	25
GELDERLAND Groep A						
D.J.Z. II Sl. Ew.	4	3	0	1	6	51
Huissen III	4	2	1	1	5	43
V.I.O.S. II Driel	4	0	1	3	1	14
Groep B.						
Randwijk I	2	2	0	0	4	15
O.O. II Opheusd.	2	0	0	2	0	5

Naaldw. D.V.	3	2	1	0	5	37	23
Constant II	3	2	0	1	4	33	27
Rijsoord	3	1	1	1	3	39	21
D.C.L.	3	0	0	3	0	11	49

Naaldwijksche Damvereniging ongeslagen kampioen.

2e klasse Gelderland.
Elden—Onder Ons 6—14
Onder Ons—Barlo 9—11
Barlo kampioen.

Beknopt verslag van de Dagelijksch Bestuursvergadering van Zondag 21 Mei 1944.

Wegens zeer drukke werkzaamheden kon de 2e voorzitter deze vergadering niet bezoeken, hetgeen de voorzitter in zijn openingswoord betreurt. Bij het verspelen van den wedstrijd Jozef Blankenaar—Constant op Zondag 30 April 1944 te Amsterdam was het dagelijksch bestuur aanwezig. Op dezen Zondag hebben voorzitter, secretaris en penningmeester een bijeenkomst gehad over de schuld, welke verschillende afdelingen hebben. Hierna heeft de secretaris een dertigtal afdelingen aangeschreven, met als gevolg, dat de meeste afdelingen de schuld aanzuiverden.

Per 1 April 1944 heeft de secretaris een ledentelling gehouden. In totaal stonden er 5863 leden te boek, waarvan 137 van den Kring voor damproblematiek.

De afdeling „L.D.V.” te Leiden heeft zich inzake het geschil gewend tot den Commissaris voor niet Commercieele vereenigingen. Deze commissaris verzoekt het bestuur nu mede te deelen, welke maatregelen ten gunste van genoemde afdeling zullen worden genomen. Over de kwestie zelve wordt opnieuw uitvoerig van gedachten gewisseld, waarna wordt besloten met de competitie-commissie opnieuw contact op te nemen en daarbij een beslissing aan den commissaris bekend te maken.

Uit een ingekomen schrijven van den heer B. de Jong te Rotterdam, en een schrijven van „Het Oos'en” te Rotterdam wordt geconstateerd, dat in Zuid-Holland propaganda wordt gemaakt voor juniorenwedstrijden. Op 2en Pinksterdag wordt te Rotterdam een juniorentournooi gehouden, waaraan waarschijnlijk zes tientallen deelnemen. Prachtig. Het finantieel verslag van den penningmeester, dat intusschen is ingekomen, wordt aan een bespreking onderworpen. Dit verslag wordt daarna naar de jaarvergadering verwezen.

De afdeling „Gezellig Samenzijn” te Amsterdam, gaat ook op propaganda naar Huissen in Gelderland. Hiervoor kunnen echter geen kosten worden vergoed.

De „Stetsers” te Rotterdam, hebben een propaganda-actie in Drenthe op touw gezet. Gehoopt wordt, dat in Drenthe spoedig een bestuur kan worden geformeerd. Thans zijn er reeds negen aangesloten afdelingen.

Inlichtingen zullen worden gevraagd omtrent het doen drukken van kaarten voor correspondentiepartijen.

Een schrijven van „Constant” te Rotterdam, van 14 April 1944, betreffende het gedane voorstel over de „oud”-meesters wordt verwezen naar de Jaarvergadering.

Opgemaakt door den waarnemend 2en secretaris, A. A. VAN BOCKEL.

**REKENING VAN ONTVANGSTEN EN UITGAVEN VAN DEN NEDERL.
DAMBOND OVER 1943.**

Ontvangsten:

Saldo 1 Januari	f	75.12
contr. 1940	f	53.25
„ 1941	„	19.80
„ 1942	„	186.83
„ 1943	„	5988.33
„ Prov. B.	„	2518.09
„ 1944	„	29.10
„ Prov. B.	„	12.23
	„	<u>8807.63</u>
„ buitengew. afdeelingen ..	„	38.60
vereen.ab. 1940 ...	f	6.40
„ 1941 ...	„	6.20
„ 1942 ...	„	10.50
„ 1943 ...	„	585.55
„ 1944 ...	„	1.50
	„	<u>610.15</u>
terugstorting ten behoeve van H.D.	„	63.20
bijbetalingen:		
jaarverg. 1942 ...	f	399.01
„ 1943 ...	„	93.99
	„	<u>493.—</u>
comp. 1939-'40 ...	f	8.68
„ 1941-'42 ...	„	3.—
„ 1942-'43 ...	„	1261.91
	„	<u>1273.59</u>
cauties	„	313.25
voorschotten	„	408.—
huish. reglementen	„	75.85
toegelichte reglementen	„	35.75
aanmaningen	„	20.63
aandeel meesterwedstrijd 1942 ..	„	3.60
terugstortingen	„	2.93
		<u>f 12221.30</u>

Toelichtingen Ontvangsten.

Voorschotten f 408.—	
P. Groenewold,	
Enschede f 15.—	
Constant, R'dam ... „ 135.—	
Excelsior 's-Herto-	
genbosch „ 50.—	
Vriendenkring,	
Nijmegen „ 75.—	
Het Noorden	
Groningen „ 133.—	
	<u>f 408.—</u>

Uitgaven:

porti	f	281.44
reiskosten bestuur	„	610.88
verblijfkosten bestuur	„	582.73
voorschotten	„	505.—
kosten wedstrijden	„	894.79
zaalhuur vergaderingen	„	47.35
zaalhuur wedstrijden	„	170.—
terugbetalingen:		
jaarverg. 1942 ...	f	250.63
„ 1943 ...	„	101.03
	„	<u>351.66</u>
comp. 1941-'42 ...	f	12.50
„ 1942-'43 ...	„	1160.81
	„	<u>1173.31</u>
cauties	„	847.96
propaganda	„	63.26
contr. aan Prov. Bonden ...	„	1414.09
contr. te veel betaald	„	11.70
fooien	„	35.97
roosters, conceptreglementen		
en circul.	„	248.07
onderhoud schrijfmach.	„	18.36
drukwerk enz. bestuur	„	540.97
prov. correspondent	„	3.25
vergoedingen	„	395.—
Het Damspel:		
drukken	f	1790.90
medew. enz.	„	484.08
	„	<u>2274.98</u>
saldo	„	1750.53
		<u>f 12221.30</u>

Toelichtingen Uitgaven.

Porti f 281.44.	
1e Voorzitter f 13.67; 2e Voorzitter	
f 4.05; 1e Secretaris f 143.59; 2e Secreta-	
ris f 24.49; Penningmeester f 91.31; di-	
versen f 4.33.	
Reiskosten bestuur f 610.88.	
9 dagel. bestuursvergad. f 96.60	
5 hoofdbestuursvergad. „ 246.08	
1 jaarvergadering	„ 70.75
diverse bestuursleden	„ 197.45
(waarvan f 53.70 v. j.)	
Verblijfkosten bestuur f 582.73.	
dagel. best.verg. f 124.87; hoofdbest.-	
verg. f 243.41; jaarvergadering f 95.42;	

diverse leden f 88.53; jaarvergadering 1942 f 30.50.

Voorschotten f 505.—

Constant Rotterdam	f	135.—
Excelsior 's-Hertogenbosch ...	„	50.—
Vriendenkring Nijmegen	„	75.—
Het Noorden, Groningen ...	„	133.—
Prov. Friesche Dambond ...	„	50.—
Competitie Commissie	„	30.—
J. H. de Kluyver, O.-Alblas ..	„	32.—
foto's jaarvergadering	„	
Kosten wedstrijden	„	894.79
persoonlijk kampioenschap v. Nederland	„	318.—
pers. kampioenschap prijzen ..	„	30.—
meesterwedstrijd	„	183.35
(waarv. f 143.30 over '42)		
50% aandeel prov. kampioen- schap	„	200.89
Prov. kampioenschap prijzen ..	„	30.—
wedstrijdleaders persoonlijk kamp. v. Nederland	„	41.12
medailles clubkampioenschap v. Nederland	„	51.84
roosters, afrekenstaten, por- to's, enz.	„	39.59

Zaalhuur vergaderingen f 47.35; dagel.
nest.vergad. f 20.25; hoofdbest.verg.
f 27.10 (waarv. f 10.— v.j.); Zaalhuur
wedstrijden f 170.—; pers. kamp. v. Ne-
derland f 97.50; clubkamp. van Neder-
land f 20.—; meesterwedstr. f 52.50
(waarvan f 30.— over 1942).

Cautiës f 847.96.

aan vereenigingen f 557.96; aan Compet.
Commissie f 290.—.

Propaganda f 63.26.

1e Secretaris bezoek aan Leeuwarden
f 32.15; Hoofdredacteur (voor prijzen)
f 10.05; Huldelijk Secr. U.P.D.B. f 10.—;
medaille f 4.61; circulaires en B.N.O.
f 6.45.

Drukwerk enz. bestuur f 540.97.

1e Secretaris f 367.88; 1e Voorzitter
f 10.46; 2e Secretaris f 31.41; Penning-
meester f 131.22.

Vergoedingen f 395.—.

1e Secretaris f 150.—; Penningmeester
f 100.—; Finantieel adviseur f 25.—; me-
dewerker Penningmeester f 120.—.

Exploitatie-Rekening Nederl. Dambond 1943.

Onkosten	f	3117.23
afschrijv. „Royal” schrijfma- chine	„	2.—
afschrijving Debiteuren	„	66.39
kosten Het Damspel	„	1077.87
reserve Boek	„	2000.—
		<hr/>
	f	6263.49
Overboeking n. kapitaal	„	1184.26
		<hr/>
	f	<u>7447.75</u>

Contributies en vereenigings- abonnementen	f	7260.36
exploitatie bondsuitgaven ...	„	187.39
		<hr/>
	f	<u>7447.75</u>

Begroting 1944.

Contributies	f	7200.—
		<hr/>
	f	<u>7200.—</u>

Porti	f	300.—
reiskosten bestuur	„	600.—
verblijfkosten bestuur	„	600.—
kosten wedstrijden	„	1500.—
zaalhuur vergaderingen	„	60.—
zaalhuur wedstrijden	„	170.—
vergoedingen	„	300.—
algem. onkosten bestuur	„	600.—
diversen	„	500.—
saldo	„	2570.—
		<hr/>
	f	<u>7200.—</u>

Staat van Bezittingen en Schulden op 31 December 1943.

Bezittingen:	Schulden:
kassaldo f 1750.53	cauties f 270.33
rek. courant Het Damspel „ 1934.70	aand. comp.
nog te ontvangen:	1939—1940 f 2.70
contributies f 1176.66	aand. comp.
contrib. Prov. B. „ 513.53	1942—1943 „ 69.85
————— „ 1690.19	————— „ 72.55
vereen.abonnementen „ 186.85	aand. jaarv. 1940 f 3.48
aand. comp.	aand. jaarv. 1941 „ 0.55
1938-'39 f 12.—	aand. jaarv. 1942 „ 5.09
aand. comp.	aand. jaarv. 1942 „ 41.80
1939-'40 „ 31.50	————— „ 50.92
aand. comp.	diverse rekeningen „ 892.30
1942-'43 „ 67.—	reeds ontv. contrib. 1944 „ 41.33
————— „ 110.50	reeds ontv. vereen.abonn. ... „ 1.50
aand. jaarv. 1940 f 3.74	contr. aan Prov. bonden ... „ 1589.69
aand. jaarv. 1942 „ 2.70	dubieuze vorderingen „ 354.10
aand. jaarv. 1942 „ 42.90	gereserveerd voor het later te
aand. jaarv. 1943 „ 7.04	verschijnen boek „ 2000.—
————— „ 56.38	50 % bijdr. Prov. Kampioen-
toegelichte reglementen „ 14.25	schappen „ 200.—
huishoudel. „ „ 794.25	prijzen „ 45.—
Voorschotten:	kapitaal „ 1231.03
reorg. comm. ... f 25.—	
comp. „ ... „ 30.—	
Pr. Fr. Damb. ... „ 50.—	
J. H. de Kluyver	
Oud Alblas ... „ 32.—	
————— „ 137.—	
aand. meesterwedstr. 1942:	
G. Pors, Dordr. f 5.50	
D. v. d. Staaij,	
Rotterdam „ 2.20	
————— „ 7.70	
contr. buitengew. afd. „ 62.40	
Royal schrijfmachine „ 4.—	
—————	
f 6748.75	
	f 6748.75

Rotterdam, 29 April 1944.

J. VOORBURGH.

Rekening en verantwoording „Het Damspel” en de
Bondsuitgaven over 1943.

Wederom rust op ons de taak verslag uit te brengen over de bedrijfsresultaten van ons bondsorgaan „Het Damspel” en de bondsuitgaven.

Het feit, dat in verband met de papierpositie de uitgave van ons bonds-

orgaan, na eene zeer vruchtbare arbeidsperiode van ruim 34 jaren, met ingang van het Meinummer 1943 moest worden stopgezet, heeft natuurlijk de bedrijfsresultaten, zoowel van ons bondsorgaan als van de bondsuitgaven zeer belangrijk beïnvloed.

Nu het geregeld contact met de aangesloten vereenigingen en met onze bondsleden verbroken werd, liep natuurlijk de verkoop der bondsuitgaven belangrijk terug, hetgeen in het winstcijfer der exploitatie-rekening der bondsuitgaven duidelijk tot uitdrukking komt.

De exploitatie-rekening van „Het Damspel” geeft een beeld over de eerste vier maanden van 1943.

Ook deze cijfers worden beïnvloed door het feit, dat door de plotselinge stopzetting van de uitgave van ons bondsorgaan, de finantieele resultaten vertroebeld werden en voor de berekening van de kosten per jaar geen zuivere basis opleveren voor berekeningen met het oog op evenueel latere plannen. Onder „abonnementsgelden 1943” komen b.v. ook voor de bedragen aan vereenigingsabonnementen, waarvoor door ons — althans in de laatste acht maanden van 1943 — geen tegenprestatie geleverd werd, doch feitelijk gereserveerd dienen te worden voor de event. uitgave van een aan onze bondsleden na den oorlog te verstrekken boekwerk.

Tenslotte brengen wij nog hartelijk dank aan allen, die ons in het afgelopen jaar steun en medewerking hebben verleend.

Hierbij denken wij in de eerste plaats aan onzen afgetreden bondspenningmeester, den heer J. Voorburgh, met wien wij gedurende een reeks van 20 jaren op de meest vlotte en prettige wijze mochten samenwerken, waarvoor wij langs dezen weg nog onze groote erkentelijkheid betuigen.

Voorts memoreeren wij in het bijzonder de medewerking van den heer T. H. Schouten, finantieel adviseur van onzen bond, die ons vooral dit jaar grooten steun verleende in de periode, dat zeer drukke werkzaamheden in onzen particulieren werkkring de samenstelling onzer exploitatie-rekening en balans vertraagden.

Heemstede, 21 April 1944.

De Administrateur „Het Damspel”
en de bondsuitgaven:

J. W. VAN DARTELEN.

EXPLOITATIE-REKENING „HET DAMSPEL” OVER 1943.

Ontvangsten:		Uitgaven:	
Abonnementsgelden 1943		Drukkosten „Het Damspel” f	1379,99
abonné's buiten de aange-		Redactie-Onkosten	„ 249,03
sloten vereenigingen (in-		Prijzen „Het Damspel”	„ 212,05
clusief verplichte vereeni-		Algemeen drukwerk:	
gings-abonnementen)	f 929,23½	Adm. „Het Damspel”	28,49½
Advertenties 1943	„ 3,20	Redactie „Het Damspel” ..	29,94½
Correctie-activeering:		Porto-/Vrachtkosten	„ 54,87
„Erika”-schrijfmach.	„ 44,—	Kantoor-Onkosten	„ 27,52
„Nova”-duplicator	„ 36,—	Exploitatie-Onkosten	„ 18,49
Saldo overgebracht naar re-		Propaganda	„ 1,77
kening Nederlandsche		Omzetbelasting	„ 2,—
Dambond	„ 1077,87½	Honorarium Administrateur ..	75,—
		Reparatie- en onderhoud	
		„Erika”-schrijfmachine	1,15
		Afschrijving materiaal	„ 10,—
	<u>f 2090,31</u>		<u>f 2090,31</u>

EXPLOITATIE-REKENING BONDSUITGAVEN OVER 1943.

Algemeen drukwerk:		Winst:	
Administr. „Het Damspel ... f	28,49	Reglementen v. h. damspel f	12 69½
Porto-/Vrachtkosten	„ 112,93	Diagramboekjes	„ 6,31
Kantoor-Onkosten	„ 18,68	Berichtkaarten	„ 12,32
Exploitatie-Onkosten	„ 12,32	Notatieboekjes	„ 74 10½
Omzetbelasting	„ 40,70½	Notatiebiljetten	„ 58 60½
Honorarium Administrateur ..	75,—	Blanco diploma's	„ 21,14½
Afschrijvingen:		Bondsinsignes	„ 33,68½
Materiaal	„ 7,—	Damwerken	„ 182,71
Dubieuze Debiteuren	„ 1,06	Wedstrijdroosters	„ 5,51½
Reparatie en onderhoud		Jaargangen „Het Damspel” ..	38,89
„Erika”-schrijfmachine	4,60	Jubil.-Nos. „Het Damspel” ..	5,01
Saldo overgebracht naar re-		Toegelichte Reglem.	„ 17,19
kening Nederlandsche		Correctie-activeering:	
Dambond	„ 187,39½	„Arika”-schrijfmach.	„ 11,—
		„Nova”-duplicator	„ 9,—
	<u>f 488,18</u>		<u>f 488,18</u>

BALANS „HET DAMSPEL” EN DE BONDSUITGAVEN
PER 31 DECEMBER 1943.

Bezittingen:

Voorraad bondsuitgaven:	
Reglementen v. h. damspel... f	20,27
Diagramboekjes ..	58,39
Berichtkaarten ..	49,34
Notatieboekjes ..	93,51
Notatiebiljetten ..	165,54
Blanco diploma's ..	22,51
Bondsinsignes ..	42,45
Damwerken ..	490,53
Wedstrijdroosters ..	14,32
Jarrgangen „Het Damspel” ..	147,05
Jubil.-Nos. „Het Damspel” ..	12,85
Toegelichte Reglem.	80,52
Blanco diagramformulieren .	0,52
Adresstrooken „Het Dam- spel” .. 31,37	
Materiaal ..	47,—
„Erika”-schrijfmachine ..	100,—
„Nova”-duplicator ..	50,—
Algemeen drukwerk:	
Administratie „H.D.”	70,36
Redactie „Het Damspel”... ..	19,66
Nog te ontvangen abonne- mentsgelden (vereenigings- abonnementen):	
1939 ..	6,60
1940 ..	15,—
1941 ..	6,10
1942 ..	3,77
1943 ..	186,85
Kas ..	205 66½
Postzegelkas ..	9,27½
	f 1949,45

Schulden:

Nog te betalen omzetbel.	f 12,84½
Reserve:	
Reeds ontvangen abonne- mentsgelden 1944 ..	1,90
Saldo rekening-courant	
Nederl. Dambond ..	1934,70½

f 1949,45

Heemstede, 21 April 1944.

De Administrateur „Het Damspel”
en de bondsuitgaven:
J. W. VAN DARTELEN

Gezien:

T. H. SCHOUTEN, 's Gravenhage.
Finantieel adviseur
van den Nederlandschen Dambond.

Agenda der Jaarvergadering te houden op 10 en 11 Juni 1944 te Utrecht,
Jaarbeursrestaurant. Zaterdag aanvang nam. 6 uur.

Zondag aanvang v.m. 10 uur.

Punten van behandeling:

1. Opening.
2. Notulen.
3. Ingekomen stukken.
4. Jaarverslag van den 1sten Secretaris.
5. Rekening en verantwoording van den Penningmeester.
6. Rekening en verantwoording van den Administrateur van het bondsorgaan en de bondsuitgaven.
7. Verslag Finantieele Commissie.
8. Bestuursbeleid, beleid Hoofdredacteur, Administrateur en Competitie-Commissie.
9. Bestuursverkiezing.
 - A. wegens het periodiek aftreden van den 1sten Secretaris, den heer W. H. Lieve te Dordrecht, die zich herkiesbaar stelt; wegens periodiek aftreden van den 2den Voorzitter, den heer G. Fiege te Wageningen, die zich niet herkiesbaar stelt.
Door alle afdeelingen van den P.U.D.B. is candidaat gesteld voor 2den Voorzitter de heer J. Eppinga te Zeist, Voorzitter van den P.U.D.B. van wien de schriftelijke bereidverklaring is overgelegd.
 - B. Verkiezing van een Penningmeester wegens vacature.
 - a. Bij besluit van het Hoofdbestuur werd de heer B. J. Verbruggen te Amsterdam, vanaf 1 Januari 1944 belast met de waarneming van deze functie. Het Hoofdbestuur stelt voor dit besluit te bekrachtigen.
 - b. De vereeniging D.S.T.O. te Amsterdam, stelt candidaat voor de functie van Penningmeester, den heer B. J. Verbruggen te Amsterdam, die een bereidverklaring heeft overgelegd.
 - C. Verkiezing van een 2den Secretaris.
Het Hoofdbestuur stelt voor den heer A. A. van Bockel te Vught, die met de waarneming van deze functie is belast, te benoemen tot 2den Secretaris voor den tijd, dat de in 1943 gekozen functionaris C. J. Blokland te Heerlen, verhinderd is zijn functie te bekleeden. De aangesloten afdeelingen wordt gelegenheid geboden voor deze functie eventueel nog candidaten te stellen overeenkomstig art. 7, voorlaatste lid H. R., tot 1 Mei 1944.

10. Benoeming Finantieele Commissie overeenkomstig art. 75 H. R.
Voor de benoeming van 2 leden, geen hoofdbestuurslid zijnde, zijn
candidaat gesteld de heeren H. Brussel te Wormerveer, T. H.
Schouten te 's-Gravenhage en J. Voorburgh te Rotterdam.
Als lid Hoofdbestuur: de heer O. J. B. v. d. Sleen te Amsterdam.
Tot plaatsvervangende leden: J. P. Roschar te Amsterdam en B.
Ristouw te Doetinchem.
Als plaatsverv. hoofdbestuurslid: P. Prijden te Eindhoven.
11. Bestuursvoorstellen.
Het Hoofdbestuur stelt voor aan de functie van Penningmeester een
tegemoetkoming te verbinden van f 150.— per jaar, ingaande 1
Januari 1944.
Toelichting. De jaarvergadering 1943 bracht de tegemoetkoming van
den Secretaris op f 150.— per jaar. Aangezien thans voor den
Penningmeester dezelfde motieven gelden, wordt voorgesteld het
bedrag op f 150.— vast te stellen.
12. Bestuursvoorstellen inzake reglementen.
13. Bestuursvoorstel inzake overgangsbepaling Meestertitel.
Het Hoofdbestuur gehoord hebbende, dat verschillende „oude mees-
ters” zich in hun vermeende rechten tekort gedaan achten, stelt de
jaarvergadering het volgende voor:
1. De hieronder met name genoemde „oud-meesters” mogen, indien
zij niet tot de eerste zes aankomenden in den wedstrijd om het
persoonlijk kampioenschap behooren het daarop volgend jaar,
zonder voor-wedstrijden, deelnemen aan den voor-wedstrijd om
het persoonlijk kampioenschap van Nederland.
 2. Deze bijzondere regeling geldt slechts voor éénmaal. Ook als
bedoelde speler zich weer in den wedstrijd persoonlijk kampioen-
schap van Nederland plaatst.
 3. In de hier bedoelde gevallen zal de voor-wedstrijd kampioenschap
van Nederland meer dan 12 deelnemers mogen omvatten.
 4. Deze regeling geldt voor de volgende „oud-meesters”, de heeren:
P. Roozenburg, W. Roozenburg, Ph. J. Ham, A. de Graag,
R. C. Keller, J. H. Vos, B. Dukel, F. Tusveld en P. J. van Dartelen.
14. Voorstellen van Provinciale Bonden.
De Geldersche Dambond stelt voor:
1. Artikel 4, 1e alinea te wijzigen als volgt:
De Bond stelt zich ten doel de ontwikkeling en uitbreiding van
het damspel in den ruimsten zin des woords in Nederland en
tracht dit doel enz.
Artikel 6, 1e alinea te wijzigen als volgt:

De bond bestaat uit een onbeperkt aantal leden, natuurlijke personen, ingedeeld in afdeelingen, die het spel beoefenen overeenkomstig het vastgesteld reglement voor het damspel, zoomede uit leden, die met laatstgenoemd spel verwante damspelen beoefenen, benevens enz.

Prae-advies Hoofdbestuur.

Het Hoofdbestuur spreekt zich uit tegen de gewenschte aanvulling. Het geeft dan ook in overweging de voorstellen te verworpen, mede omdat bij aanneming ook art. 3 der Statuten zou gewijzigd moeten worden. Ter vergadering zal een nadere toelichting volgen.

2. De Prov. Utr. Dambond stelt voor artikel 70 Huishoudelijk Reglement zoodanig te wijzigen, dat de penningmeesters der prov. bonden de bondscontributie innen en daarna ineens afdragen aan den bondspenningmeester.

Toelichting. De prov. bond is van meening, dat dit een vlotte betaling van de contributie in de hand zal werken. Voor den bondspenningmeester zal het een groote verlichting van werkzaamheden beteekenen.

Prae-advies Hoofdbestuur.

Het Hoofdbestuur spreekt zich uit tegen de voorgestelde wijziging. In de praktijk wordt bovenstaande maatregel in overleg met den bondspenningmeester reeds uitgevoerd.

15. Rondvraag en sluiting.

Dordt, 8 April 1944.

De Bondssecretaris,
W. H. LIEVE.

Elke Provinciale Bond kan naast zijn Hoofdbestuurslid vertegenwoordigd zijn door 1 afgevaardigde per 500 leden of gedeelte daarvan naar den toestand op 1 April 1944. Denk bij bezoek aan deze vergadering aan Uw distributiebescheiden.

Provinciale penningmeesters opgepast!

De algemeene vergadering van 10/11 Juni 1944 heeft een groote taak op Uw schouders gelegd. Met ingang van 1 Juli 1944 moet U zorg dragen voor inning van de volledige bondscontributie. Een doorslaand argument bleek te zijn, dat de provincie voorheen minder achterstand in de contributie had, ja zelfs nooit contributieachterstand had gekend. Nou dat is fijn. Ge weet nu meteen wat van U verlangd wordt. Van harte hopen wij, dat deze nieuwe regeling succes zal hebben en dat nu de contributie

regelmatig binnenkomt. Veel zal hierbij afhangen van den functionaris in de provincie. Wanneer we zoo in de prov. bonden rond kijken, dan vermoeden wij wel, dat elke penningmeester er een eer in zal zien, wanneer zijn bond zoo buitengewoon goed voor de inning zorgt. Ieder kent zijn eigen manier om de penningen zoo gauw mogelijk en op tijd binnen te krijgen. Houdt daaraan van het begin af vast. Voer dezen regel in en blijft hem handhaven. Het zal blijken in het belang van den heelen Bond te zijn.

Richtlijnen. De bondspenningmeester verzoekt de prov. penningmeesters maandelijks met hem af te rekenen. De penningmeester ontvangt van U een maandstaat inhoudende per afdeeling het gedurende die maand ontvangen bedrag. Er wordt overwogen hiervoor een bondsmodel in te voeren. Het spreekt vanzelf, dat de prov. contributie rechtstreeks kan worden afgehouden, zoodat U alleen overmaakt de bondscontributie van f 1.20 per jaar.

Andere te innen bedragen van den Bond, zooals bijdrage aan vergaderingen, betaling reglementen, enz., worden U door den Bondspenningmeester opgegeven en natuurlijk in totaal na ontvangst afgedragen.

U zult ook van den Bondspenningmeester opgave ontvangen van de nog te innen achterstallige contributie en andere nog te innen bedragen. Laat vooral deze achterstand eerst in halen want dat zal gemakkelijker werken.

Ten slotte. Het is U allen bekend dat de Bondscontributie bij vooruitbetaling verschuldigd is en voldaan kan worden per kwartaal. In de 1e maand van elk kwartaal zal het dus zoo moeten zijn — wil het goed zijn — dat gij dan alles over dat kwartaal binnen hebt.

Wij zijn overtuigd, dat onze Prov. medewerkers dit werk met nauwgezetheid zullen verrichten en dat de algemeene vergadering zeker geen spijt zal hebben van de aanneming van dit voorstel. Laten we het daarop houden.

Competitie 1944.

Afdeelingen, tracht de vele moeilijkheden, die er thans zijn, te overwinnen en neemt deel aan de Bondscompetitie. Helpt elkaar een handje en stellig is er veel tot stand te brengen. De afgelopen competitie is daarvan het voorbeeld. Er kunnen echter nog meer afdeelingen spelen en als men elkaar de handen toesteeft, is er wel mogelijkheid. Ook de clubs die in 1943 deelnamen, hadden heel wat te overwinnen, maar dit werd bekroond door goede samenwerking.

De jeugd aan het woord.

Op 29 Mei 1944 (2e Pinksterdag) heeft te Rotterdam het eerste jeugd-tournooi plaats gehad. Hierbij dient vooraf te gaan, dat de heer B. de

Jong, Voorzitter van den Prov. Zuid-Hollandschen Dambond, het contact tusschen de verschillende jeugdientallen tot stand heeft gebracht.

Oorspronkelijk zouden 4 afdeelingen met hun junioren aanwezig zijn. Door omstandigheden (luchtalarm) bleef dit ten slotte beperkt tot 27 spelers van Denk en Zet te Hardinxveld en 19 spelers van de Damvereniging Het Oosten te Rotterdam.

De Voorzitter van Het Oosten opende dezen dag. Hij was verheugd, dat dit toernooi plaats had. Het was jammer dat niet alle afdeelingen aanwezig waren, waardoor het toernooi nog van meer beteekenis zou zijn geweest. Hij sprak de jeugdige spelers hartelijk toe.

Het Dagelijksch Bestuur van den Bond was vertegenwoordigd door zijn Voorzitter, Secretaris en 2e Secretaris. De heer Willems, Voorzitter N.D.B., bracht dank aan de grondleggers van dit toernooi. Met een opwekkend woord richtte hij zich tot de jeugd. Hij liet daarbij uitkomen, dat het Bondsbestuur zeer ingenomen was met deze wedstrijden. Voor elk der deelnemers had de Bond een damwerkje beschikbaar gesteld. Hij hoopte, dat deze dag genoeglijk zou verlopen en dat dit het begin zal zijn van een vaste kern van jeugddammers. Zijn wensch was, dat vele afdeelingen met de oprichting van jeugdafdeelingen zouden volgen.

De heer de Jong, Voorzitter Zuid-Hollandsche Dambond, sprak eveneens de jongelui toe. Hij gaf uiting aan de ingenomenheid van zijn bond door het beschikbaar stellen van een medaille.

De wedstrijden namen daarna een aanvang. Wie nu denkt, dat het rumoerig zou worden, we weten toch allemaal hoe de jeugd is, vergist zich deerlijk. Het bleek dat de leiders van deze jeugd er volkomen orde onder hadden. Menige groote wedstrijd kon daaraan een voorbeeld nemen.

De A-groep bleek werkelijk te weten waar het om ging. Er werd voldoende tijd genomen en er werden verrassende goede partijen gespeeld. De uitslag van deze A-groep werd 12—8 in het voordeel van Denk en Zet te Hardinxveld.

De B-groep gaf elkaar al zeer weinig toe. De einduitslag werd hier 9—9. Denk en Zet B werd hier de 2e prijs toegekend, omdat de laatste partij een voordeelige remise gaf.

De prijsuitreiking ging natuurlijk met veel pret gepaard. Denk en Zet nam de mooiste prijzen in bezit, maar niettemin waren alle deelnemers in hun nopjes, omdat ze allen een boekwerkje kregen. Blijde gezichten overal en het was te begrijpen, dat de overwinnaars vol vreugde naar huis togen en zich ferm lieten hooren: „Laat nu de klok maar luiden” enz. Zoo eindigde het eerste jeugdtoernooi van den N.D.B.

Het Dagelijksch Bestuur hoopt, dat vele afdeelingen in den lande aan dit gebeuren aandacht willen besteden. Ook voor deze afdeelingen is

het mogelijk een jeugdgroep op te richten. Men kan b.v. beginnen de hoofden van scholen in den arm te nemen. De leerlingen der hoogste klasse kunnen voor het bord gebracht worden. Wanneer men dit kan klaarspelen en met enkele scholen kan men de vertegenwoordigers tegen elkaar laten spelen om het kampioenschap. Uit dergelijke wedstrijden houdt men een kern over en deze tracht men tot een jeugdgroep te brengen onder leiding van de groote afdeeling. U zult zien, het is wel een beetje werk, maar het zal succes brengen. Voor deze wedstrijden zal de N.D.B. altijd te vinden zijn voor het beschikbaar stellen van prijsjes. Pak aan afdeelingen. Laat zien, dat bij U ook nog van toepassing is „wie de jeugd heeft, heeft de toekomst”.

KORTE BERICHTEN.

Prov. Zuid-Hollandsche Dambond.

Het Bestuur is in de algemeene vergadering van 20 Mei 1944 als volgt samengesteld: Voorzitter B. de Jong (Ons Genoegen Bolnes); 1e Secretaris H. Klein, Vierambachtstraat 78a (Constant, Rotterdam); Penningmeester A. W. Vonk (Denk en Zet te Hardinxveld); 2e Voorzitter L. Meijers (D.D.V., Dordt); 2e Secretaris L. F. van Steenberg (D.C.L., Leiden). Giro van den Penningmeester is 85462.

Te Rotterdam is georganiseerd een wedstrijd om den „Bullerbeker”, waaraan 72 deelnemers deelnemen.

De heer P. Schaaf D.I.O., Den Haag, werd kampioen hoofdklasse van Den Haag.

In de zalen van „De Beurs” te Schagen is een groote damdag van West-Friesche dammers gehouden. Er waren 116 deelnemers. De Hoornsche dammers gaven partij aan de Schagers. De Westelijke ploeg won met 76—40. Hoorn won met 8—4 van Schagen.

Voor de persoonlijke wedstrijden werd in groep Hoorn A. H. Bizot eerste, in groep Schagen H. Kruiders.

In de 1e klasse werd N. Jol kampioen en promoveert naar de hoofdklasse. In de 2e klasse C. de Breed met promotie naar de 1e klasse.

De wedstrijd om het persoonlijk kampioenschap van Friesland 1944 is beëindigd. De heer M. Bandstra te Leeuwarden behaalde ongeslagen den titel met 19 punten uit 10 partijen. Hij komt uit in den voor-wedstrijd kampioenschap van Nederland 1944.

Documentatie.

De bond telt 350 afdeelingen. Het spreekt, dat van vele dezer afdeelingen wel iets bekend is bij de organisatie. Voornamelijk geldt dit voor de clubs, die meer dan eens kampioen in de competitie werden, die buitengewone wedstrijden organiseerden, enz.

Iedere afdeeling heeft echter haar geschiedenis. Daarom gaat het nu. De N.D.B. zou zoo gaarne iets meer weten van alle clubs. Daartoe is een bondsarchief aangelegd, dat reeds gedeeltelijk in bewerking is. Voor elke afdeeling is een kaart aangelegd. De voorzijde van deze kaart is bestemd voor het aangeven van de plaats der afdeeling, de juiste volledige clubnaam, de datum van oprichting, het adres van den Secretaris, van het clublokaal en de clubavond. De achterzijde wordt nu benut om een stukje geschiedenis van de club te vermelden zooals behaalde kampioenschappen in de verschillende klassen der competitie, andere bijzondere verrichtingen van de club, kortom alles wat een beeld kan geven van het lief en leed der afdeeling.

De N.D.B. heeft voor verwezenlijking van zijn idee de bemiddeling ingeroepen van de provinciale secretarissen. Aan deze functionarissen worden de aangelegde kaarten van de afdeelingen toegezonden. Zij zullen nu hun medewerking verleen en om de gegevens op te diepen en bij de clubs aankloppen. Het bondsbestuur doet een beroep op de afdeelingsbesturen om dezen arbeid te vergemakkelijken en de prov. secretarissen spoedig de verlangde gegevens te verstrekken.

Feitelijk is dit voor een groot deel het opbouwen van de geschiedenis van den N.D.B. Ieder zal willen begrijpen, dat dit een belangrijke zaak is. Het zal dan ook zoo zijn, dat elk bestuur hieraan gaarne zal meewerken. Bij voorhaat daarvoor dank.

Wanneer bovenstaande taak goed volbracht is, zal ook eenzelfde archief worden opgezet van de persoonlijke leden. Dit echter nog iets uitgebreider. Men zal hierbij niet alleen den staat van dienst van de tegenwoordige spelers en functionarissen vastleggen, maar ook als het kan, van het begin af het werk der pioniers van deze organisatie. Ook hier geldt weer dat van velen iets bekend is, maar zoovelen zijn er waarvan alles opgediept zal moeten worden. Het is echter verblijdend, dat nog in tal van afdeelingen en bonden over deze werkers veel bekend is. Ook dit wil de N.D.B. verzamelen en straks hopen wij weer een beroep tot medewerking te doen. Het is echter mogelijk, dat men bij het verzamelen der gegevens voor de afdeeling zelf, namen en feiten te weten komt van personen, die een belangrijke rol in de dambeweging hebben gespeeld. Teeken dan reeds nu deze gegevens aan. Het voorkomt dubbel werk en des te grooter is de kans, dat zoo weinig mogelijk vergeten wordt. Het zal een groot werk zijn, maar wij zijn het verplicht te volbrengen in het belang van de geschiedenis van den N.D.B.

EEN REISFONDS.

De competitie staat weer voor de deur en de deelnemende tientallen zullen weer reizen maken. Dit kost geld. Gedurende de competitie heeft

een club in korten tijd veel uitgaven. Verschillende clubs rekenen daarop wel, maar in de praktijk komt het toch ook wel voor, dat men het reisgeld nog moet bijeen brengen. Op velerlei manieren komt dit er wel. Toch zou hier iets goeds tot stand kunnen worden gebracht en wel door het vormen van een reisfonds over het heele land.

De reiskosten van de hoofd- en 1e klasse beloopt ongeveer f 3000,— per jaar. We moeten althans rekenen, dat dit bedrag kan worden verreisd.

Zooals bekend, worden deze bedragen gelijkelijk omgeslagen over de deelnemende tientallen, afzonderlijk voor de hoofd- en 1e klasse. De bond telt ongeveer 6000 leden. Het vormen van een reisfonds zou dus neerkomen op een omslag van f 0.50 per lid per jaar. Ik heb er wel aan gedacht, dat ik deze heffing neem over alle afdeelingen, of zij meespelen of niet, maar wanneer deze mogelijkheid tot vorming van een reisfonds bestaat, dan zou het ook wel kunnen zijn, dat meer tientallen aan de competitie deelnemen. En straks als de normale toestanden zullen terugkeeren, moeten we toch aannemen, dat elke club deelneemt. De reisgelegenheden worden dan beter en goedkooper, waardoor over het algemeen de kosten niet hoger zullen zijn. Wanneer men rekent, dat nu f 5,— betaald moet worden voor het huren van een tandem om toch maar den afstand te kunnen overbruggen, dan zal dat straks aanmerkelijk goedkooper zijn en we zullen onze autobussen dan toch ook wel terug krijgen. Het sporttarief op de spoorwegen wordt hersteld. Dat alles zal ons meehelpen. Daarom moet het de clubs, die nu niet zouden kunnen spelen een genoegen zijn om dit reisfonds mee te helpen opbouwen. Veel omslag zou dan vermeden kunnen worden, want telkens zou de penningmeester van de C.C. direct na den wedstrijd de bedragen kunnen terugbetalen. Het lange wachten op afrekening, want dat gaat nooit vlot, zou voorbij zijn. De clubs, die groote reizen moeten doen bij de kampioenscompetitie kloppen aan bij de C.C. en zij hebben verder geen moeilijkheden. Tal van malen is het toch voorgekomen, dat leden der clubs moesten bijspringen om de kosten bij elkaar te brengen en gewoonlijk kon men dan een jaar wachten voor men er iets van terug kreeg. Kijk bij het vormen van een reisfonds zouden die narigheden allemaal ineens zijn opgelost.

Wanneer nu de clubs die deelnemen aan de eerstvolgende competitie eens begonnen met voor aanvang van de competitie per lid f 0.50 te storten, dan kwam er al een kas. Deze clubs zouden dan haar eerste reis gewoon moeten betalen. Het wedstrijdformulier moet worden ingezonden, waarop tevens de reiskosten moeten worden vermeld, de provinciaal wedstrijdleider geeft aan den penningmeester der C.C. de in die week gedane uitgaven aan reiskosten op, en de penningmeester der C.C. zorgt, dat deze bedragen aan de clubs worden overgemaakt. Gevolg, geen

wachten meer, alles wordt direct afgewerkt geen rompslomp. Eenvoudig, maar toch goed. Bij wijze van proef zou het voor dit jaar toch wel doorgevoerd kunnen worden. Op de jaarvergadering kon dan een nader uitgewerkt voorstel op de agenda komen. We zouden dan reeds ondervinding opgedaan hebben en allicht hier en daar nog een verbetering kunnen aanbrengen.

Waarschijnlijk is voor dit jaar f 0.50 per lid niet toereikend, omdat omslag niet plaats heeft over alle leden, maar we zouden toch al een heel eind komen en wat meer te beteekenen heeft, er is ondervinding. Het is iets nieuws, waarop toch al meer gehamerd is. Het idee heb ik thans in het kort verwerkt en ik ben er van overtuigd, dat doorvoeren een gunstig resultaat zal hebben. L.

Provincie Drenthe.

Zoo is dan ook hier de wedstrijd om het persoonlijk kampioenschap georganiseerd. Ook daar dus heeft de N.D.B. thans een kring van dammers gewonnen, die door de wedstrijden propaganda voor den provincialen bond zullen maken. Straks krijgen we ook een vertegenwoordiger in den voorwedstrijd om het kampioenschap van Nederland. De leiding der wedstrijden is in de goede handen van den heer Hofman te Assen.

Provincie Overijssel.

Het persoonlijk kampioenschap van Deventer 1944 is beëindigd met een fraaie overwinning van den heer F. Verhoeven met 6 gewonnen en 2 remise partijen.

Diversen.

Het Residentie Damgenootschap organiseerde den jaarlijkschen wedstrijd om de Miss. Blanche Plaqueette met 12 deelnemers.

H.D.C. den Haag trok naar Huissen. 1e tiental 10—10; 2e tiental 17—3.

Constant—Het Westen vriendschappelijk 12—8.

Beknopt verslag van de Dag. Bestuursvergadering van Zondag 30 Juli 1944 gehouden te Vught.

In zijn openingswoord drukt de voorzitter er zijn spijt over uit, dat de heer J. Eppinga, 2e voorzitter, niet ter vergadering aanwezig kan zijn. Ook de heer G. Fiege, oud 2e voorzitter, die voor afscheid nemen was uitgenoodigd, is niet verschenen.

Er is van Groningen nog geen bericht ontvangen, dat de wedstrijd Groningen—Overijssel gespeeld is weshalve wordt besloten het bedrag van f 50,— nog niet uit te keeren.

Op een van den heer J. W. van Dartelen te Heemstede, administrateur van het bondsorgaan en de bondsuitgaven, ontvangen schrijven wordt besloten niet tot de aanschaffing van 2000 exemplaren „Toege-licht Reglement” over te gaan, daar thans geen geld als dood kapitaal kan worden vastgezet.

In verband met ingekomen verzoeken worden de leden van de afdeeling „Denk en Zet” te Hardinxveld-Giessendam J. R. Bax en A. Korevaar, wegens hooge contributieschuld, als lid van den bond geroyeerd.

De reglements-commissie is thans en bloc afgetreden en er moet dus een nieuwe commissie worden benoemd. Besloten wordt dat de secretaris de heeren Th. Daane te Bergen op Zoom, J. J. de Wit te Amsterdam en H. Brussel te Wormerveer zal aanschrijven en hen vragen of zij bereid zijn in een nieuwe reglements-commissie zitting te nemen. Het hoofdbestuur kan dan in zijne eerstvolgende vergadering de reglements-commissie benoemen.

Correspondentie van Zuid-Holland betreffende de kosten, verbonden aan het persoonlijk (provinciaal) kampioenschap. Z.-Holland meent dat de N.D.B. deze kosten moet betalen en haalt verschillende reglements-artikelen aan. Na bespreking wordt deze correspondentie verwezen naar het hoofdbestuur.

Het verzoek van Zuid-Holland om dit jaar in den voorwedstrijd kampioenschap van Nederland drie plaatsen te mogen bezetten in tegenstelling met vorig jaar, toen Noord-Holland drie deelnemers leveren mocht, wordt voor verdere afwerking verwezen naar het hoofdbestuur.

De afrekeningen van de competitie-commissie 1942—1943 en van die commissie 1943—1944 ten bedrage van respectievelijk f 257,65 en f 403,58, worden na bespreking eveneens verwezen naar het hoofdbestuur.

De heer J. J. de Wit te Amsterdam heeft gevraagd of thans een zoodanige toestand is ingetreden, dat de hoofdbestuurders in de provincies de werkzaamheden van het dagelijksch bestuur moeten overnemen. Eenparig wordt die toestand ontkend, daar reizen en correspondeeren nog steeds mogelijk zijn, zoodat het contact in geen enkel opzicht verbroken is.

Dit beknopt verslag opgemaakt door mij, 2e secretaris.

A. A. VAN BOCKEL.

Notulen Jaarvergadering N.D.B. van Zaterdag 10 en Zondag 11 Juni 1944 gehouden te Utrecht.

Bij de opening van deze vergadering op Zaterdag 10 Juni zijn aanwezig de afgevaardigden van Zuid-Holland, Gelderland, Utrecht en Noord-Brabant, benevens van den Kring van Damproblematiek, Competitie-Commissie, Financiële Commissie, dagelijksch- en hoofdbestuurdersleden, alsmede de heer J. Voorburgh.

De voorzitter opende, heette de aanwezigen welkom, sprak er zijn teleurstelling over uit, dat deze vergadering zoo slecht was bezocht, deelde woorden van dank uit aan de heeren Hagenaars en Schouten en gaf in een uitvoerig résumé een uiteenzetting van hetgeen in het afgelopen bondsjaar was voorgevallen. Aan het slot van zijn openingsrede richt de voorzitter zich tot den heer Voorburgh, die 20 jaar lang de functie van penningmeester heeft vervuld en per 1 Januari 1944 deze taak had neergelegd. De voorzitter wil het niet alleen bij woorden van dank laten, maar biedt met goedvinden van de vergadering den heer Voorburgh het eere-lidmaatschap aan. De heer Voorburgh brengt dank voor de welgekozen woorden, alsook voor zijn benoeming tot eere-lid van den bond.

De notulen van de jaarvergadering 1943 worden, behoudens enkele kleine wijzigingen goedgekeurd.

Bij de ingekomen stukken is een goedkeuring tot het houden van deze vergadering.

Het jaarverslag van den secretaris geeft aanleiding tot slechts enkele opmerkingen van den heer Schouten. Door den secretaris ingelicht, is ook de heer Schouten weer tevreden gesteld.

De rekening en verantwoording van den penningmeester wordt dan even onder de loupe genomen, doch ook dit verslag draagt de goedkeuring der vergadering.

De heer T. H. Schouten, namens de financieele-commissie, deelt mede, dat bij een zeer uitgebreid onderzoek de boeken en verdere bescheiden van den penningmeester in orde zijn bevonden, alsook die van den administrateur, weshalve wordt voorgesteld beiden volledige decharge te verleen.

Op de hem eigen wijze richt de heer Schouten zich tot den heer Voorburgh, sprekende namens de commissie van huldiging, en zegt, dat de heer Voorburgh in die 20 jaren het financieele van den bond op een voorbeeldige wijze heeft behartigd en ontvangsten en uitgaven steeds in evenwicht heeft weten te houden. De vele opofferingen moeten zeker niet vergeten worden en daarom is het den heer Schouten een genoegen namens genoemde commissie den heer Voorburgh een geschenk onder couvert te kunnen aanbieden.

De heer Voorburgh, op zijn beurt, dankt voor hetgeen hem in deze vergadering is toebedacht en zegt, dat hij zijn diensten zoo de bond deze nog noodig heeft in een andere functie, gaarne wil geven.

Het bestuursbeleid, hetgeen als punt 8 ter agenda was gevoerd, heeft ondanks deze slecht bezochte vergadering, een zeer ruime bespreking. Op verzoek van den heer D. de Zwart wordt de Competitie-Commissie het eerst becritiseerd. Deze commissie komt er nogal goed af en mag tenslotte woorden van dank voor de verrichte werkzaamheden ontvangen.

De afgevaardigde van Zuid-Holland bespreekt de tegen zijn provincie uitgesproken motie, alsook de schorsing van den heer J. de Kluijver. Uitvoerig komt een en ander ter tafel, hetgeen oorzaak is, dat ook de voorzitter in een lange rede het door het bestuur N.D.B. ingenomen standpunt uiteenzet. Nadat ook de afgevaardigde van Utrecht over dit onderwerp zijn woord had doen hooren, wordt bij stemming besloten een door Zuid-Holland ingediende motie voor kennisgeving aan te nemen.

De vergadering wordt hierna tot Zondag 11 Juni 1944 verdaagd.

Bij de opening omstreeks 10.30 zijn behalve de aanwezigen van Zaterdag ook aanwezig de heeren de Graaf, hoofdredacteur, en van Dartelen, administrateur van den Bond.

De bondsadministrateur wordt gedechargeerd voor zijn gevoerd beleid, waarop de heer van Dartelen mededeelt het prettig te vinden, dat op zijn werkwijze de vergadering geen aanmerkingen heeft gemaakt.

Er wordt dan weer verder gegaan met het bestuursbeleid. De afgevaardigde van Zuid-Holland brengt de kwestie L.D.V. Leiden ter tafel. De vereeniging had zich te wenden tot de Competitie-Commissie en niet tot het dagelijksch bestuur. Het optreden van den bondssecretaris wordt ernstig gelaakt. Tot slot wordt medegedeeld, dat, gezien de stand, waarin deze zaak thans verkeert, het beter is de kwestie als afgedaan te beschouwen, temeer nu deze door den voorzitter tot een goede oplossing is gebracht.

Het bestuursbeleid vervolgende worden vragen gesteld betreffende een aan Jozef Blankenaar te Amsterdam verleende bijdrage voor de reis naar Friesland, waarop de voorzitter den afgevaardigde van Zuid-Holland tot tevredenheid antwoordt.

De schorsing van den heer J. de Kluijver is dan een punt van bespreking. Over en weer worden over dit punt uiteenzettingen gegeven, waarbij de afgevaardigde van Zuid-Holland verzoekt thans de schorsing op te heffen. Dit verzoek in stemming gebracht, wordt met 1537 tegen 1630 stemmen verworpen.

Ook het als bestuurslid lid zijn van een permanente commissie wordt besproken. Uitvoerig worden de meeningen, soms op nog al felle wijze, naar voren gebracht, hetgeen tot slotsom heeft een voorstel, dat de reglementscommissie in samenwerking met de competitie-commissie deze kwestie nog eens onder de oogen neemt, om tot een beteren toestand te geraken. Dit voorstel wordt dan met 1630 tegen 1537 stemmen aangenomen.

Nadat de afgevaardigde van Utrecht inlichtingen had gevraagd en gekregen waarom in Utrecht geen wedstrijden om het persoonlijk kampioenschap van Nederland waren verspeeld, is het punt bestuursbeleid afgehandeld.

De bestuursverkiezing bracht ook nog al wat stof tot spreken. De secretaris werd herkozen, terwijl de heer J. Eppinga uit Utrecht als 2e voorzitter achter de bestuurstafel kon plaats nemen. De heer B. J. Verbruggen, die de functie van penningmeester waarnam, wordt in die functie benoemd en ondergeteekende, die de plaats van 2e secretaris van den heer Blokland heeft ingenomen, wordt voor den duur van dat gedwongen wegzijn genoemde functie opgedragen.

Een benoeming voor de financieele commissie wordt verleend aan de heeren T. H. Schouten, J. Voorburgh en O. J. B. v. d. Sleen. Als plaatsvervangende leden worden gekozen de heeren: J. P. Roschar, B. Ristouws en P. J. Prijden.

Op voorstel van den afgevaardigde van Utrecht wordt dan punt 14 aan de orde gesteld. De voorzitter deelt mede, dat dit punt — het Hoogland-systeem — reeds meerdere malen aan de orde is geweest, zoodat het voldoende toegelicht geacht kan worden. De afgevaardigden van Utrecht en Zuid-Holland wisselen hun gedachten over dit punt uit, waarbij eenerzijds wordt opgemerkt, dat het reglement niet in overeenstemming met de statuten is en anderzijds, dat het voorstel van den voorzitter niet eens op de agenda van deze vergadering voorkomt en dus niet voor behandeling vatbaar is. Hierna komt het voorstel, de meening van het hoofdbestuur niet te accepteeren, hetgeen met 1757 tegen 1410 stemmen wordt aangenomen. Een stemming over het Geldersche voorstel volgt dan, waarbij dit voorstel eveneens met 1757 tegen 1410 stemmen wordt verworpen.

Een voorstel om aan den penningmeester een jaarlijksche toelage te geven van f 150.— wordt aangenomen met 1630 tegen 1537 stemmen.

Dan komen de bestuursvoorstellen betreffende de reglementen aan de orde. De voornaamste artikelen zijn het eerst in studie genomen en de vruchten daarvan zijn vermeld in de bijlage van de agenda van deze vergadering. Verschillende artikelen worden gewijzigd, aangevuld, dan wel geheel opnieuw geredigeerd. Deze veranderingen en wijzigingen zullen aan de vereenigingen worden bekend gemaakt.

De overgangsbepaling „Meestertitel” is dan aan de orde. De afgevaardigde van Zuid-Holland brengt in goed gekozen woorden naar voren hoe de meesters zijn ontstaan en welke rechten zij hebben verworven. Aan het slot doet hij het voorstel de meesters in eere te herstellen. De voorzitter antwoordt hierop, dat betreffende dit punt reeds juridische hulp is ingeroepen en dat daaruit bleek, dat de algemeene vergadering soeverein is. Deze vergadering schafte de meesterwedstrijden af en daarmee ook den titel. De afgevaardigde van Utrecht acht het beter dit punt, gezien de slecht bezochte vergadering, te verdagen, waarmede de vergadering accoord gaat.

De afgevaardigde van Utrecht bespreekt dan het door Utrecht inge-

diende voorstel de contributie te doen innen door de provinciale penningmeesters. De vergadering blijkt met dit voorstel in te stemmen, daar het met algemeene stemmen wordt aangenomen.

De 2e voorzitter sluit dan met een dankwoord omstreeks kwart over vijf uur deze jaarvergadering.

De 2e secretaris,
A. A. VAN BOCKEL.

TWEEDE AFDEELING.

De N.D.B. bevrijd van den druk van de bezetting.

Dordrecht, 23 Mei 1945.

Heeren Hoofdbestuursleden.

Weer vrij! De motor van onze organisatie kan weer worden aangeslagen. Mogelijk niet op volle toeren, maar aan den opbouw kunnen we toch weer beginnen. Veel hebben we in deze jaren moeten doorstaan. Veel werd ons afgenomen en ontzegd. Wij waren gebonden door veel en velerlei boeien. Thans zijn wij weer vrij! Wij hopen, dat in onze organisatie weinig slachtoffers zullen zijn te betreuren. Na ontvangst van de door mij aan alle vereenigingen gevraagde inlichtingen, hoop ik spoedig U met een en ander op de hoogte te brengen en daarop nader terug te komen.

Het is mij bekend, dat de H.H. Willems, van Bockel, v. d. Sleen, Blokland, Hagenaars, de Graaf, Klein, de Jong, Prijden allen gespaard zijn gebleven. Van den heer Verbruggen mocht ik in maanden niets meer vernemen. Van den heer Fiege ontving ik bericht van zijn evacuatie naar Zeist, evenals van Dieckmann. Overigens heb ik momenteel geen andere of meerdere gegevens.

Sedert September 1944 stond het schriftelijk contact ook vrijwel stil. Sporadisch kwam een enkel briefje binnen. Ook de dambeweging zelf werd hoofdzakelijk gestopt, omdat geen zalen meer verhuurd mochten worden. Ik vermoed, dat dit wel over het heele land zal zijn geweest. Ik wil U thans, H.H. Hoofdbestuurders, verschillende punten kenbaar maken omdat deze om afdoening vragen en het niet mogelijk zal zijn persoonlijk contact met elkaar te krijgen, althans in grooten omvang. Wel stel ik mij voor hier en daar met de kopstukken der organisatie een vergadering te beleggen, die elkander zouden kunnen bereiken. Zoo b.v. in Amsterdam, den Haag, Rotterdam en Utrecht, die voor mij per rijwiel wel te bereiken zijn.

Op die wijze kan dan nuttig werk verricht worden. Na die bijeenkomsten kan ik dan naar Breda om een en ander met den Voorzitter verder te bespreken. Op het oogenblik zie ik alleen deze mogelijkheid aanwezig.

Misschien, dat uit Uw midden nog iets anders naar voren komt.

Punt 1. Statuten. Onze statuten zijn in 1941 gewijzigd in een vorm die zeker niet onze goedkeuring had. Verschillende artikelen daarin werden ons voorgeschreven, die wij in normale omstandigheden niet geaccepteerd zouden hebben.

Ik stel U daarom voor nieuwe statuten te ontwerpen en deze ter goedkeuring in te zenden met verzoek deze van terugwerkende kracht te ver-

klaren tot 1941, zoodat zij door onze eigen regeering worden goedgekeurd. Een memorie van toelichting zou daarbij gevoegd moeten worden. Het is mij bekend, dat daaraan veel waarde gehecht wordt.

Dit zou een van onze eerste stappen moeten zijn. Hoe denkt U daarover?

Punt 2. Reglement. Dezer dagen zend ik U allen een huish. reglement toe van den Nederl. Schaakbond. In de tegenwoordige omstandigheden lijkt het mij toe, dat voor onze organisatie daarin verschillende punten voorkomen, die dienstig gemaakt kunnen worden, ook voor ons. Nu wij weer moeten opbouwen is de tijd daarvoor gunstig. Naar mijne meening zullen we tevreden mogen zijn, wanneer de bond de helft van zijn vereenigingen heeft behouden. Gelderland is weg, zooals de heer Fiege schreef. Limburg, Brabant en Zeeland zijn zeer gehavend. Van de overige provincies weet ik nog niet veel.

Punt 3. Prov. Bonden. Ik stel mij de vraag: Passen de prov. bonden op het oogenblik wel in onze organisatie? Met de vele moeilijkheden op vervoersgebied lijkt het mij ondoenlijk het contact per provincie te hebben. Intensief werk wat nu moet komen, zal zich beter leenen bij districten. Het persoonlijk contact, dat nog steeds voorrang heeft, is dan uitvoerbaar en zal zeer zeker meer bijdragen tot een betere hergroepering, ontwikkeling en opbouw van het geheel. Zie ten opzichte hiervan het U toe te zenden reglement van den Schaakbond.

Punt 4. Contributie. Het wil mij voorkomen, dat bij maatregel van bestuur wordt bepaald dat gedurende de periode 1 Oct. 1944 tot 1 Juli 1945 van de afdeelingen geen contributie wordt geheven. Van een vereenigingsleven in dien tijd is geen sprake, onderduikers, razzia's, uitgezonden, enz. Clubverband is er niet geweest. De vereenigingen voor deze contributie aansprakelijk stellen lijkt mij onbillijk. Immers de bond heeft in dien tijd ook geen uitgaven gehad, evenmin iets voor de clubs kunnen doen.

Punt 5. Financiën Bond. Hoe de financiën er voor staan, is mij onbekend. Ik weet ook niet of de provinciale bonden nog afdrachten hebben gedaan. Mogelijk kan de heer Verbruggen aan alle hoofdbestuurders een overzicht toezenden.

Punt 6. Uitgave: „Wat wij misten”. In nauw verband met onze financiën, staat de uitgave van ons boekwerk „Wat wij misten”. Eerst als we onze finantieele situatie weten, kunnen wij daarover beslissen. Wanneer onvoldoende gelden aanwezig zijn, zou het m.i. geen bezwaar zijn om het boek beschikbaar te stellen tegen een vergoeding van b.v. f 0,50 per exemplaar.

Ik zie daarin zeker geen bezwaar, wanneer U accoord kunt gaan met mijn voors. el vervat in punt 4.

De heer de Graaf stelt een spoedige beslissing op dit punt op prijs.

Punt 7. Bondsorgaan. De mogelijkheid is niet uitgesloten, dat ons bondsorgaan weer kan verschijnen. Als datum stel ik b.v. 1 Juli 1945 als dan tenminste de bond weer eenigszins op dreef is. Wij moeten weten voor dat wij daartoe overgaan, hoe de bond in elkaar zit. Zie overigens punt 14.

Punt 8. Competitie en wedstrijden. In groot verband zal er dit jaar van een competitie geen sprake kunnen zijn. Het lijkt mij daarom gewenscht de districten voor dit jaar de competitie in handen te geven. Deze kunnen in klein verband dan mogelijk voor het op gang brengen van de organisatie zorgen. Buitengewone omstandigheden maken buitengewone regels noodwendig.

Ik heb ook gedacht aan een pers. kamp van Nederland 1945. De uitvoering zie ik alleen mogelijk, wanneer dit georganiseerd wordt in een tournoi van b.v. 8 dagen op een plaats, waar alle deelnemers worden ondergebracht. Dit zou dan in de vacantiemaand moeten geschieden en al direct ter kennis moeten worden gebracht. In de prov. zouden dan voorwedstrijden georganiseerd kunnen worden, wellicht op dezelfde leest geschoeid.

Punt 9. Competitie 1943/44. Door de competitie-commissie en districtsleiders zijn in totaal f 403,53 kosten gemaakt. Dit bedrag drukt op de bondskas. Valt niet onder de te verdeelen reiskosten van de clubs. Ik stel U voor dit bedrag, zoo mogelijk ter beschikking te stellen van de competitie-commissie opdat deze voor onmiddellijke afrekening met de clubs kan overgaan.

Punt 10. Nota de Kluijver ten bedrage van f 71,10 door hem als hoofdbestuurslid gemaakte reiskosten, verblijfkosten van 14 Mei 1942 tot 12 Maart 1944.

Punt 11. Op 29 April 1944 zendt de penningm. der voormalige Comp.-comm., de heer de Kluijver, een afrekening van kosten dezer commissie in van 1 Jan. 1942—Dec. 1943, tot een bedrag van f 257,65. Een voorschot van f 120,— werd reeds verleend, zoodat nog f 137,65 hierop blijft te betalen.

Punt 12. Kosten prov. kampioenschap. De wedstrijd om het prov. kampioenschap wordt georganiseerd door den prov. bond. Een dezer bonden wil de kosten aan den wedstrijd verbonden zooals zaalhuren, reiskosten bestuurders, roosters, enz., verhalen op den bond. Ons reglement schrijft voor, dat de bond 50 % der reiskosten van de deelnemers betaalt en f 7,50 beschikbaar stelt voor den winnaar. Verder gaat het reglement niet.

Punt 13. Jub. van Dartelen. In Aug. 1945 herdenkt onze bondsadministrateur, de heer J. W. van Dartelen, als zoodanig zijn 25-jarig

jubiläum. Ik stel U voor een commissie te benoemen die zich ten doel stelt gelden te verzamelen om hem een huldeblijk aan te bieden.

Augustus 1945.

**Aan de Vereenigingen en Prov.
Bonden en Districten.**

Damvrienden,

Het is niet moeilijk Uw vereeniging thans heel wat nieuws mede te deelen, want het hoofdbestuur heeft vergaderd en er zijn belangrijke besluiten genomen.

Ik dring er echter bij U op aan, dat gij alle leden met een en ander op de hoogte stelt, hetzij dat het bestuur daarvan mededeeling doet hetzij dat gij deze circulaire ter lezing in Uw clublokaal ophangt. Het is noodzakelijk, dat elk lid van onzen bond de inhoud weet.

Maandblad „Het Damspel”.

Door aanhoudend aandringen bij het Departement van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen, is het bestuur er in geslaagd officieele vergunning te verkrijgen voor het weder uitgeven van ons bondsorgaan. Mogelijk is het bij de ontvangst van deze circulaire al in Uw bezit, zoo niet, dan kunt U het elk oogenblik ontvangen.

Hoewel de omvang voorloopig maar 8 pagina's mag zijn zult U met ons blij zijn, dat we onze schakel met de bondsleden weer hebben gekregen. Zooveel mogelijk zult U nu voortaan in ons orgaan de belangrijkste mededeelingen aantreffen. Er zit schot in.

Contributie.

De talrijke clubs, die ons schreven over de betaling van contributie over de voorafgaande kwartalen, kan ik nu met een antwoord tevreden stellen. Het hoofdbestuur heeft voor alle clubs een uniform besluit genomen.

De contributie van 1 October 1944—30 Juni 1945, dus 9 maanden, is niet verschuldigd: deze wordt kwijt gescholden. De toestand in ons land was zoo, dat vrijwel geen enkele vereeniging zelf contributie inde, omdat het gevaarlijk, koud en lichtloos was. We verwachten, dat de clubs met dit besluit groote instemming zullen betuigen.

Voor de clubs, die over de genoemde kwartalen reeds contributie betaalden, zal die gewoon overgeboekt worden op de contributie vanaf 1 Juli 1945 verschuldigd. Dit is de eenvoudigste oplossing en iedere penningmeester weet immers wat hij betaald heeft. Alleen doet het bondsbestuur nu een dringend beroep om de contributie direct aan den prov. penningmeester over te maken.

Statuten Huish. Reglement.

Aan de Reglements-Commissie is verzocht maatregelen te treffen voor het ontwerpen van nieuwe statuten en een nieuw huishoudelijk reglement. Verzocht is de werkzaamheden zoodanig te regelen, dat de ontwerpen op de Algemeene Vergadering van 1946 op de agenda zullen voorkomen.

De leden krijgen dit dus tijdig onder oogen.

Financieele Commissie.

In nauw verband met het bovenstaande is aan onze Financieele Commissie het verzoek gericht met een ontwerp te komen, waarmee de organisatie op een gezonde financieele basis wordt gebracht. Onder het oog zal worden gezien of de kosten van de competitie-reiskosten in een bedrag voor elke vereeniging in de contributie kunnen worden inbegrepen. Het moet dan zoo zijn dat uit de bondskas dus ook alle reiskosten worden bestreden.

Het zou een stap in de goede richting zijn, wanneer dit mogelijk zou zijn. Alle aangesloten clubs zouden dan in competitie-verband gebracht worden, zooals het ook hoort.

Algemeene Vergadering.

Het ligt in de bedoeling van het hoofdbestuur in het voorjaar 1946 een Algemeene Vergadering te houden.

Daarop zullen o.m. behandeld worden de Statuten en het Reglement. T.a.v. dit punt behoeven de vereenigingen dus geen voorstellen te doen. Alle andere voorstellen kunnen via Uw provincialen bond of de erkende districten worden ingediend uiterlijk vóór 1 December 1945.

De besturen der provinciale bonden en erkende districten moeten hun voorstellen eventueel ook aan de bij hen aangesloten vereenigingen bekend maken, overeenkomstig het nog geldend reglement. De door de Algemeene Vergadering aangenomen voorstellen moeten vóór 1 Januari 1946 worden ingezonden aan het bondssecretariaat. Men houde hieraan streng de hand.

Provinciale bonden en districten.

Enkele reeds jaren bestaande districtsbonden, die door de van hoogerhand opgelegde centralisatie in één provincialen bond gebundeld werden, hebben te kennen gegeven er prijs op te stellen hun vroegere indeeling weer te kunnen herstellen. Het hoofdbestuur heeft het standpunt ingenomen, dat aan deze verlangens kan worden tegemoet gekomen, mits een en ander op regelmatige wijze tot stand komt. De bepalingen van toepassing op de provinciale bonden zijn dan tevens zooveel mogelijk geldend voor deze districten.

De toestemming van het bondsbestuur voor het weder in het leven roepen van deze districten moet echter vooraf zijn verkregen. In het nieuw te ontwerpen Huish. Reglement zullen daaromtrent nieuwe bepalingen opgenomen worden.

Persoonlijk kampioenschap 1945.

Het persoonlijk kampioenschap van 1945 zal niet georganiseerd worden. Het ligt in de bedoeling ongeveer midden 1946 dezen wedstrijd te houden over 1946. De provinciale bonden hebben nu tijdig genoeg kennis hiervan zoodat zij ook hiermede rekening kunnen houden bij de organisatie van de wedstrijden om het provinciaal kampioenschap. In de provincies waar nu districten zijn gevormd, moet onderling overleg gepleegd worden voor den eindstrijd, want uit elke provincie komt alleen de kampioen in den voorwedstrijd kampioenschap van Nederland.

Competitie.

Het doet prettig aan, dat overal in den lande de wil tot het spelen van competitie-wedstrijden tot uiting komt. Vele moeilijkheden, die er nog zijn, tracht men te overwinnen. De competitie-commissie is in volle actie en U kunt daarvan alle medewerking verwachten. Waar dit nog niet is gebeurd, stelt U zich dan onmiddellijk met deze commissie — secr. A. Hagenaars, de Vliegerstraat 9a te Rotterdam — in verbinding. Vooral de provinciaal wedstrijd-leider dient zich nu geheel te ontplooien en er op aan te dringen, dat competitie gespeeld wordt, al zou dat hier en daar ook slechts in klein verband mogelijk zijn. Laat echter alle clubs spelen.

Het hoofdbestuur heeft voorts bepaald, dat elke provincie met ingang van de competitie 1946 slechts één hoofdklasse zal uitmaken. Men dient dus voorwaarden op de thans aanvangende competitie te stellen, welke clubs recht op indeeling in deze provinciale hoofdklasse zullen hebben. Men houde hiermede ter dege rekening.

Ons boek „Wat wij misten”.

Er wordt hard aan gewerkt om dit boek de leden zoo spoedig mogelijk in handen te spelen. Ook hier stuiten wij op moeilijkheden met de papiervoorziening en niet te vergeten de drukkosten. We weten allen dat alles veel en veel duurder is geworden en dat de uitgave ver uitgaat boven het bedrag wat daarvoor gereserveerd was. Nu komt daar nog bij, dat het hoofdbestuur de contributie over 9 maanden heeft kwijtgescholden, hetgeen zowat een f 4.000,— beloopt. Ieder kan nu wel begrijpen, dat het oorspronkelijk plan niet kan doorgaan. Maar zeker is het, dat het boek er volledig komt. We zullen echter moeten overgaan om in den

kostprijs iets bij te dragen. Het hoofdbestuur heeft deze bijdrage gesteld heel laag, op f 0.50 per boek.

Adreslijst

Nu heb ik de nalatigen te pakken! Ons bondsorgaan verschijnt en ik heb het juiste adres van Uw secretaris nog niet, ik heb nog geen ledenlijst. Hoe moet dat nu? Als Uw leden nu mopperen, ligt de schuld niet bij den bond. Ze zullen van andere dammers hooren „ik heb het bondsorgaan weer ontvangen”. Komt vrienden zendt mij nu omgaand Uw ledenlijst en juist adres van den secretaris. Het is nu niet alleen Uw belang, maar dat van Uw leden! Alle clubs zijn de benodigde formulieren toegezonden. Mogelijk liggen ze doelloos bij Uw oud-secretaris. Haalt ze daar en zendt ze ingevuld direct! Weten we de adressen en aantal van Uw leden niet, dan kunnen wij U straks ook niet het boek toezenden. Bovendien verschijnt binnen enkele dagen de adreslijst van alle aangesloten clubs en moet U daarop toch ook voorkomen. Het is allemaal Uw eigen voordeel.

Steunactie.

Onder het motief „Noord en West, helpen Zuid en de Rest” heb ik een actie opgezet om onze getroffen zusterverenigingen te helpen. Voor een deel is mij dat nu reeds gelukt maar..... waar blijven onze groote clubs uit de damcentra? Er moet nog zooveel gedaan worden. Nog minstens 200 borden met schijven zou ik moeten kunnen verdeelen. Om klokken durf ik haast niet te vragen, want dat zijn op het oogenblik „kleinoodiën” en niet te koop. Waar eventueel iets ook van dezen aard te missen is, doe het. De clubs in de hoofdklasse moeten toch op de klok kunnen spelen. Enkele provinciale bonden namen mijn actie over. Wat was het resultaat? Van geen enkele kon ik iets overnemen. Bericht mij dat! Financiële steun is ook welkom, omdat er gelegenheid is borden en schijven te laten maken. Dammers, schuift af voor Uw medeleden. Doe het spoedig en doe mij mededeeling! Ik zorg voor de rest en de verantwoording in haar geheel volgt.

Wereldkampioenschap 1945.

De Fransche Dambond heeft in Mei 1945 een match om het wereldkampioenschap georganiseerd tusschen M. Raichenbach—P. Ghestem.

Door de moeilijke verbindingen in dien tijd, heeft onze organisatie daarvan eerst later kennis gekregen, waarbij de Fransche Dambond goedkeurig op deze match verzocht.

Rekening houdend met de omstandigheden en ter voorkoming van verwickelingen — heeft het bondsbestuur alsnog goedkeuring aan deze match gehecht.

Intusschen is de uitslag ons bekend en begroeten wij P. Ghestem, kampioen van Frankrijk, de nieuwe wereldkampioen, een nog jeugdig speler.

De match bestond uit 12 partijen. Na de 10e partij is de tweekamp echter niet voortgezet, omdat Ghestem toen al een groote voorsprong had. Hij won 4 partijen en speelde 6 remise. Ghestem onze gelukwensen!

Wij vermoeden, dat Raichenbach na zijn moeilijke jaren zijn kracht nog niet heeft teruggevonden. Hij zal nog wel een hartig woordje meespreken in het eerstvolgende tournooi om het wereldkampioenschap.

Het hoofdbestuur heeft den eisch gesteld, dat een volgend tournooi ver.egenwoordigers moet bevatten van alle landen, zooals vroeger. Wij hebben de overtuiging dat onze spelers hierbij uitstekend uit den hoek zullen komen.

Intusschen zijn voor dit tournooi de eerste stappen gedaan.

Match Springer—Piet Roozenburg.

De vereeniging „Constant” te Rotterdam organiseerde ter gelegenheid van haar 45-jarig bestaan een match tusschen Ben Springer, oud wereldkampioen 1928 en Piet Roozenburg, kampioen van Nederland 1943.

Deze vereeniging deed daarmede een goed werk in het belang van onze damsport. De radio gaf een klein overzicht van elke partij. Op het oogenblik, dat wij deze circulaire schrijven is de stand 8—8. Elk 1 gewonnen, 6 remise. De match bestaat uit 10 partijen.

Springer is het dus nog niet verleerd en het doet ons weer goed, dat hij in de damwereld is teruggekeerd. Ook mogen wij met vreugde constateeren, dat wij jeugdige krachten in onze organisatie tellen, die een gerechtvaardigde hoop op de toekomst geven. Dergelijke krachten zullen in het volgende tournooi onze bond waardig vertegenwoordigen.

Algemeen in het kort.

Twaalf nieuwe clubs sloten zich aan bij den bond. Met verschillende wordt bovendien nog gecorrespondeerd.

Onze Zeeuwsche dambond geeft een eigen orgaan uit. „De Zeeuwsche Dammer”. Er zit actie in!

G.S. te Amsterdam komt uit de hoek met een keurig verzorgd clubblad. Het verdient navolging.

Crescendo te Amsterdam organiseert op 1e Kerstdag een Kersttournooi in alle klassen. Inschrijving voor elken dammer.

1e ronde aanvang 10 uur, tweede ronde 3 uur.

Damclub „Oostzaan” herdacht September 1945 haar 20 jarig bestaan.

Z.D.Z. te Zutphen bestond 21 September 1945 vijftien jaar.

D.O.S. te Delft herdacht zijn 25-jarig bestaan in October 1945.

Z.D.V. te Zwijndrecht vierde in October 1945 haar 12½-jarig bestaan.

D.S.V. te Sliedrecht herdacht in Nov. 1945 het 10-jarig bestaan.

De Geldersche Dambond, de zwaarst getroffen bond, heeft de handen weer aan de ploeg geslagen. Binnenkort is er vergadering en verschillende clubs verspelen de kampioenschappen al weer. Overal slaat het damspel zijn wieken weer uit. Eèn gemeenschap van dammers. Juist nu.

W. H. LIEVE, secretaris.

HOOFDSTUK IV.

JAAROVERZICHTEN DER PROVINCIALE BONDEN

Toen Het Damspel niet meer verscheen en de lezers alom het contact misten, werd op initiatief van het Bestuur N.D.B. het zoo noodige contact onderhouden door circulaires, die althans de besturen van de clubs (afdeelingen) op de hoogte hielden van het voornaamste nieuws.

Aangenomen mag worden, dat de clubs de leden van den inhoud dezer circulaires op de hoogte stelden.

Een feit is het, dat stencils, schrijfmachines en cyclostiles druk bewerkt werden en dat al die circulaires alom verspreid werden, zoolang er nog papier en inkt was en zoolang verzending per post nog mogelijk was.

Wij meenen, dat met deze circulaires Noord Holland, door den heer J. J. de Wit de beste beurt maakte. Op onnavolgbare wijze wist de heer De Wit zijn talrijke circulaires te vullen met allerlei nieuws, adviezen, wenken en levenswijsheden. Het lezen van diens circulaires was voor ons een welkome afleiding.

Zuid-Holland verraste ons met uitgebreide verslagen over vergaderingen, die onder hoogspanning werden gehouden.

Ook de andere bonden deden hun best en de inhoud van deze circulaires te vereeuwigen was ons plan en vooropgezet doel.

Helaas er kan niets van komen; wij zouden ons boek in twee deelen moeten uitgeven en dat kan niet vanwege de financiën.

Dus moeten wij helaas de circulaires laten vallen, waartoe wij niet kunnen overgaan, zonder onze spijt te hebben betuigd, dat wij den inhoud der circulaires niet aan de vergetelheid hebben kunnen ontrukken.

Wij beperken ons dus tot de opgevraagde jaaroverzichten der Provinciale Bonden.

Zoo hierin een hiaat is op te merken, moet dit onzes inziens toegeschreven worden aan het hiaat in het maatschappelijk verkeer van ongeveer medio 1944—Mei 1945.

Wij brengen, na deze inleiding het nieuws:

Een stem uit Friesland.

De sterk gewijzigde tijdsomstandigheden zijn oorzaak geweest dat 1943 in Friesland geen opgewekt damleven heeft doen zien.

Voor al de excentrisch gelegen afdeelingen bleken niet in staat, aan het wedstrijdwezen de gewenschte uitvoering te geven, waardoor inschrijving voor de bondswedstrijden achterwege moest blijven.

Daarbij gevoegd het vervroegde sluitingsuur, maakte zulks het tevens onmogelijk door middel van massakampen tot eenig contact met de naburige zusterafdeelingen te geraken.

Doch ook die afdeelingen, welke wèl in de bondscompetitie ingeschakeld werden, zaten voor de moeilijkheid, dat niet immer de sterkste opstelling gevonden kon worden, doordat onderscheidene spelers vanwege hun werkzaamheden verstek moesten laten gaan. De sinds eenige jaren in het leven geroepen Paaschmaandagwedstrijd, welke immer een bevredigende deelname deed zien en waarbij als inzet gold een fraaie wisselprijs — het Repko schild — zal bij wederinvoering op een anderen leest geschoeid moeten worden, aangezien de Sneeker J. Kuipers het bestond dezen driemaal in het geheel te winnen, waardoor hij definitief winnaar werd.

De stedelijke kampioenschappen van Leeuwarden en Sneek konden ook thans weer verspeeld worden.

In Leeuwarden was het M. Bandstra die regelmatig won van den kampioen van de D.C.L. A. Rinsma, terwijl in Sneek H. de Boer voor de derde achtereenvolgende maal den titel deelachtig werd.

De strijd om het persoonlijk kampioenschap van Friesland, waaraan door 12 spelers van stad en provincie werd deelgenomen, gaf volop spanning te zien.

In een sterk bezet tournooi slaagde de D.C.L.'er A. Rinsma er in, ongeslagen den provincialen titel te behalen.

Een gehouden wedstrijd tusschen de vertegenwoordigende tientallen van Groningen en Friesland eindigde na spannenden strijd in een 11—9 overwinning voor de Groninger damvrienden.

Het vorenstaande geeft wel een schril beeld van hetgeen van onze beste jaren, toen de damsport in stad en dorp intens belééfd kon worden, is overgebleven.....

De wetenschap evenwel, dat de kern, welke de Friesche dambeweging eens groot heeft gemaakt, nog aanwezig is, wettigt het vertrouwen, dat op deze niet gewilde reactie weer een activiteit zal volgen, welke niet eerder tot rust zal komen, dan wanneer het verloren terrein heroverd is. Het wachten is er slechts op, dat door middel van het autobusverkeer weer een geregeld contact tusschen de respectievelijke afdeelingen kan worden onderhouden.

Moge die tijd niet verre meer zijn, opdat de mogelijkheden in het oog gevat kunnen worden, om dammend Friesland weer die plaats te bezorgen, waar het krachtens zijn geschiedenis recht op heeft.

Het thans gebrachte offer zullen wij dan gaarne op den koop toemenen, al was het alleen reeds om het feit, dat wij meer dan daarvoor zullen weten te waardeeren welke waarden het damspel den mensch naast het leven van allen dag verschaft!

Onze liefde voor het damspel en daarmee onze offervaardigheid zullen dan de rest doen, Frieslands dammers weer in te zetten voor den strijd

dien zij voordien met volledige overgave, gepaard met een weldadig aandoend fanatisme achter de borden, gevoerd hebben. Met dit verschil evenwel, dat het in de naaste toekomst zal gaan om de hoogste dammerseer.

De landelijke bondsleiding wensch ik daarbij van harte toe, dat zij daartoe de middelen zal vinden, welke zulks *practisch* uitvoerbaar doen zijn.

H. DE BOER.

Sneek, Jan. '44.

Secr. v. d. prov. Fr. dambond.

De P.O.D.B. in 1943.

Het jaar 1943 droeg niet het kenmerk van opzienbarende gebeurtenissen in den O.D.B. Zelfs de wijziging van den doopnaam door toevoeging van den letter P, die het provincialisme van ons dam-propagandistisch streven accentueerde, valt moeilijk anders dan als van ondergeschikt belang te beschouwen.

Desalniettemin droeg het voorbijgegane jaar een kenmerk en wel dat van het ijverig voortwerken aan het opvoeren van ons spelpeil, hetwelk zeker blijken zal in de toekomst, als er voor krachtmetingen met andere districten weer voldoende gelegenheid zal zijn.

Het bestuur van den Prov. Overijsselschen Dambond deed het noodige om de bestaande onderlinge harmonie te bewaren en de schaars voorkomende wedstrijden droegen het hunne er toe bij vriendschapsbanden te versterken en nieuwe te vestigen. Waardeering voor anderer capaciteiten en karaktereigenschappen vormt geen phrase in ons voorbeeldige district, waar ieder bestuurder het een genoeg acht, iets te kunnen bijdragen aan onze welhaast ideale dam-organisatie.

Wat wij misten? Stellig ons officieel orgaan!

Wat is er al gewrocht door onze prominenten, dat op publicatie moet wachten. Partijen, die een lust zouden vormen voor hen, die zich tot ernstige analyse er van zouden zetten. Studies, eindspelen, problemen, waarvan vooral de auteurs dezer laatsten zich geen naam meer behoeven te verwerven, maar tot buiten onze landsgrenzen vermaardheid verwierven.

In het seizoen 1942/'43 was voor de Geldersche „Vriendenkring”, Nijmegen geen gelegenheid tot spelen in eigen district. Een nood-oplossing werd gevonden door het verzoek in te willigen, „Vriendenkring” in ons district mede te laten spelen in de competitie.

Wat wij wonnen? Een reeks van meerendeels kleine clubs, waarvan wij vurig hopen ze te mogen behouden tot het tijdstip, dat er geen verkeersmoeilijkheden meer zijn en zij door deel te nemen aan onze compe-

tities, slechts spijt zullen hebben, niet eerder binnen onze kring te zijn getreden.

Ik laat in deze beschouwingen achterwege de vele wedstrijden, die diverse clubs op touw zetten en menig verrassend persoonlijk succes opleverden.

Slechts het streven van ondergeteekende, om, naar het voorbeeld van het Westen, meer wedstrijden te organiseeren in het competitielooze seizoen, vinde hier nog vermelding. In het Westelijk deel van ons district leidde dit pogen tot de oprichting van een Steden-Comité, waarin geografisch verantwoord clubs uit Arnhem en Nijmegen deelnamen. Een bescheiden begin vormde een 3-tallen-competitie, gewonnen door de Deventer D.C.

Mijnerzijds wordt gehoopt, dat de vorming van dit Comité stimulerend zal werken.

Onder de uitstekende leiding van onzen voorzitter, den heer C. A. Wagenaar te Goor, mogen wij verwachten, dezen moeilijken tijd goed door te komen en dat straks de P.O.D.B. een loffelijke plaats zal innemen als onderdeel van den grooten N.D.B.

M. VAN OOSTROM,
1e secr. P.O.D.B.

Provinciale Limburgsche Dambond

De wensch „dat het jaar 1944 ons de lang verwachte vrede moge brengen” uitgesproken in mijn vorig jaarverslag is nog steeds niet in vervulling gegaan. In verband hiermede verblijven dan ook nog altijd vele onzer vrienden in het buitenland, alwaar zij te werk zijn gesteld of in krijgsgevangenschap zijn gevoerd. Laten wij hen en in het bijzonder onzen secretaris, de Heer Blokland, niet vergeten en blijven wij steeds aan hen denken.

Aan de competitie werd deelgenomen door 10 vereenigingen met in totaal 157 leden. Momenteel bedraagt het aantal aangesloten afdeelingen 12 met in totaal 178 leden.

Van de vereeniging A.D.V. te Amstenrade is bericht ontvangen dat deze vereeniging opgehouden heeft te bestaan wegens gebrek aan leden.

Het bestuur werd na de jaarvergadering 1943 samengesteld uit de Heeren: W. Veenstra, voorzitter; P. Kuijpers, secretaris; A. van Oenen, penningmeester; J. Slegers, 2e voorzitter; en G. Siegelaar, 2e Secretaris, terwijl de Heeren P. Ackens Sr., en A. Vaessens werden benoemd in de kascontrôlecommissie.

In het afgelopen jaar werden slechts enkele bestuursvergaderingen gehouden, zulks in verband met den zeer beperkten beschikbaren tijd.

De wedstrijden om het persoonlijk kampioenschap van Limburg 1943—

1944 waren nog spannender dan in het voorafgaande jaar. Er is dan ook fel om den titel gevochten, die tenslotte behaald werd door den Heer J. van Doorn, lid van De Denkers te Beek.

In de eerste klasse ging de Heer P. Deceuninck van de Randschijf met den titel strijken met geringen voorsprong op J. Habets (Onder Ons II).

In de competitie is dit jaar eenige stagnatie gekomen, omreden het wedstrijdprogramma tengevolge van verschillende omstandigheden eenigszins gewijzigd moest worden. Voor de eindstanden verwijzen wij naar het overzicht van de Competitie-Commissie.

In de Hoofdklasse speelden: De Juiste Zet, V.I.O.S., Kijk Uit, St. Pieter, De Randschijf, De Ridder, De Schuivers, De Denkers en Onder Ons, terwijl in de eerste klasse deelnamen: Onder Ons II, De Randschijf II, Treebeek en De Juiste Zet II.

In de Hoofdklasse werd het kampioenschap wederom behaald door De Juiste Zet. V.I.O.S. dat bijna de geheele competitie de leiding had, kreeg in den beslissenden wedstrijd tegen De Juiste Zet een gevoelige nederlaag te slikken. Het kampioenschap had De Juiste Zet nu voor het grijpen, doch St. Pieter dwarsboomde De Juiste Zet in haar plannen en sloeg De Juiste Zet. Omreden De Juiste Zet en V.I.O.S. gelijk geëindigd waren, was een beslissingswedstrijd tusschen hen noodzakelijk, welke door De Juiste Zet met 12—8 werd gewonnen.

De Competitie-Commissie heeft voor den aanvang van de competitie reeds besloten om dit jaar over het geheele land in het geheel geen promotie- of degradatiewedstrijden te laten plaats vinden, zulks in verband met de bijzondere tijdsomstandigheden.

De publicatie van de gebeurtenissen op damgebied geschiedde regelmatig in de Limburger Koerier. Hoewel de beschikbare plaatsruimte met den dag kleiner wordt, vond ons damoverzicht toch steeds een plaats in de krant, waarvoor wij de redactie, in het bijzonder den sportredacteur, onzen dank betuigen.

Het jaar 1943-1944 had eveneens niet te klagen over groote gebeurtenissen op damgebied. De volgende wedstrijden e.d. hebben onder andere plaats gehad: *bezoek aan Limburg van de Heeren J. H. de Kluijver, P. Roozenburg* (Kampioen van Nederland 1943), *J. H. Martin* en *J. H. Ansems*.

Bij deze gelegenheid werden de navolgende wedstrijden gespeeld:

Kwartetwedstrijd te Heerlen:

Op Zaterdag, 28 Augustus 1943, vond deze wedstrijd plaats in Hotel Hanssen te Heerlen. De uitslagen luiden:

J. H. de Kluijver—J. Scheijen	2—0
P. Roozenburg—N. van der Molen	1—1
J. H. Martin—M. Kockelhorn	2—0
J. H. Ansems—J. Geurts	2—0

Een mooie prestatie van den Heer van der Molen die den kampioen van Nederland remise wist af te dwingen.

Kwartetwedstrijd te Beek.

Op Zondag, 29 Augustus 1943, vond een wedstrijd plaats in het lokaal van den Heer P. Paes te Beek, zulks bij gelegenheid van de huldiging van den Heer J. van Doorn, kampioen van Limburg 1943.

De resultaten waren:

J. H. de Kluijver—A. Gilissen	2—0
P. Roozenburg—J. van Doorn	2—0
J. H. Martin—H. van Hoorn	2—0
J. H. Ansems—H. Comans	1—1

Blindkwartetwedstrijd te Spekholzerheide.

Op Maandag, 30 Augustus 1943, werd een blindkwartetwedstrijd gespeeld in het lokaal van den Heer P. Schlangen te Spekholzerheide. Voor dezen wedstrijd, welke voor velen een nieuwtje was, bestond zeer veel belangstelling. De uitslagen waren:

J. H. de Kluijver—J. Schlangen	2—0
P. Roozenburg—F. Zawialskowsky	1—1
J. H. Martin—J. Kraussen	2—0
J. H. Ansems—M. Kockelhorn	0—2

Simultaanseance te Maastricht.

Op Dinsdag, 31 Augustus 1943, werd door P. Roozenburg, kampioen van Nederland, een simultaanseance gespeeld in Café Knols te Maastricht. Hij speelde aan 22 borden. Het resultaat was: 17 gewonnen en 5 remise partijen in den record tijd van 1 uur. Een tweede simultaanseance bracht 16 gewonnen, 3e remise en 3 verloren partijen.

Dienzelfden dag werd een blindpartij gespeeld tussen de Heeren J. H. de Kluijver en H. Comans, die in remise eindigde.

Wedstrijd tegen De Denkers.

Omreden De Denkers eenige jaren niet meer aan de competitie had kunnen deelnemen, werd op verzoek van het bestuur van De Denkers besloten om te Beek een wedstrijd te laten plaats vinden tussen een

tiental van den L.D.B. en De Denkers. Vanwege de slechte verbindingen tusschen Beek en de andere plaatsen in de mijnstreek en Maastricht waren maar 6 spelers aanwezig. De uitslag was 7—5 in het voordeel van de combinatie.

Simultaanseance H. Comans.

Op Maandag, 27 September 1943, werd door den Heer H. Comans (De Schuivers) een simultaanseance gespeeld in het sanatorium te Horn, waardoor aan deze patiënten eenige afleiding werd bezorgd en ons damspel werd gepropageerd. Resultaat 12 gewonnen, 3 remise en 2 verloren partijen.

Huldigingen.

Onze Districtsbond organiseerde de huldiging van de kampioenen „De Juiste Zet” en „Onder Ons II”, alsmede die van de heeren J. van Doorn en P. Deceuninck.

„De Juiste Zet” won een huldigingswedstrijd met 12—8, „Onder Ons” verloor een soortgelijken wedstrijd met 7—9 terwijl bij de huldiging van den heer Van Doorn een simultaanseance werd gegeven door den heer H. Comans: 3 +, 2 =, 4 —.

Plaatselijke kampioenschappen.

Er werden in verschillende plaatsen wederom wedstrijden georganiseerd voor de plaatselijke kampioenschappen. Deze stonden weer in het middelpunt der belangstelling en de navolgende kampioenen kwamen naar voren: Hoensbroek: D. Wolters; Kerkrade: J. Geurts; Nieuwenhagen: M. Kockelhorn; Maasricht: H. Comans.

Thans ben ik aan het einde van mijn verslag gekomen. Denken wij nogmaals aan onze familieleden, vrienden en bekenden die thans uit ons midden zijn weggerukt en nu dus niet hier met ons vereenigd kunnen zijn.

Laten wij hopen dat zij spoedig weer bij ons zullen terugkeeren, zoodat wij dan gezamenlijk kunnen werken aan den opbouw van een grooten hechten dambond in Limburg. Vrienden werkt allen hieraan mede.

Ik wil niet nalaten mijn dank te betuigen aan mijn mede-bestuursleden en de afdeulingssecretarissen voor de prettige samenwerking die ik in het afgelopen jaar heb mogen ondervinden.

Ik sluit dan ook dit jaarverslag met den wensch: „Mogen wij weer gauw vereenigd zijn met hen die elders verblijven en dat onze dambond moge groeien en bloeien.”

De Secretaris van den L.D.B.,

Spekholzerheide, 2 April 1944.

P. KUIJPERS.

NOORD-HOLLAND.

Jaarverslag 1943—1944 (résumé).

Onder zeer moeilijke omstandigheden werd op 3 Juni te Amsterdam de Prov. Noord-Holl. Dambond gesticht. Deze moeilijkheden waren in de eerste plaats de tijdsomstandigheden, die niet nalieten ook op de dambeweging haar stempel te drukken, en die in het bijzonder haar invloed deden gelden op den slagader van onzen Bond: het wedstrijdwezen. Wegens de verduistering konden vooral in de steden, waar de leden der diverse clubs meestal over de heele stad verspreid wonen, de clubbijeenkosten niet meer op weekavonden plaats vinden, en moest men meestal zijn toevlucht nemen tot den Zondag, wat ook al weer zijn bezwaren meebracht. Op de dorpen, waar de leden niet zoo verspreid wonen, behield men meestal de avondbijeenkomsten. Konden de interne wedstrijden van de clubs toen in het algemeen wel doorgang vinden, met de wedstrijden naar buiten was het, door het ontbreken van reisgelegenheid en het fietsbandenprobleem vooral voor de provinciale dammers, droevig gesteld. Waar het mogelijk was hielp het Bestuur de moeilijkheden te overbruggen en soms brachten de clubs zelf hun moeilijkheden tot oplossing. In dit verband noem ik de Vereeniging Het Noorden te Haarlem, welke slechts 6 leden over had, en nu door haar zustervereniging Kijk Uit te Haarlem in de gelegenheid werd gesteld om de wedstrijden in haar clublokaal te spelen, waardoor Het Noorden kon blijven bestaan en aan haar verplichtingen voldoen.

Het waren echter niet alleen deze uiterlijke omstandigheden, die het Bestuur voor een zware taak plaatsten, maar ook en vooral de interne moeilijkheden, waarvoor het Bestuur zich zag geplaatst, te weten, de vooroordeelen, die er vooral bij vele provinciale clubs en nieuw aangesloten clubs bestonden tegen de samenvoeging van de voormalige Districtsbonden tot den provincialen Bond. Deze moeilijkheden oplossen door het wegnemen der bestaande vooroordeelen was de eerste en voornaamste taak van het Bestuur. Dat het Bestuur hierin reeds is geslaagd, zou ik niet durven beweren; daarvoor moeten eerst verschillende stadia worden doorgemaakt en meerdere jaren zijn hiervoor noodig. Maar door onderling begrijpen en aanpassen is reeds veel bereikt en hopen wij in de toekomst nog meer te bereiken.

Na deze aanhef en inleiding zullen wij in vijf hoofdstukken de gebeurtenissen van het afgelopen jaar de revue laten passeeren, waarbij wij ons door de gedachte zullen laten leiden alles te doen staan in het teeken van het contact, dat wij van den aanvang hebben nagestreefd, en wat we voor een goede en harmonische ontwikkeling van het Bondsleven zoo voortdurend en dringend noodig hebben.

1. Contact tusschen Bestuur en leden. (Provinciaal contact).

Een groote moeilijkheid was aanvankelijk het missen van alle contact met de nieuw aangesloten afdeelingen. Het orgaan van de N.D.B. mocht niet meer verschijnen en het daarvoor in de plaats getreden Mededeelingenblad kon de leemte niet aanvullen. De nieuw aangeslotenen vooral, en ook velen van de oude garde stonden geheel vreemd tegenover de gereorganiseerde N.D.B. en zijn provinciale Bonden. Daarom begon het Bestuur met het rondzenden van circulaires om zoo het contact tusschen Bestuur en leden te onderhouden, en tegelijk de nieuw aangesloten clubs op populaire wijze bekend te maken met de constellatie van de N.D.B. en van de P.N.H.D.B., alsmede van het wedstrijdwezen en alles, wat daarmee samenhangt. In tal van artikelen werden clubbesturen en leden wegwijs gemaakt in de damorganisatie, en zeer in het bijzonder werd er steeds op gehamerd alle clubleden tot bewuste Bondsleden te vormen. In de circulaires, waarvan er inmiddels een 35-tal zijn verschenen, die U regelmatig ter verspreiding onder Uw leden werden toegezonden, hebben wij getracht steeds voor „elck wat wils” te geven, getrouw aan het devies: Geen enkel damterrein zij ons vreemd! Dat wil zeggen, dat we zoo mogelijk voor elk terrein van spel en organisatie belangstelling hebben getoond en gewekt, getuige de inhoud van vele circulaires, zoodat we in waarheid hebben getracht elk bondslid te bereiken. Het Bondsstandpunt tegenover de confessioneele Vereenigingen werd scherp belicht en we mogen wel constateeren, dat de Bond in het eerbiedigen van ieders religieuze principes uiterst ver is gegaan. Om het cachet van bijzondere wedstrijden en vooral van de competitiewedstrijden te verhoogen, hebben we getracht op verschillende wijzen, in het bijzonder door enkele circulaires aan dit onderwerp te wijden, het Wedstrijdleaderskorps, het Keurkorps van onzen Bond, op hooger plan te brengen.

2. Het contact tusschen de Bondsleden onderling (Intercommunaal contact).

Hier komen we op het terrein van het wedstrijdwezen en alles wat daarmee samenhangt.

A. De Competitiewedstrijden van den N.D.B.

Deze werden voor Noord-Holland georganiseerd door den Secretaris-Competitieleider. Enkele hoofdzaken zal ik hier slechts aanhalen.

In de Hoofdklasse, die over heel Noord-Holland in één groep werd gespeeld, werd Jozeph Blankenaar te Amsterdam kampioen, na herkamp met haar rivale Gezellig Samenzijn. In de eerste klasse Amsterdam—Zaanstreek werd D.S.T.O. te Amsterdam kampioen, en in Kennemerland werd St. Bavo te Heemstede de gelukkige. Het uiteindelijke eersteklassekampioenschap werd behaald door St. Bavo te Heemstede. Voor de

tweede klasse werd alleen gespeeld in het District Amsterdam. Het was Gezellig Samenzijn II, welke daar het kampioenschap behaalde. De Competitie verliep vlot, en bijzondere moeilijkheden deden zich, de oorlogsomstandigheden in aanmerking genomen, niet voor.

B. De Persoonlijke Districts- en Provinciale Kampioenschappen.

Kampioenen werden: In het District Amsterdam R. C. Keller, in het District West-Friesland P. Beers, in het District Zaanstreek P. v. d. Horst, in het District Kennemerland F. Raman. In de eerste klasse werd alleen gespeeld in het District Amsterdam. Kampioen werd J. J. Bedolla van Gezellig Samenzijn. Provinciaal kampioen werd R. C. Keller te Amsterdam. Niet minder dan 6 Noord-Hollanders namen deel aan de wedstrijden om het persoonlijk kampioenschap van Nederland.

C. Wedstrijden tusschen vertegenwoordigende tientallen, enz.

Op 7 November 1943 werd te Rotterdam de eerste wedstrijd gespeeld tusschen de vertegenwoordigende tientallen van Noord-Holland en Zuid-Holland om de „De Kluyvercup”. Noord-Holland won deze wedstrijd met 16—4 en werd voor een jaar houder van deze fraaie wisselprijs.

Voorts werd een wedstrijd georganiseerd tusschen Zaandam I en een combinatie van gedupeerde clubs n.l. Westzaan en Krommeniedijk. Zaandam won deze wedstrijd met 16—4. Dan is er nog een wedstrijd geweest tusschen R.K.D.D.D. te Alkmaar en Damlust te Zuidscharwoude. Deze ontmoeting alsook de returnmatch werden door R.K.D.D.D. verloren. Reeds is een wedstrijd vastgesteld tusschen het vertegenwoordigend Amsterdamsch tental en het vertegenwoordigend provinciaal tental (buiten Amsterdam), welke wedstrijd op 7 Mei a.s. te Alkmaar zal worden gespeeld.

D. De Damréunie te Amsterdam op 24 October 1943.

Meer dan 300 Bondsleden uit stad en land saamgestroomd vereenigden zich in Café-Restaurant „De Kroon” om het groots opgezette feest van dambroederschap te vieren en ze hebben er geen spijt van gehad. Dit was een gebeurtenis, die men in dezen tijd voorzeker voor onmogelijk had gehouden, maar mede door de geweldige opkomst en het onvermoeide werken van het Bestuur een waar succes is geworden.

Doel en beteekenis waren als volgt omschreven: Door een zoo mogelijk massaal damcontact de vriendschapsbanden tusschen de leden van den Bond te onderhouden en te verlevendigen, en aldus ons allen meer en beter bewust te worden ons lidmaatschap van den Bond naast het lidmaatschap van onze Vereeniging. Het névendoel was propaganda voor ons spel. Hoe deze eerste réunie is ingeslagen bewijst wel het feit, dat meerdere personen spontaan hiervoor fraaie prijzen hebben beschikbaar

geseld, en dat niet minder dan drie Hoofdbestuursleden aanwezig waren, terwijl bovendien nog meerdere eeregroepen werden gevormd. 75 % der deelnemers ging met een prijs huiswaarts. Zeer bijzonder noem ik hier het resultaat van de 7 deelnemers van de Vereeniging Purmerend, die drie eersten, twee tweede en twee derde prijzen in de wacht wisten te sleepen.

E. Het intercommunale contact. (Correspondentiewedstrijden).

Dit is een bijzonder soort intercommunaal contact, waarvoor vooral in dezen tijd met z'n reismoeilijkheden en lange duistere avonden nogal belangstelling blijkt te bestaan. We mochten het genoegen smaken verschillende intercommunale banden te hebben gelegd. De langste afstandsband werd gelegd tusschen een Drent en een Limburger, en die Limburger was nog wel een Maastrichtenaar, Secretaris van V.I.O.S. Hieruit blijkt tevens, dat men zich van ver buiten onze provinciale grenzen tot ons wendt om bovengenoemd contact tot stand te brengen.

3. Het contact tusschen Bestuur en de overige provinciale Besturen (Interprovinciaal contact).

Mede door het initiatief van Noord-Holland kwam het interprovinciaal contact tot stand, d.i. de uitwisseling der provinciale circulaires. Bij meerdere gelegenheden is de groote waarde van dit contact naar voren gebracht.

4. Het contact tusschen Bestuur en Hoofdbestuur N.D.B.

Dit contact wordt in de eerste plaats gevormd door ons provinciaal Hoofdbestuurslid den Heer O. J. B. van der Sleen, die in meerdere Hoofdbestuursvergaderingen de belangen van onze provincie ter tafel heeft gebracht. Ook de Secretaris stond ambtshalve door het verzorgen van de correspondentie in voortdurend contact met het Hoofdbestuur.

5. Jubilea, samenstelling van het Bestuur en van de wedstrijdcommissies en overige bijzonderheden.

Samenstelling Bestuur: O. J. B. van der Sleen, Voorzitter; K. de Jong, vice-voorzitter; J. J. de Wit, Secretaris; H. Brussel, tweede secretaris; P. Beers, Penningmeester. Het Bestuur bleef onveranderd.

Wedstrijdcommissies: District Amsterdam: Van der Sleen, De Wolf, Van de Velde. Van de Velde werd opgevolgd door G. Vos.

District Kennemerland: K. de Jong, Van Abs, P. H. Meure, K. de Jong en P. H. Meure werden opgevolgd door J. Warmerdam en A. Dijkhoorn.

District Zaanstreek: Brussel, Beunder, Schaaap.

District Waterland: Brussel, Blaauwboer, Reitsema.

District West-Friesland: Beers, De Haas, Ravenstijn. Deze laatste opgevolgd door N. M. Oud. Beers werd opgevolgd door Leibbrand.

Verschillende vereenigingen hebben het afgelopen bondsjaar een of ander intern jubileum herdacht. Zoo bestond C.D.A. te Amsterdam 20 jaar, Damclub Haarlem 40 jaar, Damlust 35 jaar; Onder Ons Westzaan 12½ jaar, H.D.C. Hoorn 15 jaar, enz. Verschillende Bondsleden vierden hun koperen of zilveren clublidmaatschap.

In het afgelopen jaar werd ons Bondslid de Heer B. J. Verbruggen van D.S.T.O. te Amsterdam benoemd tot Penningmeester van den N.D.B. en dus tevens tot dagelijksch Bestuur van den N.D.B.

In het afgelopen jaar werd Uw eerste Secretaris door het Hoofdbestuur uitgenoodigd zitting te nemen in het huldigingscomité Lieve.

Bij den aanvang van het bondsjaar telde onze provincie 52 afdeelingen, welk aantal constant is gebleven. Het totaal aangesloten leden bedroeg volgens mij ten dienste staande gegevens op 1 Juli 1943 897, op 1 Jan. 1944 952.

J. J. DE WIT, secretaris.

Utrechtsche Provinciale Dambond

Over de competitie in 1942-'43 kunnen wij melden, dat het in deze tijdsomstandigheden niet mee valt een competitie te houden. Voor de Hoofdklasse schreven 6 deelnemers in en werden in twee groepen verdeeld. In groep II (Hilversum) was de 1e klasser H.D.G. II toegevoegd. De vereenigingen hadden veel te kampen met invallers daar velen naar het buitenland moesten. In groep I (Utrecht) wist Ons Genoegen (Utrecht) wederom kampioen te worden en in groep II (Hilversum) kwam Bussum I aan den kop. In den beslissingswedstrijd Bussum I—Ons Genoegen I wist Ons Genoegen met 11—9 te winnen waardoor zij gerechtigd was aan het kampioenschap van Nederland deel te nemen.

In de 1e klasse wist Zwart-Wit I de 1e plaats te bezetten door een beter bordgemiddelde voor Damlust. De wedstrijd om het geheele 1e klasserschap van den Utr. Prov. Dambond tusschen H.D.G. II—Zwart-Wit I werd met de cijfers 14—6 door Zwart-Wit gewonnen waardoor zij naar de Hoofdklasse promoveerde.

De 2e klasse bracht geen spanning daar het Utrechtsche Excelsior ongeslagen kampioen werd en naar de 1e klasse overging.

Nog werd de voorronde gespeeld voor het persoonlijk kampioenschap van den Utr. Prov. Dambond. Hieraan namen 26 spelers deel in de Hoofdklasse, 35 in de 1e klasse en 8 spelers in de 2e klasse, in totaal met de kampioen van het vorig jaar 70 spelers.

In de Hoofdklasse kwam de Heer Joh. van Dijk wederom als no. 1 aan, in de 1e klasse C. Zeldenrijk (Loosdrecht) en in de 2e klasse Jac. Bonhof (Maarssen).

Wij kunnen toch nog gewagen dat er in den Utr. Prov. Dambond, trots de tijdsomstandigheden, een goed resultaat met de wedstrijden is behaald, ook al door de gedurfde wedstrijd-commissie, welke niets onbeproefd heeft gelaten om deze wedstrijden te doen plaats vinden. De meeste wedstrijden werden op Zaterdagmiddag gespeeld. Dit was voor menig speler een handicap daar hij deze middag geheel moest in zetten, daar er nog velen een moeilijke reis moesten maken.

Wij geven hier de eindstanden van het persoonlijk kampioenschap van den Utr. Prov. Dambond. Uit de voorronde kwamen de volgende spelers in de eindronde:

Hoofdklasse: C. Yff, H. Damkat, N. J. Noteboom en A. van Orsouw. Hieraan werd toegevoegd de kampioen van het vorig jaar de Heer Joh. van Dijk.

1e klasse: G. van Eeden, P. v. d. Wijngaard, C. Zeldenrijk en W. C. Deden.

Hoofdklasse:						1e Klasse:					
Joh. v. Dijk	4	3	1	0	7	C. Zeldenrijk	3	3	0	0	6
C. Yff	4	2	1	1	5	G. v. Eeden	3	2	0	1	4
J. Notenboom	4	1	1	2	3	W. C. Deden	3	0	1	2	1
H. Damkat	4	1	1	2	3	B. v. d. Wijngaard	3	0	1	2	1
A. v. Orsouw	4	0	2	2	2						
2e Klasse:											
Jac. Bonhof	7	5	1	0	11	De Heeren Joh. v. Dijk					Kampioen Hoofd-
A. den Hertog	7	5	0	2	10						Klasse.
G. Wiedeler	7	3	2	2	8	C. Zeldenrijk,					Kampioen 1e Klasse en
Jac. Pos	7	3	1	3	7	Jac. Bonhof,					Kampioen 2e Klasse.
M. Klarenbeek	7	3	0	4	6						
C. Stol	7	2	2	3	6	Wij wenschen deze Heeren					geluk met
J. N. v. Vliet	7	2	2	3	6	het door hen behaalde succes.					
R. Huisman	7	0	2	5	2						

Voor de competitie-eindstanden verwijzen wij naar de overzichten der Competitie-Commissie.

Het 30-jarig bestaan van den Utrechtschen Provincialen Dambond

Op 18 December 1943 herdacht de U.P.D.B. te Amersfoort in 's Prinsenhof zijn dertig jarig bestaan.

Het programma luidde als volgt:

1. Welkomstwoord der feestcommissie.
2. Toespraken.
3. Aanbieding van een oorkonde aan de eereleden H. Hoogland en D. de Zwart.
4. Huldiging van den pionier van den U.P.D.B. den heer D. de Zwart, ter gelegenheid van zijn 25 jarig jubileum als bestuurslid van den Bond.
5. Wij presenteren U een cabaret-programma vol kleur en charme. (Receptie van 3—4 uur in de bovenzaal).

Wij hebben dit programma slechts meegemaakt tot en met punt 4 en lieten, in verband met de reisgelegenheid, het cabaretprogramma maar schieten.

Van de feestuitvoering hebben wij dus niet kunnen genieten, maar in elk geval waren de punten 1—4 eveneens feestelijk gestemd. Het bestuur, onder leiding van zijn nieuwen voorzitter den Heer Eppinga was feestelijk getooid, de toespraken waren allemaal prettig afgesemd en hoewel er, natuurlijk veel meer tijd in ging zitten dan volgens het programma de bedoeling was, niemand der aanwezigen zal er o.i. spijt van gehad hebben deze toesprakenreeks te hebben aangehoord. Men houde wel in het oog, dat er in het algemeen niet veel meer te beleven was, op 18 December 1943, zoodat de genoodigden dit feest terecht als een „uitje" beschouwden. Wij hebben de gelegenheid niet voorbij laten gaan, om van te voren het aloude Amersfoort eenigszins nader te verkennen en zijn met de beste herinneringen huiswaarts gekeerd, in de overtuiging, dat de U.P. D.B. zich ook in de toekomst zal weten te handhaven als één der meest vooraanstaande en vooruitstrevende districten van den Nederlandschen Dambond.

U.P.D.B. eert zijn secretaris-wedstrijdleader.

Op een vergadering van den Utr. Prov. Dambond 21 Mei 1921, werd de Heer D. de Zwart gekozen als competitieleider. De taak welke op zijn schouders gelegd werd, was niet gemakkelijk, doch hij begon dit met een organisatie-talent en reeds spoedig kwam het uit, dat iemand gekozen was, welke met lust bezielde was om de competitie te leiden, zooals het behoorde. Het is hem wel niet altijd even gemakkelijk gemaakt, want het is nu bij vele dammers eenmaal zoo, dat zij veelal in eigen tuintje kijken. Toch is het hem gelukt steeds de competitie in clubverband en voor het persoonlijk-kampioenschap, leiding te geven. Toen in 1938 een reorganisatie in den Ned. Dambond kwam voor het wedstrijdwezen, werd hij door het Bestuur aangezocht, om zitting te nemen in een competitie-commissie en tot op heden treedt hij als zoodanig als voorzitter in genoemde commissie op.

Wij kunnen zeggen, dat niets hem te veel is. In 1943 werd hij gehuldigd als jubilaris, daar hij toen 25 jaar als lid van het Bestuur van den Utr. Prov. Dambond dienst gedaan had. Op een feestvergadering van genoemden Bond werd hij als Eerelid benoemd, zulks voor de groote verdiensten aan de dambeweging bewezen.

Zeeland.

Wanneer het oude jaar heeft afgedaan kan men onmogelijk de vrije loop der gedachten afwenden, van datgene wat zich in het afgelopen jaar heeft voorgedaan.

Wanneer wij dan terug denken aan 1 Januari 1943, toen wij slechts hier en daar nog eenige steunpuntjes konden vinden van den eens zoo bloeienden Zeeuwschen Dambond, dan bekwam ons het gevoel, dat het straks wel eens heelemaal gedaan zou kunnen zijn.

Gelukkig kwam er nog onverwachts wat meer leven in. Een persoonlijk onderhoud met den heer Lieve, had tot resultaat dat er toch een kring kon worden gevormd van vijf vereenigingen, welke zich in den loop van het jaar heeft uitgebreid tot acht.

Door de bijzondere omstandigheden, de moeilijke verbindingen en de geografische ligging van ons gewest, is het onmogelijk geweest een competitie te spelen, zoodat alleen de persoonlijke wedstrijden konden worden georganiseerd.

Het mag dan zoo zijn, dat er weinig bijzondere gebeurtenissen op het damgebied zijn geweest, toch komt het mij voor, dat het jaar 1943 nog een jaar met historische beteekenis kan worden door de aansluiting van het district Zeeland (P.Z.D.B.) bij den Ned. Dambond.

Ja, reeds de vruchten worden er al van gedragen, nu wij bij de nadering van het jaar 1944 reeds weten, dat onze kampioen L. Anderson mede zal kunnen spelen om de hoogste dameer, het kampioenschap van Nederland.

Wij hopen dat het fundament, wat in 1943 is gelegd, een drager zal worden van een sterk en gezond district, van een rijk bloeienden Ned. Dambond, onder wiens vanen straks heel dammend Nederland zich zal scharen.

H. M. SLABBEKOORN
Prov. Zeeuwsche Corresp.

Terneuzen 1945.

Hieronder volgt een overzicht van het Persoonlijk kampioenschap van Zeeuwsch Vlaanderen 1944—1945.

	gesp.	gew.	rem.	verl.	pnt.
1. Joh. de Smet, IJzendijke	4	2	2	0	6
2. A. Kotvis, Zuidzande	4	2	1	1	5
3. J. J. Kaan, Terneuzen	4	0	1	3	1

Persoonlijk kampioenschap van Zeeuwsch Vlaanderen 1945—1946.

1. P. J. v. d. Bulck, Terneuzen	6	3	2	1	8
2. J. J. Kaan, Terneuzen	6	3	1	2	7
3. Joh. de Smet, IJzendijke	6	2	1	3	5
4. G. de Smet, IJzendijke	6	2	0	4	4

P. J. v. d. BULCK.

Zuid-Holland.

Op 10 Juli 1943 waren wij getuige van een huldinging door „Constant” te Rotterdam georganiseerd, ter gelegenheid van de volgende feiten.

1. Piet Roozenburg legde beslag op het persoonlijk kampioenschap van Nederland. (Hij deed voor het eerst mede en bleef ongeslagen.)
2. Wim Roozenburg legde beslag op den Meestertitel.
3. Het eerste tiental van Constant legde beslag op het clubkampioenschap van Nederland. (Constant was voorheen reeds eenige malen kampioen van Nederland.)

Deze drie feiten werden in een feestelijke sfeer in „Caland West” met tal van toespraken gevierd.

Een der sprekers legde in enthousiaste bewoordingen den nadruk op den geest die in Constant moet heerschen, omdat het zonder dien „motor” niet mogelijk zou zijn zoo een unieke prestatie te leveren. Hij legde ook den nadruk op het jeugdige element in de deelnemers aan het persoonlijke kampioenschap van Nederland, waarin de jeugd haar dammerswil had opgelegd aan de ouderen en daarmee bewezen, dat ons spel een levend, ja een springlevend spel is.

Om volledig te zijn: De unieke prestatie, hierboven genoemd, werd korten tijd later aangevuld door den Heer Hagenaars, die het Kampioenschap van Rotterdam op zijn naam bracht.

Wij besluiten met een verslag van den feestdag van de hand van den secretaris van „Constant”, den Heer Klein.

VERSLAG van de bijeenkomst op 10 Juli 1943 in Caland West, Rotterdam ter gelegenheid van het landskampioenschap door „Constant”, zoomede ter huldinging van de Gebr. Roozenburg.

De Voorzitter van „Constant” de Heer J. H. Martin opent te c.a. 4.30 uur n.m. de bijeenkomst.

Hij heet alle aanwezigen hartelijk welkom in het bijzonder de Bestuursleden van den N.D.B., den Hoofdredacteur van Het Damspel, de Bestuursleden van den Prov. Dambond Z. Holland, Rayoncommissie Rotterdam, zoomede van verschillende damvereeningen.

Spreker geeft in de eerste plaats een overzicht van de door Constant gespeelde wedstrijden met als bekroning het behalen van het Clubkampioenschap van Nederland. Hij brengt hulde aan alle spelers, die daaraan hebben medegewerkt, en spreekt de hoop uit, dat het Constant mag gelukken nog vele malen dit Kampioenschap te behalen. Hierna gaat hij over tot de huldinging van de Gebr. Roozenburg. In de eerste plaats spreekt hij Piet Roozenburg toe als Kampioen van Nederland en overhandigt hem namens Constant een enveloppe met inhoud, daarna geschiedt hetzelfde tegenover Wim Roozenburg in verband met den door

hem behaalden Meestertitel. Aan de Moeder der Gebroeders worden bloemen overhandigd.

De Voorzitter geeft dan gelegenheid aan de aanwezigen een woordje te spreken, waarvan door velen gebruik gemaakt wordt. In de allereerste plaats spreekt de Heer J. H. Willems als Voorzitter van den Ned. Dambond, daarna de Heer P. D. de Graaf, Hoofdredacteur van Het Damspel, de Heer Tempelman als Voorzitter van den Prov. Dambond Z. Holland, de Heer B. de Jong als Voorzitter van de Rayoncommissie Rotterdam, zoomede verschillende Bestuursleden van eenige damverenigingen. Door allen worden zeer waardeerende woorden gesproken tegenover „Constant” en de Gebr. Roozenburg, waarop de Heer Martin namens „Constant” en de Gebr. Roozenburg zijn dank uitspreekt. Constant heeft geschenken te aanvaarden van den P.D.Z.H. en de Vereenigingen Het Oosten en R.D.G. De Heer Voorburgh, Penn. van den N.D.B. maakt tevens van de gelegenheid gebruik aan Piet Roozenburg den prijs van den N.D.B. voor het behalen van het Persoonlijk Kampioenschap van Nederland, te overhandigen.

Na afloop van alle toespraken, waarmede geruimen tijd gemoeid was, bleven de aanwezigen nog gezellig bijeen. Er was een aardige band, terwijl in het bijzonder Daan Hooykaas met zijn liedjes veel succes oogstte.

Alles bijeen een prettige en geslaagde huldiging.

Noord-Brabantsche Dambond.

Bij de intrede van 1943 telde de Provinciale Noordbrabantsche Dambond 14 afdeelingen met in totaal 209 leden. Voor een provincie als Noordbrabant is dit zeer weinig. Het ledental bleef over het geheele jaar vrij constant en slechts enkele afdeelingen moest leden missen wegens vertrek naar het buitenland dan wel het zich in krijgsgevangenschap begeven. De reismoeilijkheden waren mede oorzaak, dat door slechts 8 afdeelingen werd ingeschreven voor de competitie 1943—1944, doch deze 8 tientallen hebben in beste harmonie en sportiviteit de competitie tot een goed einde gebracht. „Excelsior” uit 's-Hertogenbosch behaalde wederom het clubkampioenschap, zoodat deze afdeeling aan de in 1944 te houden landelijke kampioenschappen zal deelnemen.

Het persoonlijk kampioenschap 1943 van Noordbrabant stond zeer in de belangstelling. Niet minder dan 20 spelers schreven in. Het persoonlijk kampioenschap werd behaald door den heer A. de Graag te Heusden, terwijl de heer W. v. d. Kraan uit Eindhoven als tweede aankwam. Laatstgenoemde zal deelnemen aan de wedstrijden om het kampioenschap van Nederland.

Tijdens de jaarvergadering van den Bond werd het bestuur van drie tot vijf personen uitgebreid. Na verkiezing was het bestuur als volgt samengesteld:

Voorzitter: J. H. Willems, Ginneken, Valkenierslaan 227.

Vice-Voorzitter: P. Bruinsma, Tilburg, Trouwlaan 91.

Secretaris: A. A. van Bockel, Vught, Theresialaan 107.

2e Secretaris: Th. Daane, Bergen op Zoom, Korte Parkstraat 14.

Penningmeester: P. Pryden, Eindhoven, Laurierstraat 90.

Het voordeel van deze uitbreiding was, dat in elke groote plaats in Noordbrabant waar een of meer afdeelingen waren gevestigd, een bestuurslid aanwezig was.

Het bezoek op de algemeene ledenvergaderingen was over 1943 niet slecht te noemen. De vriendschapsband werd op elke vergadering verstevigd en het deed het bestuur genoeg telkens weer de echte Brabantse gemoedelijkheid te kunnen constateeren.

De algemeene oorlogsomstandigheden in aanmerking nemende is 1943 voor den Provincialen Noordbrabantschen Dambond niet slecht te noemen. Zeker was in vreedstijd het succes van alle gedane moeiten, zoowel van bestuurszijde als van de afdeelingen uit gedaan, grooter geweest, doch de belooning over 1943 bestond hierin, dat geen afdeelingen hadden bedankt en dat het ledental hoegenaamd geen wijziging had ondergaan.

Met vertrouwen in de toekomst wordt 1944 ingegaan.

De secretaris,

A. A. VAN BOCKEL.

Limburg.

Persoonlijk kampioenschap.

Voor deze wedstrijden bestond dit jaar een uitermate groote belangstelling. In de Hoofdklasse namen 35 personen deel en in de eerste klasse 19.

Het kampioenschap eerste klasse werd hier behaald door J. Habets.

In de Hoofdklasse moesten deze wedstrijden in verband met de toen heerschende tijdsomstandigheden worden stop gezet.

Van der Molen had toen de leiding met twee punten voorsprong op Vrolijk.

Competitie: De competitie kon in verband met den oorlogstoestand jammer genoeg geen doorgang vinden.

Simul aanseance H. Comans. Op 10 Juli werd door den Heer Comans een simultaanseance gespeeld in het Sanatorium te Horn. Het resultaat was: 10 gewonnen, 9 remise en 2 verloren partijen. In totaal heeft Comans te Horn drie maal gespeeld met als uitslag: 33 gewonnen, 19 remise en 9 verloren partijen.

Plaatselijke kampioenschappen. Deze wedstrijden zijn eveneens niet gespeeld in verband met de tijdsomstandigheden. Te Kerkrade behaalde de Heer M. Brouns (De Randschijf) het kampioenschap.

Al bij al was 1944 een jaar waarin op damgebied letterlijk niets is gebeurd. De oorlogsmachine draaide op volle toeren en eischte alles voor zich op.

Een en ander resumeerende komen wij tot de conclusie dat de damsport in Limburg in den bezettingstijd toch flink heeft gedraaid, ondanks vele moeilijkheden, zooals: vervoer, krijgsgevangenschap, tewerkstelling in Duitschland, onderduikers e.d.

P. KUYPERS.

Noord-Holland.

Het tijdperk 10 Maart 1944—5 Mei 1945.

12 Maart 1944: Laatste Ronde Persoonlijk Kampioenschap van Nederland te Rotterdam. R. G. Keller wordt kampioen. Tweede en derde aankomende werden J. H. Vos en P. Beers. J. Metz bezette de vijfde, P. J. van Dartelen de zevende en F. B. Jernberg de negende plaats. Er waren 14 deelnemers.

19 Maart 1944: N. Reuzenaar te Purmerend behaalt 1ste kl. kamp. Waterland.

19 Maart 1944: J. Vergay te Purmerend behaalt 2de kl. kamp. Waterland.

Medio April 1944: Joz. Blankenaar I maakt een trip naar Friesland. Van L.D.C. Leeuwarden wordt gewonnen met 17—3 en van Dcl. Sneek met 15—5.

30 April 1944: Joz. Blankenaar I wordt clubkampioene van Nederland.

30 April 1944: Vriendschappelijke wedstrijd tusschen Hollandia Hoorn en D.E.S. Oosthuizen bij gelegenheid van het derde lustrum van Hollandia.

April—Mei 1944: De Dcl. Huissen (Gelderland) bezoekt een aantal clubs in Noord- en Zuid-Holland. Op 30 April speelde Dcl. Huissen te Amsterdam tegen Gezellig Samenzijn I. Uitslag 17—3 voor G.S.I.

7 Mei 1944: Wedstrijd Noordhollands tiental versus Amsterdams tiental te Alkmaar. Noordholl. tiental wint met 11—9.

Medio Mei 1944: De heer G. Beets te Wormer verzamelt alle gegevens betreffende de interessante en geheimzinnige opening K. Stolp en legt deze vast in 20 getypte vellen, bevattende 22 varianten.

Medio Mei 1944: H. Laros te IJmuiden behaalt het Hoofdkl. kamp. Kennemerland.

4 Juni 1944: Westfriesche dag te Schagen. Dit is de jaarlijksch terugkeerende strijd tusschen West-Friesland-West en West-Friesland-Oost.

Aantal deelnemers 58. Uitslag 76—40 in het voordeel van West. De Heldersche damclub won de vereenigingsprijs. Bij den aanvang werd bekend gemaakt het toetreden tot den Bond van de beroemde Zijper damclub en van de Heldersche damclub.

Juni, Juli en Augustus 1944: Alles staat in het teeken van de groote gebeurtenis op damgebied, n.l. de Damréunie te Alkmaar, waaraan verbonden de eerste Nederlandsche tentoonstelling op damgebied. Talloozen in den lande hebben hun medewerking toegezegd. De Heer P. D. de Graaf stond zijn unieke verzameling af voor de tentoonstelling. De Kring voor Damproblematiek heeft het voornemen een aparte stand op te richten. Reeds meer dan 200 deelnemers hebben zich opgegeven. September nadert. De geallieerden naderen onze grenzen. Allerlei geruchten doen de ronde. Treinen worden beschoten. Fietsen worden in toenemende mate gevorderd. De damréunie zal doorgaan. Plots: Razzia's op mensen! Damréunie wordt afgelast. De Bond neemt het niet op zijn verantwoording, dat de wedstrijd ontijdig en onaangenaam eindigt.

2 September 1944: Damréunie afgelast.

3 September 1944: Competitie N.D.B., gereed om aan te vangen, afgelast.

September 1944: Contact met andere Bonden en Hoofdbestuur verbroken. Het clubbezoek loopt scherp terug. Meerdere clubs sluiten hun lokaliteiten.

25 December 1944: De meeste clubs besluiten, na het kerstcadeau van den Rijkscommissaris, te weten het oproepen van alle mannen geboren tusschen 1905 en 1928, hun lokaliteiten te sluiten. Geen enkele club neemt de verantwoording op zich, dat de leden op weg naar de club of tijdens het spel in handen vallen van de slavenjagers. De Noordhollandsche dammers duiken onder. Diepe duisternis daalt over Noord-Holland. Alle contact is verbroken!

Mei 1945: Op 5 Mei, de dag der bevrijding, sneuvelde de Heer F. B. Jernberg te Amsterdam. Hij was lid der binnenlandsche strijdkrachten. Op 11 Mei vond de teraardebestelling plaats met militaire eer. Namens de N.D.B., de P.N.H.D.B. en de Dcl. Joz. Blankenaar, waarvan de overledene lid was, voerde de Heer Van der Sleen aan de groeve het woord. Meerdere kransen dekten de baar, een hulde van de dambeweging, niet alleen aan den overledene, maar tegelijk aan alle dammers, die voor de vrijheid van ons Vaderland hun leven gaven.

Mei 1945: De P.N.H.D.B. geeft uit de z.g. Bevrijdingscirculaire. In niet minder dan 16 hoofdstukken wordt de toestand op damgebied van het oogenblik uiteengezet en nieuwe plannen uitgestippeld voor de toekomst.

Enkele passages uit de Pinksterboodschap 1944 of de circulaire der dammersfamilie.

Het mag als algemeen bekend worden verondersteld, dat er in onze provincie, vooral op de dorpen, families wonen, waarvan de leden een opmerkelijken aanleg voor ons spel hebben getoond. Er zijn in Noord-Holland talrijke plaatsen, die er op kunnen bogen zulke families te bezitten, of die eenmaal damspelers van legendarische kracht tot haar inwoners konden rekenen. Enkele van de meest bekende namen mogen hier volgen:

D. Kikke, N. Bouwes, H. K. Koster, Jb. Kok te Edam. Reeds meer dan 40 jaar geleden bestond te Edam een bloeiend damleven, en de damclub Edam was al vóór 1904 lid van een Dambond, waartoe ook het V.A.D. te Amsterdam, Constant en Wormerveer behoorden, een soort provinciale Dambond dus! Bij gelegenheid van een simultaanséance, door wijlen den Heer De Haas gehouden, trad Wormerveer tot den Bond toe. Naast bovengenoemde namen noem ik Aris de Heer te Beemster, J. Luteyn te Groede, W. Vijn te Hoogwoud, de familie Noome te Purmerend, de Gebr. Beets te Wormer, de familie Kunst te St. Pancras, P. Beers te Heerhugowaard, de damspeler-journalist J. Wagenaar te Broek op Langedijk, die simultaan speelde per fiets, en verder de beroemde dammersgeslachten in de kop van Noord-Holland: de families Slijkerman, Wayboer, Jimmink, Tuin, enz. enz. Velen van hen zijn reeds overleden, maar hun namen leven nog voort en niet alleen in hun omgeving, maar in heel Noord-Holland en ver daarbuiten. Zij zijn de pioniers geweest, die baanbrekend werk hebben verricht in onze provincie. Hun namen, hun prestaties, hun daden behooren aan de vergetelheid te worden ontrukkt, en geboekstaafd te worden met gulden letteren in de archieven van onzen Bond.

Onlangs is een merkwaardige ontdekking gedaan in de papierfabrieken van Van Gelder Zn., te Wormerveer. Hier werd ontdekt een verzameling krantenknipsels, keurig in een cahier bijeengeplakt, uit de jaren 1904 en 1905, bevattende o.m. de eerste damrubrieken van Nederland, voorgekomen in de „Groene Amsterdammer”, welke rubrieken onder leiding stonden van wijlen den Heer C. H. Broekkamp, toenmaals Secretaris van het V.A.D. te Amsterdam. *) De Heer G. Beets te Wormer wist op deze unieke verzameling, de eenige in den lande, beslag te leggen. Dit cahier moet afkomstig zijn van het V.A.D., althans, deze letters staan op den omslag en uit de aantekeningen blijkt, dat de Heer Broekkamp

*) Wij meenen te mogen opmerken, dat de eerste damrubriek \pm 1890 verscheen in de Katholieke Illustratie, gevolgd door die in de Wereldkroniek van 1894, redacteur Constant Stams.

zelf deze verzameld heeft. Het zal wel altijd een geheim blijven op welke manier deze merkwaardige verzameling in een papierfabriek is terecht gekomen!

Als we deze aantekeningen en deze knipsels aan een nauwkeurig onderzoek onderwerpen, dan blijkt weer eens hoeveel de heer J. de Haas, een der grootste pioniers op damgebied in Noord-Holland, in onze provincie en vooral in West-Friesland heeft tot stand gebracht, hoe hij overal simultaneerde, lezingen gaf, damclubs oprichtte. De eerste damrubriek in Nederland verscheen in bovengenoemd blad op 7 Februari 1904 en stond onder leiding van C. H. Broekkamp. Toen had reeds een match plaats gevonden tusschen het V.A.D. en Edam op 17 en 31 Jan. 1904. Op 2 October 1904 werd onder redactie van de „Groene Amsterdammer” — of het V.A.D.? — een correspondentiewedstrijd geopend. De partijen hiervan kwamen in het bezit van wijlen den Heer D. Kikke, en zijn uit diens nalatenschap overgegaan naar den Heer G. Beets. Aan deze wedstrijd namen deel de Heeren J. de Haas, Ph. L. Battefeld, Ch. H. Broekkamp, D. Kikke, Jb. Kok, J. Luteyn, W. Vijn, N. Bouwes, e.a. Zeer vermoedelijk zijn deze partijen nimmer gepubliceerd. De oorzaak moet gezocht worden in de groote oneenigheid, die ontstond in het jaar 1908 tusschen de Heeren Broekkamp eenerzijds en De Haas en Battefeld anderzijds. Vlak achter elkaar verschenen in 1907 en 1908 twee standaardwerken op damgebied, die nogal overeenkomst vertoonden, n.l. „De Damspeler” van C. H. Broekkamp en „Het Damspel” van J. de Haas en Ph. L. Battefeld. Wie heeft de kopij van beide boeken gemaakt? Een geweldige pennestrijd is er geweest over de verschijning van deze beide damwerken. Ook de genoemde damvondsten geven hiervoor geen oplossing.*) Het eertijds zoo beroemde V.A.D. bezit practisch niets meer uit zijn gloriejaren, wat zeer te betreuren is.

Hier ligt een schoone en dankbare taak open voor de N.D.B., om ook in andere provincies het erfdeel der vaderen op te sporen en voor verderen ondergang te behoeden, omdat ons spel nog hechter verankerd zal liggen in de Nederlandsche geschiedenis, en het huidige en komende geslacht de kracht zal putten in de voetsporen te treden van hen, die ons voorgingen, tot verdere propaganda en uitbouw van ons edele en eerbiedwaardige damspel!

Open brief van de aloude Noord-Hollandsche Dammersgeslachten aan alle Dammers in Noord-Holland, voorafgegaan door een inleiding.

West-Friesland ligt ons bijzonder na aan het hart, omdat het damleven in het algemeen nimmer zoo'n hoogen vlucht zou hebben genomen, als

*) Van gezaghebbende zijde ontvingen wij de verklaring, dat genoemde auteurs wel oorspronkelijk werk hebben geleverd — Men zie ook het artikel over wijlen den heer Kikke.

er in onze provincie en in het bijzonder in West-Friesland geen dammersfamilies waren geweest, die Noord-Holland hebben gemaakt tot de bakermat van het Nederlandsche damleven. Wat hebben wij niet te danken aan de nimmer versagende houwdegens van onze provincie! Wat hebben zij al niet bereikt door stage volharding in het begin van deze eeuw ondanks de toen nog zoo gebrekkige verkeersmiddelen!

Wat is nu tot stand gebracht in het eerste decennium van deze eeuw?

V.A.D., Amsterdam, 5 Nov. 1900.

Ons Genoegen, Edam, 2 Oct. 1902.

Wormerveer, 21 Febr. 1904.

Damclub Haarlem, 27 Febr. 1904.

Enkhuizen, 8 Maart 1906.

Aris de Heer, Beemster, 31 Maart 1906.

Zaandam, 17 Maart 1907.

Gez. Samenzijn, Amsterdam, 6 Mei 1907.

H.D.C. Haarlem, 1 Juli 1907.

Damlust Zuidscharwoude, 29 April 1907.

Dit zijn wel de oudste vereenigingen in Noord-Holland.

In het tweede decennium opgericht, dus ook nog behoorend tot de min of meer oudere Vereenigingen behooren:

Joz. Blankenaar, Amsterdam, 1 April 1911.

T.E.P. Haarlem, 10 Mei 1915.

Damclub Twisk te Twisk, 1915.

St. Bavo. Heemstede, 16 Sept. 1917.

D.O.S. St. Pancras, 1 Sept. 1920.

De pioniers van onze Noordhollandsche dambeweging richten nu vooral tot deze afdeelingen het woord, maar over de hoofden heen van deze Vereenigingen ook tot de jongere clubs, en zeker ook tot die clubs, die nog steeds aarzelen zich aan te sluiten bij de N.D.B.

Damclubs van Noord-Holland,

Gij kunt reeds bogen op een geweldigen staat van dienst. Om U als machtige kern hebben zich de jongere clubs gegroepeerd. In vergelijking met Uw vele zustervereenigingen hebt gij reeds een respectabelen leeftijd bereikt, maar toch behoort gij immer geestelijk jong te blijven, evenals Uw oprichters, Uw voorgangers, steeds jong bleven toen zij hun clubs, Uw clubs, bezielde door hun krachtige en energieke leiding, hoe zij daardoor den grondslag legden voor een harmonisch sterk ontwikkeld clubleven. Zij hebben hun clubs door den eersten wereldoorlog heen geholpen, en zij verwachten, dat gij in hun voetsporen treedt.

Zij waarschuwen U voor twee gevaarlijke ouderdomskwalen, te weten: verstarring en sleur. Altijd moet gij er op bedacht zijn, niet geestelijk te worden uitgehold. Steeds moet de geest levendig worden gehouden, op-

gewekt worden tot grooter animo. Initiatieven moeten worden genomen en plannen uitgevoerd, opdat Uw clubs geestelijk jong blijven. Ge moogt geen genoegen nemen met het afdoen van de loopende werkzaamheden, maar gij moet er steeds op uit zijn nieuwe te entameeren. En zeer zeker moet ge reeds nu plannen hebben, die na den oorlog onverwijld kunnen worden uitgevoerd. Steeds zult ge er op bedacht zijn jongere veelbelovende spelers op te kweken, die later de openvallende plaatsen moeten innemen.

Namens de dammersgeslachten richt ik me nu ook tot de jongere clubs. Gij blaakt van levenslust en smeedt ongetwijfeld reeds plannen om Uw club groot te maken. Dit is een zeer loffelijk streven. Vergeet echter nooit wat ge te danken hebt aan diegenen, die de akkers omploegden en vatbaar maakten voor het zaad en de dauw der toekomst, waaruit U bent voortgekomen. Gij krijgt nu een gelegenheid om Uw dankbaarheid te toonen aan hen, die U voorgingen, door straks naar Alkmaar te komen bij gelegenheid der jaarlijksche damréunie, en mede aan te zitten met Uw Noordhollandsche dambroeders, en daardoor te brengen een gezamenlijke massale hulde aan de pioniers van ons mooie damspel. Zij hebben in waarheid de hitte en de lasten van den dag gedragen!

Ten slotte richt ik me namens de oude dammersgeslachten tot U, die nog aarzelt toe te treden tot den grooten N.D.B. met zijn ruim 7000 aangesloten leden, den Bond, die ieder het zijne geeft en er prat op kan gaan aan alle denkbare wenschen van zijn leden tegemoet te komen. Komt, ziet en overtuigt U wat de Bond vermag te doen voor zijn aangesloten leden. Gij zult dan in Alkmaar kennis maken met een opgewekt damleven, met de groote dambroederschap in onzen provincialen Bond!

Slotwoord.

Er slingert zich door Noord-Holland een keten van smaragd: Van Amsterdam naar Edam, vandaar door de Beemster naar Purmerend, met zijtakken naar de Zaanstreek en Kennemerland, van Purmerend naar Alkmaar met zijtak naar Hoorn-Enkhuizen, van Alkmaar via Schagen en Anna-Paulowna naar Den Helder. Het is de keten der Noordhollandsche dammersgeslachten!

Hun nakomelingen leven onder ons en zijn leden van onzen Bond. Wij allen, leden van den P.N.H.D.B. voelen ons als het ware aan hen geparenteerd. Wij zijn nu bevrijd. Het leven herstelt zich. Het spoorwegverkeer begint weer op gang te komen. Straks zullen de autobussen weer af en aan rijden. Er zullen geen afstanden meer zijn. Dorpen worden steden, steden worden dorpen. We groeien naar elkaar toe. Spoedig zullen alle clubs elkaar weer kunnen bereiken en een opgewekt damleven is weer aanstaande. Het ledental van onzen Bond gaat met sprongen

vooruit. Op 1 Juni 1946 telde onze P.N.H.D.B. 56 Vereenigingen met 1389 aangesloten leden. „Wat wij nog missen?” Dat zijn een aantal nog niet aangesloten Vereenigingen voornamelijk benoorden Alkmaar. Geeft de niet aangesloten dammers dit boek in handen, en zij zullen leeren kennen het werken en streven van onzen Prov. Noordholl. Dambond.

J. J. DE WIT. Secr. P.N.H.D.B.

De voorafgaande bijdragen zijn in hoofdzaak in „mineur” gesteld. Zij spreken van moeilijkheden en nog eens moeilijkheden.

Het is daarom volkomen verklaarbaar, dat allen, bij het aanbreken van den Vrede, klaar stonden om aan te pakken.

De volgende bijdragen getuigen hiervan.

Limburg.

Nu wij bevrijd zijn, kunnen wij eerst goed gaan beginnen aan den opbouw van onzen bond.

Nieuwe vereenigingen zullen toetreden, dus nieuwe leden.

Door het werk van het bestuur der L.D.B. zijn reeds drie nieuwe vereenigingen bij den bond aangesloten nml.: V.O.S. te Spekholzerheide met 20 leden, Zwart Wit te Sittard met 14 leden en Bocholtz met 10 leden.

Het bestuur van den L.D.B. heeft voor het grootste gedeelte van den oorlog bestaan uit de heeren: W. Veenstra, voorzitter, P. Kuijpers, secretaris en A. van Oenen, penningmeester.

Op de laatst gehouden jaarvergadering van den L.D.B. moest de heer Veenstra ontslag nemen wegens persoonlijke redenen. Hij moest thans werkzaam gaan zijn in een andere functie in het openbare leven. Vanaf deze plaats bedanken wij hem nogmaals voor het vele werk, hetwelk hij in de afgelopen jaren in het belang van den L.D.B. heeft verricht.

In zijn plaats werd tot voorzitter van den L.D.B. gekozen de heer Blokland, voorheen secretaris, terwijl de heer Kuijpers tot nu toe plaatsvervanger van den heer Blokland, diens functie zou gaan waarnemen.

Thans is het bestuur van den L.D.B. als volgt samengesteld: C. J. Blokland, Meezenbroekerweg no. 7 te Heerlen, voorzitter, P. Kuijpers, Patronaatstraat no. 26 te Spekholzerheide, secretaris, A. van Oenen, Leliestraat no. 7 te Heerlerheide, penningmeester, A. Vaessen, Jos. Hollmanstraat 3 te Maastricht, 2e voorzitter en S. Siegelaar St. Servatiusweg no. 40 te Maastricht, 2e Secretaris.

Limburg, dat thans een hechten dambond heeft, zal, indien de voortekenen ons niet bedriegen, binnen afzienbaren tijd een voorname rol gaan spelen in de dambeweging.

P. KUIJPERS.

Noord-Brabant.

Door de oorlogshandelingen zijn in Noordbrabant slechts een drietal slachtoffers te betreuren. Een in Bergen op Zoom, dat als lid der ondergrondsche is gevallen, een te 's-Hertogenbosch, dat door een granaatscherf doodelijk werd gewond, en een in Breda, dat op eenzelfde wijze om het leven kwam. Daartegenover staat, dat verschillende damvereeningen nieuwe leden bijwonen. Verder werden enkele „verkeerden” naar het kamp in Vught gebracht en met deze leden moge voor goed gebroken zijn.

De Brabantsche Dambond in zijn geheel heeft niet veel te lijden gehad van het oorlogsgeweld. Behalve in Heusden en Ammerzoden, waar veel materiaal, bekens en medailles verloren gingen, heeft geen andere vereeniging schade aan materiaal enz. Wel werden de clublokalen hier en daar al dan niet ernstig beschadigd, doch dat was geen tegenhouder voor het enthousiasme voor het damspel.

Het bestuur is nog geheel intact en goed gezond en voorzoover mij bekend is, is dat ook het geval met de verschillende clubbesturen.

Persoonlijk heb ik reeds met vele clubs in Noordbrabant contact gehad en ben ook in verschillende plaatsen den toestand gaan bezichtigen. Het ergste trof mij Heusden en Ammerzoden, waar practisch 80 % der woningen is vernield en ontzettend veel is geroofd. In Den Bosch en Eindhoven is hier en daar wel een stuk verdwenen, doch procentsgewijze is het weinig tegen Heusden en Ammerzoden.*)

En ondanks al deze schade en moeilijkheden, het dammen in Noordbrabant staat weer in veler belangstelling, getuige hiervan den kort geleden gespeelden wedstrijd „Breda contra Tilburg”.

Wanneer eenmaal ons bondblad „Het Damspel” weer in zijn oude traditie verschijnt, zal wat schade betreft Noordbrabant zeker onder de bovenste maten worden genoemd en zal het wellicht aanbeveling verdienen de getroffen vereenigingen de helpende hand toe te steken. Echter zooals gezegd, het enthousiasme is hoog gespannen en de Brabantsche gemoeidelijkheid zal zeker een grooten steen tot de overwinning bijdragen.

Zeker, oorlogsleed is in Brabant veel geleden, doch, leed is in een gunstigen toestand verkeerende spoedig vergeten! Zoo ook in Brabant. Het clubcontact is reeds geruimen tijd hersteld, eerstdaags zal het provinciaal contact weer hersteld worden en als wij eens een keer in algemeene ledenvergadering bijeen zijn geweest, dan geloof ik wel, dat de Brabantsche dammer voldaan huiswaarts keeren zal.

Dit is zoo in het kort Brabantsch oorlogsgeschiedenis. De vele V 1's die zijn overgekomen en hier en daar zijn neergevallen en buiten de aangerichte schade veel slachtoffers onder de bevolking hebben geëischt, zijn

*) Ammerzoden (Gelderland) ressorteert onder den N. Br. Dambond.

wij vergeten. Het is rustig en men kan rustig ademen en naar bed gaan in de wetenschap er komen geen V 1's en granaten. Het zenuwgestel komt langzamerhand tot rust en de animo voor dammen komt ook weer. Als nu eenmaal het warme weer voorbij is, dan gaan wij onze wintercompetitie spelen met zeker zooveel liefhebberij als in 1939.

A. A. VAN BOCKEL.

Utrecht.

Nu de bevrijding voor ons is aangebroken kunnen wij ons als Bestuur van den U.P.D.B. weer aandienen.

Na oproep van den heer Lieve, secr. van den Ned. Dambond, om het dammen weer ter hand te nemen, zijn wij direct aan den gang gegaan om contact te zoeken met ons Bestuur. Dit was lang niet gemakkelijk, daar drie heeren in het Noorden vertoefden.

Zoo bleef ondergeteekende langen tijd alleen om de belangen van den U.P.D.B. te behartigen. Inmiddels zijn de Heeren Eppinga en Douwes teruggekeerd en gaat ons Bondsapparaat weer in vollen omgang beginnen. Wij zullen trachten zoo spoedig mogelijk in vergadering bij elkaar te komen, opdat wij als U.P.D.B.-ers elkander de hand kunnen drukken voor den goeden afloop en bevrijding van ons Vaderland. In vele streken zijn vele getroffenen. Wij hopen dat in den U.P.D.B. onze leden er goed afgekomen zijn, al is het dan een winter van honger en koude geweest. Wij zijn van illegaal weer legaal geworden en gaan ons nu weer geheel aan onze U.P.D.B. wijden. Dat de damsport geleden heeft, behoeft geen betoog. Zaak is, dat de damvereenigingen hun leden weer bij elkaar roepen en gaan dammen. In vele plaatsen is dit reeds geschied, maar waar dit nog niet is gebeurd, moeten de Besturen hun leden weer spoedig opwekken tot bijwoning van de clubavonden.

Van wedstrijden in U.P.D.B. verband zal voorloopig nog wel niets komen, daar de reisgelegenheid nog niet op pooten staat. Toch raden wij aan om, als het maar even kan, elkaar in vriendschappelijke wedstrijden te ontmoeten. Zoo spoedig wij het wedstrijdwezen in orde kunnen brengen zullen wij dit doen.

Onze persoonlijke wedstrijden voor het kampioenschap van den U.P.D.B. kunnen wij nog niet houden, ook al vanwege het reizen. Ook dat moet wachten. De wedstrijden van verleden jaar werden verstoord, doch daar komen wij t.z.t. wel op terug. Het geldt hier voor de 1e Klasse daar de Hoofd- en 2e Klasse reeds bekend zijn.

Ons verzoek aan de vereenigingen is, dat zij ons zoo spoedig mogelijk hun ledenlijsten in tweevoud aan onderstaand adres opzenden. Hierbij moeten wij vermeld hebben hoe de Besturen zijn samengesteld, *wanneer* en *waar* de clubavonden gehouden worden.

En nu damvrienden, wij gaan dus weer dammen en wij hopen ten spoedigste met elkaar in aanraking te komen. Wij zijn weer de vraagbaak en wij stellen ons alzoo weer beschikbaar. Gij kunt alles weer aan ons vragen en wij hopen zooveel mogelijk op alle vragen te kunnen antwoorden.

Namens het Bestuur,
D. DE ZWART, 1e Secr.

In memoriam W. Hovius en C. Yff.

De Heer W. Hovius is wel een bijzonder figuur geweest voor onze dambeweging. De Heer Hovius werd in een vergadering van den Utr. Prov. Dambond in October 1931 gekozen als penningmeester, tevens als lid van het Hoofd-Bestuur van den Ned. Dambond. Trouw heeft hij in beide functies zijn diensten gedaan. Nooit behoefden wij een beroep op hem te doen of hij was bereid zijn hulp te geven. Voor het Gooi hadden wij een goeden vertegenwoordiger en een goeden schakel met Utrecht en omgeving. Na het overlijden van den heer J. B. Wind werd de Heer Hovius gekozen tot 1e Voorzitter. In een vergadering in 1943 kwam hij als 2e Voorzitter voor ons op, daar de Heer J. Eppenga als 1e Voorzitter gekozen werd. Daar het contact in 1944 verbroken was, konden wij niet vermoeden dat wij den Heer Hovius niet meer in ons midden zouden zien. In Januari 1945 brachten wij hem nog een bezoek. In Mei 1945 ontvingen wij het ontstellende bericht dat de Heer Hovius op 4 Mei was overleden. Hij heeft aldus de bevrijding van ons Vaderland niet mogen meemaken. De heer W. Hovius was geboren 5 April 1892 en is alzoo 53 jaar oud geworden. Voor zijn gezin was het een groot verlies, maar toch weet de Weduwe Hovius haar lot te dragen wetend dat haar man een goed mensch was. Wij zullen hem in onze dambeweging missen en zullen hem steeds gedenken voor hetgeen hij is geweest voor den Utr. Prov. Dambond en als districtvertegenwoordiger in den Ned. Dambond. Hij ruste in vrede.

Nog een groote figuur in onze Utr. Prov. Dambond is van ons heen gegaan. Het is de Heer C. Yff, welke na een zeer ernstige ziekte in Juli 1945 op 28 jarige leeftijd overleed. Wij kunnen gerust zeggen, dat hij een van onze sterkste spelers van den Utr. Prov. Dambond was en nog een goede toekomst had. Hij was een groot damliefhebber en een zeer goed wedstrijdspeler. Onder zeer groote belangstelling werd hij in Zeist begraven, waarbij vele damvrienden uit den Utr. Prov. Dambond aanwezig waren. Zijn jonge weduwe weet dat wij hem blijven gedenken, zoowel in den Utr. Prov. Dambond als in den Ned. Dambond. Ook aan onzen vriend Yff zeggen wij hier, dat wij hem steeds zullen blijven gedenken. Hij ruste in vrede.

Provinciale Dambond Zuid-Holland.

Op 19 Juni 1945 richtten de penningmeester en de secretaris van den Provincialen Dambond Zuid-Holland zich tot de leden met een circulaire, waaraan wij het volgende ontleenen:

„Het gaat er om, wat we doen met onze vrijheid, het gaat er om ons bewust te worden, verantwoordelijkheidsgevoel te hebben, alle traagheid, door 5 jaar saboteeren haast ingeworteld, nu energiek weer af te schudden.

Organiseert weer onderlinge wedstrijden, tournooien en matches.”

A. W. VONK, Penningmeester.

„Op dit moment is er geen sprake van een intensief provinciaal contact. Het is prettig te lezen, dat ons mooie spel weer met animo wordt beoefend.

Den 21sten Juli zal er een Algemeene vergadering plaats vinden. Op de agenda komt voor het punt:

„Wederoprichting van den Rotterdamschen Dambond”.

Het ligt in mijn bedoeling mijn functie als secretaris-wedstrijdleader neer te leggen.”

H. KLEIN, Secretaris.

Provinciale Noord-Hollandsche Dambond.

Waarde Sportvrienden,

Nu het oorlogsgeweld van ons is en wij weer zonder angst kunnen spreken en schrijven, wil ik als Voorzitter van Uw bond en als Hoofdbestuurslid van den Nederlandschen Dambond de eerste zijn, om allen, die er zonder verlies van bloedverwanten af gekomen zijn, van harte geluk te wensen. Terwijl wij onze oprechte deelneming betuigen met hen, die niet zo gelukkig zijn.

In de periode die achter ons ligt zijn velen van ons heengegaan, die in normale omstandigheden nog tot de onzen zouden hebben behoord.

En nu de toekomst!!!

Lang hebben wij geaarzeld of de tijd wel rijp was om reeds aan sport te denken. Maar wij hebben de overtuiging, dat nu de maag weer beter gevuld wordt, ook de lust tot spelen weer spoedig zal herleven.

Met den ouden tijd hebben ook de oude vormen afscheid genomen. Een van deze was de groote verdeeldheid die in onze sport bestond en wij hopen, dat in de toekomst een ieder zich een onmisbare schakel in de groote keten van dammers zal voelen.

Verschillende dingen vragen onze aandacht, maar allereerst zal het noodig zijn, dat wij de organisatie van onze eigen vereeniging ter hand

nemen. Het is natuurlijk overbodig om hier Uw medewerking voor te vragen.

Dan verzoeken wij U dringend de bondscontributie te willen voldoen. Het adres van onzen Penningmeester is P. Beers, Dorpsstraat A 100, Noord Scharwoude. Het zal U allen duidelijk zijn, dat de contributie normaal voldaan moet worden. Ook de Dambeweging kan zonder geld niets beginnen. Wij wijzen er echter op, dat voor leden die in het buitenland zijn of moesten evacueeren, de vereeniging slechts 50 cent contributie per jaar verschuldigd is.

Het wedstrijdwezen zal nog vele moeilijkheden ondervinden, toch zal er getracht worden om een competitie te spelen, zij het dan ook plaatselijk.

Daar de verbindingen zeer moeilijk of onmogelijk zijn, is ons bestuur voor een belangrijk deel op de verschillende wedstrijdcommissies aangewezen. Over het algemeen hebben deze comm. goed voldaan; toch zijn er verschillende dingen die wij in de toekomst gaarne niet terug zien. Dringend verzoeken wij de comm. om wedstrijduitslagen zoo spoedig mogelijk aan den heer Van Brussel door te zenden, terwijl de verschillende afrekeningen steeds met den grootsten spoed, met den heer Beers verwerkt moeten worden. Als dit in het vervolg steeds gebeurt, dan is reeds veel gewonnen.

Met de grootst mogelijke aandrang, verzoeken wij de comm. om in hun districten een damdag te houden, alwaar een inleggeld het mogelijk maakt om eenige prijsjes te geven. Boeken zijn hier wel het meest aangewezen. Natuurlijk kunnen de comm. zelf beslissen wat voor wedstrijden het meest gewenscht zijn. Wij denken aan gongwedstrijden etc. etc.

Ook is het gewenscht om onder de sterkste vereenigingen een paar wedstrijden te organiseeren. Indien noodig zal het Bestuur hiervoor diploma's beschikbaar stellen.

Wij moeten alles in het werk stellen om onze mooie damsport weer op gang te brengen.

Tevens verzoeken wij de comm. om in hun district de a.s. competitie te regelen. Het zal echter noodig zijn, dat de Secr. van de comm. eerst een ontwerp bij ons bestuur indienen.

Heeren wij rekenen op U, beschaam ons vertrouwen niet!!

Wij in Noord-Holland zijn gespaard gebleven van het oorlogsgeweld. Maar er zijn ook deelen in ons land, waar niet veel meer over is. De vereenigingen zijn alles kwijt en U kunt er op rekenen, dat men te zijner tijd U om hulp voor deze vereenigingen zal vragen. Wij vertrouwen dat U dan Uw dankbaarheid, van zelf gespaard te zijn, zult toonen door anderen naar beste vermogen te helpen.

In het volste vertrouwen, dat wij met deze wenschen niet aan een doovemansdeur hebben geklopt, wil ik eindigen met een dringend beroep op Uw aller medewerking, opdat de Nederlandsche Dambond tot ongekende bloei zal komen. Nog staan vele dammers en vereenigingen buiten onze rijen, maar aan U is de taak om deze te brengen in den grooten kring der Nederlandsche Dammers.

O. B. J. v. d. SLEEN.

Mijne Damvrienden,

De oorlog is voorbij in Europa! Daarmede echter nog niet alle beslommeringen van de laatste vijf jaar. Er zullen derhalve op damgebied, ook nog vele moeilijkheden te overwinnen zijn. Een ding staat echter vast, we zijn vrije menschen, dus ook vrije dammers. We gaan dan ook weer als vrije Nederlanders, tezamen in onze eigen Nederl. Dambond, waarin geheel dammend Nederland vereenigd behoort te zijn. Verder blijft het parool, één Provinciale Bond, in elke Provincie, en geen districten.

Het is het Bestuur mogen gelukken het damschip drijvende te houden, gedurende den oorlog, al is het misschien hier en daar wat gehavend. Onze taak is het dan de opgelopen schade en averij weer te herstellen, en niet alleen dit, maar ook om ons damschip grooter en grootscher te maken. Dit beteekent dan in de eerste plaats: weg met alle kleingeestigheden en geschillen. Er staat een streep onder de afgelopen jaren, en we gaan *vooruit*: Langzaam, maar..... zeker! Het begin moet bij ons zelf zijn. We denken aan de bekende woorden van een niet minder bekend radiospreker.

Ook onze Bond zal ongetwijfeld slachtoffers hebben te betreuren ten gevolge van het onmenschelijk optreden van den overweldiger. De gegevens hiervan zijn nog niet alle bekend. Onze gedachten gaan in stilte uit naar deze menschen en we mogen hen nooit vergeten.

In Juni 1943 had ik me moeten melden voor krijgsgevangenschap. Het was mijn plicht dit niet te doen, evenmin als het aannemen van een Ausweisz. In de plaats hiervan ben ik verdwenen, ergens in Nederland. Dit bracht met zich mede, dat het me niet mogelijk was, mijn functie van 2de Secretaris N.D.B. langer waar te nemen. De heer A. A. v. Bockel is toen bereid gevonden mijn plaats zoo lang waar te nemen. Dat het mij aan het hart ging om dit terrein op non-activiteit gesteld te worden, behoeft ik U wel niet te vertellen. Dat Uw 2e Secretaris weer zit te popelen om aan den slag te gaan, behoeft evenmin betoog.

Vrienden, overal in den lande is bewezen, dat Holland niet verdeeld behoeft te zijn. Welnu, laat dit zoo blijven, vooral ook in onze organisatie. Eenheid maakt macht!

C. J. BLOKLAND.

WAT NOG IN HET VAT ZAT.

Toen H.D. niet meer mocht verschijnen stonden de navolgende berichten reeds gezet. Wij brengen de berichten in den zelfden vorm, ze zijn nog niet „verzuurd”, al dateeren ze van voorjaar 1943.

Anna-Paulowna.

Zeven van Texel's beste dammers hebben een strijd geleverd tegen zeven dambroeders uit Anna-Paulowna. De laatsten moesten met 5—9 het onderspit delven.

Almen.

Het kampioenschap van Almen werd dit jaar behaald door den heer A. M. J. Loman.

Arnhem.

Alhier heeft een ontmoeting plaatsgevonden tusschen de damclub „Vriendenkring”, die het kampioenschap hoofdklasse had gehaald, en een ploeg Achterhoeksche dammers, samengesteld uit Doetinchem en Aalten. De Achterhoekers wisten een 8—4 overwinning te behalen.

Baard.

De damclub „In lyts bigjin” hield een openbaren damwedstrijd. In de hoofdklasse kwamen de heeren A. W. de Haan en F. Fokkema gelijk aan. Deze klasse bestond uit tien deelnemers.

Bergen op Zoom.

De actie voor de Weduwe Franken te Bergen op Zoom is thans geheel beëindigd. Alle gaven zijn verantwoord in „Het Damspel” en medege-deeld kan worden, dat in totaal een bedrag van f 247.50 aan genoemde weduwe is afgedragen. Het zoo schitterend slagen van deze actie stemde de Bergen op Zoomsche damvereniging tot groote vreugde en deze vereniging wil dan ook langs dezen weg nogmaals hartelijk dank brengen aan allen, die tot het slagen van deze actie spontaan hebben medegewerkt.

Ook de Weduwe Franken verzocht haar dank aan alle bekende en onbekende gevers over te brengen.

Breda.

Ter eere van het vijfjarig bestaan van de damvereniging „H.K.I.” werd door deze vereniging een nederlaagtoernooi gehouden tegen de plaatselijke damverenigingen.

Eenrum.

De heer B. Rutgers, oud-voorzitter van de damclub gaf een simultaan met als resultaat $17 + 5 =$.

Eindhoven.

Onder groote belangstelling heeft de damclub „Tivoli” een reeks propaganda-wedstrijden gespeeld. In de hoofdklasse wist de heer W. v. d.

Kraan de eerste plaats te bezetten. In de eerste klasse werd de heer A. Lodewijks de eerste. Tot besluit van het tournooi werd door de heeren van der Kraan en Ansems een alt. simultaan gegeven. Van de 20 partijen werden er 12 gewonnen, 6 remise en 2 verloren.

's-Gravenhage.

De door de Rotterdamsche damvereeninging „Het Oosten” voor den zeskamp van het Residentie-Damgenootschap beschikbaar gestelde plaque voor de best gespeelde partij, werd na nauwkeurige analyse toegewezen aan den heer R. C. Keller voor diens partij tegen J. Bom. De winst werd in deze partij volgens de conclusie op „indrukwekkende wijze” verkregen.

Hengelo.

Een combinatie van Enschedesche dammers speelde een vriendschappelijke wedstrijd tegen Zutphen. Uitslag is 26—10 voor Enschede.

Heusden.

De damclub „V.D.” vierde in Maart onder groote belangstelling haar vijftienjarig bestaan. Naar aanleiding daarvan werd een jubileumwedstrijd gehouden.

Hoensbroek.

In lokaal Rustoord werden de kampioenen, het eerste tiental van De Juiste Zet, in verband met het behaalde kampioenschap gehuldigd.

Leeuwarden.

De damclub „Leeuwarden” is er in geslaagd de beide massakampen tegen „Gezellig Samenzijn” te winnen. De eerste ontmoeting was 34—26, de tweede 41—27.

Leiden.

In het clubgebouw van L. D. V. werd de heer W. Huisman gehuldigd ter gelegenheid van het behalen van het kampioenschap van Zuid-Holland. Hierna speelde Huisman een simultaan met als resultaat $16 + 5 = 3 -$.

Marrum.

De uitslag van den gehouden damwedstrijd „de Ferwerderadeelpartij” is, dat de heer O. Steegstra in de hoofdklasse den eersten prijs won.

Naaldwijk.

De damclub M.D.C. speelde een vriendschappelijke wedstrijd tegen de damclub Naaldwijk. Deze strijd werd door „Naaldwijk” gewonnen met 8—16.

Opheusden.

De damvereeniging „Onder Ons” bestond vijf jaar en hield naar aanleiding daarvan een feestavond, waarop o.a. door den heer Fiege uit Wageningen het woord werd gevoerd.

Rinsumageest.

Een vriendschappelijke wedstrijd tusschen de damclub uit Rinsumageest tegen die uit Birdaard werd door Rinsumageest met 35—15 gewonnen.

Stavenisse.

De heer A. van der Kreeke uit Bergen op Zoom hield voor de damvereeniging „De Dokers” een simultaan. Uitslag $18 + 1 = 1 -$.

Sneek.

De heer H. Nauta behaalde het kampioenschap van de Sneeker Damclub.

Talleberd.

Enkele geëvacueerde dammers van de damclub „D.C.IJ.” te IJmuiden zijn naar Friesland verhuisd. De heer H. van der Heijde gaf onder groote belangstelling voor de damclub „Ons Genoegen” te Talleberd een simultaan met als uitslag $15 + 4 = 1 -$.

Na het beëindigen van de seance hield de heer van der Heyde nog een causerie over het damspel.

Tiel.

In de zaal van den heer Van Eyk had een wedstrijd plaats tusschen damveteranen, oud-leden van „Ons Genoegen”, en de vereeniging „V.T.D.”. De Vereenigde Tielsche Dammers wonnen met 22—16.

Tilburg.

Het kampioenschap 1e klasse van Tilburg werd gewonnen door den heer Jac. Kollenburg, terwijl de heer P. Goossens het kampioenschap van de 2e klasse behaalde.

Vaassen.

Ter gelegenheid van het 10-jarig bestaan van de damclub Vaassen gaf de heer M. van Oostrom een simultaan met als uitslag $9 + 3 = 1 -$.

Vlissingen.

De heer L. Goedbloed Jr. behaalde het kampioenschap 1e klasse, de heer P. Geelhoed dat in de 2e klasse.

Westzaan.

De Westzaansche damclub „Onder Ons” hield een vriendschappelijken wedstrijd tegen Zaandam 2 en won dezen met 24—16. Een massakamp tegen Wormerveer werd 16—16.

Wildervank.

De damclub „Ons Genoegen” bestond vijf jaar. Er werd een gongwedstrijd gehouden, waarvan de heer H. Jonker in de eerste afdeeling den eersten prijs behaalde.

Winkel.

De damclub Winkel hield een vriendschappelijken wedstrijd tegen de damclub 't Veld. Winkel moest met 11—13 in 't Veld haar meerdere erkennen.

IJmuiden.

De heer Dukel hield voor de jeugd een simultaan. Hieraan werden door 34 personen deelgenomen. Na een korte uiteenzetting van de spelregels maakte de heer Dukel een aanvang. Uitslag $32 + 1 = 1 -$. Hierna speelde de heer Dukel nog een blindpartij tegen den winnaar. Bij den 41en zet voerde Dukel een combinatie uit, waarmede de partij werd beslist.

IJmuiden.

Op Zondag 28 Maart 1943 werd in IJmuiden een propaganda-ochtend georganiseerd voor de Jeugd.

Medewerking verleenden de heeren J. H. Vos en J. Steenhuis als simultaanspelers.

De resultaten waren:

J. H. Vos $13 +, 0 =, 1 -$.

J. Steenhuis $13 +, 0 =, 1 -$.

De Heer P. D. de Graaf hield een causerie over het damspel en toonde op het demonstratiebord een 3-tal aardige finesses ontleend aan de partijen: Keller-Dukel, v. d. Sleen-v. d. Velde en Hagenaars-de Jong.

Na afloop van de simultaan-seance reikte de heer De Graaf een aantal beschikbaar gestelde prijsjes uit en na het sluitingswoord van den heer de Jong, voorz. van IJmuiden, keerde iedereen tevreden naar huis.

Zaandam.

De heer B. May hield voor Z.F.C. een simultaan. Uitslag $22 + 2 =$.

Zwolle.

De Zwolsche Dammers hebben een wedstrijd gespeeld tegen hun broeders uit Kampen. Zwolle wist in dezen wedstrijd te zegevieren met 15—13.

HOOFDSTUK V.

Binnenland.

In dit hoofdstuk vinden de bekende berichten Binnenland een onderdak. Zij zijn op alfabetische en chronologische volgorde ingesteld en bovendien in den meest beknopten vorm.

Het lijkt ons niet denkbeeldig, dat de ijverige secretarissen in hun provinciale overzichten van dezelfde wapenfeiten melding maakten en de aandachtige lezers dus opgaven tegenkomen die zij reeds eerder zagen.

Dit leek ons onvermijdelijk, maar bovendien niet hinderlijk.

En over de plaatsruimte hebben wij heengestapt, liever dan ons op paden te begeven die tot foutieve schrappingen aanleiding zouden hebben kunnen geven.

Een bijzondere plaats hebben wij onder Binnenland ingeruimd voor het schooldammen. Wij namen n.l. een volledig overzicht van Hardinxveld op, waaruit men kan lezen hoe deze soort wedstrijden georganiseerd moeten worden.¹⁾

Zoo andere clubs in den lande ook soortgelijke wedstrijden willen organiseeren zullen zij zich in kunnen stellen op het voorbeeld van Hardinxveld, die daar volgens onze waarneming het meest mede op den voorgrond treedt.

Zonder dus de clubs die op dit gebied werkzaam zijn of waren ook maar iets tekort te willen doen, wij wekken op tot navolging van het voorbeeld van Hardinxveld e.a.

Het is een dankbare, maar niet gemakkelijke taak.

A. A. VAN BOCKEL.

1943.

Amsterdam.

Het kampioenschap van Amsterdam 1943 werd behaald door den heer R. C. Keller met 14 punten uit 9 partijen.

Breda.

Het damkampioenschap van Breda had dit jaar wederom groote belangstelling. Het clubkampioenschap werd behaald door „D.O.S.”, terwijl de heer L. Soeterboek van „D.S.V.” het persoonlijke kampioenschap verwierf. De persoonlijke prijzen voor de beste prestaties werden gewonnen door de heeren W. Wijn van „D.S.V.” en F. Hoogland van „D.O.S.”

¹⁾ Het uitvoerige verslag moest in verband met de beschikbare ruimte bekort worden.

Dordrecht.

Voor de derde maal heeft de heer G. Pors beslag weten te leggen op den titel van rayonkampioen met niet minder dan 19 punten uit 10 partijen.

Voor 33 leden van den luchtbeschermingsdienst speelde de heer G. Pors een simultaan-séance. Uitslag 31 + 2 —.

Enschede.

Het persoonlijk kampioenschap 1943 van den Provincialen Overijsselschen Dambond werd behaald door den heer J. Baas.

Groningen.

De heer L. J. Hellingman behaalde het persoonlijk kampioenschap van Groningen (Provincie).

Haarlem.

De heer F. Raman behaalde ongeslagen het kampioenschap hoofdklasse met 9 punten uit zes wedstrijden.

Hilversum.

Het persoonlijke kampioenschap 1943 van den U.P.D.B. is behaald door den heer Joh. van Dijk.

Maastricht.

Het persoonlijk kampioenschap van Maastricht werd voor de tweede achtereenvolgende maal gewonnen door den heer H. Comans.

Maastricht.

De heer van Doorn uit Beek slaagde er in het persoonlijk kampioenschap van Limburg 1943 te behalen.

Middelburg.

Het kampioenschap van Zeeland 1943 werd behaald door den heer L. Anderson.

Nijmegen.

De heer G. E. Hartman wist zonder één verliespartij het persoonlijk kampioenschap van Nijmegen te behalen.

Het persoonlijk kampioenschap van Gelderland werd na een spannenden strijd behaald door den heer G. E. Hartman uit Nijmegen.

Nijmegen.

De Enschedésche damclub speelde aan elf borden een vriendschappelijke wedstrijd tegen „Vriendenkring” uit Nijmegen. „E.D.C. won dezen spannenden wedstrijd met 13—9.

Noordscharwoude.

De heer P. Beers heeft beslag weten te leggen op het persoonlijk kampioenschap van West-Friesland.

Rotterdam.

De heer A. Hagedaars wist met 12 punten uit 9 wedstrijden het persoonlijk kampioenschap van Rotterdam te behalen.

Onder groote belangstelling vond op Zondag 6 November 1943 de eerste ontmoeting Zuidholland-Noordholland plaats. Noordholland wist dezen strijd met 16—4 te winnen.

Tiel.

De Vereenigde Tielsche Dammers speelden een vriendschappelijke wedstrijd tegen „U.D.V.” uit Utrecht. De totaal uitslag was 17—3 in het voordeel van Tiel.

Een returnmatch te Utrecht gespeeld bracht als uitslag 11—17 in het voordeel van Tiel.

Tilburg.

De Tilburgsche damvereeniging bracht een vriendschappelijk bezoek aan „E.D.G.” te Eindhoven. Uitslag van dezen strijd is 14—10 in het voordeel van E.D.G.

Waalwijk.

Door de afdeling „W.D.V.” werd deelgenomen aan een nederlaag-tournooi van „V.D.” Heusden. „W.D.V.” won dezen strijd met 13—5.

Waddinxveen.

De heer H. Kinnegin behaalde het persoonlijk kampioenschap 1943 van Zuidholland.

Winschoten.

Voor de derde maal achtereen wist de heer H. Brons van „V.O.G.” het persoonlijk kampioenschap van Winschoten te winnen en daarmee het beschikbaar gestelde wisselschild definitief in zijn bezit te krijgen.

1944.

Alkmaar.

De damclub „Damlust” hield op Woensdag 29 Maart 1944 een feestvergadering ter eere van haar 35-jarig bestaan. De heeren J. Pluister en J. v. d. Welle werden tot eere-leden benoemd.

Apeldoorn.

Op Hemelvaartsdag j.l. werd in het gebouw „Elim” een vriendschappelijke ontmoeting gespeeld tusschen de officieele tientallen van Apeldoorn en Arnhem. Het was een zeer geanimeerde krachtmeting, welke door Arnhem met 11—9 werd gewonnen.

Arnhem.

Op Nieuwjaarsdag had te Arnhem een wedstrijd plaats tusschen de tientallen van den Provincialen Gelderschen Dambond en Provincialen Utrechtschen Dambond. Uitslag 13—7 in het voordeel van Utrecht.

Bathmen.

Op Zondag 18 Juni 1944 werd alhier tusschen de Deventer Damclub en de Larensche Damclub een propagandawedstrijd gespeeld, waaraan van beide zijden 16 spelers deelnamen. Deventer won met 21—11.

Dordrecht.

De heer A. Romijn behaalde met 12 uit 16 te behalen punten het persoonlijk kampioenschap 1944 van Dordrecht. De heer D. Meijers werd met 11 punten nummer 2.

Enschedé.

Door de Enschedésche damclub werd tegen de damclub „Vriendenkring” uit Nijmegen een vriendschappelijken wedstrijd gespeeld, welke door Enschedé met 13—9 werd gewonnen.

Enschedé.

De heer J. Baas wist het persoonlijk kampioenschap van Overijssel te behalen.

Gorinchem.

Op Zaterdag 11 Maart 1944 gaf de heer G. Pors uit Dordrecht in de Kolfbaan een simultaan, waaraan o.a. ook door den 88-jarigen H. C. Kruijt werd deelgenomen. De heer Pors speelde 19 partijen waarvan hij er 14 won, 3 remise speelde en 2 verloor.

Gouda.

De heer H. Kinnegin uit Waddinxveen speelde hier een simultaan met als uitslag, dat hij er 12 won, 5 verloor en 4 remise speelde.

's-Gravenzande.

In een gehouden jeugdturnooi heeft de jeugdige P. Blok het jeugdkampioenschap van 's-Gravenzande weten te behalen.

Jammer is het, dat deze wedstrijden door de evacuatie moeten worden stilgelegd.

Groningen.

Op Hemelvaartdag werden te Usquert en Winschoten groepenwedstrijden gehouden, welke een groot succes zijn geworden.

Haarlem.

De heer F. Raman heeft bij gelegenheid der huldiging van de nieuwe Haarlemsche damkampioenen een blindpartij gespeeld tegen den kampioen 1e klasse G. Bakker en na afloop daarvan een simultaan. De blindpartij eindigde in een fraaie overwinning voor Raman, terwijl hij van de simultaan 17 partijen won en 3 remise speelde.

Den Helder.

Onder buitengewoon groote belangstelling vond op Zondag 7 Mei 1944 de wedstrijd plaats van het Amsterdamsche tental tegen de tien sterkste spelers van het overige gedeelte van Noordholland. Na een spannenden strijd van ongeveer 5 uur had Noordholland een 11—9 overwinning op Amsterdam behaald. De heer O. J. B. v. d. Sleen opende met een hartelijk woord dezen strijd. Aan het einde van den strijd bood hij Noordholland een fraaien wisselprijs aan. Voor het damspel is deze wedstrijd een zeer mooie propaganda.

's-Hertogenbosch.

Op 7 Mei 1944 had een vriendschappelijke ontmoeting plaats tusschen „Excelsior” Den Bosch en de „Vereenigde Tielsche Dammers”. Excelsior won dezen strijd met 16—8. Op 2 Juli 1944 ging Excelsior in Tiel op bezoek voor een kersenwedstrijd. De uitslag hiervan was 8—8.

Heusden.

Op 17 April 1944 werd door de afdeeling „V.D.” de 16e jaarvergadering gehouden, tijdens welke de heeren A. de Graag en P. C. J. Kalden een alterneerende simultaan gaven. De uitslag hiervan is $13 + 3 = 1 -$.

Hilversum.

De heer Joh. van Dijk behaalde wederom het persoonlijk kampioenschap van den U.P.D.B. De heer C. Yff werd tweede.

Hoorn.

De afdeeling „Hollandia” bestond op Zaterdag 29 April 1944 15 jaar. Ter eere hiervan is een jubileumwedstrijd gespeeld tegen het sterke „D.E.S. uit Oosthuizen.

Langedijk.

Op 30 April j.l. gaf de heer R. C. Keller in „Concordia” voor de damvereeniging Damlust tegen 36 spelers een simultaan met als uitslag $27 + 8 = 1 -$.

Leeuwarden.

In Maart 1944 herdacht de afdeeling „Chr. Damclub Gezellig Samen-zijn” haar tienjarig bestaan. Door de tijdsomstandigheden werden geen feestelijkheden gehouden.

De bekende Amsterdamsche damvereeniging „Joseph Blankenaar” maakte in Mei 1944 een propaganda-tocht naar Friesland. Verschillende wedstrijden werden er gespeeld, welke, behoudens een remise-wedstrijd, allen werden gewonnen door Joseph Blankenaar.

De heer M. Bandstra van de afdeeling „Gezellig Samen-zijn” heeft met 19 van de 20 te behalen punten beslag weten te leggen op het persoonlijk kampioenschap 1944 van Friesland.

De damclub „D.C.L.” speelde in de 1e en 2e klasse een massakamp tegen Huizum. D.C.L. kwam met een 22—10 overwinning uit den strijd.

Tijdens de Kerstdagen werd in Leeuwarden het kersttoernooi voor de hoofd-, eerste- en tweedeklasse gespeeld, 56 dammers uit Friesland en Groningen waren naar Leeuwarden getogen. In de hoofdklasse waren vijf groepswinnaars, in de eerste klasse 3 en in de tweede klasse 6.

Leiden.

De heer W. Huisman wist, evenals vorig jaar, het kampioenschap van het rayon Leiden te behalen.

Nijmegen.

De heer Th. Jacobs behaalde het persoonlijk kampioenschap 1944 van Nijmegen en zal in de wedstrijden voor het persoonlijk kampioenschap van Gelderland uitkomen.

Oosterbeek.

Ter gelegenheid van het tienjarig bestaan van „Gezellig Samenzijn” werd op 2en Pinksterdag een groote damdag gehouden, waaraan door spelers uit Oosterbeek, Apeldoorn, Nijmegen, Huissen, Elden, Wageningen, Opheusden, Dieren, Bennekom, Ede, Hengelo, Kesteren en ook van buiten de provincie Gelderland werd deelgenomen.

De damdag werd geopend door den heer v. d. Berg, voorzitter van Gelderland, waarna 120 spelers den strijd aanbonden in hoofd-, eerste- en tweede-klasse groepen. Het geheel was een fraaie propaganda voor bond en spel.

Ottoland.

De heer van den Berg uit Gouda gaf een simultaan tegen leden van de damclub „Zwart—Wit”. Uitslag 18 + 3 = en 1 —.

Schagen.

In de zalen van „de Beurs” te Schagen werd op Zondag 4 Juni j.l. een groote Westfriesche damdag gehouden, waaraan door niet minder dan 116 spelers uit West-Friesland werd deelgenomen. Doordat de Hoornsche dammers het tegen die uit Schagen opnamen, was er tegelijkertijd sprake van een vriendschappelijke ontmoeting tusschen beide plaatsen. West nam al spoedig de leiding en de einduitslag was voor West een 76 — 40 overwinning. Aan beide zijden speelden 15 hoofdklassers, die als uitslag 15 — 15 hadden. De Heldersche damclub legde beslag op den vereenigingsprijs door met de 15 borden, waarmede zij speelde, 21 punten te behalen.

De Westfriesche damdag mag als zeer geslaagd genoemd worden en was een groote propaganda.

Stolwijkersluis.

Op 3 Juni werd tusschen de damclub „Damlust” en „L.U.T.O.” uit Ouderkerk a.d. IJssel een vriendschappelijken wedstrijd gespeeld, met als uitslag een 14—6 overwinning voor „Damlust”.

Zeist.

Op 2en Paaschdag bracht het Geldersche tiental een bezoek aan het Utrechtsche tiental. Het gelukte ook dit keer niet een overwinning mede naar Gelderland te nemen, daar met 12—8 werd verloren.

Gelijktijdig met dezen wedstrijd vond een algemeen damtoernooi plaats waaraan door ongeveer 200 dammers werd deelgenomen. Het was voor de afdeeling, die dit toernooi ter eere van haar oprichter, den heer Benschop, hield een groot succes.

Zutphen.

De heer J. C. Lammers wist op fraaie wijze het persoonlijk kampioenschap 1944 van Zutphen te behalen.

Zutphen.

Een vriendschappelijke wedstrijd werd door de afdeelingen „D.E.Z.” en „Goorsche damclub” gespeeld. Er werd aan 14 borden gespeeld met als uitslag, dat „D.E.Z.” dezen strijd met 19—9 won.

Zwolle.

Door geen enkele partij te verliezen is de heer J. Duim er in geslaagd beslag te leggen op het persoonlijk kampioenschap van Zwolle 1944. Van de zes gespeelde partijen won hij er drie en speelde er ook drie remise.

1945.

Nieuwerkerk aan de IJssel.

Half Februari 1945 gaf de heer A. Hagenaars hier een simultaan. Uitslag 15 +, 3 = 1 —.

Dammende scholieren.

De vereeniging „Denk en Zet” te Hardinxveld—Giessendam heeft de reputatie opgebouwd en weten te handhaven voor de plaatselijke jeugd damwedstrijden te organiseeren.

Het is een genoegen te zien, hoe de ijverige secretaris de Heer A. W. Vonk zijn jeugdige klanten weet te bewerken.

Hij doet dat met een circulaire, waarin hij zich richt tot zijn „beste jongens”, waarin hij hen opwekt de eer van hun school te verdedigen.

Hij zegt: „Doe dit fair maar tot het uiterste”.

Hij richt zich ook tot de hoofden der plaatselijke scholen voor de onontbeerlijke medewerking.

Dan volgt de samenstelling van het wedstrijdrooster.

Daarna worden de wedstrijden met vereende krachten tot een eind gebracht en komt de eindstand naar voren.

<i>Scholen</i>	<i>gesp.</i>	<i>gew.</i>	<i>gel.</i>	<i>verl.</i>	<i>pt.</i>	<i>bordpt.</i>
1. de Zeeuw	6	5	1	0	11	87
2. Tukker	6	4	2	0	10	86
3. Wildschut	6	4	1	1	9	87
4. Steynis	6	2	0	4	4	48
5. Köhler	6	2	0	4	4	44
6. de Jong	6	1	1	4	3	33
7. Schaafsma	6	0	1	5	1	35

School de Zeeuw heeft haar kampioenschap weer voor een jaar geprolongeed en blijft bekerhouder. Het heeft er anders gespannen hè. Volgend jaar nog eens jongens en jullie mogen de beker voor goed houden.

Nu krijg je als 1ste prijswinnaar ook een bronsverzilverde medaille met inscriptie plus van den *Nederlandschen Dambond* een keurig diploma.

Voor nr. 2 hebben we ook een prijs: een mooie bronzen medaille met inscriptie.

Dan wordt de prijsuitreiking in scène gezet en als dit mogelijk is treedt één der jeugdige scholieren op als simultaanspeler.

Dat dit in 1943 geen wassen neus was, bewijst wel, dat de 16-jarige P. v. d. Berg speelde aan 24 borden : 16 +, 5 =, 3 -.

Het practische nut voor de organiseerende vereeniging:
in 1943: 53 juniores.

Een voorbeeld ter navolging!!

Het kost tijd en het kost moeite en mogelijk ook geld, maar de voldoening is groot, zelfs als men bedenkt, dat het damzaad, dat bij deze gelegenheid wordt uitgestrooid lang niet allemaal zal opkomen, laat staan zal rijpen tot evenveel dammers en leden van den N.D.B. Maar dat hindert niet, hoofdzaak is, dat iedereen éénmaal aan het dammen heeft gedaan er later op terugkomt en in elk geval er nooit meer afwijzend tegenover staat.

Dat hebben wij in meer dan honderden varianten kunnen waarnemen.

Eerste Juniorentournooi op 27 Mei 1944 te Rotterdam in gebouw „Vaderland Getrouw”.

De heeren B. de Jong te IJsselmonde, de damv. het Oosten te Rotterdam en „Denk en Zet” te Hardinxveld hadden het initiatief genomen tot het spelen van een „Junioren tournooi”. Tot nog toe een unicum in de Nederl. Damwereld. Het kwam tot stand. Wel niet, zooals was ver-

wacht, omdat de 3e ploeg van Pernis niet kon verschijnen in verband met vervoer.

Intusschen was Denk en Zet met 26 Junioren present en het Oosten R'dam met 19.

Bij dit gebeuren was het Dag. Bestuur van den NDB door Voorzitter en Secretaris vertegenwoordigd. Het woord werd gevoerd door de heeren Hol (het O.) de heer Vonk (D. en Z.) de Jong (IJsselm.) en de bondsvoorzitter Willems. Allen wezen op het bijzondere van dit tournooi en de bondsvoorzitter deed nog de mededeeling, dat aan alle deelnemers aan dit tournooi — winnaar of verliezer — een aandenken zou worden overhandigd in den vorm van een „damwerk“.

Uitslagen: D en Z a — het Oosten a 12—8

D en Z b — het Oosten b 9—9

doordat de laatste partij remise met voordeel voor D en Z werd, werd ook deze kamp als een overwinning voor D en Z beschouwd.

De eerste prijs was een fraaie plaquette, de tweede een mooie medaille.

De jongens waren opgetogen over de eerste „Ontmoeting“.

Wanneer de tijd hiervoor zooveel beter is, moet aan den opbouw van deze gewichtige zaak weer volop begonnen worden.

A. A. VAN BOCKEL.

Het voorbeeld van Hardinxveld in het klein.

Een onderhoud met den Heer Horsmeijer, uit Amersfoort, later uit Driebergen en thans te Amsterdam-Oost, toonde ons aan, dat deze propagandist voor ons damspel, uit hoofde van zijn beroep als onderwijzer in Amsterdam-Oost, de sporen van Hardinxveld volgt, zij het dan ook in bescheiden vorm en wel als enkeling, als uitvoerend comité en secretaris alles in zichzelf vereenigd. Het is uit den aard der zaak een persoonlijke ambitie die ook in dit bescheiden geval toch vruchten zal dragen.

Van langeren duur is het voorbeeld van den Heer P. G. van Hout, die op zijn school gedurende vele jaren tal van leerlingen de beginselen van het nobele damspel heeft bijgebracht.

Wij lazen ook wel van schoolwedstrijden in Kampen, Deventer en Meppel enz. maar wij meenen, dat de groote plaatsen hier achteraan komen.

HOOFDSTUK VI.

Varia.

Dit hoofdstuk omvat de lichte kost van het dammen. Het is helaas niet zoo, dat lichte kost in deze moeilijke tijden veel voorkwam. Bijna zouden wij zeggen, er was geen lichte kost. Alles drukte zwaar en er was geen humor, of het zou galgenhumor moeten zijn. Eerst als wij ons realiseeren dat de druk van ons afgevallen is, kunnen wij tot het besef komen, dat er in de moeilijke tijden toch ook nog wel komische momenten zijn voorgekomen. Alleen het komische ervan dringt nu pas goed tot ons door, omdat het geval goed afliep en het „toen” nog een groote vraag was, of het wel goed afliep, want hiervan was men nooit zeker, voor het einddoel werkelijk bereikt was. En dat was, als de „buit” veilig boven stond, maar ook geen minuut eerder. Wie van U, dammers is er in de moeilijke tijden, toen H.D. tengevolge van die moeilijke tijden niet verschijnen mocht, niet op uit getrokken om van het platte land wat eetbaars weg te halen en dit met alle daaraan verbonden moeilijkheden naar de groote stad te brengen?

Dammers ontmoetten elkaar op veraf gelegen plaatsen en zij waren niet aldaar voor een damwedstrijd, maar voor de noodzaak van het levensonderhoud.

Na een korte begroeting ging ieder zijns weegs, ieder had zoo zijn eigen relaties en men vormde geen groepen, omdat dit minder risico met zich bracht. Zoo stroomde alles dan te samen in de fuik, die in Amsterdam-Noord bij het Tolhuis was uitgezet. Die fuik was er dag en nacht, het was alleen maar de vraag of de ambtenaren bij de fuik stonden om de terugkeerende menigte te controleeren. Dat was altijd een korte periode van hopen en verwachten, van geluk of van pech, in elk geval van groote onzekerheid. Daar rolden de schijven, ik bedoel, daar rolden de bruine boonen of de aardappelen uit de doorgesleten zakken en daar gleden de speuroogen der controleurs langs de opgeladen fietsen en daar werden groote bedragen betaald voor het overnemen in auto of wagen van moeizaam meegevoerde buit, om deze over het IJ te brengen. Wie de pont haalde kon zich veilig voelen. Het was er mede als met een partij dam, die gewonnen was, maar in een subtiel eindspel nog gewonnen moest worden. Wij dammers stonden gezamenlijk op de pont, wij haalden uit een drie tegen een de winst binnen en gingen in het groote Amsterdam ieder zijn weg. Wij vonden elkaar weer terug, ergens in den kop van Noord Holland, vechtend tegen het voedselprobleem. Het dammen stond stil, althans zoo goed als stil.

Maar niet voor iedereen. Luister maar:

81-jarige dammer in kampioenstournooi.

Aan de Goudsche Courant ontleenen wij:

Jong geleerd, oud gedaan! Dit spreekwoord is ten volle van toepassing op den heer A. van Eeuwen te Boskoop, die reeds op 6 à 7-jarigen leeftijd het damspel leerde en nu op 81-jarigen leeftijd nog meedoet aan de wedstrijden om het damkampioenschap van het rayon Gouda van den Nederlandschen Dambond. En met succes! Want hij wist eerste in zijn groep te worden en zoo de eindwedstrijden te bereiken, die deze week verspeeld worden.

In Waddinxveen was de heer Van Eeuwen destijds een der oprichters van de eerste damclub en later ook van de tweede. Vele jaren was hij haar secretaris en penningmeester. Later was hij ook bestuurslid van de damclub „Arnhem”, terwijl hij tegenwoordig in „Boskoop” speelt.

Zijn geheele leven heeft hij zijn liefde voor het damspel behouden. Wel houdt hij tegenwoordig naast zijn damavond er ook nog een schaak- en kaartavondje op na, maar dammen staat steeds bovenaan. En dikwijls zit hij bovendien nog een of ander damprobleem op te lossen.

Vroeger heeft hij wel meegedaan met de probleemwedstrijden van den Ned. Dambond. Het eerste jaar kon hij den derden en het tweede jaar den tweeden prijs. Edoch, dit oplossen van problemen ging te veel tijd kosten en de zaak — hij had een levensmiddelenbedrijf — mocht er niet onder lijden. Het is hem toen wel gebeurd, dat hij 's nachts plotseling uit zijn bed sprong, omdat hij ineens de oplossing van een probleem gevonden had, waarnaar hij tevoren vergeefs gezocht had.

Wat de wedstrijd sport betreft, heeft de heer Van Eeuwen in groepswedstrijden tweemaal in Utrecht den eersten prijs behaald en eenmaal in Den Haag. In Arnhem wist hij 't te brengen tot de finale om het damkampioenschap van Gelderland.

„Ik heb het altijd graag gedaan”, zegt deze vitale en krasse 81-jarige, „en ik doe het nog graag. Die reisjes naar Gouda op acht achtereenvolgende Zondagen heb ik er best voor over.”

Er is altijd baas boven baas.

Ongeveer op denzelfden tijd ontvingen wij de volgende mededeeling over den 85-jarigen dammer T. Poutsma uit Emmer-Compascum:

De heer T. Poutsma, een getrouw lid van de Damclub Vriendschap, had den 15 Maart 1943 het voorrecht 85 jaar te worden. (Eén van de oudste clubdammers van ons land.)

De voorzitter, de heer P. Aardema, meende dan ook dezen dag niet ongemerkt te mogen voorbij laten gaan, en sprak den ouden dammer hartelijke woorden toe en hoopte den vijf en tachtig-jarige nog vaak op

onzen clubavond te mogen ontmoeten. Namens de Damclub werd hem een wandelstok aangeboden.

De secretaris Damclub Vriendschap J. Weggemans.

Hoe Lichtenberg damde.

Onze bescheidenheid laat niet toe om veel ruimte te vragen. Echter lijkt het mij nu de tijd om de Lichtenberg-variant bekendheid te geven. Gedurende zijn leven wilde hij hiervan niet hooren, om begrijpelijke redenen. Legio spelers, ook bekende hoofdklassers, zijn van deze variant het slachtoffer geworden.

Met buitengewone handigheid wist Lichtenberg het spel te brengen, zooals hij het wenschte te spelen; meestal ging zijn tegenstander hier vlot op in. Lukte het hem, dan was er in den regel een tweetje in de wacht gesleept. Hier volgt een der eenvoudigste voorbeelden:

1. 31—27 17—21 2. 33—28 19—23. 3. 28 x 19 14 x 23. 4. 39—33 10—14
5. 33—28 5—10 6. 28 x 19 14 x 23 7. 44—39 10—14? 8. 27—22 18 x 27
9. 36—31 27 x 36 10. 32—27 enz.

Het verdere afspel was dan een kolfje naar de hand van Lichtenberg.

J. J. KWAAD,

Secr. Damverg. „G.S.” Amsterdam.

De Heer Vijn als speler.

Het is niet zoo eenvoudig van onze pioniers wat naar voren te brengen. Zoo behoorde de Heer Vijn tot die categorie van dammers die nooit, of om zoo te zeggen zelden, wat noteerden, zoodat het vooral na jaren moeilijk is, om de capaciteiten of de speeltrant aan het nageslacht te demonstreeren. Niettemin zijn wij er in geslaagd eenige staaltjes uit de dammersloopbaan van wijlen den Heer Vijn te achterhalen, die wij, mede onder dangzegging aan den Heer Beers, voor diens medewerking onzen lezers kunnen voorzetten, opdat de nagedachtenis aan wijlen Vijn blijve leven:

Ph. L. Battefeld wit.

W. Vijn zwart.

H.D. Mei 1910 pag 30.

Nat. Wedstrijd 1908.

1. 33—28 18—23 2. 34—30 20—24
3. 30—25 17—21 4. 40—34 21—26
5. 34—30 11—17 6. 31—27 17—21
7. 37—31 26×37 8. 42×31 14—20
9. 25×14 9×20 10. 47—42 4—9
11. 44—40 12—18 12. 30—25 21—26
13. 25×14 9×20 14. 40—34 26 x 37
15. 42×31 7—12 16. 34—30 20—25
17. 50—44 25×34 18. 39×30 1—7
19. 44—39 7—11 20. 39—33 11—17

21. 27—22 18×27 22. 31×11 16 x 7
23. 36—31 7—11 24. 31—27 12—17
25. 41—37 8—12 26. 46—41 2—7
27. 41—36 11—16 28. 37—31 17—21
29. 31—26 12—17 30. 30—25 13—18
31. 25—20 10—14. 32. 20×9 3×14
33. 36—31 7—11 34. 45—40 15—20
35. 40—34 20—25 36. 43—39 5—10
37. 48—43 10—15 38. 34—30 25×34
39. 39×30 14—20 40. 49—44 20—25
41. 44—39 25×34 42. 39×30 15—20
43. 43—39 20—25 44. 39—34 17—22
45. 28×17 21×12 46. 34—29 23×34
47. 30×39 12—17 48. 39—34 19—23

49. 34-30 25x34 50. 33-28 24-29
 51. 28x19 18-23. 52. 19x28 17-21
 53. 26x17 11x42 54. 27-22 42-48
 55. 31-26 16-21 56. 26x17 48-26
 wint.

H.D.-V.A.D. April 1906.

W. Vijn (w.) Battefeld (Zw.).

1. 34-30 20-25 2. 31-26 25x34
 3. 39x30 18-23 4. 44-39 12-18
 5. 30-25 7-12 6. 37-31 15-20
 7. 40-34 10-15 8. 50-44 23-28
 9. 33x22 17x37 10. 41 x 32 20-24

11. 34-30 18-23 12. 32-28 23x32
 13. 38x27 12-18 14. 44-40 1-7
 15. 42-38 7-12 16. 46-41 2-7
 17. 41-37 18-23 18. 37-32 14-20
 19. 25x14 9x20 20. 30-25 4-9
 21. 25x14 9x20 22. 47-42 12-18
 23. 40-34 7-12 24. 34-30 20-25
 25. 49-44 25x34 26. 39x30 5-10
 27. 44-40 10-14 28. 43-39 12-17
 29. 30-25 8-12 30. 42-37 3-8
 31. 32-28 23x34 32. 40x9 13x4
 33. 27-21 16x27 34. 31x2 wint.

De heer O. G. van Veen in krijgsgevangenschap.

Tijdens mijn gevangenschap speelde ik diverse dampartijen, zoo bijvoorbeeld met H. van Zuilekom, R'dam-Z., Narcissenstraat 61c, lid van de Zuiderdamclub in Juni '43 in Fort Kronprinz, Mittelhausbergen in de Elzas.

En in Maart 1944 met J. Bol te Kobierrijn bij Krohan (Polen). De partijen leverden diverse aardige fragmenten op. In verband met de beschikbare ruimte beperken wij ons tot het volgende:

Tusschen 1-1-'45 en 23-4-'45 speelde ik 5 matches van 10 partijen (die ik won: 16-4, 16-4, 15-5, 10-10, 13-7) in Mühlberg-Elbe met J. C. Knecht, lid „A.D.V.” te Amersfoort, Ruydaelstraat 6.

De laatste dag voor de bevrijding speelden we de 50e partij, en dat ging nogal onder hoogspanning; Kanon pantser, vliegtuig en mitrailleur geknetter van zeer dichtbij!! We wilden de match, alles op alles toch ten einde spelen, het werd een kort partijtje en het ging net als de oorlog, met een denderende knal kwam het einde n.l.

W.: O. G. v Veen. Zw.: A. C. de Knecht.

1. 32-28 18-23. 2. 34-29 23x32
 3. 37x28 17-22 4. 28x17 11 x 2?
 5. 41-37 12-18 6. 37-32. 7-12
 7. 46-41 1-7 8. 41-37 20-25
 9. 31-26 14-20 10. 37-31 7-11
 11. 32-27 2-7 12. 38-32 19-24

Deze onregelmatige opening hadden we reeds ettelijke malen gespeeld.

13. 42-38 10-14 14. 47-42 14-19
 15. 40-34 4-10 16. 42-37 10-14

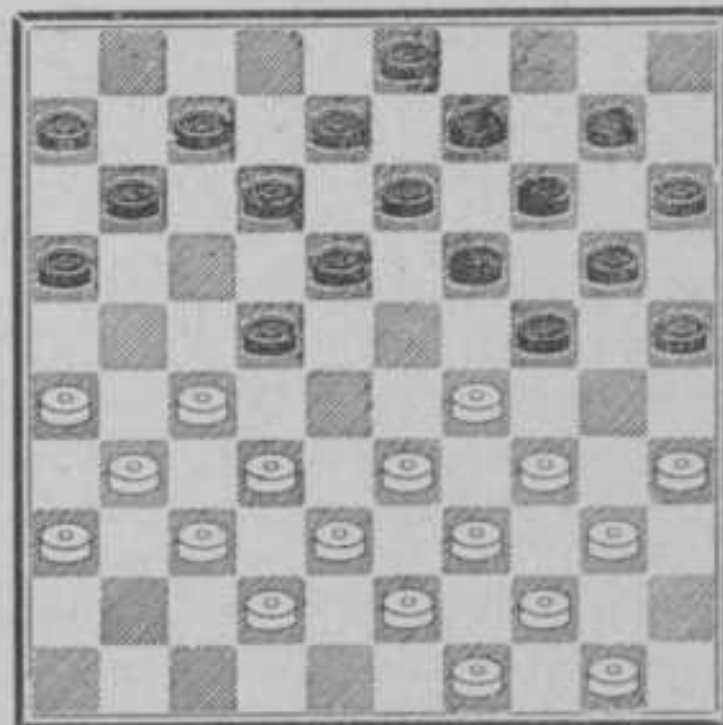
Ik had het gevoel dat zw. de gevaren niet zag van deze „vasthouderij”.

17. 48-42!! 5-10?? De 1e foutzet, hier gaf 24-30 nog steeds normaal spel.

18. 45-40!!! forceert schijfwinst, want zw. 11-17 verloor door: 35-30, 33-28, 27-21 dam.

18. Zwart 19-23? de kardinale fout, want er volgde 33-28 met winst, zooals men gelieve na te gaan.

Stand na de 18de zet van wit de Knecht.

v. Veen.

Westzaan.

6 Juli 1945.

De Damclub „Onder Ons” te Westzaan werkte aan de Bevrijdingsfeesten mede, door een praalwagen te bezetten met dammers en dammateriaal.

De Damclub „Onder Ons” oogstte veel succes in de gecostumeerde optocht.

(De foto kunnen wij tot onze spijt niet afdrukken).

ARTIKEL 5 VAN HET HUISHOUELIJK REGLEMENT.

„De N.D.B. zal zich volstrekt onthouden van iedere inmenging in politieke of godsdienstige aangelegenheden.”

Het mag als bekend worden verondersteld, dat dit artikel van het huishoudelijk reglement feitelijk geen reden van bestaan heeft gehad.

In de damwereld was het al gemoedelijkheid wat de klok sloeg en het artikel 5 sprak vanzelf en voor zich zelf.

Om aan de bedoeling van artikel 5 tegemoet te komen, schikten de dammers er zich in, dat confessioneele vereenigingen geen wedstrijden behoeften te spelen op dagen die dezen hiervoor ongeschikt achtten. (Zondagen).

In zoover dit als een kleine tegemoetkoming was te beschouwen, werd het vergaderen van den bond op Zondagen niet uitgeschakeld, omdat de overgrootste meerderheid tegen vergaderingen op Zondagen geen bezwaar had.

Op deze praktische grondslagen omvatte de N.D.B. ook voor den oorlog reeds, Katholieke en Christelijke vereenigingen naast z.g. neutrale vereenigingen en het ging er wèl om, want voor zoover wij weten, heeft deze mengeling van clubs nooit aanleiding gegeven tot eenige moeilijkheden.

Dit was dan het Godsdienstige element.

Het politieke element trad heelemaal niet op en het behoeft geen verwondering te wekken, dat wij van elkaar geen politieke overtuiging kenden. Dit was wel geen regel, want degenen die wij voor kleurloos aanzagen, bleken later een zeer bepaalde politieke overtuiging te bezitten. Het derde niets en niemand en de damsport omvatte in zalige onwetendheid allen tot.....

Ja tot het Deutsche Nationaal Socialisme hier in ons land aanhangers kreeg. De aanhangers van het Deutsche Nationaal Socialisme hier in

Nederland werden „verdacht” en diverse ons bekende joodsche spelers wisten het zoo te plooiën, dat zij niet speelden tegen deze spelers.

De Joden hadden andere voorgevoelens, al werd zeer listig aan deze voorgevoelens alle grond ontnomen, want de aanhangers der Duitsche ideeën toonden zich eerst niet anti-semitisch.

En terwijl de Joodsche dammers in bepaalde gevallen geen vriend van vijand konden onderscheiden, gebeurde het, dat zij hun partijtje speelden tegen hun toekomstige belagers. In den meest letterlijken zin zou men hier kunnen zeggen.

„Wat niet weet, wat niet deert”. Zoo ooit, dan gingen in deze periode talrijke menschen gemaskerd door het leven.

Al hun daden werden hierop ingesteld en de teerling was geworpen. In minimum van tijd had de politiek haar entree in de damwereld gedaan.

Ons orgaan „Het Damspel” kwam onder censuur te staan. De revisie van ons blad ging naar den Kneuterdijk te 's-Gravenhage en in later jaren kregen wij diverse aanwijzingen waarvan de merkwaardigste wel was, dat wij geen ster meer mochten afdrukken.

De ster, ons internationale teeken voor een gedwongen zet, was in ongenade gevallen, niet omdat het ons teeken was, maar omdat het Russisch was!

Doch overigens, hebben wij van de censuur geen hinder gehad.

Vereenigingen en bonden kregen te doen met den commissaris voor de niet-commercieele vereenigingen. Allen moesten zich melden bij deze instantie in 's-Gravenhage en de heele inventaris der dammerij werd te boek gesteld in de Kartotheek van deze semi-Duitsche instelling.

Diverse vereenigingen stierven den tijdelijken dood, met de uitdrukkelijke bedoeling na den oorlog (wanneer?) wederom op te staan. De Joodsche Bestuurders trokken de consequentie uit deze aanmelding en zij verlieten den Bond om de instandhouding hiervan niet te belemmeren.

Hieruit moge blijken, dat in het Bestuur de meening overheerschte om den Bond in stand te houden, wat er ook verder gebeuren zou.

Het streven tot behoud, maakte op zich zelf al, dat veel gedaan moest worden, wat minder aangenaam was. De medaille die ons voorgehouden werd, was blinkend, ja blinkender dan ooit. Het werd ons, om zoo te zeggen, zoo maar in den schoot geworpen: Alle dammers onder de vanen van den N.D.B.

Het moest naar buiten uit schijnen, dat wij deze kans met beide handen aangrepen, naar binnen moest overtuigd worden, dat wij in geen enkel opzicht op dwang gesteld waren. Wij zouden liever een club laten vallen, dan ook maar den indruk te vestigen, dat wij profijt wilden trekken van den uitgeoefenden dwang.

Zoo vergde het stuurmansbeleid van den N.D.B. het uiterste, dat gegeven kon worden, onder steeds moeilijker omstandigheden.

Gezegend waren zij, die zich van alles konden losmaken om te wachten tot beter tijden aanbraken.

Het komt ons voor dat de geschiedenis zal bewijzen, dat de politiek van het Bestuur N.D.B. de goede is geweest. Wij memoreeren slechts hoe de N.D.B. ongeslagen, ja versterkt, uit den oorlog te voorschijn trad.

G.

TWEEDE DEEL.

HET TECHNISCHE GEDEELTE VAN „WAT WIJ MISTEN”.

Wie denkt, dat tusschen April 1943 en Mei 1945 geen belangrijke dampartijen zijn gespeeld, vergist zich.

Er zijn matches om het Kampioenschap van Nederland gespeeld en om diverse andere kampioenschappen. Wel is de oogst minder groot dan anders, maar het voornaamste is toch bijeengebracht om tesamen het technische gedeelte van het boek te vormen.

Wij nemen hierbij de gebruikelijke volgorde in acht, n.l. Partijanalyses, Van Hier en Daar, Problematiek en Eindspelen.

Elk vormt een afzonderlijk hoofdstuk.

Om technische redenen kan slechts een spaarzaam gebruik gemaakt worden van diagrammen.

HOOFDSTUK VII.

PARTIJANALYSES.

Hier volgen eenige openingen die door hun bijzondere karakters verdienen, aan de vergetelheid te worden ontrukkt.

Kampioenschap van Nederland, Amsterdam 18-4-1943.

Wit: R. C. Keller—Zwart: W. de Jong.

1. 33—28	17—21	2. 39—33	12—17
3. 31—26	18—22	4. 44—39	7—12
5. 28—23	19×28	6. 32×23	20—24
7. 50—44	13—19	8. 38—32	19×28
9. 32×23	14—20	10. 34—29	9—13
11. 40—34	20—25	12. 29×20	25×14
13. 42—38	21—27	14. 47—42	15—20
15. 35—30	20—25	16. 34—29	25×34
17. 29×40	10—15	18. 40—34	15—20
19. 34—30	20—25??		

Men ga eens na wat of de gevolgen zijn indien zwart, door 13—19 schijf 23 aanvalt.

Kampioen van Nederland. Amsterdam, 25-4-1943.

Wit: J. H. Vos—Zwart: W. de Jong

1. 33—28	17—21	2. 39—33	12—17
3. 31—26	18—22	4. 44—39	7—12
5. 50—44	1—7	6. 28—23	19×28
7. 32×23	21—27	8. 37—31	20—24
9. 41—37	16—21	10. 46—41	13—18
11. 34—30	18×29	12. 30×19	14×23
13. 33×24	9—14	14. 35—30	8—13
15. 40—35	13—18	16. 44—40	23—28
17. 39—34	3—8	18. 34—29	4—9
19. 40—34	9—13	20. 45—40	11—16
21. 38—32	27×38	22. 42×23	13—19

Eenige zetten later werd de partij door een fout van wit ontsierd.

Competitie wedstrijd.

Joseph Blankenaar—Gezellig Samenzijn.
Amsterdam 2 Januari 1944.

Wit: J. Steenhuis—Zwart: J. Metz.

1. 33—28	18—22	2. 38—33	12—18
3. 42—38	16—21	4. 31—26	7—12
5. 37—31	11—16	6. 31—27	22×31
7. 26×37	6—11	8. 34—29	18—22
9. 40—34	13—18	10. 45—40	9—13
11. 50—45	21—26	12. 36—31	1—6
13. 41—36	2—7	14. 47—41?	4—9
15. 32—27?	20—24	16. 29×20	15×24
17. 34—29 of?	10—15	18. 29×20	15×24
19. 40—34??			

Het is zeker de moeite waard om deze stand eens grondig na te zien.

Kampioenschap van Nederland 1943.

Wit, W. de Jong—Zwart, J. Ansems.

1. 33—29	19—23	2. 35—30	14—19
3. 40—35	10—14	4. 44—40	17—22
5. 50—44	11—17	6. 30—25	4—10
7. 38—33	6—11	8. 42—38	1—6
9. 48—42	22—28	10. 33×22	17×28
11. 31—27	11—17	12. 38—33	6—11
13. 33×22	17×28	14. 43—38	20—24
15. 29×20	15×24	16. 34—30	11—17
17. 36—31	17—22	18. 41—36	10—15
19. 31—26	22×31	20. 36×27	7—11
21. 46—41	12—17	22. 41—36	14—20
23. 25×14	9×20	24. 39—34	24—29
25. 30—25	8—12??	26. 25×14	19×10
27. 44—39!!	17—22 of?	28. 37—31!	28×48
29. 34—30	48×25	30. 40—34	25×1
31. 26×6!!			

Wij hebben deze partij wel even moeten door spelen, daar wij den lezer de slotcombinatie niet wilden onthouden.

Partij gespeeld voor het kampioenschap van Nederland 1943.
Amsterdam 4-7-'43.

Wit: W. Roozenburg-Zw.: A. de Graag:

1. 33-29	17-22	2. 39-33	11-17
3. 44-39	6-11	4. 34-30	20-25
5. 40-34	14-20	6. 45-40	20-24
7. 29x20	25x14	8. 50-45	19-23
9. 32-28	23x32	10. 37x28	1-6
11. 41-37	18-23	12. 28x19	14x23
13. 46-41	12-18	14. 33-29	7-12
15. 38-33	10-14	16. 31-26	5-10
17. 43-38	14-19	18. 48-43	10-14
19. 37-31	14-20	20. 31-27	22x31
21. 26x37	20-25	22. 30-24	19x30
23. 35x24	17-22	24. 38-32	11-17
25. 32-27	22x31	26. 36x27	17-22
27. 41-36	22x31	28. 36x27	12-17
29. 47-41	6-11	30. 37-31	17-22
31. 31-26	22x31	32. 26x37	11-17
33. 37-32	9-14	34. 24-19	13x24
35. 29x9	4x13	36. 42-37	13-19
37. 33-28	15-20	38. 41-36	20-24
39. 36-31	8-13	40. 31-27	2-8
41. 40-35	8-12	42. 37-31	17-21
43. 31-26	12-17	44. 43-38	3-9
45. 49-43	24-29	46. 35-30	29x40
47. 45x34	17-22	48. 28x17	21x12
49. 39-33	9-14	50. 43-39	14-20
51. 33-29	20-24	52. 29x20	25x14
53. 38-33	12-17	54. 33-29	17-22
55. 39-33	22x31	56. 26x37	16-21
57. 30-25	21-27	58. 32x21	23-28
59. 33x22	18x16	60. 34-30	16-21
61. 37-32	21-26	62. 32-27	13-18
63. 29-24	26-31	64. 24x22	31-37
65. 30-24	37-41	Remise.	

Partij gespeeld voor het kampioenschap van Nederland 1943.
Amsterdam 26-6-'43.

Wit: P. J. v. Dartelen-Zw.: P. Roozenburg.

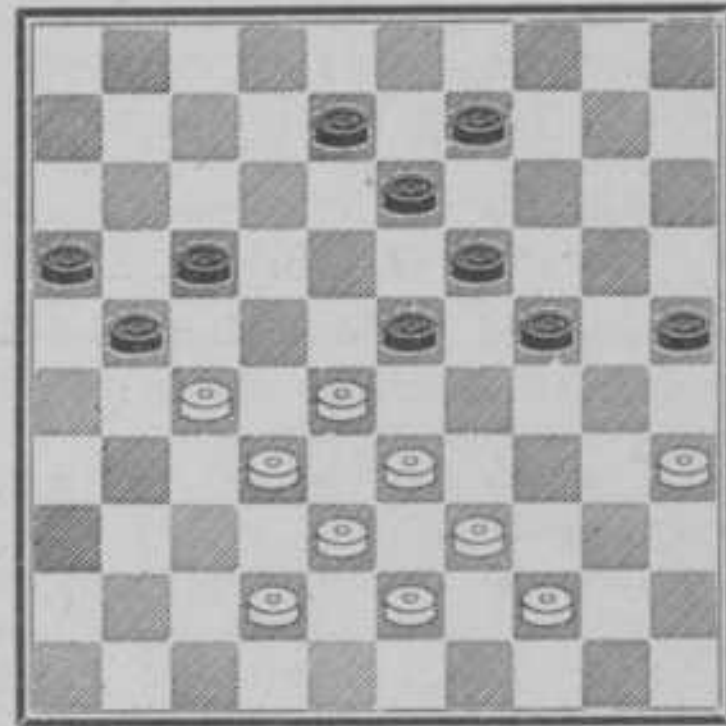
1. 32-28	18-23	2. 34-29	23x34
3. 40x29	12-18	4. 44-40	19-23
5. 28x19	14x34	6. 40x29	20-25
7. 50-44	10-14	8. 37-32	5-10
9. 41-37	14-19	10. 46-41	10-14
11. 32-28	17-22	12. 28x17	11x22
13. 37-32	19-23	14. 44-40	23x34
15. 40x29	6-11	16. 41-37	1-6
17. 32-28	14-19	18. 28x17	11x22
19. 37-32	15-20	20. 42-37	19-23
21. 39-34	7-11	22. 47-41	11-17
23. 31-26	6-11	24. 32-28	23x32
25. 37x28	13-19	26. 45-40	20-24
27. 29x20	25x14	28. 34-29	16-21
29. 41-37	11-16	30. 37-31	9-13
31. 48-42	4-10	32. 29-24	19x30
33. 35x24	13-19	34. 24x13	8x19
35. 40-34	3-9	36. 49-44	2-8
37. 38-32	8-13	38. 43-39	14-20

39. 31-27	22x31	40. 36x27	19-24
41. 42-37	20-25	42. 28-22	17x28
43. 32x12	21x41	44. 12-7	41-46
45. 44-40	10-14	46. 7-1	24-30
47. 1-6	13-18	48. 33-29	9-13
49. 6-33	14-19	50. 40-35	46-23
51. 35x24	19x30	52. 33-22!	

Op dit moment vroeg zwart om remise. Wit aanvaardde dit! De stand is echter voor zwart reddeloos verloren! Men ga dit na!

Partijstand.
Uit het kampioenschap van Nederland 1943.

Stand na den 38sten zet van zwart.
Zwart P. J. van Dartelen.

Ph. J. Ham.

In dezen stand speelde wit 42-37? Hiermede aanvaardde wit het klassieke afspel. In genoemde variant gaat het echter om de tempi en het zal een ieder duidelijk zijn, dat de ver ontwikkelde stelling van wit, deze niet kan bieden.

O.i. had wit hier met 27-22 moeten vervolgen, met gelijkspel als ongunstigste resultaat.

1. 27-22 8-12 A. B. C. D. 2. 22x11 16x7 3. 32-27 21x32 4. 28x37 gelijk spel.

A.

1. 27-22 21-26 2. 22x11 16x7
Wit kan nu vervolgen met 42-37 en 37-31, terwijl ook 28-22 minstens gelijk spel geeft.

B. 1. 27-22 9-14? 2. 22x11 16x7 3. 32-27 enz. met eenig voordeel voor wit.

C.

1. 27-22 24-30 2. 22x11 16x7 3. 35x24 19x30 4. 28x19 13x24

Wie hier de beste kansen heeft, is een ieder wel duidelijk.

D.

1. 27-22 23-29 2. 22x11 16x7 3. 28-22 dreigt 22-18 en 36-31 3. 29-34 4. 39x30 25x34

5. 44-39 24-30 6. 35×24 19×30
 7. 33-29 34×23 8. 32-28 23×32
 9. 38×17 met de beste kansen voor wit.
 Op 3. 25-30 vervolgt wit met 44-40
 en z. n. 40-34.

De partij had het volgende verloop:
 39. 42-37 ? 8-12 40. 44-40 nog zou
 27-22 beter zijn. De damzet is niet
 goed. 40. 12-18
 41. 40-34 9-14 42. 34-30 o.i. geeft
 28-22, 33×22 nog een kansje op te-
 mise. 42. 25×34
 43. 39×30 23-29! 44. 43-39 29-34
 45. 30-25 34×43 46. 38×49 18-23
 47. 27-22 op 49-43 of 44 zou zwart
 met 23-29 vervolgd hebben.
 47. 21-26 48. 22×11 16×7
 49. 49-44 13-18 50. 44-40 7-12
 51. 37-31 26×37 52. 32×41 23×32
 53. 40-34 18-23 Wit geeft het op.

Zwart heeft op de juiste manier ge-
 bruik gemaakt van de geboden kansen.

O. J. B. v. d. SLEEN.

Partij gespeeld te Rotterdam 14-6-'43.

Wit: W. Roozenburg—Zwart: R. C.
 Keller.

1. 33-29 18-22 2. 38-33 12-18
 3. 42-38 7-12 4. 47-42 1-7
 5. 34-30 20-24 6. 29×20 14×34
 7. 40×29 10-14 8. 45-40 5-10
 9. 50-45 17-21 10. 31-27 22×31
 11. 37×17 11×22 12. 41-37 16-21
 13. 32-28 12-17 14. 37-32 8-12
 15. 35-30 3-8 16. 29-24 7-11
 17. 46-41 15-20 18. 24×15 19-23
 19. 28×19 13×35 20. 40-34 8-13
 21. 41-37 2-8 22. 32-28 13-19
 23. 44-40 35×44 24. 49×40 19-23
 25. 28×19 14×23 26. 34-29 23×34
 27. 40×29 8-13 28. 37-32 21-27
 29. 32×21 17×26 30. 38-32 12-17
 31. 43-38 10-14 32. 32-28 17-21
 33. 28×17 11×22 34. 38-32 21-27
 35. 32×21 26×17 36. 42-38 22-27
 37. 48-42 14-19 38. 42-37 17-22
 39. 45-40 6-11 40. 39-34 11-16
 41. 40-35 16-21 42. 34-30 21-26
 43. 38-32 27×38 44. 33×42 22-27
 45. 29-24 9-14 46. 30-25 19×30
 47. 25×34 18-22 48. 35-30 13-18
 49. 30-24 27-31 50. 36×27 22×31
 51. 34-30 31-36 52. 30-25 18-22
 53. 25-20 14×25 54. 24-19 22-28
 55. 42-38 26-31 56. 37×26 36-41
 57. 19-14 41-47 58. 14-10 47×29
 59. 10-5 28-33 60. 26-21 29-12
 61. 21-16 12-17 62. 5-19 33-39
 63. 19-35 39-43 64. 35-49 43-48
 65. 49-32 48-34 66. 32-19 34-1
 67. 19-5 25-30 68. 5-46 30-34
 69. 46-5 34-40 70. 5-46 40-45
 71. 46-5 45-50 72. 5-46 17-6

73. 46-5 50-44 74. 5-46 44-22
 75. 46-5 1-23 Wit geeft op.

Een fraaie partij.

Partij gespeeld voor het kampioenschap van Nederland 1943.

Wit: W. de Jong—Zwart: B. Dukel.

1. 33-28 18-22 2. 38-33 12-18
 3. 42-38 7-12 hier wordt ook als
 3e zet 16-21 en 21-26 of 11-16 ge-
 speeld.

4.47-42 De theorie geeft hier aan:

4. 32-27 19-23 5. 28×19 14×23
 6. 34-29 23×34 7. 40×29 1-7
 8. 37-32 en 31-26 wit heeft in deze
 variant het voordeel van een sterk cen-
 trum.

4. 1-7 5. 34-29 op 34-30
 is het volgende mogelijk:

5. 34-30 20-25 6. 31-26 25×34
 7. 39×30 als wit naar 29 slaat volgt
 zeer sterk 19-23 en 22-27!

7. 22-27 8. 32×21 16×27
 dreigt 27-32 en 19-24, terwijl op 30-
 25 27-32, 14-20 en 18×47 volgt.

5. 19-23 6. 28×19 14×34
 7. 40×29 20-25 8. 32-28 10-14

9. 31-26 14-20 10. 37-32 5-10
 11. 45-40 10-14 12. 50-45 14-19

13. 41-37 9-14 het nemen van de
 hekstelling biedt geen enkel voordeel.
 Wit kan de stelling direct weer verbre-
 ken.

14. 40-34 4-10 15. 46-41 19-23

16. 28×19 14×23 17. 32-28 23×32

18. 37×28 20-24 19. 29×20 25×14

20. 38-32 op 44-40 zou zwart met
 18-23, 14×23 antwoorden. Zwart kan
 dan tevens veld 27 bezetten.

20. 13-19 21. 41-37

Wit stond hier voor een moeilijke
 keus. Zwart zal steeds een goede ont-
 wikkeling houden. O.i. had wit hier
 36-31 en 31-27 moeten spelen.

De nu volgende voortzetting heeft wit
 verrast.

21. 18-23! dreigt 22-27 34-29
 39×30 brengt ook onheil daar dan
 22-27, 16×27 volgt.

22. 37-31 vrijwel gedwongen.

22. 22-27 23. 32×21 Op 31×22
 volgt 12-18, 14-20 en 20×47.

23. 16×27 24. 31×22 23×32

25. 42-38 17×28 26. 38×27 12-17

27. 33×22 17×28 28. 34-29 7-12

29. 44-40 12-18 dreigt 18-22, 8-13,
 15×44.

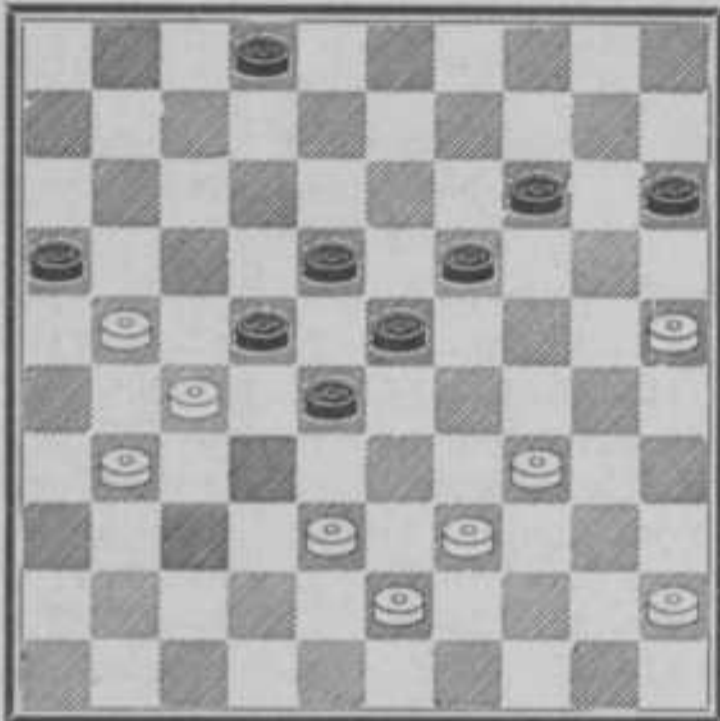
30. 39-34 19-23 31. 35-30 14-19

32. 43-39. Wit had hier nog twee mo-
 gelijkheden n.l. 30-25, 34-30, 40×29
 of 48-42, 42-37, 36-31 en daarna
 37-32, beide voortzettingen zijn het
 overwegen ruim waard.

32. 10-14 33. 40-35 11-17

34. 49-43 dreigt 39-33, 30-25 en 35x11.
 34. 6-11 35. 36-31 17-22
 36. 29-24 8-13 vrijwel gedwongen, daar op 11-16, 8x19, wit 39-33, 30-25, 35x13 en 27x29 laat volgen.
 37. 30-25 19x30 38. 35x24 3-8
 39. 48-42 13-19 40. 24x13 8x19
 41. 42-38 11-16 42. 26-21 een erg riskante zet. Wit dreigt met 21-17 en 38-33.

Stand na 26-21 van wit.

- Zwart speelde hier 28-32. O.i. was het volgende sterker.
 42. 19-24 op wit 21-17 en 38-33 volgt; 28-32, 23-29 11-17 en 16x36!
 43. 45-40 38-33 of 31-26 gaat natuurlijk niet.
 43. 24-29 44. 40-35 of? 29x40
 45. 35x44 23-29 dreigt 18-23! Wit moet nu zeker een stuk verliezen.
 42. 28-32?? 43. 31-26 22x31
 44. 26x28 16x27 45. 28-22 14-20?
 46. 22x24 20x40 47. 45x34 27-31

Stand na 27-31 van zwart:

Zwart: 2, 15, 23, 31.

Wit: 25, 34, 38, 39, 43.

- Wit kan hier als volgt remise houden.
 47. 38-33 31-37 a-b.
 48. 25-20 15x24 49. 34-29 23x34
 50. 39x19 met remise.

a.

47. 38-33 23-29 48. 33x24 2-8
 49. 24-19 31-37 50. 19-14 en 25-20 met remise.

b.

47. 38-33 23-28 48. 33x22 31-37
 49. 22-18 2-8 50. 39-33 37-41.
 Op 37-42 volgt 33-29 met winstkan-
 sen voor wit
 51. 33-28 41-47 na 41-46 is 18-13
 remise.
 52. 28-22 47-33c 53. 25-20 33x6d
 54. 20-14 15-20 55. 14x25 6-1e

56. 18-13 8x19 57. 25-20 1x40
 58. 20-15 remise.

c.

52. 28-22 47-36 53. 22-17 36x9
 54. 17-11 9-18 55. 34-29 18x48
 56. 11-6 remise.

d.

53. 25-20 15x24 54. 34-29 33x6
 55. 29x20 6-28 op 6-1 volgt:
 18-13 en 20-15.
 56. 20-15 28-5 57. 47-38??

Wit maakt remise door 38-32, 18-13 en 15-10.

e.

55. 14x25 6-33 56. 43-39 33x50
 57. 25-20 50-28 58. 20-15 28-5
 59. 34-29 en remise door 29-23, 18-13 en 10-5.

De partij verliep als volgt:

48. 39-33? 31-36 49. 33-29 23-28
 50. 29-24 36-41 51. 24-19 41-47
 52. 38-32 28x37 53. 19-14 47-20!

Wit geeft het op.

Analyse O. J. B. v. d. SLEEN.

Partij gespeeld voor het kampioenschap van Nederland 1943.

Wit: J. H. Ansems—Zwart: P. Roozenburg.

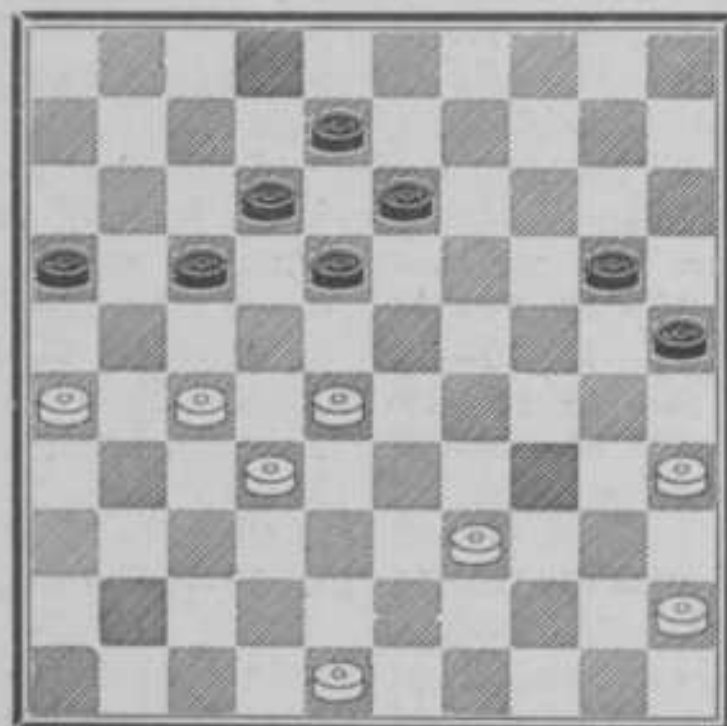
1. 32-28 18-23 2. 34-29 23x34
 3. 40x29 In deze opening kan zwart op den volgenden damzet spelen.
 2. 34-29 23x32 3. 37x28 12-18
 4. 41-37 7-12 5. 37-32 20-25
 6. 46-41 19-23 7. 28x19 14x34
 8. 40x29? 25-30 9. 35x24 13-19
 10. 24x22 17x46.
 3. 12-18 4. 44-40 19-23
 heel vaak wordt hier als volgt gespeeld
 4. 44-40 7-12 5. 37-32 1-7
 6. 41-37 wil zwart zijn langen vleugel goed ontwikkelen dan zal deze nu ook 19-23 moeten spelen. 18-23 kan ons niet bekoren daar de lange vleugel van zwart dan wel wat topzwaar wordt.
 5. 28x19 14x34 6. 40x29 20-25
 7. 37-32 10-14 8. 41-37 5-10
 9. 50-44 14-19 10. 33-28 dreigt, 28-23 of 28-22. Toch achten wij 32-28 sterker.
 10. 17-22 11. 28x17 11x22
 12. 44-40 10-14 13. 38-33 14-20
 14. 32-27 7-11.

Zwart had hier 19-24 kunnen ver-
 volgen. Op 49-44 geeft de dam door
 24-30, 16-21, 18-23 geen winst, maar
 18-23, 23x12, geeft zwart een goede
 hekstelling. Wit moet dus met 39-34
 antwoorden, waarna zwart eveneens goed
 spel heeft.

15. 37-32 1-7 16. 46-41 7-12
 17. 42-38 2-7 18. 49-44 19-24
 19. 47-42 13-19 20. 31-26 22x31

21. 36×27 9-13 22. 27-22 18×27
 23. 32×21 16×27 24. 29-23 19×28
 25. 33×31 van eenig voordeel is in de-
 zen stand geen sprake. Beide spelers heb-
 ben een randschijf.
 25. 4-9 26. 38-32 door dezen
 zet wordt schijf 41 in haar ontwikkeling
 bemoeilijkt.
 26. 11-17 27. 31-27 13-19
 28. 39-33 9-13 29. 42-38 3-9
 30. 44-39 13-18 31. 32-28 dreigt
 28-22 of 27-22 en 28-23.
 31. 18-22 32. 27×18 12×32
 33. 38×27 9-13 34. 43-38 6-11
 35. 41-37 19-23 36. 37-32 o.i. is
 48-43 sterker; wit kan dan met 40-34
 of 39-34 vervolgen.
 36. 23-28 37. 32×23 Zwart
 kan het stuk steeds terug winnen. De
 witte stelling is echter uit haar verband
 getrokken.
 37. 11-16 38. 33-28 wij vragen
 ons af, of 23-18 en 26×37 niet
 beter is. Wit heeft dan zeker gelijk spel,
 daar na 48-43 en 40-34 een aanval op
 zwarts langen vleugel mogelijk is. De
 witte stelling door 17-22, 8-13 en
 13-19 te knijpen is niet mogelijk door
 38-32 enz.
 38. 7-12 39. 38-32 24-30
 40. 35×24 20×18 41. 40-35 zwak!
 Hier is 39-34 de juiste zet. Op 35 heeft
 de schijf vrijwel geen waarde. Op
 39-34 kan zwart geen 13-19 spelen
 daar dan 28-22, 48-42, 40-35 en
 35×2 volgt op 15-20 verschaft wit
 zich doortocht naar dam!
 41. 15-20?

Stand na 15-20 van zwart.

Wit kan zich als volgt van de remise
 verzekeren.

- 28-22, 48-42, 39-34 en 35×15.
 42. 48-42?? Als wit de remise niet wil,
 dan was 45-40 de juiste zet. Nu dit
 verzuimd is, zal het stuk op 45 onspeel-
 baar worden.
 42. 20-24 dreigt 18-23

43. 39-34 13-19 44. 42-37 17-21
 45. 26×17 12×21 46. 28-22. De stand
 is verloren. Op 37-31 volgt 21-26 en
 daarna 8-13. Ook 45-40 geeft geen
 oplossing en wel door 18-23 en op
 28-22 weer 8-13!
 46. 8-13 47. 35-30 24×35
 48. 37-31 21-26 49. 32-28 26×37
 50. 22-17 27-21, 22×42 is verloren,
 door 35-40 enz.
 50. 37-41 51. 27-21 16×27
 52. 17-11 41-47 53. 11-7 27-31

Wit geeft op.

Analyse O. J. B. v. d. SLEEN.

Partij gespeeld voor het kampioenschap
 van Nederland 1943.
 16-5-1943.

Wit: A. de Graag—Zwart: R. C. Keller.

1. 32-28 20-25 2. 37-32 15-20
 3. 41-37 10-15 4. 34-29

Meestal wordt hier met 31-27 voort-
 gezet. De tekstzet is echter goed speel-
 baar en kan tot interessant spel leiden.

4. 17-22 5. 28×17 11×22
 6. 32-28 12-17 7. 38-32 7-12
 8. 32-27 1-7. Beide spelers gaan
 de verwickelingen niet uit de weg. Bei-
 den zoeken hun heil in onregelmatig spel.
 9. 37-32 5-10 10. 42-38 19-23
 11. 28×19 14×34 12. 39×30 25×34
 13. 40×29 20-24 14. 29×20 15×24
 15. 31-26

Wit wil blijkbaar de ruil 24-29 en
 22-28 enz. niet toelaten.

15. 22×31 16. 26×37 13-19
 17. 45-40 8-13 18. 40-34 18-23
 19. 46-41 13-18 20. 44-39 9-13

Stand na den 20sten zet van zwart:
 Zwart: 2, 3, 4, 6, 7, 9, 12, 13, 16, 17,
 18, 19, 23, 24.

Wit: 32/39, 41, 43, 47/50.

De stand is nog vrijwel gelijkwaardig.
 Hoogstens heeft zwart een minimaal
 voordeeltje, omdat zijn centrum gunstiger
 is ontwikkeld.

21. 50-45 7-11 22. 47-42 10-14
 23. 34-29. Sterker lijkt mij 34-30 en
 daarna de linkervleugel (hetwelk nu niet
 mogelijk was) door 36-31 of 37-31
 tot verdere ontwikkeling te brengen.

23. 23×34 24. 39×30 2-8
 25. 32-28 16-21 26. 37-32. De ruil
 28-23 enz. zou zwart terreinvoordeel
 laten.

26. 21-26 27. 41-37 18-23
 28. 49-44 13-18 29. 44-40 8-13
 30. 30-25 3-8 31. 43-39 4-10

Zwart staat nu aanmerkelijk beter, zijn
 schijven oefenen alle een functie uit
 en nemen geheel aan het spel deel.

Wit heeft niet voor een tijdige ontwikkeling van zijn linkervleugel zorggedragen, terwijl verschillende schijven buiten het spelverband blijven.

32. 37-31 26x37 33. 42x31 17-21

Sterk gespeeld, op 18-22 zou wit natuurlijk 32-27 laten volgen.

34. 31-27. Een lastige keus. 48-42 was ook speelbaar. De dreiging van zwart met 21-27 houdt geen steek wegens 31x22 32x21. Zwart 23x34. Wit 40x16.

34. 11-16 35. 48-42 6-11

36. 42-37 10-15. 21-26 gaat niet wegens 27-22 enz.

37. 40-34. Nu moest 37-31 volgen op Zwart. 21-26 volgt 27-22.

W. 32x21 40x7 31-27

Z. 18x27A. 23x34 11x2 26x17
gelijkspel.

A. W. 32x41 40x9 9x7

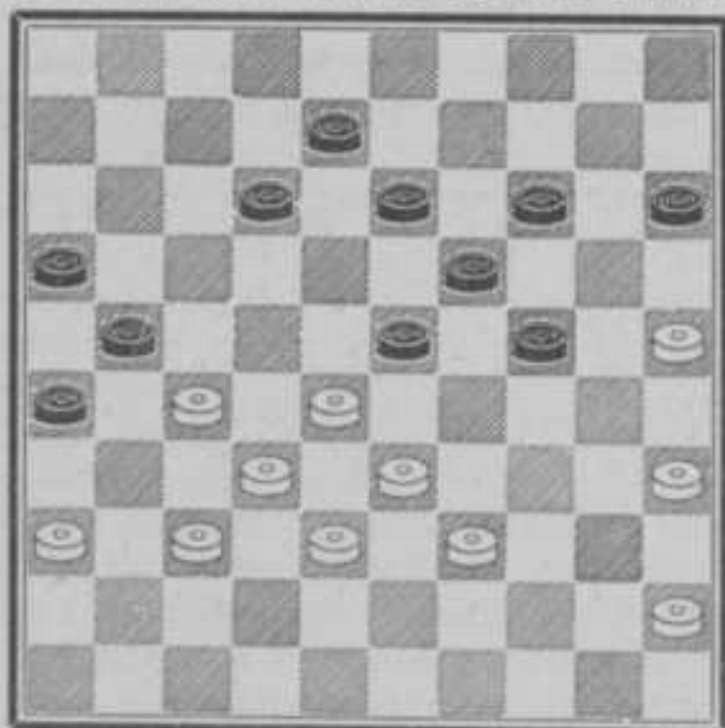
Z. 26x37 23x34 18x27 11x2
gelijkspel.

37. 21-26 38. 34-30 11-17

39. 39-34 17-21 40. 34-29 23x34

41. 30x39 18-23.

Stand na den 41sten zet van zwart.

42. 45-40. 39-34 gaat niet wegens 24-30 zie bemerking 37en zet.

42. 12-18 43. 40-34. Nu kon ook 39-34 gespeeld worden.

43. 8-12 44. 34-30 12-17

45. 39-34. De stand is nu symmetrisch. Zwart heeft hier echter de voorzet, hetgeen doorslaggevend zal blijken.

45. 17-22 46. 28x17 21x12

47. 34-29 23x34 48. 30x39 19-23

Sterk gespeeld. Op 33-28 volgt nu 26-31.

49. 39-34 23-29 50. 34x23 18x29

51. 32-28 29-34 52. 37-32 24-29

53. 33x24 34-39 54. 38-33 39-44

55. 25-20. De stroohalm waaraan wit zich vastgrijpt, het zal echter een illusie blijven.

55. 14x25 56. 35-30 25x34

57. 33-29 34x23 58. 28x17 44-49
Natuurlijk, dreigt 16-21.

59. 27-21. Verplicht, de eenige kans om de damlijn te bereiken.

59. 16x38 60. 24-19.

Op 17-11 of 17-12 volgt 49-35.

60. 38-42 61. 36-31 Gedwongen.

61. 26x37
62. 19-13. De situatie is voor wit hopeeloos, een van zijn twee schijven wordt de pas naar de damlijn afgesneden en verlies is slechts een kwestie van tijd

62. 49-40 63. 17-11 40-1

64. 13-8 37-41 65. 8-3 41-46

66. 11-6 42-48 67. 3-9 46-19

68. 9-4 19-2 69. 4-36 48-39

70. 36-4 15-20. Hier gaf wit den ongelijken strijd op.

Zwart heeft deze partij meesterlijk behandeld vooral het eindspel blonk uit door logica.

Analyse P. J. v. DARTELEN.

Partij gespeeld voor het kampioenschap van Nederland 1943.

4-7-1943.

Wit: J. C. P. Kalden—Zwart: J. H. Vos.

1. 32-27 19-23 2. 37-32 14-19

3. 41-37 10-14 4. 34-30 20-25

5. 39-34. Aanvaardt de opsluiting. De openingszetten hebben reeds aangetoond, dat beide spelers de verwickelingen niet uit den weg gaan.

5. 14-20 6. 44-39 17-22

7. 50-44 11-17 8. 46-41 7-11

9. 33-28. Wel de beste, 31-26 enz. zou wit moeilijk spel geven, temeer daar zwart tempovoordeel heeft.

9. 22x33 10. 39x28 17-22

11. 28x17 11x22. Neemt geheel beslag van het centrum.

12. 31-26 22x31 13. 36x27. Nu de zwarte schijven 11 en 17 zijn opgelost kon deze uitruil zonder bezwaar geschieden.

13. 1-7. Anders komt wit door 34-29 uit de opsluiting.

14. 38-33 5-10 15. 42-38 10-14

16. 47-42 20-24. Zwart stond voor een moeilijke keus, met den tekstzet geeft hij wit gelegenheid uit de opsluiting te geraken.

Ik zou voor zwart in dezen stand 6-11 prefereeren.

17. 33-29. Voelt er blijkbaar niets voor de opsluiting te verbreken. Als volgt had wit zich vrij kunnen maken.

W. 34-29 40x20 44-40 40x29

Z. 23x34 25x34 14x25

W. 34-29 29x20 40x29 35-30 45x34

Z. 25x34 14x25 23x34 34-40 15-20

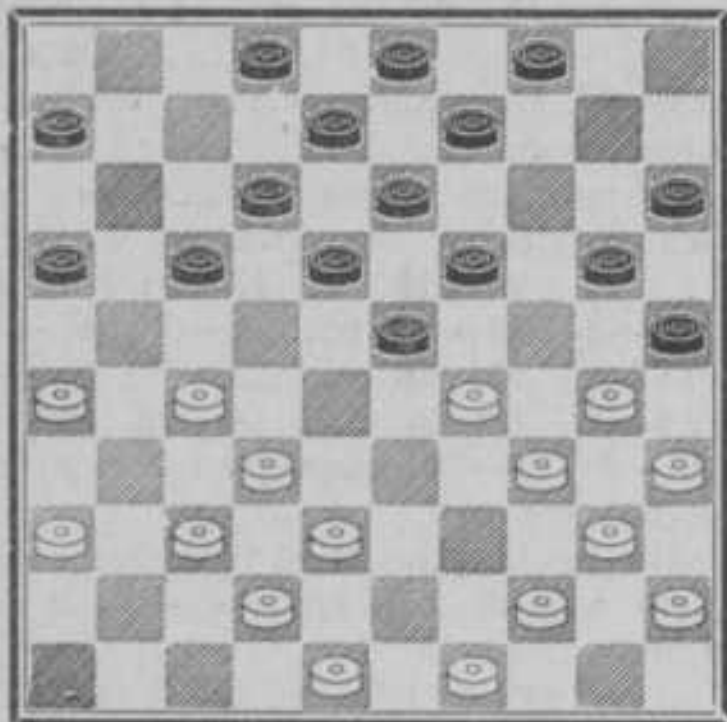
W. 44-40 40-35

Z. 20-24

Is opnieuw opgesloten, maar nu niet ongunstig, omdat zwart niet het centrum kan bezetten.

17. 24×33 18. 38×29 7-11
19. 43-38 11-17 20. 41-36 14-20

Stand na den 20sten zet van zwart.

21. 44-39 20-24 Zwart verbreekt nu zelf de opsluiting. Hij heeft een onaanastbaren centrumstand geformeerd, terwijl wit althans voorlopig met zijn vleugels zal moeten opereeren.

22. 29×20 25×14. Slaan naar 24 had niet veel zin, daar wit dan door 39-33 en vervolgens 34-29 altijd los zou komen.

23. 49-43 17-22. 2-7 en daarna 7-11 acht ik sterker.

24. 39-33 22×31 25. 36×27 14-20

26. 30-25 2-7 27. 25×14 9×20

28. 43-39 7-11 29. 48-43 4-9

30. 34-30 20-25 31. 39-34 Aanvaardt opnieuw de opsluiting.

31. 15-20. 12-17 was sterker.

32. 34-29 23×34. De beste.

33. 30×39 20-24 34. 40-34 18-23

35. 27-21 16×27 36. 32×21 12-18.

M.i. zou 13-18 hier meer effect sorteeren. Zwarts linkervleugel staat onaanastbaar, zoodat de schijven 13 en 9 gerust naar de rechervleugel gedirigeerd konden worden.

37. 21-16 8-12 38. 16×7 12×1

39. 37-32 1-7 40. 32-27 3-8

De stand is vrijwel gelijkwaardig, voor wit geldt alleen het bezwaar dat schijf 45 buiten het spelverband blijft, hoewel deze schijf wellicht in het verdere verloop voor de verdediging van wits rechervleugel van groot nut zal blijken te zijn.

41. 38-32 8-12 42. 33-28 7-11

43. 42-38. Op 42-37 volgt 24-30 enz.

43. 9-14 44. 34-30 25×34

45. 39×30 23-29. Zet den aanval in.

46. 27-21. Wit beantwoordt met een tegenaanval.

46. 14-20. De consequentie van den voorgaanden zet.

47. 21-16. 30-25 kon zonder bezwaar geschieden zooals uit onderstaande varianten blijkt.

W. 30-25 25×34 43-38 21-16 34-29

Z. 18-22A. 22×42 42×33 11-17 remise.

A. W. 30-25 25×23 43-38 21-16 16×9 wint.

Z. 29-33 33×42 42×22 18×29.

47. 11-17 48. 32-27 20-25

49. 16-11 25×34 50. 11×22 6-11

51. 26-21 11-16 42. 38-32 18-23

53. 22-17. Sterk gespeeld.

53. 12-18 54. 28-22. Zwart moet nu een schijf offeren.

54. 34-40 55. 35×44. Juist, verschaft zich hierdoor tevens de gelegenheid tot de dubbele ruil.

55. 24-30 56. 32-28 23×32

57. 27×38 18×27 58. 21×32 13-18

59. 44-39 19-24 60. 32-27 30-35

61. 38-32 24-30 62. 43-38 29-34

63. 39-33 18-23 64. 17-12 35-40

65. 33-29 30-35 66. 29×18 40-44

67. 12-8 44-50 68. 8-2 34-40

69. 45×34 50-45.

Remise is niet meer te verhinderen.

W. 34-30 2×11 35×24 24-19 19-14 14-10 32-28.

Z. 45×7 16×7 35-40 40-44 44-49 49-40 40-18

W. 28-22A 10-5

Z. 18-4 7-11 remise.

A. W. 27-21 21-16 38-32.

Z. 18-12 12-29 7-11 remise.

Wit heeft in deze partij zijn sterken tegenstander kranig weerstaan, en de schijfwinst prachtig afgedwongen, zwart heeft zich na de foutieve attaque, welke op schijfverlies uitliep krachtig verdedigd. De puntenverdeling was m.i. daarom wel de goede verhouding.

Analyse P. J. v. DARTELEN.

Partij gespeeld voor het kampioenschap van Nederland 13-2-1944.

Wit: P. J. v. Dartelen—Zwart: J. Baas.

1. 32-28 19-23 2. 28×19 14×23

3. 37-32. Zeer vaak wordt hier 33-28 gespeeld, waarna een klassieke partij volgt.

3. 10-14 4. 41-37 14-19

5. 46-41 5-10 6. 34-29 23×34

7. 40×29. De witspeler tracht door deze uitruil het klassieke spel waarop zijn tegenstander blijkbaar aanstuurt, te ontwijken.

7. 10-14 8. 44-40 17-21

9. 31-26 19-24. 21-27 acht ik veel sterker en zou tot interessant spel geleid hebben.

10. 26×17 11×22 11. 50-44 14-19
12. 40-34 7-11 13. 34-30 20-25
14. 29×20 25×14 15. 30-25 16-21
16. 33-29. Dreigt door 25-20 met schijfwinst.

16. 21-26 17. 39-33 1-7
18. 44-40 11-16 19. 40-34 7-11
20. 34-30 12-17. Beide spelers leiden het spel over de flanken.

21. 32-28. 49-44 was niet mogelijk wegens 22-27.

21. 17-21 22. 28×17 11×22
23. 37-32 22-27. Neemt de hekstelling in.

24. 41-37 6-11 25. 33-28. Dwingt zwart tot de uitruil. 27-31 en 18-23.

De ruil 18-23 enz. was niet goed omdat wit dan een gunstige halve hekstelling blijft innemen. Ook de ruil 27-31, 19-24, 9-14 is niet aanbevelenswaardig, daar wit dan meester blijft van het geheele centrum.

25. 27-31 26. 36×27 18-23
27. 29×18 13×31 28. 45-40 11-17
29. 40-34 17-22 30. 28×17 21×12
31. 34-29 12-18 32. 32-28 8-13
33. 30-24. Anders ruilt zwart uit met 18-22 en 19-23.

33. 19×30 34. 35×24 16-21
35. 38-33 31-36 36. 43-38 18-22
37. 28×17 21×12 38. 38-32 14-19
39. 32-28 19×30 40. 25×34 13-19
41. 49-44 2-8. 2-7 was sterker. Zwart moet rekening houden met een aanval op zijn rechtervleugel.

42. 42-38 9-13 43. 44-39. Verhindert 13-18 en 12-17.

43. 4-9. Zwart speelt te afwachtend. 15-20 of de ruil 19-24 zouden betere perspectieven openen.

44. 38-32. Wit heeft belangrijk terreinvoordeel.

44. 12-18. Wel de beste. Zwart moet verhinderen, dat wit 32-27 speelt.

45. 28-23. Anders ruilt zwart uit met 18-22 en 19-23.

45. 19×28 46. 32×12 8×17
47. 29-23 3-8 48. 33-29 8-12
49. 29-24 9-14 50. 39-33 17-21
51. 33-29 14-20 52. 34-30 20-25
53. 48-42 25×34 54. 29×40 21-27
Wel de eenige.

55. 40-34. Op 23-19 volgt 27-32.

55. 13-18.
Zwart: 12, 15, 18, 26, 27, 36.
Wit: 23, 24, 34, 37, 42, 47.

56. 23-19. Een onbegrijpelijke foutzet. 34-29 wint, zoals uit onderstaande varianten blijkt.

Variant 1.
W. 34-29 24-19 19-13 13-9 37×28
42×31 9-4 4-27 wint.

Z. 18-22 27-31 22-27 27-32 31-37
26×37 12-17.

Variant 2.
W. 34-29 23-19 19-14 14-9 37×28
42×31 9-3 wint.

Z. 27-31 18-22 22-28 28-32 31-37
26×37.

Variant 3.
W. 34-29 24-19 19-13 37×28 13-8
8-2 23-18 18×27 2-11.

Z. 18-22 12-17 27-32 22×24 24-30
30-34A 17-22 34-39 39-43.

W. 42-38 11-16 21×32 32-38
38-42 wint.

Z. 43×21 26-31 15-20 20-25 B.
A. W. 23-18 18×27 2-11
11-50 wint.

Z. 30-35 17-22 35-40 40-45
B. W. 38×15 15-10 wint.

Z. 31-37 37-41.

56. 18-23 57. 19×28 27-32
58. 28-23 32×41 59. 42-37 41×32
60. 23-19 32-38 61. 34-30 38-43
62. 47-41 36×47 63. 30-25 47×20
64. 25×14 43-49 65. 14-9 26-31

Hier laat zwart de winst glippen.
W. 19-13A 9-4.

Z. 49-27 27-43 43-25 wint.
A. W. 9-4 19-13.

Z. 27-32 32-14 wint.
66. 9-4 31-37 67. 19-14 remise.

Beide spelers hebben in het eindspel een ernstige fout gemaakt, en beiden verzuimden de winst, zoodat een puntenverdeling wellicht nog de beste verhouding was.

Analyse P. J. v. DARTELEN.

Belangwekkend openingsspel!

Onderstaande partij werd gespeeld in het tournooi om het K. v. N. 1943 tusschen den Rotterdammer P. Roozenburg met wit en W. de Jong uit Haarlem.

De partij is door het gespeelde openingsspel belangwekkend. Het getuigt van ondernemingslust „bij de jonge garde.” En het resultaat is daarom niet minder, dan een monotoon gespeelde 32-28 18-23 opening.

Het naspelen van deze partij is aantrekkelijk, zelfs voor den meest verstokten positieplayer.

Uiteindelijk moet men de conclusie trekken, dat „de jeugd” (dat getuigt deze zoowel als de partij Keller-De Jong) breekt met dat 32-28 18-23 spel, en het daarmee de complicaties opzoekt.

1. 33-29 19-23 2. 35-30.

De inleidingszet (sleutelzet) voor het gecompliceerd openingsspel.

Feitelijk is van de theorie van deze inleiding nog weinig of niets vastgelegd.

De Fransche meester Bonnard, en ook ongeveer zoo de Hollandsche meester De Haas speelden met voorliefde met de grootste groepeeringschijven aan den linkervleugel, doch beiden namen hun inleidingszet anders.

2. 20-25.

Gretig gaat de zwartspeler op de complicaties in.

3. 40-35 14-19 4. 44-40 10-14

5. 50-44 5-10 6. 31-27!

Een nieuwe zet voor dit openingsspel.

Wij vinden sterker 38-33, 42-38 en 47-42.

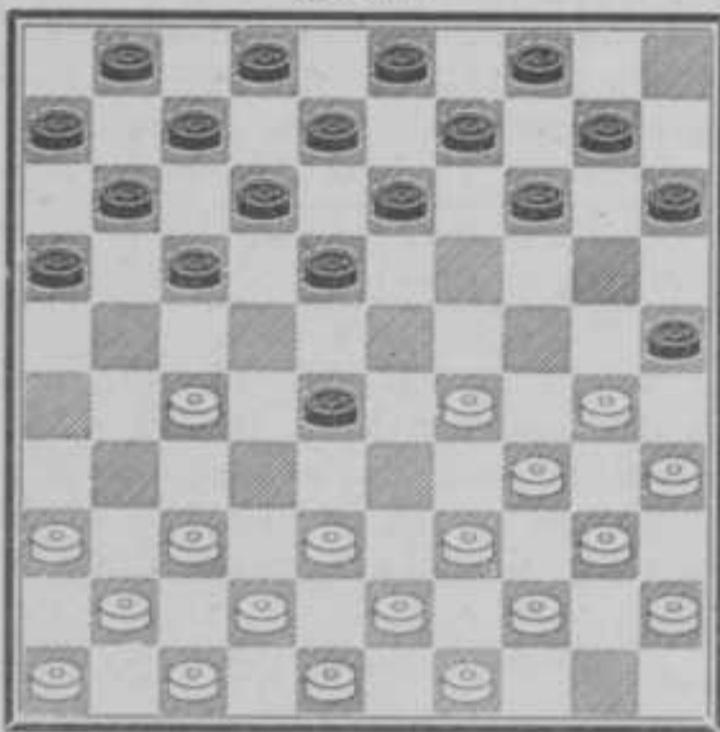
6. 17-21!

Interessanter en een studie op zichzelf is de voortzetting 23-28, inplaats van den tekstzet. Wij willen dezen zet eens onder de loupe nemen.

B.v. in plaats van 17-21, 6. 23-28 32x23 19x28.

De stand is nu:

Zwart.

Wit.

Wit is aan den zet.

1e spelgang 29-24! belet 14-19 door 27-22 en 38-32 43x5.

Ook 18-22 27x18 13x22 faalt door 24-20 15x24 30x19 14x23 34-30 en wint een stuk.

Op 17-21 37-31 21x32 38x27 18-22 27x18 12x23.

Op 17-22 37-31 en er ontstaat interessant spel.

Tweede spelgang.

38-32! 13-19 de eenige 32x23 19x28 37-31 17-22 gedwongen en er ontstaat interessant spel. Uiteindelijk kan men geen conclusie trekken over de voor of nadeelen van zwarts 6den zet.

Mogelijk dat de hoofdklasse spelers eens aandacht aan dit zoo hoogst belangwekkend voorpost openingsspel willen

geven en daarin eenige partijen durven spelen.

Met belangstelling zien wij daar naar uit, opdat voor de theorie eenige „basis” omtrent dit spelgenre kan worden vastgelegd.

In de partij verliep het spel verder:

7. 30-24 19x30 8. 35x24 21-26

9. 38-33 11-17 10. 40-35

De beste zet. Op 42-38 volgt 6-11 en 40-35 is belet door 25-30 en 13-19 met dam.

10. 14-20

Er dreigde 24-19 enz. met stuk verlies.

11. 42-38 6-11 12. 47-42 17-22

13. 33-28 22x33 14. 39x19 18-22

15. 27x18 12x14

Voorlopig is de stelling verbroken en daarmee is de eerste fase van het belangwekkend openingsspel gestreden. Door 't nog aanwezig zijn van stuk 24 heeft wit moeilijkheden. Het principe van het door wit gekozen openingsspel is nog steeds gehandhaafd.

16. 32-28 14-19 17. 35-30!

Moet wel, daar zwart 5 keer kan aanvallen met de stukken 14, 10, 9, 3, 4 en wit 4 keer verdedigen.

17. 10-14 18. 44-40 7-12

19. 49-44 1-6

verhindert 44-39 wegens 26-31 enz. enz.

20. 43-39

Thans is het beslissende moment in de partij aangebroken. Het blijkt, dat zwart zijn tegenstander niet „vast” kan houden, wat de witspeler met het spelen van den 17en zet wel heel goed moet hebben berekend. Na 12-18 wordt na eenige zetten de laatste resten van het openingsprincipe veld 24 verwijderd met gelijk spel. De ruil zorgt er voor, dat de standen contactloos zijn. Het verdere gedeelte van de partij is alledaagsch en geven wij het dus zonder opmerkingen.

20. 12-18 21. 37-31 26x37

22. 41x32 11-17 23. 29-23 18x29

24. 24x33 20-24 25. 28-23 19x37

26. 30x10 15-20 27. 42x31 4x15

De stand is nu weer volkomen gelijk.

28. 46-41 13-19 29. 41-37 8-13

30. 31-27 2-8 31. 37-32 17-21

32. 40-35 8-12 33. 44-40 12-18

34. 48-43 20-24

Al deze zetten geven geen aanleiding tot op of aanmerkingen, beiden bouwen hun stand goed op.

35. 34-30 25x34 36. 40x20 15x24

37. 45-40 9-14 38. 40-34 14-20

39. 36-31 21-26 40. 33-28 26x37

41. 32x41 20-25.

18-23 is ook goed, speelt wit 34-30, 30-25, dan zwart 21-27 27-31 met goed spel.

42. 38-33 18-23

en niet 24-30, 19x30 waarna wit 33-29.

43. 28-22 6-11 44. 41-36 11-17

28-33 wit 22-17, 36-27, zwart 28-32 en 16-21 geeft ook remise.

45. 22x11 16x7 46. 34-30 25x34

47. 39x30 7-11 48. 36-31 11-16

49. 31-26 3-8 50. 43-38 8-12

51. 26-21 13-18 52. 38-32 12-17

53. 21x12 18x7 54. 33-28 7-11

55. 27-22 16-21 56. 32-27 21x32

57. 28x37.

Remise.

Door de opening is deze partij buitengewoon belangwekkend.

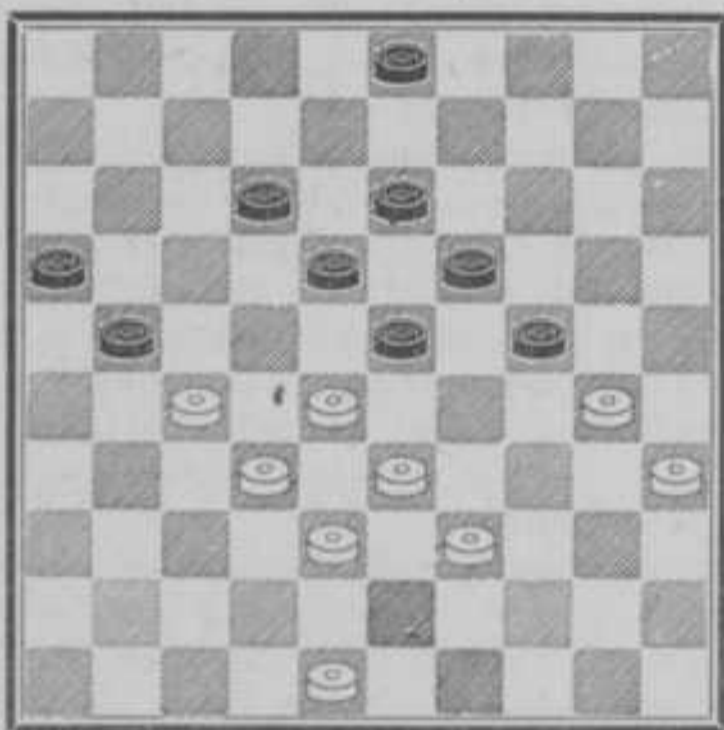
Analyse J. H. VOS

en B. DUKEL.

Fragment uit het Kampioenschap van Nederland 1944.

Stand na den 39sten zet van wit.

Zwart: C. Ijff.

Wit: Hellingman.

Deze stand die symmetrisch is, kenmerkt zich weer als één der tempi geheimen van ons spel.

Immers zijn ook hier weer de rollen omgedraaid (Zie de partij Hellingman-Huisman K. v. N. 1944), nl. zwart heeft den „voorzet“.

Nu staat het spel na den 39sten zet diagramstand volkomen gelijk, en diepgaande studies hebben er toe geleid te concludeeren, dat uiteindelijk het spel remise loopt.

Maar dan moet ook strikt logisch volgens de theorie de opgelegde zettenreeks worden gespeeld. Met den 40sten zet speelde zwart echter 3-8 een zet die in dezen stand niet verantwoord is. Er moest worden gespeeld 3-9-14 enz.

Als volgt verliep het spel:

39. 3-8 40. 30-25 12-17

41. 48-42 8-12 42. 42-37 21-26

43. 39-34.

Nu komt de zwakte van zwarts 39e zet 3-8 wel heel goed voor den dag. Een eenmaal gemaakte fout is niet meer te herstellen en daarom is het spel dan ook verloren.

43. 26-31.

Op 17-21 kan wit laten volgen 25-20 24x15 34-30 23-29 of? 33x24 12-17 30-25 19x30 35x24 17-22 28x17 21x12 32-28 12-17 25-20 16-21 27x16 18-22 28-23 22-27 23-19 27-31 19x8 31x33 8-2 wint.

44. 37x26.

Hiermede maakt wit een kapitale blunder. Met slaan 27x36 17-21 of 16-21 de volgende twee interessante spelgangen.

B.v. 27x36 16-21! 33-29 24x31 36x16. Plotseling staat zwart verloren. Op 18-22 32-27 23x21 16x7 met verloren afspel.

B.v. 27x36 17-21 33-29 24x31 36x27.

Het mooie dezer speelgangen is, dat met groot gemak het materiaal wordt geofferd voor het veroveren van de strategische positie.

21-26 25-20 12-17 20-15 en zwart speelt o.i. een verloren afspel.

44. 24-30 45. 35x24 19x39

46. 28x8 39x37 47. 8-2 41-37

48. 2-35 41-46

Waarom niet 41-47? Dan is het spel direct remise.

49. 35-44 46-10 50. 44x6 10-14?

51. 6-50.

Hier wordt wel zwak gespeeld. Ineens 6-28 is uit.

51. 14-5 52. 50-28.

En zwart geeft het op.

B. DUKEL.

Boeiend Spelverloop.

Een ongekend boeiende, interessante en tevens belangwekkende partij werd gespeeld in de eerste ronde van het tournooi K. v. N. 1944 tusschen W. v. d. Kraan, Dordrecht en L. J. Hellingman, Groningen.

1. 33-29 20-25 2. 39-33 14-20

3. 44-39 20-24 4. 29x20 25x14

5. 50-44 19-23 6. 33-29 14-19

7. 35-30 10-14.

Met het optreden van wit op de velden 29 en 30 geeft deze het centrum prijs. Meestal is dit tevens de inleiding voor slagzet en combinatie partijen.

8. 38-33 17-22 9. 42-38 11-17

10. 40-35 6-11 11. 44-40 1-6

12. 48-42?

Wit's opbouw wijst er op, dat deze

de consequenties van gecompliceerd spel aanvaardt. Er was eens een tijd, dat de technische ontwikkeling van ons damspel op een peil stond dat toen de Fransche Grootmeester wijlen Is Weiss uitriep: „Alles is speelbaar, mits maar goed wordt voort gezet.”

Dit gezegde gaat voor den hedendaagschen damspeler niet meer op.

Sinds het **positiespel**, den slagzet en combinatie als hulpmiddelen gebruikt voor den opbouw en verovering eener strategische winst, vanaf dien datum gaat het gezegde van den Grootmeester niet meer op. In deze partij wordt dit overduidelijk bewezen. Immers speelt wit zuiver op avontuur uit één der belangrijkste basisstukken „de kroonschijf” onverantwoordelijk op. En zooals het spelverloop laat zien geeft dit den witspeler zulke moeilijkheden, dat deze zich wel een tweede keer zal bedenken de zet 48—42 te spelen in een dergelijke positie.

12. 22—27 13. 32×21 17×26
14. 31—27?

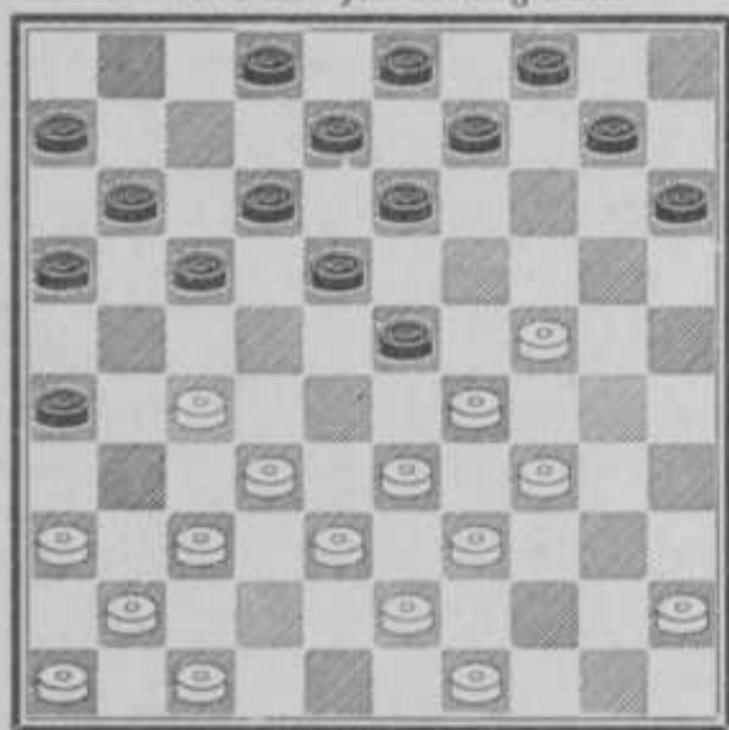
Dit is wel een heel zwakke zet. Met 38—32 42—38 en later 32—28 was nog wat te bereiken geweest.

14. 11—17 15. 30—24 19×30
16. 35×24.

Geheel ongemotiveerd zonder zelf een schijn van kans te hebben op een combinatie stort wit zich in een nadeelig avontuur.

16. 14—19 17. 40—35 19×30
18. 35×24 5—10 19. 37—32 7—11
20. 42—37 gedw. 2—7!

Zwart: L. J. Hellingman.

Wit: W. v. d. Kraan.

Doordat zwart ook niet het juiste en sterkste spel speelt om het zwakke spel door wit gespeeld uit te buiten, handhaaft wit zich.

Speelt zwart nu eens in plaats van 2—7, 10—14!! De zet 2—7 is zwak.

Dus nu eens 10—14 27—22 18×27
29×7 27—31 8—12 7×18 13×42.

21. 45—40 17—22 22. 47—42 22×31
23. 36×27 11—17 24. 49—44 17—21
25. 41—36 7—11 26. 33—28 9—14
27. 28×19 14×23 28. 38—33 4—9
29. 43—38 12—17 30. 33—28 9—14
31. 28×19 14×23

De slag, die nu volgt, was voor wit niet meer te ontwijken. Deze ligt in zijn opgebouwde positie. En zwart had deze reeds eerder kunnen uitvoeren, doch nu doet deze zich het goedkoopst voor. Wit heeft zelf daarvoor niets in de plaats kunnen stellen. Het is dan ook meer toeval dat deze voor zwart niet direct winnend is.

Stand na den 31sten zet luidt:

Zwart: 3, 6, 8, 10, 11, 13, 15, 16, 17, 18, 21, 23, 26.

Wit: 24, 27, 29, 32, 34, 36, 37, 38, 39, 40, 42, 44, 46.

32. 38—33 26—31 33. 37×26 15—20

34. 24×4 13—19 35. 4×22 17×48

36. 29×18 21×32 37. 18—13 8—12

38. 13×24 3—9?

Een blunder. Veel sterker is 48—42 en o.i. zelfs winst.

39. 33—28 32×23 40. 46—41 48—42

41. 24—19 23×14 42. 41—37 42×31

43. 26×37 16—21

Na al deze schermutselingen is nog een gelijkwaardig eindspel ontstaan.

44. 39—33 21—27 45. 34—29 11—17

46. 40—34 17—22 47. 44—40 12—18

De opbouw van het eindspel is gereed. Het eerste contact is aanwezig.

Nu begaat zwart de tactische fout met 18—23 het gewonnen terreinvoordeel te ondermijnen.

Hier moest worden gespeeld 14—19. Handig weet wit van de fout van zwart's 48en zet te profiteeren. Met een keurig slot weet deze zelfs ten slotte de winst nog af te dwingen. Het is leerzaam dit na te gaan.

48. 40—35 18—23 49. 29×18 22×13

50. 33—28 sterk! 13—18!

51. 28—22 27—31 52. 22×4 31×42

53. 4—15 42—48? 54. 35—30!

Het wil net kloppen.

54. 48—37 55. 15—42 37×48

56. 30—25 48×30 57. 25×34 en zwart verliest in oppositie. Analyse B. Dukel.

Belangwekkende Partij.

Onderstaande belangwekkende partij werd gespeeld in de eerste ronde van het K. v. N. 1944 tusschen J. Metz met wit en R. C. Keller.

Deze partij willen wij vooral ter naspeling aanbieden omdat zij er van getuigt, dat de zwartspeler de kleinste fout op zoo'n keurige wijze weet uit te buiten, een eigenschap welke weinig spelers is gegeven.

1. 34-29 19-23.

Nog altijd is op de 34-29 opening 19-23 een geforceerd en sterk optreden en dus één der beste tegenzetten.

2. 39-34 14-19 3. 44-39 10-14
4. 50-44 5-10 5. 31-26 20-25
6. 32-27

Wit's zettenreeks wijst er op dat deze bijvoorkeur een gecompliceerde partij wil spelen. Vooral in de zesde zet 32-27 komt diens speelplan goed tot uiting.

6. 17-22.

O.i. is 14-20 nog wel de beste zet op wit's 6den zet. Met 17-22 geeft Keller blijkbaar de voorkeur, de opening vrij normaal te laten verlopen.

7. 37-32 22x31 8. 26x37 14-20
9. 36-31 11-17 10. 41-36 6-11
11. 46-41 1-6 12. 33-28

Wel de beste zet voor wit. Op 31-26 20-24 25x14 kan zwart een klassieke partij opdringen.

Op 32-28 23x32 37x28 speelt 19-23 13x24 zwart een gunstige hekstelling.

12. 20-24 13. 29x20 25x14
14. 39-33 18-22.

Een sterke en zeer gunstige voortzetting. Direct 31-27 22x31 36x27 kan niet wegens 23-29 en 17-22 met steeds dam.

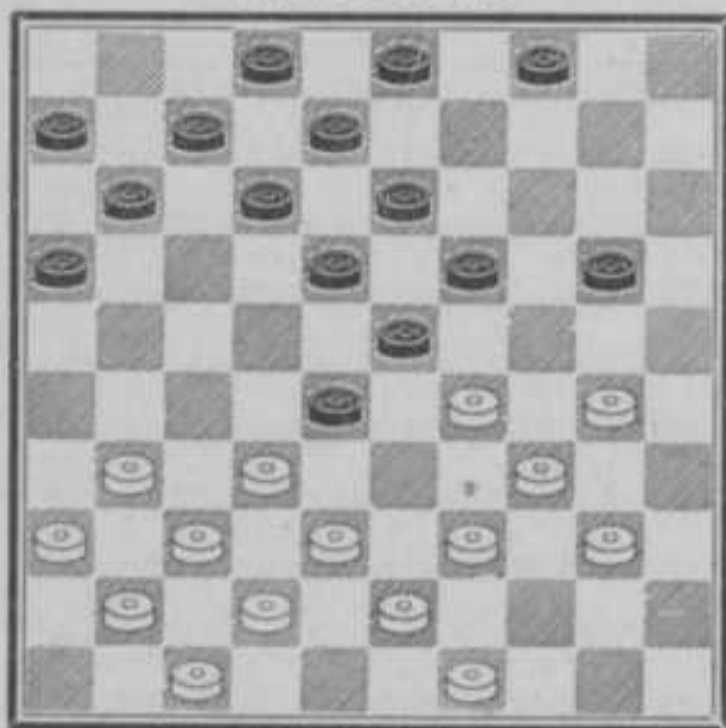
Dergelijke zetten waarin Keller zoo scherp is, zijn van belangwekkende waarde voor het opdringen van zijn voorkeur.
15. 44-39 13-18 16. 34-29 23x34
17. 40x29 9-13 18. 39-34 15-20
19. 43-39 19-23

Door den 14den zet is zwart door uitmuntend spel wel in het offensief gekomen.
20. 28x19 14x23 21. 45-40 10-14
22. 48-43 14-19 23. 35-30 22-28
24. 33x22 17x28.

Zeer krachtig. Zwart's laatste 10 zetten zijn meesterlijk gespeeld.

Stand na den 24sten zet van zwart luidt:

Zwart: Keller

Wit: J. Metz.

Zw.: 2, 3, 4, 6, 7, 8, 11, 12, 13, 16, 18, 19, 20, 23, 28.

Wit: 29, 30, 31, 32, 34, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 47, 49.
25. 49-44 28-33 26. 39x28 19-24
27. 28x19.

Bijna is na 28x19 een probleemmotief „Het Paard van Troje” ontstaan. Wel zeldzaam vooral in 't partijspel.

27. 24x33 28. 38x29 13x35
29. 32-28 16-21 30. 37-32 11-17
31. 31-27 21-26 32. 41-37 20-25

De gunstige opstelling van de zwarte stukken 35, 25, 26 en de daaraan verbonden combinatie-mogelijkheden zijn het gevolg van den 14den zet, en zwart's daarop volgend subliem spel. Wel heeft wit het centrumspel, doch de consequenties daaraan verbonden zijn zoo, dat wij liever de zwarte stelling innemen.

33. 29-23.

Tracht zich los te breken uit de „wrijfstand” 25 en 35.

33. 18x29 34. 34x23 8-13
35. 43-39 3-9 36. 42-38 9-14
37. 47-42 4-9 38. 27-21?

Deze zet is ons niet recht duidelijk. O.i. lijkt veel sterker 27-22. Door zoo'n voortzetting kan het verdere verloop belangrijke gevolgen hebben. Na 27-21 komt zwart op grootsche wijze in 't voordeel.

38. 14-20 39. 36-31 20-24
40. 39-33 13-18.

Wit zoowel zwart moeten over hun 40en zet lang hebben nagedacht. Wit is door tempigebrek zoowat aangewezen dezen zet te spelen, maar zwart moet het heel wat van zijn concentratievermogen en voorstellingsgeest hebben geëischt om tot 13-18 te besluiten.

Inderdaad is de afwikkeling zeer fraai.

Zwart: 2, 6, 7, 9, 12, 17, 18, 24, 25, 26, 35.

Wit: 21, 23, 28, 31, 32, 33, 37, 38, 40, 42, 44.

Het spel verliep als volgt:

41. 33-29 24x22 42. 32-27 18x29
43. 27x18 12x23 44. 21x1 9-13
45. 1-12 13-18 46. 12-17 2-8
47. 17x3 29-33 48. 38x29 23x45

Dezen eindstand met zijn gevolgen moet de zwartspeler toch reeds met den 40en zet hebben berekend. Inderdaad goed gezien, want de overblijvende eindstand is zéér gunstig voor zwart.

49. 44-39 45-50 50. 39-34 50-45
51. 34-30 25x34 52. 31-27 45-50
53. 27-21 26x17 54. 3x21 34-40
55. 21-27 50-28 56. 27-9 28-46

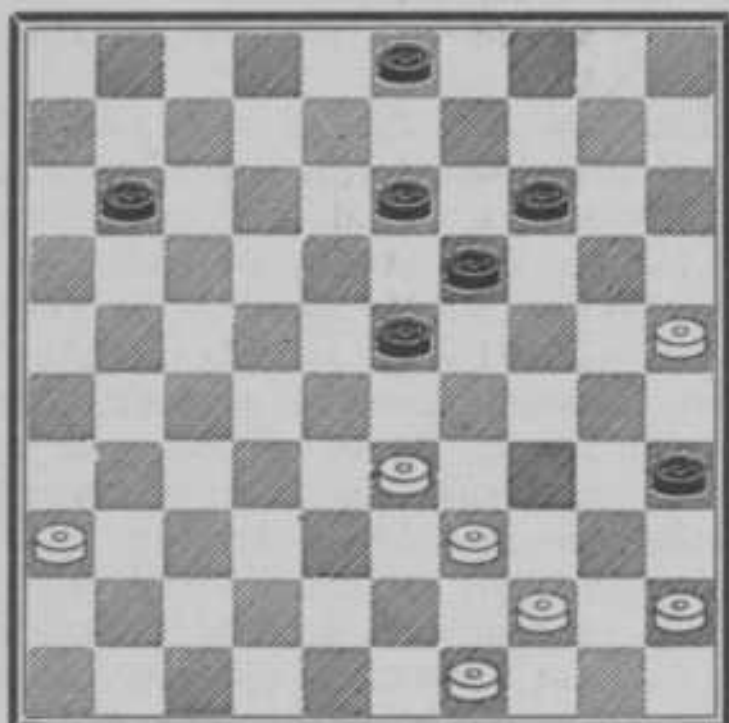
Wit geeft het op.

Een door zwart in grootschen opzet besliste partij.

Analyse B. DUKEL.

Fragment van een partij gespeeld voor het Kampioenschap van Nederland 1944.

Zwart: Keller.

Wit: Jernberg.

Tot zoover dus, tot het vergevorderd middenspel, grens eindspel heeft de wit-speler zich gehandhaafd.

Wel heeft zwart iets voordeel, doch t.v. het stuk 35, dat staat uitgeschakeld, wegen de standen tegen elkaar op.

Eerst nu begint wit fout te spelen door dit stuk weg te ruilen.

42. 36-31 3-8 43. 44-40.

Nu moet hier 45-40 8-12 40-34 12-18 31-27 11-17 33-29 23-28 49-43 17-22 27-21 28-32 34-30 en wit heeft beter spel.

Als 45-40-34 is opgebracht, hebben wij voor zwart geen winstgevend spel kunnen ontdekken.

Door den tekstzet weet zwart op meesterlijke, sublieme wijze den stand in een fraaie strategische winst om te zetten.

43. 35x44 44. 49x40 8-12 45. 31-27 11-16

Wit's stelling is thans reeds hopeloos. Zelfs 40-34 19-24 45-40 13-18 is verloren. Het volgende offer heeft zwart reeds zien aankomen met de drie voorgaande zetten.

46. 25-20 14x25 47. 39-34 23-28 48. 33x22 19-24!! 49. 40-35 12-17

Wit staat verslagen. Een door zwart keurig besliste partij.

50. 22x11 16x7 51. 27-22 7-12 en geeft op. Analyse B. DUKEL.

Partij uit het kampioenschap van Nederland 1944 tusschen H. F. J. Kinnegin met wit en J. Metz met zwart.

1. 32-28 18-23 2. 33-29 23x32
3. 37x28 20-25 4. 39-33 14-20
5. 44-39 20-24 6. 29x20 25x14

Een voor Metz ongewoon kalme voortzetting.

7. 41-37 12-18 8. 46-41 7-12
9. 37-32 15-20 10. 41-37 20-25

Wijkt hiermede van een normale voortzetting af.

11. 34-29 10-15 12. 50-44 5-10
13. 29-24 19x30 14. 35x24 16-21

Zwart zoekt wel een ingewikkelde partij, geeft wit de gelegenheid zich op veld 26 te nestelen.

15. 31-26 18-22 16. 37-31 11-16
17. 31-27 22x31 18. 26x37

Een goede voortzetting, behoudt een sterk centrum en verhindert 14-19 door 33-39 29-24 en 28-22.

18. 6-11 19. 33-29 12-18
20. 38-33 18-22 21. 36-31

Goed gespeeld.

21. 21-26 22. 32-27 14-19
23. 27x18 19x30 24. 40-35 13x22
25. 35x24 10-14 26. 37-32 26x37
27. 42x31 16-21 28. 31-26 14-19
29. 24x13 8x19.

Zwart wil den sterken centrumstand van wit omsingelen, gebruik makende van zijn meerdere tempi.

30. 29-23.

Probeert zwart geheel naar den kant te drukken.

30. 9-14 31. 43-38 2-7
32. 49-43 7-12 33. 44-40 1-6
34. 40-34.

Kansrijk is ook 39-34 met dreiging 23-18, zw. 22x13, w. 32-27 en 34-30

34. 15-20 35. 45-40 3-9
36. 32-27.

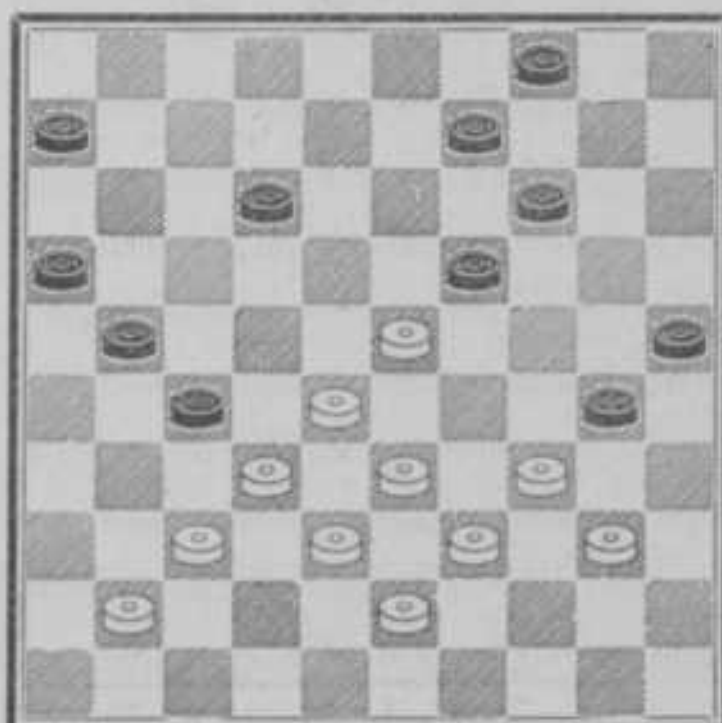
Ook 34-29 geeft wit goed spel.

36. 22x31 37. 26x37 21-27
38. 48-42 20-24 39. 47-41 17-21
40. 37-32.

Wit heeft niet veel zetten, op 34-29 kan zwart spelen 24-30, ook is de volgende ruil mogelijk 11-16, 29x20, 19-24, 20x29, 12-18, 23x12, 27-32 38x27, 21x45, 12-7, 45-50, 7-1.

40. 11-16 41. 42-37 24-30

Stand na den 41sten zet van zwart.

In plaats van 24-30, 6-11 volgt 34-29, 24-30, 40-35, 9-13, 35×24, 19×30, 23-19, 14×34, 33-29, 34×23, 28×6.

42. 23-18! 12×23 43. 40-35 19-24 gedwongen.

44. 28×10 4×15.

Wit heeft nu tastbaar voordeel.

45. 41-36 21-26 46. 32×21 16×27

47. 37-32 9-13 48. 32×21 26×17

49. 33-28 13-18 50. 36-31 18-22

51. 38-33 6-11 52. 43-38 11-16

53. 31-26 24-29?

Fout, de volgende variant geeft remise.

16-21, 34-29, 15-20, 29-23, 30-34, 34×19, 20-24, 19×30, 25×34, 35-30, 34×25 23-19, 25-30, 19-14, 30-34, 28-23, 34-40, 14-10, 40-44. 33-29, 17-22, 23×32, 44-49.

54. 34×23 30-34 55. 39×30 25×34

56. 38-32 17-21 57. 26×17 22×11

58. 23-18 15-20 59. 18-13 20-24

60. 13-9 24-29 61. 33×24 34-39

62. 28-22 39-43.

Zwart geeft het op.

Analyse J. H. VOS.

Kampioenschap van Nederland 1944.

Onregelmatige opening.

J. Metz (wit)—A. Rinsma (zwart).

1. 33-29 20-25 2. 32-28 17-22

3. 28×17 11×22 4. 37-32 14-20

5. 41-37 20-24 6. 29×20 25×14

7. 46-41 19-23 8. 39-33 14-19

9. 44-39 10-14 10. 31-26.

Zwart dreigde met 22-28 en 23-29 te vereenvoudigen, zoodat wit complicaties zoekt en een positief beeld aan het spel geeft.

10. 7-11 11. 50-44 12-17

12. 35-30 1-7 13. 33-29 8-12

Blijkbaar bevreesd voor de voortzetting met 38-33 speelt zwart dezen zet inplaats van 7-12.

14. 36-31 2-8 15. 41-36 14-20

De absolute foutzet, hoewel een betere zet niet zoo gemakkelijk valt aan te geven. Immers op 22-28 speelt wit 29-24 met onberekenbaar spel!

16. 30-24 19×30 17. 34×14 23×34

18. 40×29 9×20 19. 32-27.

Wit neemt nu een winnende hekstelling in, welke zelfs tot gedwongen schijfwinst leidt.

19. 4-9 20. 37-32 5-10

21. 45-40 10-14 22. 39-34 20-24

23. 29×20 15×24 24. 34-29 24×33

25. 38×29 14-19 26. 40-35 19-23

27. 44-39 23×34 28. 39×30 9-14.

Een gedwongen zettenreeks volgt nu. Zwart mag natuurlijk niet 22-28 spelen wegens 27-22, 26-21 en 31×24 met schijfwinst.

29. 30-25 3-9 30. 35-30 14-19

31. 25-20.

Nu moet zwart een schijf verliezen, want op 19-23 volgt 20-15 (9-14, want op 23-29 volgt 27-21 en 42×24 met damdoorbraak) 30-25 steeds met doorbraak naar dam.

31. 18-23 32. 27×29 19-24

33. 30×19 13×15 34. 42-38 12-18

en na nog een twintigtal onbelangrijke zetten gaf zwart het op!

J. Baas (wit)—J. Metz (zwart)

1. 32-28 18-23 2. 34-29 23×34

3. 40×29 12-18 4. 44-40 7-12

5. 37-32 19-23 6. 28×19 14×34

7. 39×30 20-25 8. 41-37 25×34

9. 40×29 10-14 10. 50-44 1-7

11. 47-41.

Een zwakke zet in deze kennelijk als flankspel opgezette partij.

11. 5-10 12. 44-40 14-19

13. 32-28 9-14 14. 37-32 3-9

15. 41-37 17-22.

Zwart maakt er uiteraard resoluut een flankpartij van, gebaseerd op het theoretische voordeeltje van het open veld op 47. Niettemin ontaardt de strijd heftig om het bezit van het centrum, hetgeen wit ten laatste ook gelukt, echter ten koste van de partij!

16. 28×17 11×22 17. 46-41 6-11

18. 40-34 11-17 19. 45-40 15-20

20. 43-39 20-25.

Deze zet belemmert het witte spel en is tevens de voorbode tot een omsingeling van het witte centrum.

21. 49-44 19-23 22. 48-43 13-19

23. 35-30 9-13 24. 32-28 23×32

25. 38×27 10-15 26. 42-38 19-23

27. 37-32 13-19.

Tot nu toe heeft zwart wel de leiding gehad, doch wit heeft geen kennelijke zwaktes in zijn stelling, doordat hij zich uitstekend verdedigd heeft!

28. 31-26 22×31 29. 26×37 8-13

30. 32-28 23×32 31. 37×28 18-22

Deze zet had wit moeten waarschuwen. Hij heeft wel het centrum veroverd doch uiteraard had zwart dit kunnen beletten. Het ligt voor de hand, dat wit met 40-35 enz. zal gaan voortzetten. De nu volgende slagcombinatie gaat de stelling beheerschen.

32. 40-35 16-21 33. 44-40 21-27

De stand is plotseling finaal uit, want wit heeft geen zet meer of hij moet in een slagzet loopen. Zeer leuk is 30-24 belet wegens 15-20, 25-30 4-10, 2-8 en 12×45 wint, terwijl ook 29-23 of 29-24 niet gaat wegens 13-18 of 14-20 gewonnen! Dus is de nu volgende afwikkeling gedwongen voor wit!

34. 41-37 19-23 35. 29x20 15x24
 36. 30x19 27-31 37. 36x18 12x41
 38. 34-29 17-21 39. 38-32 21-26
 40. 32-27 41-46 41. 19-13 46-14
 42. 39-34.

Het lijkt of wit zich nog zal redden. De zwarte dam moet zich laten insluiten. Zwart heeft het spel echter goed doorrekend en brengt nadien een verrassend offer, dat direct wint!

42. 7-12 43. 43-38 14-3
 44. 29-24 25-30 45. 34x25 3-9

Nu is er voor wit geen remise meer te vinden.

46. 13-8 2x13 47. 24-20 13-19
 48. 40-34 9x36 49. 38-32 26-31
 50. 20-15 31-37 51. 32x41 36x45
 en wit gaf het op.

J. METZ.

Partij uit de 12e ronde pers. kamp. v. Nederland 1944 gespeeld te Rotterdam op 11 Maart tusschen:

Wit: L. J. Hellingman (Groningen) —
 Zwart: L. Anderson (Goes).

1. 31-26 19-23 2. 37-31 14-19
 3. 41-37 10-14 4. 46-41 17-22
 5. 32-28 23x32 6. 37x17 11x22
 7. 31-27 22x31 8. 26x37 18-23
 (Verhindert 37-32 met 23-29).
 9. 33-28 23x32 10. 37x28 5-10
 11. 39-33 12-18 12. 44-39 7-12
 13. 42-37 19-23 14. 28x19 14x23
 15. 34-29 23x34 16. 40x29 10-14

Stand na den 16en zet van zwart (10-14)

Zwart: 1 t/m 4, 6, 8, 9, 12 t/m 16, 18, 20.

Wit: 29, 33, 35 t/m 39, 41, 43, 45, 47 t/m 50.

Zwart speelde zijn laatsten zet met het oog op de volgende mogelijkheden:

35-30	20-25,	30-24	1-7
33-28A	18-22,	28x17	12x21
45-40*	14-19.	40-35	19x30
35x24	9-14,	50-45	3-9
45-40	14-19,	40-35	19x30
35x24	9-14,	49-44	14-19
44-40	19x30,	40-35	4-9
23-18B	13x22,	39-33	20x29
33x24	7-12 en wint bij goed spel.		
B 23-19	20x29,	19-14	29-34
	39x30 25x34, enz.		
A 45-40	18-23,	29x18	12x23
	33-28C 23x32,	37x28	14-19
	40-35 19x30	35x24	9-14
- en wint schijf 24.

C. Op b.v. 50-45 zou volgen 14-19 en na wit 40-35, 19x30 en 23-29 met schijfwinst. Direct 23-29 veroorzaakt voor wit geen schijfverlies, daar deze

zou kunnen spelen 24-19, gevolgd eventueel door 39-34.

Opmerking: Na de in het begin van deze analyse aangegeven zetten 35-30 en 20-25 zou dus moeten volgen 39-34 of na 30-24 en 1-7, 24-20, 29x20 en 20-15, waarna schijf 15 een combinatie-object wordt voor de zwarte schijven.

17. 50-44 1-7 18. 44-40 20-25
 19. 38-32 14-20 20. 43-38 16-21
 21. 47-42 21-26 22. 32-28 20-24
 23. 29x20 25x14 24. 37-32 14-19
 25. 41-37 19-24 26. 39-34 13-19
 27. 49-43 8-13 28. 37-31 26x37
 29. 32x41 18-23 30. 42-37 23x32
 31. 37x28 12-18 32. 38-32

(In plaats van deze spelontwikkeling ware voor wit wellicht beter geweest om b.v. bij den 28sten zet met 34-30 voort te zetten, waarna op den zwarten korten vleugel vrij groote druk kan worden uitgeoefend).

32. 7-12 33. 43-38 2-7
 34. 41-37 18-23 35. 36-31 7-11
 36. 34-29

(Op 31-27 zou natuurlijk volgen 24-29 enz.)

36. 23x34 37. 40x20 15x24
 38. 31-27 13-18 (niet 12-18).
 39. 45-40 18-23 40. 40-34 9-13
 41. 34-30 12-17 42. 37-31 3-8
 43. 31-26 8-12 44. 27-21 13-18
 45. 30-25 4-9 46. 48-43 (21-16 is meer voor de hand liggend).
 46. 11-16 47. 25-20 24x15
 48. 35-30 16x27 49. 32x21 23x32
 50. 38x27 6-11 51. 33-28 11-16
 52. 27-22 18x27 53. 21x32 15-20
 54. 43-39 20-25 55. 39-34 12-18
 56. 32-27 9-13 (Op 18-23 zou wit remise forceeren door 34-29 29-24 en 24x4.

57. 28-22 17x28 58. 26-21 28-32
 59. 27x38 16x27. Wit geeft het op.

ANDERSON.

Kampioenschap van Nederland 1944.

6e ronde 5 Febr. 1944.

Wit: C. Ijff — zwart: J. H. Vos.

1. 32-28 20-24 2. 34-29 14-20
 3. 37-32 18-23 4. 29x18 12x23
 5. 39-34.

Indien wit veld 34 bezet na 10-14 van zwart kan deze gunstig vervolgen met 23-29 en 24-30.

5. 7-12 6. 41-37 12-18
 7. 34-30

Speelt wit 44-39 en daarna 34-30 dan moet wit na 20-25 de dubbele ruil toelaten hetgeen een spoedige ontwikkeling van zwart's linker vleugel tot gevolg zou hebben.

7. 20-25 8. 40-34 10-14
 9. 34-29 25×34 10. 29×40 1-7
 11. 44-39 7-12 12. 40-34 14-20
 13. 34-30 20-25 14. 50-44 25×34
 15. 39×30 5-10 16. 44-39 10-14

Tot nu toe heeft de partij een zeer regelmatig verloop.

17. 31-27 17-22

Ook 17-21 was zeer goed speelbaar hoewel ook dan van voor- of nadeel geen sprake is.

18. 28×17 11×31 19. 36×27 24-29
 20. 33×24 23-28 21. 32×23 18×20
 22. 30-25 19-23 23. 39-33 20-24
 24. 37-32 13-19 25. 33-28 8-13
 26. 38-33 14-20 27. 25×14 9×20

Zwart dreigt nu met 16-21 en 24-30

28. 42-38 2-7 29. 47-42 4-9
 30. 46-41 7-11 31. 41-36 13-18

Vermoedelijk wil zwart met zijn laatste zet 49-44 verhinderen wegens dam door 24-30 en 12-17.

32. 49-44!

Zwart mag bovengenoemde damzet niet spelen daar wit de dam met schijf-winst afneemt door 32-28.

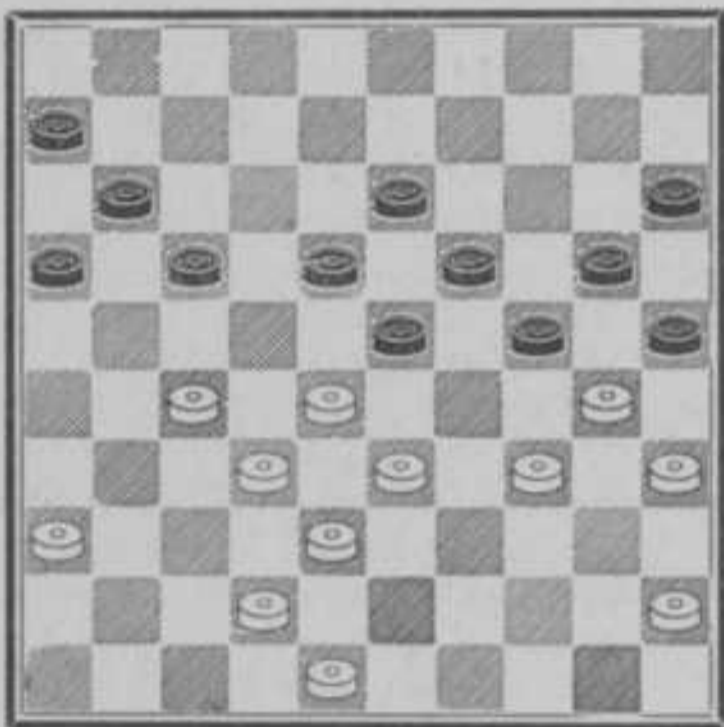
32. 9-13 33. 44-40 3-9
 34. 43-39 12-17 35. 40-34 9-14
 36. 34-30 20-25

Zwart hoopt nu op 48-43 waarna zou volgen 17-22, 23-28 en 13-18.

37. 39-34! 14-20.

Gedwongen maar sterk.

Stand na den 37sten zet van zwart.

Zwart speelt 14-20 om na 34-29, 25×34, 29×40 opnieuw veld 25 te bezetten hetgeen zeer sterk is daar wit dan 40-34 niet kan spelen wegens 17-22 en 24-30.

In plaats van 34-29 speelde wit echter.

38. 27-21! 16×27
 Op 17×26 volgt 28-22 en 33-29
 39. 32×12 23×43 40. 12×14 20×9
 41. 30×8 43-49 42. 8-2 49-44

Dit moet wel want op 11-16 speelt wit 48-43.

43. 2×16 44×28.

De eenige. Op 44×22 volgt 16-27 op 44×17 volgt 16-21 en 42-37.

44. 16-27! 9-14.

Door wit's laatste zet wordt zwart gedwongen 9-14 te spelen hetgeen voor de bewegingsvrijheid van de zwarte dam zeer nadeelig is wat zal blijken uit de volgende zetten.

45. 42-38! 28-19

De eenige zet. Immers 38-33 dreigt.

Gaat zwart naar 44 of 50, dan volgt eveneens 38-33. En op 28-37 of 28-46 volgt 38-32.

46. 27-16!

Zwart geeft op. De zwarte dam heeft geen vluchtelden meer want nu dreigt bovendien 35-30 en 45-40 en op 19-24 volgt 16-2 en 48-42.

Clubkampioenschap van Nederland 1944. Joz. Blanken I A'dam—Ons Genoegen I Utrecht.

Beslissingswedstrijd gespeeld te A'dam 1-4-'44. Partij 1e bord tusschen J. de Krijger, wit (Joz. Bl.) en C. IJff, zwart (O. G.).

1. 33-28	18-23	2. 39-33	12-18
3. 31-27	20-24	4. 44-39	7-12
5. 37-31	14-20	6. 49-44	10-14
7. 34-29	23×34	8. 40×29	17-22
9. 28×17	12×21	10. 31-26	5-10
11. 26×17	11×31	12. 36×27	19-23
13. 41-37	23×34	14. 39×19	14×23
15. 46-41	10-14	16. 33-28	14-19
17. 27-21	16×27	18. 32×21	23×32
19. 37×28	4-10	20. 42-37	9-14
21. 44-39	19-23	22. 28×19	14×23
23. 37-32	18-22	24. 39-33	13-18
25. 41-36	2-7	16. 45-40	10-14
27. 32-27	22×31	28. 36×27	7-12
29. 38-32	6-11	30. 33-28	14-19
31. 21-16	1-7!		

11-17 mocht niet..

32. 47-42	11-17	33. 43-38	23-29
34. 40-34	29×40	35. 35×44	3-9
36. 42-37	19-23	37. 28×19	18-22
38. 27×18	12×14	39. 32-28	9-13
40. 37-32	13-18	41. 32-27	8-12
42. 38-32	14-19	43. 48-42	20-25
44. 42-37	15-20	45. 50-45	19-23
46. 28×19	20-24!	47. 19×30	25×34!

Een buitengewoon sterk offer.

48. 37-31	17-21	49. 31-26	12-17
50. 44-40	34-39	51. 40-34	39×30
52. 45-40			

Zwart staat nu gewonnen. Immers na 18-23 mag wit 32-28 niet spelen wegens 23×32, 27×38 en vervolgens 30-35.

Speelt wit in plaats van 32-28 27-22 dan volgt 17×37, 26×17, 37-41, 17-11, 7-12, 11-6, 42-47 wint.

Zwart speelde echter als 52e zet foutief.

52. 30-35?

Waarna wit nog net remise kon bereiken door:

53. 40-34 18-23 54. 32-28! 23×32
55. 27×38 21-27 56. 34-29 35-40
57. 29-23 40-44 58. 23-19

Op 23-18 zou zw. nog winnen door 27-31 en 17-22.

58. 44-50 dreigt 7-11 en 17-21.

59. 19-14 remise.

C. IJFF.

Partij gespeeld voor het Kampioenschap van Nederland op 13 Februari 1944 te Oosterbeek.

W. v. d. Kraan met wit en J. Metz met zwart.

1. 33-28 18-22 2. 38-33 12-18
3. 42-38 16-21

Een interessante voortzetting.

4. 31-26 7-12 5. 37-31 11-16
6. 31-27.

Wil blijkbaar de ruil 21-27 niet toelaten.

6. 22×31 7. 26×37 6-11
8. 34-29 18-22.

Zwart voelt blijkbaar het meest voor onregelmatig spel.

9. 40-34 13-18 10. 44-40 9-13
11. 50-44 21-26 12. 47-42 1-6
13. 29-23 18×29 14. 34×23

Uit deze voortzetting blijkt, dat ook wit het onregelmatige spel niet uit den weg gaat.

14. 17-21 15. 28×17 11×22
16. 32-28 12-17 17. 37-31

Op 38-32 volgt 13-18, 26-31 21-26, 16×36. Wit moest oppassen voor de dreiging 19-24.

17. 26×37 18. 41×32 8-12
Gedwongen.

19. 32-27 22×31 20. 36×27 21×32
21. 28×37 19×28 22. 33×11 6×17

Stand in cijfers:

Zwart: 12 schijven op: 2-5, 10, 12-17 en 20.

Wit: 12 schijven op: 35, 37-40, 42-46, 48 en 49.

De posities zijn vrijwel gelijkwaardig. De opbouw kan opnieuw beginnen. het positiegevoel gaat nu een woordje mede spreken.

23. 39-33 14-19 24. 44-39 10-14
25. 46-41 13-18 26. 38-32 5-10
27. 43-38 19-23 28. 49-43 14-19

Bovenstaande zettenreeks geeft geen aanleiding tot commentaar. Beide spelers zoeken het nu, in afwijking met de opening, meer in het regelmatiger genre.
29. 32-27 10-14 30. 37-32 3-8

Juist gespeeld. De schijf op 2 moet in reserve blijven om bij een eventueelen

aanval op zwart's korten vleugel als steunpunt te fungeeren.

31. 33-28 4-9 32. 41-37 9-13

Hier lag 8-13 meer in de lijn. Het onbezet blijven van vak 9 zal in het verdere verloop van het spel een handicap blijken te zijn en m.i. de voornaamste oorzaak van zwart's verlies.

33. 37-31 20-24 34. 40-34 15-20

Sterker dan 14-20, hierdoor wordt schijf 15 mede in het spelverband opgenomen. Opent tevens de mogelijkheid door 23-29 tegen wit's korten vleugel een attaque te openen.

35. 31-26 23-29 36. 34×23 18×29
37. 39-34 29×40 38. 35×44 13-18

Wellicht was de uitruil 17-21 hier meer aan te bevelen, m.i. ligt de oorzaak van zwart's verlies ook hierin, doordat hij te ver op den stand is ingegaan en zich daardoor een foutieve voorstelling heeft gemaakt omtrent de waarde van zijn stelling.

39. 43-39 20-25 40. 42-37 2-7
41. 38-33 8-13

Zie mijn bemerking bij den 38sten zet, nog acht ik 17-21 sterker.

42. 48-42 25-30 43. 42-38 18-23
44. 44-40 14-20 45. 39-34 30×39

46. 33×44 13-18.

Belet 44-39 door 18-22 en 38-33 door 23-29 enz.

47. 40-34 20-25

Zie mijn bemerking bij den 38sten zet zwart overschat zijn stelling. De uitruil 18-22 zou hem een goede remisekans geven.

48. 38-33 24-30 49. 44-39 19-24
50. 28×19 24×13.

Stand in cijfers:

Zwart: 8 schijven op: 7, 12, 13, 16, 17, 18, 25 en 30.

Wit: 8 schijven op: 26, 27, 32, 33, 34, 37, 39 en 45.

51. 32-28.

Wit komt nu in 't voordeel. De zwarte schijven 25 en 30 blijven buiten het spelverband en ook de schijf op 13 is voor zwart een sta in den weg.

51. 30-35 52. 34-29 7-11
Gedwongen op 35-30 volgt 29-24, 27-22 en 28-23.

53. 37-31

Setrk gespeeld, laat zwart opnieuw maar een zet.

53. 25-30 54. 39-34 30×39
55. 33×44 13-19.

Er is geen andere zet meer.

56. 45-40 18-23 57. 29×7 11×2
58. 40-34 19-24 59. 27-22 2-8

60. 22×11 16×7 61. 31-27 7-11
62. 27-22 11-16.

Zwart geeft het op.

Een sterke partij van den zwartspeler, hoewel hij het geluk aan zijn zijde had, doordat wit zijn stand overschatte en er te diep op inging, inplaats van de remise te nemen.

P. J. VAN DARTELEN.

Partij gespeeld te Bloemendaal 5 Dec. 1943 om het clubkampioenschap van Nederland.

IJmuiden— Jozef Blankenaar.

A. Ligthart, wit— J. B. Jernberg, zwart.

1. 31—27 18—23 2. 33—28 17—21
3. 39—33 21—26 4. 37—31 26×37
5. 42×31 12—18 6. 41—37 20—24
7. 44—39 14—20 8. 46—41 7—12

De opening heeft een normaal verloop, zoo zijn reeds honderden partijen gespeeld.

9. 47—42 1—7 10. 31—26

Keller speelt hier 50—44 om na zwart 10—14 te vervolgen met 27—21, 31×22, 32×21 enz.

10. 11—17 11. 37—31 7—11
12. 41—37 10—14 13. 34—29 23×34
14. 40×29 5—10.

Op 2—7 volgt 27—22, 31×22 met goed spel voor wit.

15. 50—44 20—25 16. 29×20 15×24
17. 27—21.

De eenige zet, op elke andere voortzetting volgt schijfwinst of dam.

17. 16×27 18. 31×22 18×27
19. 32×21 13—18 20. 21—16 9—13

Op 2—7 volgt 28—23.

21. 16×7 12×1 22. 37—31 8—12
23. 31—27 1—7.

Wit tracht tempo's te winnen door 27—22 en 28—23 en verhindert de sterke centrum opstelling van zwart na 4—9.

24. 27—22 18×27 25. 28—23 19×28
26. 33×31 7—11 27. 39—34

Op 39—33 volgt 24—30, 13—19, 12—18.

27. 14—19 28. 43—39 10—15
29. 48—43 4—9 30. 34—30.

Sterker vinden wij 38—33, 43—38.

30. 25×34 31. 39×30 2—7
32. 38—32 12—18 33. 32—27 7—12

Zwart staat nu belangrijk beter, hij beheerscht het geheele centrum, terwijl bij wit elk verband tusschen de stukken ontbreekt.

34. 42—38 18—23 35. 44—39 12—18
36. 27—21

Hier was de volgende variant mogelijk, wit 38—32, zwart 15—20, wit 30—25 en nu maakte zwart dam door 18—22, 24×44, 11—16, 13—18, 16×47.

36. 9—14 37. 21×12 18×7
38. 38—32 11—17 39. 31—27 6—11

Verhindert 39—33 door 23—28.

40. 27—21 7—12 41. 21—16 13—18
42. 16×7 21×1 43. 43—38 3—8
44. 49—44.

Beter is 36—31, 39—33 het stuk op 49 kan beter in reserve blijven.

44. 1—7 45. 36—31 8—12
46. 38—33 23—29! 47. 31—27

Gedwongen.

47. 29×38 48. 32×43 24—29!
49. 27—21.

Gedwongen, zwart dreigt 29—33 en 18—22.

49. 29—34

Oogenschijnlijk wint zwart hier direct door 18—23, dreigt 29—33, 43—38, 29—34, 39—33, 34×25, 44—40! met dreiging 35—30 en op 19—24 33—29 enz. remise.

50. 30—24 19×30 51. 35×24 7—11!
52. 39×30 11—16

Vanaf den 46en zet heeft Jernberg den stand prachtig geforceerd.

53. 30—25 16×27 54. 43—38 17—22
55. 44—39 14—19 56. 24×13 18×9
57. 39—33 12—18 58. 33—29 22—28
59. 29—24 28—32 60. 38—33 32—37
61. 33—28 18—23

Geeft wit geen kans meer op remise.

62. 28×19 37—41 63. 25—20 41—46
64. 20—14 9×29 65. 19—13 27—31

Analyse J. B. JERNBERG
en J. H. VOS.

A. HAGENAARS KAMPIOEN VAN ROTTERDAM 1943.

Voor velen in de damwereld zal het een verrassing zijn geweest, dat de titel van Kampioen van Rotterdam dit jaar veroverd werd door den bekenden speler en dam-organisator A. Hagenaars. Immers, hoewel deze hoofdklasser een aantrekkelijke partij speelt en daarin dikwerf veel listen en lagen weet te weven, is zijn staat van dienst als wedstrijdspeler meestal die geweest van een deelnemer, die behoorlijke gemiddelde resultaten boekte, zonder dat hij gewoonlijk de hoogste plaatsen wist te behalen.

Na met het damspel kennis gemaakt te hebben op zijn kantoor bij het Gasbedrijf te Rotterdam, trad hij in 1915 toe tot de damvereniging „Rotterdam”. Behalve een verwoed liefhebber van het damspel en vooral van slagspel, eindspelen en problematiek, ontpopte hij zich spoedig als een serieus belangstellende voor de reglementen van bond en spel en voor bestuursaangelegenheden. Zoo zien wij hem in 1917 als oprichter van D.D.D. en mede-oprichter van den R.K. Dambond, van welken bond hij in 1919 en 1920 tweemaal achtereen den kampioentitel van Rotterdam op zijn naam bracht. In 1921 vertegenwoordigde hij de provincie Zuid-Holland in den wedstrijd om den meestertitel, met P. Schaaf en A. Milikowski, doch behaalde hierin een gering resultaat.

Vervolgens werd hij in de jaren 1923, 1926, 1927 driemaal winnaar en daardoor eigenaar van het Zilveren Dambord, een prachtige wisselprijs. In 1935 verloor hij als deelnemer aan den meesterwedstrijd slechts een partij tegen den winnaar van den titel J. C. P. Kalden en eindigde op de 3e/4e plaats met C. Suyk.

Thans, in 1943, is het hem gelukt, als no. 1 te eindigen in den wedstrijd om het kampioenschap zijner stad, met de fraaie score van 9 uit 12 punten en 1 punt voorsprong op de beide volgende deelnemers.

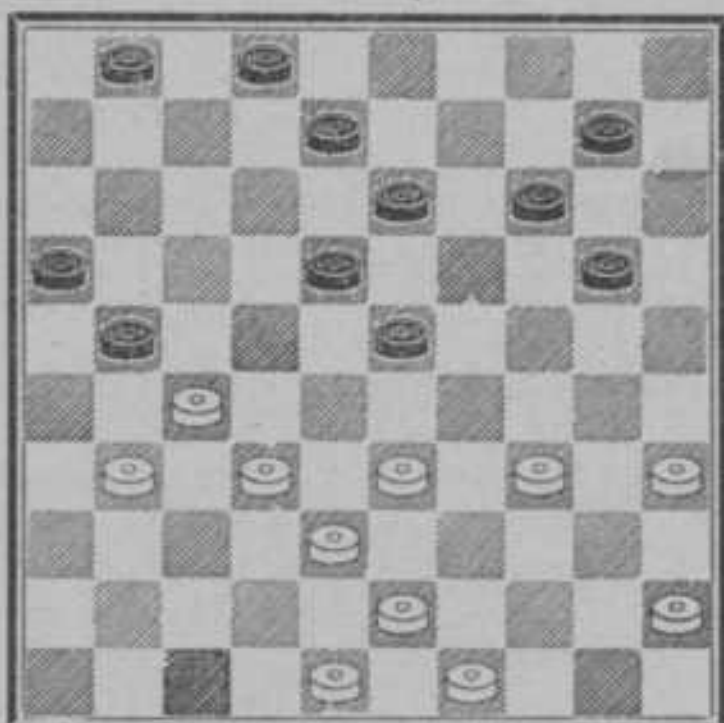
Jaren lang is de heer Hagenaars penningmeester geweest van den Rotterdamschen Dambond en reeds bijna 25 jaar lang bekleedt hij de functie van agent van de bondsuitgaven te Rotterdam. Op zijn initiatief kwam een 5-kamp tot stand tusschen A. Hagenaars, J. B. M. J. Eekhoud, Ph. J. Ham, N. Cohen en F. W. Naujoks, terwijl hij voorts altijd op de bres staat, om de bondsbelangen te dienen alsook de propaganda voor het damspel. In de laatste jaren maakte hij zich verdienstelijk als secretaris der competitie-commissie in den bond en als 2en voorzitter der damvereniging „Constant” te Rotterdam.

Zeer is het te betreuren, dat deze damliefhebber in Mei 1940 door het Duitsche bombardement van Rotterdam o.a. al zijn dambezittingen verloor, waaronder een uitgebreide dambibliotheek en verscheiden gewonnen prijzen.

Hierna eenige fragmenten uit de door hem gewonnen wedstrijd.

Uit partij 1, gespeeld 11 Juni 1943.
Stand na den 31sten zet van wit.

Zwart: Ph. J. Ham.

Wit: A. Hagedaars.

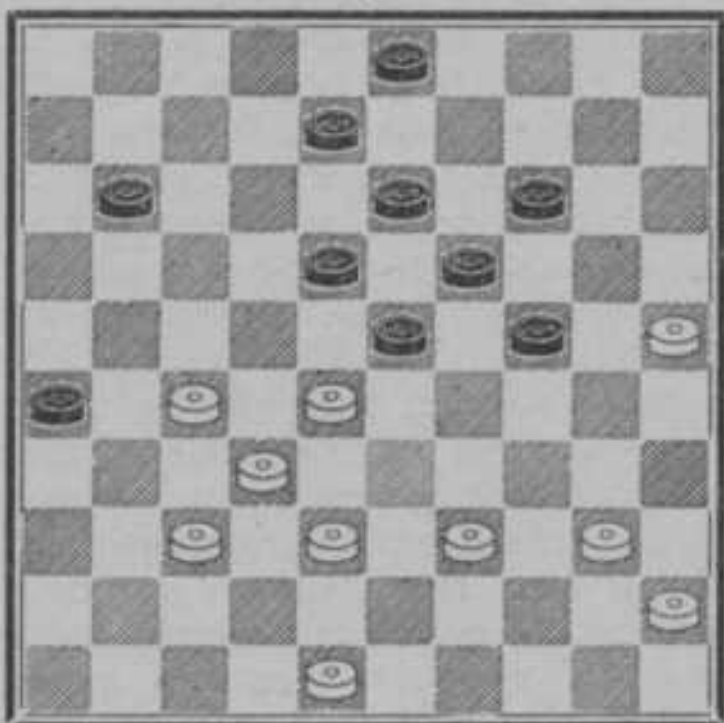
Wit heeft met zijn laatstgespeelden zet de randschijf 36 in het spel gebracht, want 21-26 mag niet wegens den damzet 35x4. Er volgde 31., 2-7; 32. 49-44, 1-6; 33. 44-40, 14-19; 34. 48-42 (op 21-26 volgt 33-28), 10-15; 35. 34-30!!

Hoopt op 21-26, nu zwart dit door 10-15 a.h.w. voorbereid heeft, met welken zet hij de aan 21-26, klevende gevaren van een dam naar 4 verijdelde.

35., 21-26?; 36. 33-29!!; 26x39; 37. 30-25, 23x34; 38. 25x3, 13-19; 39. 40x29, 39-44; 40. 3-25 (dreigt 29-24), 19-24; 41. 29x20, 15x24; 42. 25-34, 44-50 (zwak, beter is 7-11); 43. 34x1, 50-17; 44. 1-34, 17-8; 45. 27-22, 8-13; 46. 34-18, 13-19; 47. 32-27, 19-32 (of?); zwart geeft op. Wit kan immers door 18-29 winnen.

Uit partij 2, gespeeld 20 Juni 1943.
Stand na den 42sten zet van zwart

Zwart: J. Blom.

Wit: A. Hagedaars.

Zwart's laatste zet is 2-8. Daaraan is voorafgegaan 33-28 en 12-18. Op dat moment had zwart beter 14-20 kunnen spelen en afruilen. Want de slag, die in den diagramstand volgde, had ook op 2-7 of 3-8 (inplaats van 2-8) genomen kunnen worden met voordeel. In den stand volgens diagram won wit door 27-22! (18x27) 32x21 (23x34) 40x18 (26x17) 18-13.

Uit partij 3, gespeeld 26 Juni 1943.

Wit J. H. Ansems, zwart A. Hagedaars.

Na een onregelmatige opening kwam na wit 14, 28-23 de volgende stand voor: zwart 18 sch. op 2, 3, 5 t/m 10, 12 t/m 18, 20, 22, 27; wit 18 sch. op 23, 24, 29, 31, 33, 34, 36 t/m 40, 42 t/m 47, 49.

Op zwart 7-11? zou wit door 24-19 en 33-28 dam nemen. Zwart speelde 20-25 en nu mag wit niet 33-28 (22x33) 31x11 (6x17) 39x28 wegens 14-19 en 10x50.

Gespeeld werd 14., 20-25; 15. 24-20, 15x24; 16. 29x20, 18x29; 17. 34x23, 14-19; 18. 23x14, 10x19; 19. 20-15, 19-23!; 20. 33-29, 23x34; 21. 40x29, 13-19; 22. 46-41, 17-21; 23. 31-26, 19-24; 24. 26x28, 24x22; 25. 37-31, 6-11; 26. 41-37, 16-21!

Door de dreiging 21-26 dwingt zwart wit welhaast tot 31-26 en lost hierdoor handig zijn randschijf 16 op, die in dit flankspel lastig zou kunnen worden.

27. 31-26, 22-28!; 28. 26x6, 27-32; 29. 38x27, 7-11; 30. 6x17, 12x41; 31. 42-37, 41x32; 32. 47-42, 8-12; 33. 45-40, 12-17; 34. 40-34, 17-21; 35. 43-38, 32x43; 36. 49x38 (beter is 39x48), 9-13; 37. 42-37, 13-18; 38. 38-33, 18-22; 39. 44-40, 2-8; 40. 33-29, 8-13; 41. 29-24, 21-27; 42. 34-29, 13-18; 43. 37-31, 27-32; 44. 24-19, 32-38; 45. 19-14, 28-32; 46. 15-10, 3-9!; 47. 14x3, 5x14; 48. 3x20, 25x14; 49. 31-26, 22-27, 50. 39-34, 14-19; 51. 34-30, 38-43; 52. 30-25, 43-49; 53. 25-20, 49-35; 54. 20-15, 19-24!; 55. 29x20, 35-19; 56. 36-31, 27x36; 57. 26-21, 36-41; 58. 21-16, 41-46; 59. 16-11, 32-38; 60. 11-7, 38-42; 61. 7-2, 19-32; 62. 2-16, 32-5. Wit geeft het op.

Zwart kan de partij spoedig winnen door 42-48 met dreiging 48-25. Deze heeft het spel zeer sterk behandeld na de typische manoeuvre, welke hij met zijn 26sten zet inleidde.

Uit de 4e partij, gespeeld 3 Juli 1943.
Wit: A. Hagenaars. Zwart: J. L. G. van Dijk.

Stand na zwart 25., 8-12?
Zwart 14 sch. op 2 t/m 4, 6, 11 t/m 15, 17 t/m 19, 23, 24.

Wit 14 sch. op 27, 28, 30, 32 t/m 36, 38, 42, 43, 45, 48, 49.

Beide spelers laten hier een steek vallen. Door zwart's foutzet kan wit een eenvoudigen typezet nemen en ziet over het hoofd: 27-21, 28-22, 32x21, 33-29, 38x16 en wint een stuk. Gespeeld werd: 26. 30-25, 24-30; 27. 35x24, 19x39; 28. 28x10, 39x37! 29. 42x31, 15-20; 30. 25x14, 4x15; 31. 43-39, 18-23; 32. 38-33 (om op 13-19, 33-29 te antwoorden), 11-16; 33. 39-34, 12-18; 34. 33-29!, 13-19.

Aldus verliest zwart gedwongen een schijf, want 29-24-20 met 14-10 dreigde.

35. 34-30, 25x23; 36. 14x21.

De partij werd later remise, doordat het Meandre-motief uit de problematiek er in voorkwam, hetgeen een hoge zeldzaamheid is. In den stand:

Zwart 1 schijf op 30, 1 dam op 48; wit 1 dam op 40, 3 sch. op 45, 27, 28, speelde zwart 48-39! en op 28-23 volgt nu 30-35!! en vangt de witte dam volgens het motief van Meandre, waardoor de remise bereikt wordt.

Uit de 5e partij, gespeeld 5 Juli 1943.

Wit: H. F. J. Kinnegin. Zwart: A. Hagenaars.

Na zwart 20. 18-23 was de stand geworden:

Zwart 15 sch. op 1 t/m 4, 6, 8, 9, 11, 13 t/m 15, 19, 21, 23, 24.

Wit 15 sch. op 25, 28, 30, 32, 33, 35 t/m 38, 42, 43, 45, 47 t/m 49.

Er volgde 21. 28-22, 11-16; 22. 47-41, 1-7; 23. 32-28, 23x32; 24. 37x28, 7-12; 25. 45-40, 12-18; 26. 41-37.

Want op 43-39, 28-23, 33x31 speelt zwart 21-26, 26x46 en na 10-5 komt 13-19.

Stand na den 47sten zet van wit:

Zwart 8 sch. op 2, 6, 14, 16, 20, 23, 24, 26; wit 8 sch. op 25, 27, 32 t/m 34, 36, 42, 43.

Hier werd gespeeld (24-30) 33-28 (30x37) 28x10 (37x28) 25x14 (28-33) 10-4 (16-21, want wit dreigt met 36-31 en 27-21) 27x16 (33-39) 4-22 (39-43) 14-10 (43-48) 10-5 (48-34) 5-28 (2-8) 28-50 (8-12) remise.

Op 50-45 volgt b.v. 12-17!! en 26x28.

Uit de 6e partij, gespeeld 25 Juli 1943.
Wit: A. Hagenaars, zwart: C. Kusters.

Stand na 43. 25-20 van wit:

Wit 11 sch. op 20, 27, 28, 32-35, 37, 38, 40, 45.

Zwart 11 sch. op 9, 12, 13, 15 t/m 19, 23, 24, 26.

De partij ontwikkelde zich aldus:
(24-30) 35x24a (19x39) 28x8
(39x28) 32x23 (12x3) 23x21
(26x17).

a) Beter was geweest 34x25 (15x24) 25-20 (24x15) 35-30!

Na den tekstzet 26x17 volgde 40-34 (15x24) 45-40 (9-14) 38-33 (3-8) 37-32 (8-13) 34-29 (24-30) 29-23 (14-20) 32-28 (30-35) 40-34 (20-25) Remise.

Ph. J. HAM.

EINDSTAND

Kampioenschap van Rotterdam 1943.

Deelnemers

	Hagenaars	Kinnegin	Kusters	v. Dijk	Blom	Ham	Ansems	Punten	Rangnummer
Hagenaars	x	1	1	1	2	2	2	9	1
Kinnegin	1	x	2	2	2	1	0	8	2
Kusters	1	0	x	1	2	2	2	8	3
v. Dijk	1	0	1	x	1	1	2	6	4
Blom	0	1	0	1	1	x	2	5	5
Ham	0	0	0	1	x	1	1	3	6
Ansems	0	2	0	0	1	0	x	3	7

Onderstaande partij werd gespeeld in het Kersttoernooi 1943 te Leeuwarden tusschen de hoofdklasse spelers

G. Tilstra (wit) — U. Jetsma (zwart).

Niet iedere opening die aanvangt met 33-28 18-23 heeft recht op de benaming der „Hollandsche Opening“. Het is weinig spelers gegeven geheel perfect een Hollandsche opening te spelen. Meestal treedt reeds spoedig een afwijking op, omdat de opening op zich zelf te moeilijk is voor de meest geroutineerde wedstrijdspelers. Hoewel het spelpeil, de spelkennis in 't algemeen, voor de Hollandsche Hoofdklasse hoog genoeg moge worden aangeslagen; moeten wij constateeren, en meermalen hebben wij daarop reeds gewezen, dat het begrip een goed gefundeerd vooropgesteld openingsplan met een daaraan verbonden spelprincipe te spelen nog weinig levensvatbaarheid vertoont. Van ons georganiseerd damleven is een groep van circa 60 spelers die dit begrip eigen zijn, wij

hebben vaak zéér goede hoofdklasse- spelers partijen zien spelen, waarin een goed gefundeerd openingsplan ontbrak. En toch wordt de zettenreeks vaak zonder fouten gespeeld door betreffende spelers.

De spelers moeten leeren partijen te spelen met ruggegraat, één spelgenre te kiezen, reeds vanuit de opening handhaven, en opdringen, manoeuvreren met het materiaal, de slagzet, de combinatie, zoowel dreigingen als wendingen, te gebruiken als hulpmiddelen om zijn voorop gekozen spelplan te volvoeren. Eerst dán mag van taktiek worden veranderd, als directe positioneele, strategische, of matrieele winst aanwezig is.

Daarom bevelen wij de betreffende hoofdklasse spelers aan neemt zeer veel openingsstudie. „Een partij wordt nooit gewonnen, doch gaat steeds verloren”.

1. 33-28 18-23 2. 39-33 12-18
3. 34-30 20-24.

Wit's derde zet is niet volgens de juiste opzet der „Hollandsche Opening”. Dan moet 31-27 en 37-31.

4. 31-27 7-12 5. 36-31

Ook deze zet belemmert de gunstige ontwikkeling van den „langen vleugel” 37-31 is veel beter.

5. 17-21 6. 41-36 21-26
7. 44-39 14-20 8. 30-25 1-7

Het resultaat is nu dat wit een opgesloten langen vleugel heeft en dus na eenige zetten verplicht is over veld 22 te spelen.

Zwart daarentegen bezit een grootere dosis van vrijheid tot handelen, met diens langen vleugel.

9. 25×14 9×20 10. 40-34 4-9
11. 34-30 20-25 12. 39-34 10-14
13. 34-29 23×34 14. 30×39 18-23

Beter en meer principieeler was voor zwart met diens 13e zet 25×34 geweest. De opbouw met 14-20, 5-10-14 was dan perfect geweest. Daarom heeft wit zoowel zwart een belangrijke openingsfout gemaakt, en is de stand dus daarom weer gelijk.

15. 50-44 12-18 16. 27-22 18×27
17. 31×22 7-12 18. 37-31 26×37
19. 32×41 23×32 20. 38×27 12-17
21. 36-31 17×28 22. 33×22 8-12

De opening is uitgespeeld en er is een geheel onregelmatige, doch interessante stelling ontstaan. Het gemis aan voldoende openingstheorie heeft de spelers daarom om beurten, hier op duidelijke wijze parten gespeeld.

23. 42-38 12-18 24. 41-36 2-7
25. 31-26 3-8 26. 27-21 18×27

O.i. is beter met 16×27 te slaan voor zwart.

27. 21×32 11-17 28. 46-41 13-18
29. 41-37 9-13 30. 37-31 7-11
31. 31-27 8-12 32. 47-42 5-10
33. 42-37 19-23 34. 37-31 17-22
35. 38-33 14-19

Wit speelde hier 36. 43-38, positioneel verantwoord, zeer handig op een fraaie slagzet speculerend. Als zwart eens 10-14? speelt. Dan volgt:

- 43-38 10-14 32-28 23×34 33-28
22×33 44-39 33×44 49×9 13×4
27-21 16×27 31×24 wint.

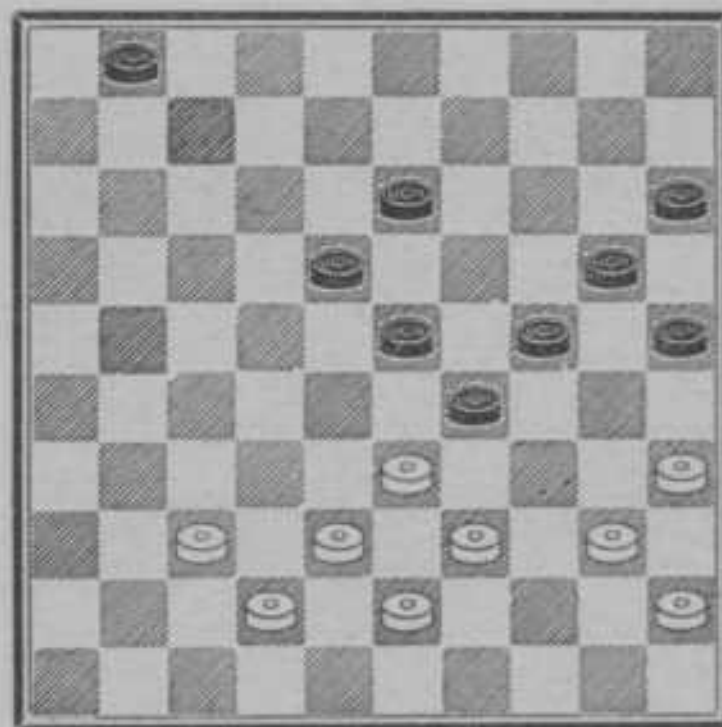
36. 15-20 37. 48-42 10-15
38. 49-43 11-17 39. 27-21 16×27
40. 32×21 23-29!

Sterker is 24-29 33×24 20×29. Dan behoudt zwart meer bewegingsvrijheid. Door zwart's 40e zet krijgt deze belangrijk nadeel.

41. 21-16 6-11 42. 16×7 12×1
43. 31-27 22×31 44. 36×27 17-22
45. 44-40 22×31 46. 26×37 19-23

Stand na den 46sten luidt:

Zwart.

Wit.

Thans komt de zwakte van zwart's 40sten zet goed uit. Wit speelde 40-34 enz.

Naar onze meening had wit winnend voordeel behaald met het volgend spel.

Van uit de diagramstand.

I. 37-32 (13-19) 35-30 33×22 en 38×18.

II. 39-34 1-6 gedw. (Op 18-22 34-30 33-28 42-37). 43-39 6-11 gedw. (belet 18-22 w. 35-30 enz.). 37-32 11-17 gedw.

32-28 23×43 34×21 43×34 40×29
13-18 42-38 18-22 29-23 24-30
35×24 20×18.

Er is een voordeelig eindspel ontstaan. Zw. 15, 18, 22, 25. Wit 21, 33, 38, 45.

Wij willen volstrekt niet beweren, dat het spel gewonnen is, doch dat zwart

het zeer moeilijk heeft is een uitgemaakte zaak.

Voor eindspelfhebbers om van te smullen.

47. 40-34 29x40 48. 35x44 23-28
49. 33x22 18x27 50. 39-33 1-6

Sterker is 24-29.

51. 43-39 6-11 52. 37-32 11-16
53. 32x21 16x27 54. 42-37! 25-30?

Zwak 13-18 was prima geweest.

55. 37-32 27-31 56. 32-27 Fraai!
31x22

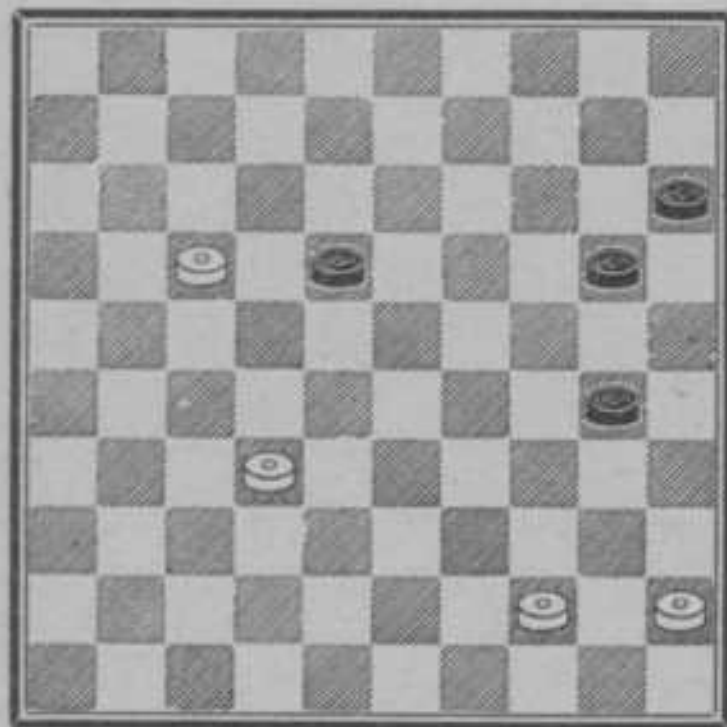
57. 38-32 13-18 58. 33-29 24x33
59. 39x17 18-22 60. 17x28 30-34

61. 28-22 20-24 enz. enz.

En wit won na 80 zetten na een overmachts eindspel volgens regelen der kunst. Een partij met fraaie spelmomenten, die zeker waard is nagespeeld te worden.

Analyse J. H. VOS
en B. DUKEL.

Na den 59sten zet had het volgende geprobeerd kunnen worden.

30-34 17-11 20-24 11-7 24-29
7-2 29-33, doch nu wint wit door
32-28 33x22 2-16 gevolgd door
16-49.

P. SCHAAF.

Partij gespeeld op 1 April 1945.

tusschen de Heeren J. J. Kaan, Terneuzen met wit en P. J. v. d. Bulck, Terneuzen, met zwart, uit den wedstrijd om het persoonlijk Kampioenschap van Zeeuwsch Vlaanderen 1945.

1. 33-28 18-23 2. 31-27 20-24
3. 39-33 12-18 4. 44-39 7-12
5. 37-31 14-20 6. 34-30 17-21
7. 30-25 21-26 8. 25x14 26x37
9. 42x31 9x20 10. 39-34 4-9

Het symmetrische spel wordt verbroken.

11. 34-30 20-25 12. 40-34 12-17

13. 47-42 10-14 14. 50-44 14-20
15. 34-29

Indien wit als 15e zet had gespeeld 44-40 had zwart niet mogen antwoorden met 24-29x29 wegens 30-24, 28x19 enz.

15. 25x34 16. 29x40 5-10

17. 44-39 10-14? 18. 39-34 17-22

19. 28x17 11x22 20. 31-26 22x31

21. 26x37 24-29 22. 33x24 19x39

23. 43x34 14-19 24. 48-43 1-7

25. 32-28 23x32 26. 37x28 7-12

27. 41-37 2-7 28. 46-41 7-11

29. 37-32 20-24.

Wit mag hier niet 38-33 wegens zw. 24-30 (34x25 of?) 15-20 enz.

30. 41-37 18-23 31. 34-30 16-21

32. 37-31 21-26 33. 31-27 13-18

34. 30-25 8-13

Dit moest wel omdat indien wit 25-20 speelt zwart dan niet 24-29 zou kunnen spelen wegens 28-22.

35. 49-44.

Hier was 42-37 verhinderd wegens de „coup Royal” met 15-20 enz.

35. 26-31 36. 38-33 31x22

37. 28x8 3x12 38. 43-38 9-14

Anders volgt 25-20.

39. 44-39

Verhindert 18-22 wegens 32-28.

39. 11-16 40. 33-28 12-17

41. 36-31 15-20 42. 31-27 17-21

43. 39-33 6-11 44. 40-34 11-17

De spanning steeg hier.

De stand is:

Zwart: 13, 14, 16/21, 23, 24.

Wit: 25, 27, 28, 32/35, 38, 42, 45.

45. 45-40.

Wit overwoog hier 35-30 en 33-29! waarna 20-24 en 13x9 tot remise zou hebben geleid.

Op 35-30 en 33-29 is het volgende fraaie spel mogelijk.

35-30 24x35 33-29 35-40 27-22a
18x27 29x9 14x3 25x23 40x18 met
winst.

a. 34-30 23x34 30x39 17-22
28x26 18-23 45x34 23-29 34x23
19x48 39-34 48x30 25x34 met re-
mise.

45. 21-26.

Het eenige doch voldoende.

46. 42-37 16-21 47. 27x16 18-22

48. 16-11 17x6 49. 28x17 26-31

50. 37x26 23-29 51. 34x23 19x37

52. 17-12 37-41 53. 12-7 6-11

54. 7x16 41-47 55. 16-11 24-29

56. 33x15 47x6 57. 25-20 14x25

58. 15-10 remise.

P. J. v. d. BULCK.

Opmerking: Velen zullen hun partijen missen. Ieder van hen moet aannemen, dat hun partij om de een of andere reden is terzijde gelegd. Zijn de opgenomen partijen dan de beste? Het staat niet vast. Wel mag aangenomen worden, dat de opgenomen partijen om de een of andere reden waardig werden bevonden in het boek een plaats te verwerven.

En dit alleen is de maatstaf geweest en niets anders.

De rubriek Partijanalyse is tot stand gekomen door samenwerking van P. J. van Dartelen, B. Dukel, O. J. B. van der Sleen, J. H. Vos en anderen.

O. J. B. v. d. SLEEN.

Hoe het de oudste damclub van Nederland ging in 1944—1945.

De bijeenkomsten werden 's Zaterdagmiddags gehouden. Voor zakenleden kwam men tezamen op Zondagmorgen bij 't Westen en wel in een particuliere woning, waar een 15-tal spelers gewoonlijk waren.

Bij de groote razzia van November werden o.m. 4 van de 5 bestuursleden weggevoerd.

Het clubbezoek minderde wekelijks. Contact werd met alle leden per circulaire onderhouden. Gedurende Januari en gedeeltelijk Februari 1945 werden de bijeenkomsten gestaakt. Het geringst aantal bezoekers bedroeg 3 en toen viel dit „besluit”.

C.D.R. bracht bijna den ganschen oorlogstijd bij ons door.

Gewelddadig gevallen zullen elders in dit boek worden herdacht.

L. Spruit, ruim 30 jaar, stierf in den hongervinter.

A. HAGENAARS, 2de Voorzitter „Constant” R'dam.

De slag.

Ons clublokaal lag ergens in de hoogte. Langs een steile trap kwamen wij eindelijk boven en wij moesten een paar minuten adem scheppen. Eenmaal boven was men den hijsch gauw vergeten. En naar beneden ging het vanzelf.

Dat wil zeggen, zoo was het, toen het trappenhuis behoorlijk verlicht was. Dus in normale tijden. Maar nu met de verduistering was dat anders. Nu was het trappenhuis niet verlicht en men ging op den tast naar beneden. Pak de leuning gold voor iedereen en ook ik deed dat, want er zat in de trap een knik of een overloop of een platvorm of hoe zoo'n ding mag heeten. Daar moest je altijd op attent zijn. Ik was het ook wel en alle keeren kwam ik op normale wijze beneden en kwam dan op de verduisterde straat, om zoo mijn weg naar huis te zoeken. Alle keeren, behalve dien eenen keer! Toen miste ik het platje, ik begrijp nog niet hoe het in elkaar zit en ik maakte een grooten slag. Een negenslag en met een harden klap lag ik beneden in het portaal. De na mij komende leden vonden mij op een hoop, maar overigens ongedeerd. Sedert dien was er een verduisteringsslag en die maakten velen na mij en zoo zij hem niet maakten, hij dreigde steeds en tegen dreigingen moet men maatregelen nemen. Het werd een blauw gekleurd lampje. G.

HOOFDSTUK VIII.

VAN HIER EN DAAR.

door O. J. B. van der Sleen.

1. Op de „Damreunie 1943” van Noord Holland waaraan ruim 240 spelers deelnamen kwam het in de partij J. H. Vos—A. Hagenaars tot den volgende stand.

J. H. Vos, zwart: 2, 6, 8, 10, 12, 13, 17, 18, 22, 24, 27.

A. Hagenaars, wit: 26, 28, 31, 33, 34, 36, 38, 42, 43, 44, 48.

Zwart neemt dam.

1a. Uit het persoonlijk Kampioenschap van Nederland 1943.

Dukel, zwart 1, 4, 9, 21/23.

Ansems, wit: 15, 20, 31, 33, 34, 48.

Zwart 21—26, waarna wit heel mooi remise maakt:

34—30 26×37; 48—42 37×48; 33—28 48×14; 28×10 22—28; 10—5 28—33; 5—37 9—13; 37—31 13—19; 31—37 19—24; 37—42 24—29; 42—47 1—6; 47—42 6—11; 42—47 11—17; 47—42 17—21; 42—26 remise.

2. Uit een van de vele ontmoetingen tusschen Gez. Sam. en Joz. Blank. is de volgende stelling:

O. J. B. v. d. Sleen, zwart: 3, 10, 12, 13, 18, 19, 24, 26.

C. J. Lichtenberg, wit: 28, 31, 32, 34, 35, 37, 47, 48.

Wit tracht doorbraak naar dam te forceeren, maar verliest een stuk.

3. In de competitie 1943 van Noord-Holland moest onderstaande stelling worden beslist.

Zwart: 1, 7, 8, 12, 20, 29, 30, 34, 35.

Wit: 6, 16, 22, 26, 28, 43, 44, 45, 49.

Zwart aan zet.

De stand, die voor wit gewonnen werd verklaard, is buitengewoon leerzaam.

Men trachte eerst zelf dezen stand te analyseeren.

4. Kampioenschap v. Nederland 1943.

J. H. Vos, zwart: 13, 14, 18, 22, 27, 28.
P. Roozenburg, wit: 24, 26, 29, 30, 38, 47.

Zwart, aan zet zijnde, speelde 28—32 (38—33) 32—37 (30—25) 27—32 (26—31) waarna het remise werd.

In den diagramstand kan zwart winnen. Hoe?

5. Uit denzelfden wedstrijd.

W. v. d. Kraan, zwart: 2, 3, 4, 6, 7, 8, 10, 11/15, 17, 18, 22, 25, 27.

W. de Jong, wit: 24, 26, 28, 31, 33, 34, 36, 38/40, 42/46, 48, 49.

Zwart speelde 13—19 (24×13) 8×19, waarna wit een stuk won.

6. De vriendschappelijke wedstrijd Haarlemsche Damclub—Damclub „Haarlem” bracht de volgende leerzame stelling.

J. W. v. Dartelen, zwart: 8, 9, 14, 16, 18, 19, 21, 23, 24, 26.

F. Mollema, wit: 25, 27, 28, 31, 32, 35/39.

Het spelverloop was als volgt: 27—22 18×27, 31×22 9—13, 39—33.

Oppervlakkig gezien zou men wit nu de beste kansen geven, daar b.v. 23—29 niet gaat.

Zwart had echter den stand goed getaxeed en vervolgde met?

7. Voor het kampioenschap van Overijssel kwam het tot den volgende stand.

F. Verhoeven (Deventer), zwart: 3, 13, 15/17, 19, 20, 23/25.

G. Derksen (Oldenzaal), wit: 26, 28, 30, 31, 33/35, 38, 42, 43.

Wit speelde 38—32 waarna zwart de partij besliste.

8. Uit den onderlingen wedstrijd van Joz. Blankenaar.

J. Metz, zwart: 6, 8, 11, 12, 14, 15, 17/22, 24, 25, 27.

F. Jongedijk, wit: 26, 28, 29, 31/40, 43, 50.

Wit maakt op keurige wijze een einde aan de partij.

9. In de Zaanstreek bracht de wedstrijd Zaandam—Wormerveer onderstaande stand.

J. Bos (Zaandam), zwart: 3, 4, 7, 9, 12, 13, 14, 17, 18, 19, 24, 26, 27.

R. Duinmeijer (Wormerveer): wit: 25, 33, 35, 36, 38/44, 47, 48.

Wit speelde 33—29 (24×33) 39×28!

Zwart liet zich verleiden 18—23 te spelen, waarna volgde?

10. P. Westra van R.K.D. speelde voor de competitie tegen J. de Bruin uit Weesp, zij kregen de volgende stelling:

J. de Bruin, zwart: 6/14, 16/20, 22, 24, 25.
P. Westra, wit: 26/28, 30/40, 43, 45, 48.

Het spelverloop was:

..... 16—21, 27×16 18—23, 48—42
13—18 speelt op den damzet. 31—27
22×31, 36×27.

Door 17—22 wint zwart zijn geofferde
schijf weer terug, zwart nam nu dam,
maar?

11. In den toer, die Blankenaar in
1944 door Friesland maakte speelde F.
Jongedijk van genoemde vereeniging de
onderstaande partij.

Zwart: 8, 12, 15/8, 20, 23, 26.

F. Jongedijk, wit: 24, 27, 29, 32/38.

Wit die reeds een schijf gewonnen
had forceerde in deze stelling de winst.

12. Dat de combinatie, die de partij
beslist niet altijd „diep” behoeft te zijn,
om toch mooi te wezen, bewijzen de nu
volgende drie stellingen.

Uit het kampioenschap van Deventer
1943.

Boswinkel, zwart: 3, 8, 9, 13, 17, 18,
20, 21, 24, 26.

v. Oostrom, wit: 28, 33/36, 38, 39, 42,
43, 48.

Wit rekende op den uitruil 17—22 en
speelde 42—37. Zwart geen gevaar zien-
de speelde toch den genoemden afruil.
Wit zette zwart nu voor een fait accom-
pli.

13. Competitie „O.D.B.”, Deventer—
Enschede 1942.

P. Groeneveld, zwart: 3, 4, 7, 8, 10,
12, 15, 17, 18, 24, 26.

v. Oostrom, wit: 27, 32, 34/8, 42,
43, 48, 50.

Wit leidde met den onopvallenden zet
43—39 zijn booze plannen in. Zwart,
geen kwaad vermoedende, speelde
15—20 en..... gaf op.

14. Uit een „vrije” partij 1944.

A. Mantel, zwart: 2, 6, 7, 9, 12, 13,
15, 16, 22, 23, 29.

v. Oostrom, wit: 26, 30, 31, 35, 36,
38/40, 42, 47, 48.

Wit, aan zet zijnde, forceert een schijf
winst.

15. De volgende stelling is uit een
„huiselijk partijtje” tusschen Vader H. v.
Leeuwen en zijn Zoon Frans. Dat ook
in Hilversum de kinderen tegen de
ouders in opstand komen, daar legt deze
stand getuigenis van af.

H. v. Leeuwen, zwart: 2, 3, 8/13, 15,
16, 18, 19, 21, 24.

F. v. Leeuwen, wit: 25, 28, 31, 33, 34,
36, 38/40, 42, 43, 47/49.

Zwart niet vermoedende, wat voor
snoode plannen wit in petto had speelde
24—30, waarop wit de winst forceerde
van een schijf.

16. De volgende stelling behelst een
mooie combinatie hoewel deze niet
nieuw is willen wij toch een plaatsje in-
ruimen.

Zwart: 1/7, 9/14, 18/20, 21, 23, 24, 26.

Wit: 25, 28, 31/41, 43/49.

Wit speelde 31—27? waarop een af-
doend antwoord volgde.

17. Uit den competitiewedstrijd
C.D.R. 2—C.D.R.Z. 1.

Buis, zwart: 9, 13, 16, 18, 19, 21, 24,
26.

Jac. Loeve, wit: 25, 27, 28, 32/34,
37, 47.

Wit aan zet speelde 28—22! waarna
de nederlaag voor zwart niet te ver-
hinderen is.

18. Dat de spelers in Groningen ook
weten hoe men zijn tegenstander een
schijf afhandig moet maken, bewijst de
volgende stand, uit den onderlingen wed-
strijd van D.G.Z.

A. de Heij, zwart: 3/9, 13, 15, 16,
18/20, 23, 24, 26.

J. de Beer, wit: 27, 28, 30, 32, 33,
35/40, 42, 43, 45, 47, 48.

Zwart speelde 5—10! waarop wit,
belust op een positie voordeeltje 30—25
antwoorde en gelijk „het neusje” werd.

19. In den wedstrijd Blankenaar—Gez.
Samenzijn, besliste R. C. Keller op keu-
rige wijze zijn partij tegen P. J. v. Dar-
telen.

R. C. Keller, zwart: 4, 8, 17, 18, 19,
30, 45.

P. J. v. Dartelen, wit: 15, 20, 26, 27,
28, 39, 43.

Zwart aan zet zijnde wint.

Wij vervolgen nu met een serie stan-
den, die ons een week voor dat de maker
sneuvelde, voor ons boek werden ter
hand gesteld.

De slagzetten werden niet in de partij
uitgevoerd, maar dat vermindert niet de
belangrijkheid er van voor het prac-
tische spel.

20. * Auteur F. B. Jernberg †.

Zwart: 1, 3, 4, 6/11, 13, 16/9, 23, 24.

Wit: 25, 27, 28, 30, 32, 33, 35, 37/40,
42, 45, 47/49.

Wit speelt en wint.

21. * Auteur F. B. Jernberg †
Zwart: 2/4, 6, 8, 12/19, 23/26.
Wit: 27, 28, 32/5, 37/39, 41/45, 47/49.
Wit speelt en wint.
22. * Auteur F. B. Jernberg †
Zwart: 2/6, 9, 12, 13, 16/19, 21, 23,
24.
Wit: 25/28, 32, 35/39, 43, 46/48, 50.
Wit speelt en wint.
23. * Auteur F. B. Jernberg †
Zwart: 3, 6, 8, 11/14, 16/19, 21, 23,
24, 35.
Wit: 26/28, 32, 33, 37, 38, 40/44,
47, 48, 50.
Wit speelt en wint.
24. * Auteur F. B. Jernberg †
Zwart: 3, 4, 5, 7, 8, 13, 14, 19, 23,
24, 26, 29, 36.
Wit: 22, 32/34, 37/40, 43/5, 47, 48.
Wit speelt en wint.
25. * Auteur F. B. Jernberg †
Zwart: 1, 3, 5, 6, 8/11, 13, 17/20, 23,
24, 31.
Wit: 27, 28, 32, 33, 35, 36, 38/40, 42,
43, 45/49.
Wit speelt en wint.
26. * Auteur F. B. Jernberg †
Zwart: 1/4, 6, 10/14, 16/19, 23/25.
Wit: 27, 28, 31/36, 38/42, 45, 47/49.
Wit speelt en wint.
27. * Auteur F. B. Jernberg †
Zwart: 3/6, 8, 13, 15/20, 23/26.
Wit: 27, 28, 30, 32/35, 37/42, 45,
46, 48.
Wit speelt en wint.
28. * Auteur F. B. Jernberg †
Zwart: 2, 3, 6, 7, 10/13, 15/19, 23/26.
Wit: 27, 28, 31/42, 45, 46, 48.
Wit speelt en wint.
29. * Auteur F. B. Jernberg †
Zwart: 2/4, 6, 9, 12, 13, 15, 16, 18/21,
23, 24.
Wit: 27, 28, 32/35, 37/40, 45, 46/49.
Wit speelt en wint.
30. * Auteur F. B. Jernberg †
Zwart: 3, 6/10, 13, 16, 17, 20, 22,
24/26.
Wit: 29, 32/41, 43, 47, 50.
Wit speelt en wint.
31. * Auteur F. B. Jernberg †
Zwart: 3, 5, 6, 8, 10/13, 16/20, 23/26.
Wit: 27, 28, 32/40, 42, 43, 45, 46,
48, 49.
Wit speelt en wint.
32. * Auteur F. B. Jernberg †
Zwart: 3, 10/13, 16, 18, 19, 23/25.
Wit: 28, 32/34, 37, 38, 40, 43, 47,
48, 50.
Er werd gespeeld 43—39! (16—21?),
waarna wit vervolgde met??
33. * Auteur F. B. Jernberg †
Zwart: 3, 6, 7, 9/13, 16/20, 23/25.
Wit: 26/28, 30/36, 38, 40, 42, 45,
47, 48.
Wit 34—29, zwart 25×34? waarna
wit wint door?
34. * Auteur F. B. Jernberg †
Zwart: 3, 4, 6, 8, 9, 11, 13, 15, 16,
19, 23, 25, 29.
Wit: 26/28, 31, 32, 35, 36, 38, 40, 43,
45, 48, 49.
Wit speelt en wint.
35. * Auteur F. B. Jernberg †
Zwart: 6, 8, 10/13, 16/20, 23/25.
Wit: 26/28, 31/36, 38/40, 45, 48.
Wit speelt en wint.
36. * Auteur F. B. Jernberg †
Zwart: 3, 6, 8, 9, 13, 16, 18/20, 23,
25.
Wit: 27/30, 32/34, 38, 47, 48, 50.
Wit speelt en wint.
37. * Auteur F. B. Jernberg †
Zwart: 2, 3, 5/7, 9, 11/13, 16, 18, 19,
23, 29.
Wit: 26/28, 30/32, 36/38, 41, 43, 47/49.
Wit speelt en wint.
38. * Auteur F. B. Jernberg †
Zwart: 2/4, 6, 8, 11/14, 16, 17, 19,
21, 23, 24.
Wit: 26/28, 32/41, 45, 49.
Wit speelt en wint.
39. * Auteur F. B. Jernberg †
Zwart: 8/10, 15, 17, 18, 20, 25, 36.
Wit: 24, 28, 29, 37, 38, 40, 44, 45, 49.
Wit speelt en wint.
40. * Auteur F. B. Jernberg †
Zwart: 1, 6, 11, 13, 18/20, 23, 29, 30.
Wit: 21, 26, 28, 32, 38, 41/45.
Wit speelt en wint.
41. * Auteur F. B. Jernberg †
Zwart: 8, 13, 19, 20, 23, 26, 36.
Wit: 22, 28, 30, 32, 37, 47, 48.
Wit speelt en wint.
42. * Auteur F. B. Jernberg †
Zwart: 1/5, 9, 11/13, 15, 16/20, 23/25.
Wit: 26/28, 30, 31/36, 38/40, 42, 45,
47/49.
Wit speelt en wint.

43. * Auteur F. B. Jernberg †
Zwart: 3, 8, 10, 13, 16/20, 23/25.
Wit: 27, 28, 30, 32/35, 38/40, 48, 50.
Wit speelt en wint.

44. * Auteur F. B. Jernberg †
Zwart: 2, 3, 8, 12, 13, 15, 16, 19, 23/26.
Wit: 27, 28, 31//34, 36/38, 40, 43, 48.
Wit speelde 27-22. Zwart 16-21, waarop wit geen 31-27 maar ?? speelde.

45. * Auteur F. B. Jernberg †
Zwart: 2, 3, 6, 8, 12/17, 19, 21, 23, 24, 26.
Wit: 27, 28, 32, 34, 35, 37/40, 42, 43, 45, 47/49.
Wit speelt en wint.

46. * Auteur F. B. Jernberg †
Zwart: 2, 3, 9, 10, 12, 13, 16, 17, 19/21, 23, 26.
Wit: 27, 28, 30, 32, 37, 38, 40, 41, 43, 45/49.
Wit speelt en wint.

47. In den kampioenswedstrijd van Kennemerland kwam de volgende stelling voor:
Postma, zwart: 12, 16, 17, 19, 23, 24.
A. de Jong, wit: 26, 27, 28, 32, 34, 40.
Wit speelde 27-22, zwart die remise wilde maken antwoordde 24-30, waarna wit de partij verrassend uitmaakte.

48. 10 spelers van „Het Noorden“, Groningen speelden een correspondentie-wedstrijd tegen 10 leden van Blankenaar. In dezen wedstrijd kwam de volgende stand voor:
Het Noorden, zwart: 6, 11/13, 15/20, 22, 25, 30, 35.
Blankenaar, wit: 26/29, 31/34, 36, 38, 39, 43/45.
Wit aan zet speelde 27-21 (16×27) 32×21. Zwart die de stelling onvoldoende bekeken had, speelde 11-16? waarna deze verloor.

49. In de G. S. er zien wij de volgende stand, die is voorgekomen in de onderlinge wedstrijd.
Willems, zwart: 6, 8/11, 13/16, 18, 19, 24, 26.
J. Bedolla, wit: 27, 28, 30, 32, 33, 35/40, 43, 45.
Zwart speelde 14-20! wit 30-25? en verloor.

50. In een simultaan-seance te Haarlem, had de simultaanspeler wit. In den stand: zwart: 17, 26, 44 dam 6. Wit: 28, dam 25, meende wit remise te kun-

nen maken door 28-22 (17×28), 25-14 (28-33) 14-20, (33-39) 20-25 en toen?

Oplossingen standen: Van hier en Daar.

No. 1. Hagenaars—Vos. 1. Zwart: 17-21 (26×17) op 28×17 volgt: 18-23, 24-29 en 13-18.

2. 12×21, 3. 18-23, 4. 24-29, 5. 13-18, 6. 8×50.

No. 2. Lochtenberg—Van der Sleen: 31-27 10-14, 34-30 14-20, 28-22, op 30-25 volgt 26-31, de 3 om 3 geeft wit geen kansen. 20-25, 48-43 direct 22-17 gaat niet. 25×34, 22-17 12×21, 27×16 18-22!!

No. 3. Ingezonden door J. Metz: De belangrijkste variant laten wij hier volgen:

..... 8-13, 22-17 12×21, 26×17 7-11, 16×7 1×21, 28-22 20-25, 43-38, 13-19, 6-1 19-24, 44-40 35×44, 49×40 21-26, 22-18 26-31, 1-6 31-36, 6-28 30-35, 28-50 35×44, 50×19 25-30, 19×35 36-41, 18-12 41-47, 38-32 47-41, 32-27 29-33, 35-49 33-39, 12-7 41-19, 45-40 gewonnen voor wit.

No. 4. P. Roozenburg—J. H. Vos:
..... 28-33, 30-25 33×42, 47×38 22-28, 24-20 28-32, 20×9 13×4, 38-33 zwart wint.

No. 5. W. de Jong—W. van der Kraan:
26-21 17×37, 28×8 2×13 gedw., 42×22 18×27, 34-29 13-18, 29-23 18×29, 33×13.

No. 6. F. Mollema—J. W. van Dartelen (inz.):
..... 21-27, 22×31 8-12, 31-27 12-17.

Er rest nog: 27-22 en dan 16-21, 22×11 21-27, 32×21 23×41, 36×47 26×6.

In de partij volgde: na 12-17:
27-21 16×27, 32×12 23×41, 36×47 13-19, 12×23 19×39 wit gaf het op.

No. 7. F. Verhoeven—G. Derksen. Inz. M. van Oostrom:
Zwart: 23-29, 25×34, 15-20, 3-9, 13-18, 16×49.

No. 8. F. Jongedijk—J. Metz:
Wit: 35-30, 29-24, 39-34, 28×2, 31×13, 36×18, 2-16, 16×5!

No. 9. R. Duinmeijer—J. Bos:
Wit: 44-39, 36-31, 47-41, 42×2 (32-37 of), 48-42, 39-34, 35×19, 2×35.

No. 10. P. Westra—J. de Bruyn :
Zwart: 17—21, 11×31, 18—22,
12×21, 23—29, 19×48, 14×23. Nu is
de beurt aan wit: 17—11!! , 39—34,
38—33 en 35×22!

No. 11. F. Jongedijk :
33—28 17—22, op 20—25, 17—22 volgt
36—31 met winst, 28×17 12×21, 27—
22 18×27, 29×18 20×40, 35×44
15—20, 44—40 20—25, 40—34.

No. 12. M. van Oostrom—Boswin-
kel. Inz. M. van Oostrom :
34—30, zwart kan nu schijfverlies niet
voorkomen, daar tegen de dreiging
37—31, 38—32 geen weerlegging is.

No. 13. M. van Oostrom—P. Groene-
veld :
38—33!! , dreigt 37—31.

No. 14. M. van Oostrom—A. Mantel :
39—33 9—14, 33×24 14—20, 38—32
20×29, 26—21! 16×38, 42×24 12—17
of? 31—27 22×31, 36×27 23—28 of?
24—20 15×24, 30×8 2×13, 27—22.

No. 15. Fr. v. Leeuwen—H. van Leeu-
wen :

..... 24—30? 31—26 11—17 gedw.,
op 12—17 volgt 28—22, 28—23 19×28,
33×11 16×7, 26×17 12×21, 34—29!!

No. 16. Inz. Fr. v. Leeuwen :
31—27? 24—29, 33×15 19—24!, 28×17
11×33, 39×28 24—30, 35×24, 14—20,
25×14 10×50!! Vanuit den aanvangs-
stand kan men als volgt tot de diagam-
stelling komen: 32—28 18—23, 38—32
12—18, 42—38 20—24, 34—30 17—21,
40—34 21—26, 44—40 15—20, 30—25
8—12, 50—44 16—21!

No. 17. Jac. Loeve—Buis : zwart heeft
nu 4 zetten :

1. 9—14, 34—29??
2. 19—23, 33—28??
3. 24—30, 22—17??
4. 18—23, 25—20 24×15,
33—29 15—20 of, 29×18 9—14, 18×9
14×3, 22—18 met winst.

No. 18. A. v. d. Heij— J. de Beer :
..... 5—10, 30—25? 26—31!! 25×5
31×22, 28×17 24—29, 33×24 19×30,
35×24 7—11, 5×28 11×35 en het stuk
op 24 gaat verloren.

19. P. J. v. Dartelen—R. C. Keller:
Zwart: 30—34, 17—22, 8—12, 4—10,
45—50, 50×48!

No. 20. F. B. Jernberg.
Wit: 27—21 25—20, 30—24, 28×19,
37—31, 33×2.

* Spirit, sportblad van de B.P.M.

No. 21. F. B. Jernberg :
Wit: 27—22, 32×21, 37—31, 44—40,
34—30, 40×7, 47—41, 42×22, 38×27.

*Humorist.

No. 22. F. B. Jernberg :
Wit: 27—22, 36—31, 28—22, 26×8,
47—41, 25—20, 20×7, 32×3.

*Humorist.

No. 23. F. B. Jernberg :
Wit: 44—39, 28—22, 26×17, 37—31,
38—32, 33×22, 43—38, 38×7.

*Humorist.

No. 24. F. B. Jernberg :
Wit: 47—41, 33—28, 48—42, 37—31,
32×41, 43—38, 34×1, 40×18.

*Humorist.

No. 25. F. B. Jernberg :
Wit: 28—22, 33—29, 27—22, 43—39,
38×18, 48—43, 40—34, 35×2.

*Humorist.

No. 26. F. B. Jernberg :
Wit: 27—22, 32×21, 49—44, 34—30,
40×7, 33—28, 44—40, 40×7.

*Humorist.

No. 27. F. B. Jernberg :
Wit: 27—22, 32×12, 33—28, 28—22
(ook 82—23 wint) 37—31, 41×14,
30×8, 34—29, 35—30, 40×7.

*Humorist.

No. 28. F. B. Jernberg :
Wit: 27—22, 32×21, 33—29, 40×38,
31×22, 37—31, 41×5.

*Humorist.

No. 29. F. B. Jernberg :
Wit: 27—22, 33—29, 47—41, 41—37,
46×8, 39—33, 34×3.

*Humorist.

No. 30. F. B. Jernberg :
Wit: 35—30, 32—27, 36—31, 34—30,
38—32, 33×2, 47×18, 2×12.

* Kath. Illustratie.

No. 31. F. B. Jernberg :
Wit: 27—22, 32×21, 46×37, 33—29,
37—31, 42×22, 38—33, 35×4, 4×16.

* Kath. Illustratie.

No. 32. F. B. Jernberg :
Wit: 28—22, 37—31, 47—41, 32—28,
50—45, 34×5, 5×4.

* Kath. Illustratie.

No. 33. F. B. Jernberg :
Wit: 27—22, 32×21, 48×30, 31×22,
29—23, 30×17, 40—34, 35×13.

No. 34. F. B. Jernberg :
Wit: 38—33, 35—30, 40×18, 27—22,
26—21, 31×2.

* Spirit.

No. 35. F. B. Jernberg :
Wit: 27—22, 32×21, 33—29, 40×38,
31×22, 38—33, 35×4.

* Kath. Illustratie.

No. 36. F. B. Jernberg :
Wit: 30—24, 28×19, 29—24, 27—21,
47—42, 42×4.

No. 37. F. B. Jernberg :
 Wit : 38—33, 30—24, 28×17, 47—42,
 32—28, 43—38 ! 27—21, 31×4, 36×27,
 4×36.

No. 38. F. B. Jernberg :
 Wit : 34—29, 28—22, 26×17, 49×7,
 40—34, 35×2.

No. 39. F. B. Jernberg :
 Wit : 37—31, 28—22, 29—23, 38—32,
 49—43, 40—35, 35×24, 45×5.
 * Kath. Illustratie.

No. 40. F. B. Jernberg :
 Wit : 32—27, 41—37, 42—37, 21—16,
 16×7, 26×8, 38—33, 45×12.
 * Kath. Illustratie.

No. 41. F. B. Jernberg :
 Wit : 47—41, 37—31, 32×41, 30—25,
 25×3.

No. 42. F. B. Jernberg :
 Wit : 28—22, 48—43, 33—28, 26×8,
 38—33, 36—31, 34×3, 39×6.
 * Spirit.

No. 43. F. B. Jernberg :
 Wit : 27—22, 32×12, 33—28, 28—23,
 30×8, 39—33 35×4 (43—49) 50—44 !

No. 44. F. B. Jernberg :
 Wit : 33—29, 22—18, 32—27, 36×7,
 43—38, 48—42, 40—35, 35×4.

No. 45. F. B. Jernberg.
 Wit : 28—22, 39—33, 37—31, 43—39,
 40×7. 35×2.

No. 46. F. B. Jernberg :
 Wit : 30—24 (20×29) 38—33, 49—44,
 28—22, 48—43, 32×43, 43—38, 44—39,
 40×7, 37—31.

47. A. de Jong—Postma.
 Wit : 22×11, 32—27, 26×8, 8—2 !

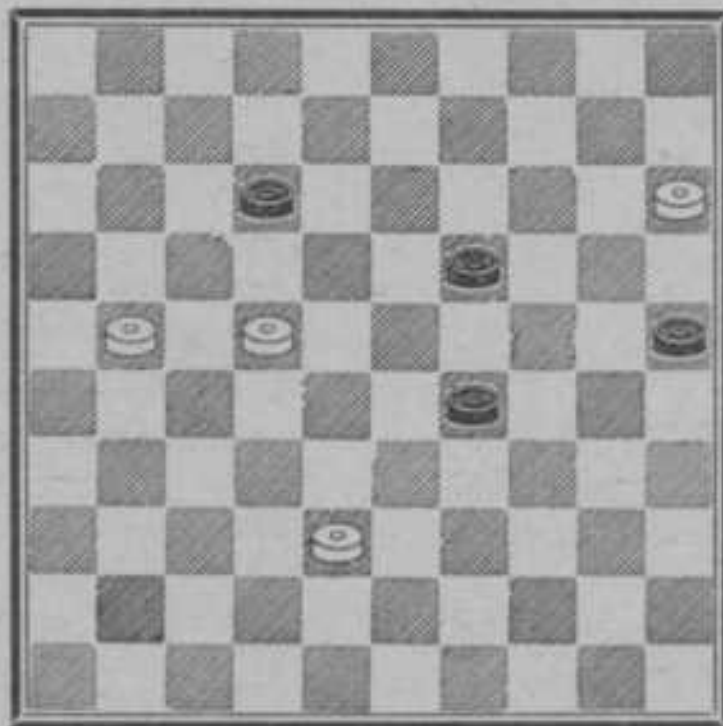
No. 48. Het Noorden—Blankenaar.
 Wit : 45—40, 26—21, 28×8, 29—24,
 33×42.

No. 49. Willems—Bedolla.
 Zwart : 14—20 (30—25 ?) 18—22 ! !,
 25×12, 22×42, 38×47, 11—17, 16×47.

No. 50. Simultaan te Haarlem :
 Wit : 44—49 (25×48) 6—28 !

O. J. B. v. d. SLEEN.

IN MEMORIAM I. PRESBURG.

1. 15—10 29—33 2. 38×29 19—24
 3. 29×20 25×5 4. 21—16 ! 5—10
 5. 16—11 12—17 6. 22—18 17×6

en verder volgens Van Vughts beroemde
 „David“.

G.

HOOFDSTUK IX

PROBLEMATIEK.

door D. Douwes.

Uitslag van den oplosserswedstrijd Sept. 1942—April 1943.

Wij geven alleen de prijswinnaars en daarna de betreffende oplossingen in telegramstijl.

KLASSE A. 1. J. v. d. Doe, 182 pt. (hoofdpr.); 2. Th. A. Romeijn, 178 pt.; 3. J. Fritz 177 pt. 4. St. W. Duursma 177 pt. 5. O. G. v. Veen 170 pt. 6. P. Brees 134 pt. 7. J. G. Kuntze 129 pt. 8. F. Kuiper 125 pt.

KLASSE B. 1. M. Verlouw 181 pt. (Hoofdpr.) 2. C. Dijker 167 pt. 3. J. v. Lieshout 161 pt. 4. H. J. Schmidt 151 pt. 5. G. J. Kottier 145 pt. 6. C. Prins, 138 pt. 7. J. Lucassen 136 pt. 8. S. T. Talsma 134 pt. 9. T. Korf 132 pt. 10. J. Klomp 131 pt.

KLASSE C. 1. J. v. d. Kruk 178 pt. (hoofdpr.) 2. J. J. de Graaf 175 pt. 3. J. Haagsma 166 pt. 4. H. J. Toepoel 165 pt. 5. N. Kilwinger en S. Klomp 164 pt. 7. G. J. Teunissen 160 pt. 8. A. Smits 159 pt. 9. J. V. v. d. Velde 152 pt. 10. J. A. v. Pelt 140 pt. Al deze oplossers behaalden een prijs.

Alle prijswinnaars onze hartelijke gelukwensen!

Thans publiceeren wij in het kort de oplossingen:

3853. 29—23 (18×29 19(24)32—27, 36, 39, 10, 21, 32. Fraai slagprobleem, helaas ontsierd door enkele bijoplossingen.

3854. Een schitterende 16/5 ontstaat door: 42, 29, 11, 2(46)40, 50, 5. (S.R.)

3855. 42—37, 22, 29, 2, 5 (36) 42 (36—41) 37.

Slot minder geslaagd. Bovendien eenige bijoplossingen.

3856. 24, 19, 30, 40, 10, 4, 19 (over 22) en Wit heeft keuze uit 4 velden. Een soort P.B., die tegenwoordig als een constructief vlekje wordt beschouwd. Bovendien 2e en 3e zet verwb.

3857. 41, 39, 18, 30, 2, 36. Oud gegeven in moderne stijl. (S.R.)

3858. 32—28, 28—22, 22, 2, 25. Zelfde halve opsluiting, doch gespiegeld. (S.R.)

3859. 28, 41, 3(30)25. Een origineele uitbreiding van idee v. d. Kuilen. (S.R.)

3860. 30, 24(30)45, 41, 43, 31. Niet onaardig, doch wat antiek. (S.R.)

3861. 14(19)41, 32, 1(35)29(2)30, 40. Aardig (S.R.)

3862. 35, 29, 41, 38, 39—43 met origineel slot, dat na 38, 49—43 van Monsma is. (S.R.)

3863. 13, 39, 14, 3, 19. Geestig, doch P.B. met witte dam naar 10.

3864. 34(40)50—44. 38, 22. Met 10 op 19 geanticipeerd door Duursma in „De Prins” van 21-9-'39.

3865. 42—37, 36—31, 41, 11, 4, 48, 21, 43, 49. Moeilijk. (S.R.)

3866. 23, 11, 2, 37, 47—41, 19, 4, 36 (41)47. (S.R.)

3867. 29(34)22—17, 39, 18, 11, 28, 36 met idee van den 3en K.C. uit de circ. van den NBD. (S.R.)

3868. 34—30, 19, 1, 6(20)28, 15. Verrassend! (S.R.)

3869. 47—41, 41, 21, 13, 10. Reeds geplaatst in H.D. onder no. 3793. (S.R.)

3870. 31, 37, 38, 39—34, 5 met slot B. v. Liempt. (S.R.)

3871. 44—40, 30, 23, 2(27)16, 4 met idee 3-e K.C. (S.R.)

3872. 24, 21—17, 8, 4, 6. (S.R.)

3873. 32, 28, 26, 30, 40, 48(21)41(27) 37(42)31, 37. Goede bewerking. (S.R.)

3874. 49—43, 23, 32, 39, 3(48)26. Zetten verwb. en bijoplosbaar.

3875. 42, 23, 45, 40, 1, 45. (S.R.)

3876. 34—30, 38, 21, (24)3, 24. (S.R.)

3877. 42, 21, 27, 19, 39, 1(17)16. Prachtig slagprobleem. (S.R.)

3878. 47—42, 28, 29, 35(33A)2, 9, 40, 22. A(40)3, 18. Verrassende slaglibiet! (S.R.)

3879. De geheele compositie is gebaseerd op de volgende bedrieglijke schijnoplossing, die vele slachtoffers maakte: 33—29, (18)17—11 (22)24 (20A)32, 21, 38, 37. A. Zw. kan echter door 19 remise forceeren!

3880. Vanuit een monstrueuzen stand ontwikkelt zich de volgende fenomenale winstgang: 8, 47—42, 49 (16—27A) 26—21, 22—27, 15, 2, 38, 33, 15×40, 28(43)37, 38, 5. A. (36×27) 31, 2, 17×28, 33, 15. „Helaas” is dit product op verschillende manieren bijoplosbaar o.a. 8, 2, 37 en daarna 42, 49, 45, 15, 24, 38 of 45, 15, 37, 8. In tegenstelling met de vorige serie

- Kerstproblemen, was de deelname van oplosserszijde thans gering. Er waren slechts 14 oplossers. De behaalde resultaten zijn: 1. A. Miedema 9 pt. (1e pr.), 2. B. Grossoo 8 pt. (2e pr.), 3. St. W. Duursma 8 pt. (3e pr.) 4, 5 en 6. J. v. d. Doe, L. Ravensijn en Th. A. Romeijn 7 pt., 7-11. A. P. Beij, M. v. Engelshoven, J. Fritz, H. J. Schmidt en J. Schouten 6 pt., 12 en 13. P. Smit en H. v. d. Velde 4 pt., 14. J. v. Lieshout 2 pt. Den prijswinnaars onze gelukwensen!
3881. 23, 16, 11, 1, 45, 31, 39, 25. Bijoplosbaar door: 11(16)40, 39 en door 16, 17, 21, (17)22. Jammer!
3882. 29, 23, 16, 11, 1, 45, 37, 38, 39, 25. (S.R.)
3883. 22, 6, 48-42, 41, 1, 39, 45, 25. Afwikkeling nog fraaier dan van no. 3886. Aanvangsstand echter minder. (S.R.)
3884. 8, 18, 44, 41, 14, 3, 45, 25. Door sleutelzetverwisselbaarheid werd voor deze markante bewerking bij herkeuring een 0 genoteerd.
3885. 23, 16, 11, 1, 45, 37, 38, 39, 25. Zelfde systeem als no. 3881 en 3882 (S.R.)
3886. 41-37, 40, 29, 41, 31, 12, 4, 20, 25. De meeste oplossers gaven deze compositie de eerepalm. (S.R.)
3887. 29-23, 37, 10, 3, 20, 25. (S.R.)
3888. 44, 29, 22-17, 7, 1, 25. (S.R.)
3889. 21-17, 44, 23, 38-33, 1, 39, 45, 25. Hier wordt de slotstelling linearecta d.m.v. een formidabele slag verkregen. (S.R.)
3890. 24, 13, 22, 44, 1, 42, 45, 25. (S.R.)
3891. 33-28, 10, 1, 42, 44, 45, 25. (S.R.)
3892. 39, 29, 47-42, 41, 31, 12, 4, 20, 25. Systeem van no. 3886, doch iets soberder. (SR)
3893. 35-30 (15-20?) hopen op 35, 34, 24, 4 waarna volgt 13-19, 33(50), doch W. heeft nog in petto: 33, 32-27, 37 enz. wint. (S.R.)
3894. 23-18, 29, 18, 36, 37, 32 en W. slaat naar 16, waarna een bekende winststelling rest. Het slot wordt scherper met 14 op 33. (S.R.)
3895. 21, 17, 31, 27. Een meerslagfuifje! (S.R.)
3896. 42-38, 29-24, 23, 15, 9, 44. (S.R.)
3897. 46-41, 43, 24, 30, 37. De dam wordt keurig gekaatst! (S.R.)
3898. 27, 11, 37, 38, 10, 4, 1. Niet van J. A. P. is 46/5. (S.R.)
3899. 45 (8-12?) 34 (23-28) 23(40) 44, 27, 7, 21. Zeer instructief. (S.R.)
3900. 31, 27, 24, 34. Verwisselbare zetten. Slot te „zwaar” door 47.
3901. Het idee Polman komt keurig ten toonele na: 33-29, 43, 28-22, 2, 48(30)25. Na Z, 31 speelt W. 43 en 27. (S.R.)
3902. 28, 10, 4, 48, (24)19, 30. Een echt Scheijen-slot! S.R.)
3903. 31, 23, 3, 21 of 22. Dit laatste is onzuiver.
3904. 34, 36, 40, 26(11)22(17. 7)21, 17, 31. Fraai motief, uitstekend bewerkt. (S.R.)
3905. De fraaie auteursopl. is: 23, 24, 23, 43, 39-34, 30, 37. Helaas ontging ons de volgende dual: 23, 43, 24, 37.
3906. 40-34, 44, 24, 8, 11, 1, 45, 31, 39. Een wel zeer fraaie bewerking van het opgegeven idee voor den A.R.-wedstrijd. Jammer voor Van Alphen, dat hij hiermede te laat kwam. (S.R.)
3907. 41(20, 20, 29, 19) 39-33-28 met schijfwinst. Een partijstukje van praktische beteekenis. (S.R.)
3908. 39-33, 39, 40, 28, 1, 31, 20, 11. Fraai en moeilijk. (S.R.)
3909. 23, 34, 12, 2. De halve opsluiting van 3908 gespiegeld. De wijze waarop veld 7 wordt vrijgemaakt is keurig.
3910. 21, 17, 27, 30, 24. Aantrekkelijk is de rol van schijf 48. (S.R.)
3911. 32-28, 32, 27, 41, 43, 39. Mooi slagprobleem. (S.R.)
3912. 25, 31, 47-41, 39, 41 met het bekende slot van Cremer. (S.R.)
3913. Een veel bewerkte matstelling wordt verkregen met: 42, 32, 1, 6. (S.R.)
3914. 30, 44-40, 37(42)31, 38, 49-43. Een origineele uitbreiding! (S.R.)
3915. 21-17, 18, 49. Erg eenvoudig. (S.R.)
3916. 23, 20, 14. Aardig kleintje met klassieke damvangstelling. (S.R.)

UTRECHT, 1 Sept. 1943.

1943 en '44 brachten weinig op problematiek gebied. Immers de problematiek hangt ten nauwste samen met publiciteit. Wat beteekenen mooie compositie's, nieuwe ideeën ergens neergekrabbeld in het kladboekje van een of anderen problemist, zonder dat ze in breeden kring

onder de probleemminnaars bekend gemaakt worden? Daarenboven waren vele probleemcomponisten zoowel als -oplossers naar Duitschland gedeporteerd of ondergedoken. Zij konden zelfs niet profiteeren van het theelepeltje publicatie, dat nog in enkele dagbladen in de zooveel weken werd toegestaan.

Het eenige lichtpuntje in deze rubriek misère was het nog steeds clandestien verschijnende „Kringnieuws” van den Kring v. Damproblematiek, dat én door inhoud én door omvang tegen de verdrukking in groeide. Ik zou aan enkele verwoede probleemfanatici, die ondanks proviandeeringstochten, luchtalarm en verblijfsverboden hun particuliere uitgaven bleven verzorgen, tekort doen, wanneer ik hun werk onvermeld liet. „Vrienden” van J. Scheijen, „Tombola” van St. W. Duursma en „De Problemist” van Jac Teuns bleven rustig verschijnen. De laatste uitgave was zelfs een noviteit en verscheen in een tijd toen ieder zich afvroeg wie er bij de uitverkorenen, die het einde van den oorlog zouden zien, zouden behooren. Wat dit betreft had het ook „De Optimist” kunnen heten. „Japastibo” van Pennings was tijdelijk ter ziele, doordat de auteur in Duitschland werkzaam was.

Dan verschenen als aparte drukwerkjes nog de uitslag van den „All-Round-Problemistenwedstrijd” en de uitslag van den oplosserswedstrijd van Het Damspel welke uitslagen volledigheidshalve ook in dit hoofdstukje zijn opgenomen.

PROBLEEMNIEUWS.

In Juni '43 liet de heer S. W. Duursma een probleembladje, getiteld „De Damsociëteit” verschijnen, dat eigenlijk slechts 1 ex. oplage had. De heer Duursma ging n.l. aldus te werk: Hij verzamelde de copij en typte een blaadje, dat hij doorzond aan sociëteitslid no. 2. Deze copiërde het en zond het door aan lid no. 3, enz. Een systeem, dat in dezen tijd ook reeds door andere clubs en vereenigingen werd toegepast.

Het „Nieuwsblad v. h. Noorden” schreef in Juni een problemistenwedstrijd voor „TOMBOLA”-lezers uit. De opgave was een bewerking te geven op het motief 33/(2), 10, 26. De twee prijswinnaars waren C. K. Kaan (1e prijs) en C. v. d. Kuilen (2e prijs) met de problemen, resp.: Z. 7, 9, 14, 16/18, 20/22, 24, 35. W. 25, 26, 28, 32/34, 38/40, 50. Z. 7/9, 12, 14, 16, 20, 22, 39. W. 18, 21, 23, 25/27, 32, 37, 38.

Nov. '43 kwam er een wijziging in het Bestuur van den Kring voor Damproblematiek, ontstaan door het bedanken van den penningmeester, den heer H. C. v. Valen. Het bestuur werd a.v. samengesteld:

Voorzitter: D. Douwes. Secretaris: M. Douwes,, Klijndijk, Odoorn. Penningm.: R. C. Keller. Alg. Bestuurslid: C. Schaap. Later werd dit bestuur gecompleteerd door den heer A. P. de Zwart.

De heer R. C. Keller ontving in October een circulaire afkomstig van de Canarische eilanden betreffende een problemistenwedstrijd Spaansch Spel. De prijzen bestonden uit flessen cognac met 1 en meer sterren. Aangezien het lezen hiervan en de daardoor levendig geworden gewaarwordingen mijn goede humeur danig verstoorden (het is immers een gruwelijke misdaad den uitgehongerde de plaatjes uit het kookboek anno 1939 voor te houden) kan ik niet anders dan den Spaanschen afzender van dit pamflet het lot van een Tantalus toewenschen.

De heer H. M. Slabbekoorn, redacteur van de damrubriek in „De Zeeuw” organiseerde een interessanten oploswedstrijd.

De Kring v. Damproblematiek schreef in 1944 een tweetal compositiewedstrijden uit. De 5e K. C. werd gewonnen door den heer A. Stuurman, 2e prijs J. H. Ansems. De 6e K. C. werd gewonnen door den heer R. v. d. Klift, 2e prijs C. Nierop.

De heer W. B. Monsma ontwierp een ontleednotatie, waarbij het er op aankomt vast te stellen tot hoever de probleemontleding genoteerd moet worden. Aangezien deze materie voor de problematiek van groot belang is, hoop ik, hierop nog uitvoerig in H. D. terug te komen.

Tenslotte memoreeren wij het tragische overlijden van den heer Flip Jernberg, die nog na de bevrijding het grootste offer bracht voor zijn land en volk. Hoewel de heer Jernberg in de eerste plaats partijspeler was, was hij toch tevens een bekwaam problemist, getuige de vele fraaie compositie's van zijn hand. Zijn nagedachtenis blijve ons allen in hooge eere.

ALL-ROUND PROBLEMISTENWEDSTRIJD.

Wij waren in de gelegenheid den volledigen uitslag per circulaire toe te zenden aan alle belanghebbenden. In verband met de beschikbare ruimte moeten wij ons thans beperken tot den uitslag, waarbij alleen melding wordt gemaakt van die inzendingen, welke ten minste 70 % van het totaal-aantal punten behaalden.

1. Orpheus, 251 pt. (A. 62, B. 57, C. 67, D. 65).

2 en 3. Bedenksels, 248 pt. (63, 55, 67, 63).

't Valt wel, maar niet mee, 248 pt. (60, 61, 65, 62).

4 en 5. Molto Vivace (b.m.), 246 pt. (63, 52, 65, 66).

Orion, 246 pt. (58, 64, 61, 63).

6. Ambitio, 242 pt. (63, 61, 65, 53).

7. Herinneringen, 240 pt. (60, 68, 57, 55).

8. Damsymphonie 239 pt. (59, 60, 64, 56).

9. De Molen, 234 pt. (53, 63, 52, 66).

OPENING DER MOTTO'S.

Na opening der motto's bleek ons, welke auteurs achter de vaak veelzeggende schuilnamen verborgen waren. Als prijswinnaars openbaarden zich:

Afd. A.

1e prijs: Aart Miedema (Roem v. Holland).

2e prijs: Jan Scheijen (Kon Beter).

3e prijs: Kees v. d. Kuilen (Edelsteenen).

De 2 troostprijzen vielen ten deel aan Max Douwes (Bedenksels) en J. Dienske Jr. (Ambitio). Molto Vicave (D. Douwes jr.) deed buiten mededinging mede en behaalde evenveel punten als de twee laatstgenoemden.

Afd. B.

1e prijs: D. de Ruiter (Herinneringen).

2e en 3e prijs: D. Vuurboom (Imparfait) en M. J. Kuipers (Orion).

Troostprijzen: C. Dijker (De Molen) en D. de Ruiter.

Afd. C.

1e—3e prijs: A. P. de Zwart (Orpheus), A. J. Beemer (Pasquino) en Max Douwes (Bedenksels).

Troostprijzen: G. Kerkdijk ('t Valt wel, maar niet mee) en J. Dienske Jr. (Ambitio). Buiten meded.: D. Douwes Jr. (Molto Vivace).

Afd. D.

1e en 2e prijs: C. Dijker (De Molen) en O. G. v. Veen Jr. (Papillions). Buiten meded.: D. Douwes Jr.

3e prijs: niet toegekend.

Troostprijzen: C. v. d. Kuilen en A. P. de Zwart.

Totaal Klassement.

1e prijs: A. P. de Zwart, Haarlem.

2e en 3e prijs: Max Douwes, Odoorn en G. Kerkdijk. Daarle. Buiten meded.: D. Douwes Jr., Utrecht.

4e prijs: M. J. Kuipers, Harlingen.

5e prijs: J. Dienske Jr., Haarlem.

Bovendien behaalden een diploma: D. de Ruiter, Hauwert; A. Stuurman, Schiedam; C. Dijker, Texel.

Aan alle prijswinnaars onze beste complimenten en hartelijke felicitaties!

Aan het einde van ons verslag gekomen rest ons een woord van dank aan de deelnemers voor het vele fraaie gebodene, dat over het algemeen onder „hoo-ge school-problematiek” kan worden gerangschikt. Een woord van dank ook aan de jury voor haar deskundige beoordeeling en ten slotte dank aan het bestuur van den N.D.B. voor haar lofwaardig initiatief en de ruime mate van welwillendheid tegenover de problemisten aan den dag gelegd.

Wij besluiten met een 18-tal composities, t.w. de 6 hoogst-geklasseerde inzendingen resp. voor de afd. A, B en D. (Voor die van afd. C raadplege men H.D. van Dec. '42). Het zoeken der oplossingen laten we gaarne over aan onze lezers, die hiermede van eenige prettige uurtjes verzekerd zijn.

De oplossingen vindt men overigens verder op in dit boek en wel groeps-gewijze in verband met de overzichtelijkheid.

No. 3917. A. Miedema, 1e prijs Afd. A.
Zwart: 8, 13, 14, 18, 25, 26, 30.

Wit: 15, 31, 32, 33, 34, 39, 40.

No. 3918. J. Scheyen, 2e prijs Afd. A.
Zwart: 5, 10, 11, 14, 15, 22, 28.

Wit: 19, 24, 25, 30, 34, 35, 38.

No. 3919. C. v. d. Kuilen, 3e prijs Afd. A.

Zwart: 8, 11, 15, 18, 22, 28, 40.

Wit: 21, 26, 36, 41, 43, 48, 50.

No. 3920. M. Douwes, opdr. a. d. Jury.
Zwart: 2, 3, 4, 19, 22, 29, 33.

Wit: 12, 20, 25, 30, 37, 38, 41.

No. 3921. J. Dienske, Jr.

Zwart: 7, 12, 18, 19, 20, 23, 39.

Wit: 16, 26, 27, 30, 32, 34, 43.

No. 3922. D. Douwes Jr.

Zwart: 15, 18, 26, 29, 35, 36.

Wit: 25, 27, 30, 32, 37, 38.

No. 3923. D. de Ruiter, 1e prijs Afd. B.

Zwart: 7, 13, 14, 17, 19, 22, 23, 26, 27.

Wit: 15, 31, 33, 37, 39, 40, 41, 43, 45.

No. 3924. D. Vuurboom 2e/3e prijs Afd. B.

Zwart: 7, 13, 14, 18, 19, 24, 29, 36, 40.

Wit: 25, 28, 33, 37, 38, 41, 47, 50.

No. 3925. M. J. Kuipers 2e/3e prijs Afd. B.

Zwart: 7, 9, 10, 19, 20, 22, 25, 26, 36, 45.

Wit: 21, 30, 32, 33, 34, 35, 41, 42, 47, 50.

No. 3926. C. Dijker.

Zwart: 7, 9, 12, 13, 15, 17, 19, 22, 26, 36.

Wit: 21, 24, 28, 29, 30, 32, 34, 38, 41, 47.

No. 3927. D. de Ruiter.

Zwart: 1, 9, 12, 17, 19, 22, 24, 26, 30, 39.

Wit: 16, 21, 28, 32, 33, 35, 37, 38, 44, 48.

No. 3928. M. J. Kuipers.

Zwart: 7, 8, 9, 10, 11, 19, 20, 25, 36, 40.

Wit: 21, 22, 26, 33, 35, 38, 43, 44, 47.

- No. 3929. C. Dijker 1e/2e prijs Afd. D.
Zwart: 7, 13, 14, 15, 17, 18, 40.
Wit: 25, 27, 28, 33, 35, 37, 38, 44.
- No. 3930. O. G. van Veen 1e/2e prijs Afd. D.
Zwart: 5, 8, 14, 17, 18, 21, 23, 24, 35, 36.
Wit: 26, 32, 33, 34, 38, 39, 41, 42, 45, 48.
- No. 3931. D. Douwes Jr. Buiten mededinging.
Zwart: 7, 8, 15, 17, 19, 23, 24, 26, 35.
Wit: 25, 28, 30, 33, 37, 38, 40, 49, 50.
- No. 3932. C. v. d. Kuilen.
Zwart: 7, 8, 9, 10, 13, 18, 20, 22, 23, 24, 26, 35, 36.
Wit: 27, 29, 31, 33, 34, 37, 38, 41, 44, 45, 47, 49, 50.
- No. 3933. A. P. de Zwart.
Zwart: 5, 9, 11, 12, 19, 21, 22, 23, 25, 27, 29, 33.
Wit: 15, 30, 31, 34, 36, 37, 38, 40, 42, 44, 47, 48.
- No. 3934. G. A. Cremer.
Zwart: 7, 8, 9, 10, 13, 15, 17, 22, 23, 27.
Wit: 25, 26, 31, 34, 35, 37, 38, 41, 43, 44.
- Opm. No. 3929. 1e publ. H.D. Mei 1941. No. 3930. 1e publ. org. Gron. Damb. Sept. 1939. No. 3931. Niet eerder gepl. No. 3932. 1e publ. Hum. Mei 1941. Opdr. aan St. W. Duursma. No. 3933. 1e publ. N.B.D. circ. no. 14. No. 3934. 1e publ. org. Gron. Damb. Juli '31.

OPLOSSINGEN.

Verkorte notatie: Wanneer voor een zet/slag slechts één veld wordt genoteerd, leze men voor dit veld het woordje „naar“.

S.R. = scherpe regels.

S.I. = slotidée (of motief).

P.B. = partieele bijoplossing (een bijoplossing van slechts één zet of in één zet; wanneer een witte dam b.v. aan het einde van de afwikkeling staat op 5 en een zwarte dam komt op 10, slaat wit naar 14, 19, 23 enz. en wint in al deze gevallen).

No. 3917. Wit wint haarscherp door: 10, 19, 2(35)30, 24(30)38, 49. Een prachtige miniatuur, de prijs waardig.

No. 3918. 33(23)24—20(24)19, 6, 1, 34, 24(14) 24—20, 14, 20. Van begin tot eind is dit stukje af. Evenals het vorige een prima miniatuur.

No. 3919. 17(16)44, 42(47)31, 21 met een bekend S.I. tot slot. Een mooi gedwongen inleiding gepaard met soepel slagspel stempelen ook dit stukje tot één der besten in zijn soort.

No. 3920. Een zeer geestige vondst brengt 8, 36 en hoe zw. ook slaat,

wit's antwoord is immer raak. De mooiste voortzetting is (13)9(14)9, 24, wint in horizontale blokkade.

No. 3921. Zeer vlot verloopt 23, 8, 25, 1, 7 tot naturel.

No. 3922. 21, 31, 20, 34 met nieuw(?) motief gebaseerd op het bijtrekkertje. Vond ik indertijd niet slecht van mezelf.

No. 3923. In een zeer natuurlijke stelling komt de volgende fraaie combinatie tot stand: 28, 2 (40, 20, 48) 32, 36. Een goed specimen van een „zelfmoordidée“.

No. 3924. 42, 44, 34(23)32, 1, 34 met een vermoedelijk nieuw S.I.

No. 3925. 28, 27 (een mooi moment!) 42—37 of 38, 38, 22, 2, 18 met geestig S.I. Ik had dit probleem den eersten prijs gegeven en U?

No. 3926. 27, 38, 22(28) 25, 33 enz. wint.

No. 3927. Heel elegant voert tot winst: 27, 37, 29, 2, 36 (22) 7, 17 met 16/27.

No. 3928. 29, 41, 23, 4 met gewonnen eindspelletje.

No. 3929. Op origineele wijze wint: 27—22 (27) 23, 31, 2 (15—20) 28A (46) 5 (24) 30, 20. A. Hier is ook gewonnen 29 enz. (Opm. C. v. d. Kuilen).

No. 3930. 27, 40, 21, 10. De tweede iets oneconomische slag kan maar weinig afbreuk doen aan het fraaie geheel.

No. 3931. 31, 38, 40, 39, 32 met S.I. Naar mijn smaak werd dit niet meer dan aardige stukje een paar punten te hoog gewaardeerd.

No. 3932. 41, 37—32, 33, 43, 1, 4, (28) 40 (44) 39 (32) 28, 33. Een spectaculair probleem!

No. 3933. 38—32, 41, 42, 27, 37, 18, 3, 43 met S.I., dat evenmin als de afwikkeling technisch volmaakt is. Ook dit stukje acht ik te hoog aangeslagen.

No. 3934. 20, 21 enz. Een vlot vraagstukje. Goede techniek, behoudens het oneconomische in den tweeden slag.

16 Composities.

De nos. 3937/3957 en 3963 t/m 3976 werden ingezonden voor den A.R.-Compositiewedstrijd.

No. 3935. B. Kramer.

Zwart: 6, 13, 14, 18, 24.

Wit: 22, 28, 34, 38, 47, 49.

No. 3936. C. v. d. Kuilen.

Zwart: 1, 8, 14, 16, 20, 34.

Wit: 21, 23, 27, 29, 40, 44.

No. 3937. C. v. d. Kuilen.

Zwart: 1, 5, 8, 13, 14, 26, 29.

Wit: 6, 17, 24, 27, 33, 37, 43.

- No. 3938. J. Dienske †.
Zwart: 10, 11, 16, 17, 28, 36, 38.
Wit: 18, 20, 24, 25, 27, 41, 47.
- No. 3939. A. P. de Zwart.
Zwart: 8, 11, 19, 21, 34.
Wit: 22, 30, 38, 39, 41.
- No. 3940. A. P. de Zwart.
Zwart 7, 9, 10, 11, 18, 21, 25.
Wit: 28, 30, 37, 40, 42, 44, 46.
- No. 3941. A. Miedema.
Zwart: 13, 14, 19, 24, 26, 30, 32.
Wit: 28, 37, 40, 43, 44, 48, 50.
- No. 3942. J. Scheyen.
Zwart: 8, 9, 12, 17, 20, 30, 35.
Wit: 21, 23, 29, 33, 45, 49, 50.
- No. 3943. G. Kerkdijk.
Zwart: 7, 18, 19, 26, 40, 45.
Wit: 15, 28, 29, 31, 41, 50.
- No. 3944. D. Douwes.
Zwart: 8, 9, 10, 22, 25, 26, 35.
Wit: 24, 29, 31, 34, 40, 42, 44.
- No. 3945. D. de Ruiter.
Zwart: 6, 7, 8, 17, 21, 23, 27.
Wit: 18, 26, 29, 37, 39, 49.
- No. 3946. W. Tesselaar.
Zwart: 8, 9, 10, 11, 20, 27, 39.
Wit: 19, 22, 29, 31, 38, 47, 49.
- No. 3947. A. P. de Zwart.
Zwart: 8, 11, 19, 21, 26, 34.
Wit: 30, 38, 39, 41, 48.
- No. 3948. J. Slippens.
Zwart: 7, 9, 12, 17, 18, 26, 27.
Wit: 21, 24, 28, 32, 33, 34, 37.
- No. 3949. J. Burggraaff.
Zwart: 5, 9, 14, 23, 25, 26.
Wit: 22, 31, 32, 33, 42, 43.
- No. 3950. W. Tesselaar.
Zwart: 3, 13, 14, 16, 24, 34.
Wit: 21, 23, 26, 32, 38, 48.

Oplossingen.

- No. 3935. De bekende slotstand van Ir. Sonier komt op keurige wijze tevoorschijn na 17(22)30, 8(48) 11, 3.
- No. 3936. 22, 3 (45) 24, 33 met het S.I. van Verdoner.
- No. 3937. Een diepe winst brengt: 31, 20, 7 (37) 2 (12) 7 (17) 11 (21) 7, 1. Ook het slot is fraai en waarschijnlijk oorspronkelijk. Een vlekje is, dat schijven 1 en 6 staan te „wachten” in den aanvangsstand.
- No. 3938. 42 (38×47) 12, 21, 15, 5, 24. Aardige naturel. (Een naturel is een probleem eindigend in een enkel wit stuk zonder tegenwicht van zwart). De aanvangsstand vormt het zwakke punt.
- No. 3939. 24, 2 (37) 32. Het „zelfmoordprincipe” is hier op eenvoudige wijze toegepast. Voor hen die dit nog niet weten, vermeld ik, dat wij onder een zelfmoordidée een voortzetting van zwart verstaan, waarbij deze op de

schoonste wijze verliest. Alle andere voortzettingen doen hem ook verliezen doch minder fraai, althans minder problematiek.

- No. 3940. 23, 1 (50) 7 met verrassend slot, gebaseerd op oude gegevens.
- No. 3941. 31, 43—39, 42, 45, 29 (34, 23) 39 en wint met het zgn. „bijtrekkertje”, dat afkomstig is van Balédent.
- No. 3942. 18, 35 met een echt Scheijens-I., dat een presentje bevat voor Max Douwes' 35/34-verzameling.
- No. 3943. 29—23, 1, 29 met een nieuw (?) S. I. Merkwaardig is de gang van stuk 29 en even merkwaardig, dat de afwikkeling zich op de linker- en het S.I. zich op de rechter bordhelft afspeelt.
- No. 3944. 20, 15 met een slot, dat ik indertijd (1942) voor nieuw hield.
- No. 3945. Eenvoudig voert 13 naar een slotidée van D. de Ruiter.
- No. 3946. 14 (19) 24, 41, 43. In zijn soort — antiquarisch — een uitstekende miniatuur.
- No. 3947. 24, 2 (37) 32. Als men no. 3939 gezien heeft lijkt dit nummer min of meer „oudbakken”.
- No. 3948. 22, 31. Fraaie afwikkeling. Onscherp S.I. of heelemaal geen S.I.
- No. 3949. 32—28, 10, 4 met nieuw slot. Jammer, dat de inleiding geen 100% economie vertoont.
- No. 3950. 19 (23) 28, 8 (27) 21. Heel mooi van Tesselaar. Het zijn niet slechts de „grooten”, die mooie dingen maken. Het slot is echter niet nieuw.

* * *

- No. 3951. A. Stuurman:
Zwart: 8, 9, 16, 20, 28, 33, 38.
Wit: 21, 27, 30, 31, 37, 41, 48.
- No. 3952. J. Burggraaf:
Zwart: 9, 18, 19, 22, 28, 31, 36.
Wit: 25, 29, 38, 39, 42, 47, 48.
- No. 3953. J. Scheyen:
Zwart: 8, 18, 24, 27, 29, 35, 37.
Wit: 33, 39, 43, 44, 45, 47, 50.
- No. 3954. A. J. Beemer:
Zwart: 8, 10, 13, 17, 26, 32.
Wit: 24, 27, 29, 38, 40, 48.
- No. 3955. E. Plasschaert †
Zwart: 7, 10, 18, 19, 22, 23, 38.
Wit: 25, 30, 33, 34, 40, 42, 44.
- No. 3956. M. J. Kuipers:
Zwart: 1, 13, 22, 23, 32, 39.
Wit: 6, 11, 33, 44, 47, 48.
- No. 3957. M. Douwes:
Zwart: 7, 8, 18, 21, 24, 25, 26.
Wit: 16, 27, 32, 37, 38, 48, 49.
- No. 3958. C. v. d. Kuilen:
Zwart: 5, 7, 8, 9, 18, 19, 40.
Wit: 15, 28, 29, 37, 38, 42, 50.

- No. 3959. D. Vuurboom.
Zwart: 9, 11, 16, 17, 22, 27, 37.
Wit: 24, 28, 29, 30, 39, 45, 47.
- No. 3960. R. v. d. Klift:
Zwart: 7, 8, 9, 16, 17, 19, 40.
Wit: 26, 28, 31, 32, 35, 38, 44.
- No. 3961. J. A. J. Wortman.
Zwart: 7, 17, 23, 27, 29, 30, 36.
Wit: 38, 39, 42, 43, 46, 49, 50.
- No. 3962. D. Douwes:
Zwart: 13, 14, 22, 23, 26, 30.
Wit: 31, 32, 33, 40, 42, 48.
- No. 3963. Chr. Gerritsen:
Zwart: 7, 13, 14, 17, 19, 21, 24, 37.
Wit: 23, 28, 32, 33, 35, 41, 44, 45, 50.
- No. 3964. A. J. Beemer:
Zwart: 7, 8, 9, 18, 20, 23, 24, 26, 29, 30.
Wit: 32, 33, 36/39, 42/45.
- No. 3965. G. Kerkdijk:
Zwart: 7, 13, 14, 18, 19, 23, 29, 32, 36, 45.
Wit: 15, 16, 21, 30, 34, 40/42, 48, 50.
- No. 3966. J. Dienske:
Zwart: 10, 12, 13, 18, 20, 22, 24, 26/28.
Wit: 29, 33/35, 37, 38, 41/44.
- No. 3967. A. Stuurman:
Zwart: 8, 14, 17, 18, 20, 22, 24, 26.
Wit: 28, 31, 33, 35, 38, 39, 42, 44.
- No. 3968. A. C. van Aart:
Zwart: 5, 8, 17, 18, 22, 26, 28, 29.
Wit: 27, 30, 31, 37, 39, 42, 43, 47.
- No. 3969. J. Dienske:
Zwart: 7, 8, 14, 17, 19, 20, 30, 35, 36.
Wit: 18, 27, 28, 29, 39, 40, 42, 44, 48.
- No. 3970. A. Miedema:
Zwart: 7, 9, 10, 12, 13, 17, 18, 23, 28.
Wit: 16, 21, 24, 29, 32, 34, 37, 42, 46, 48.

Oplossingen.

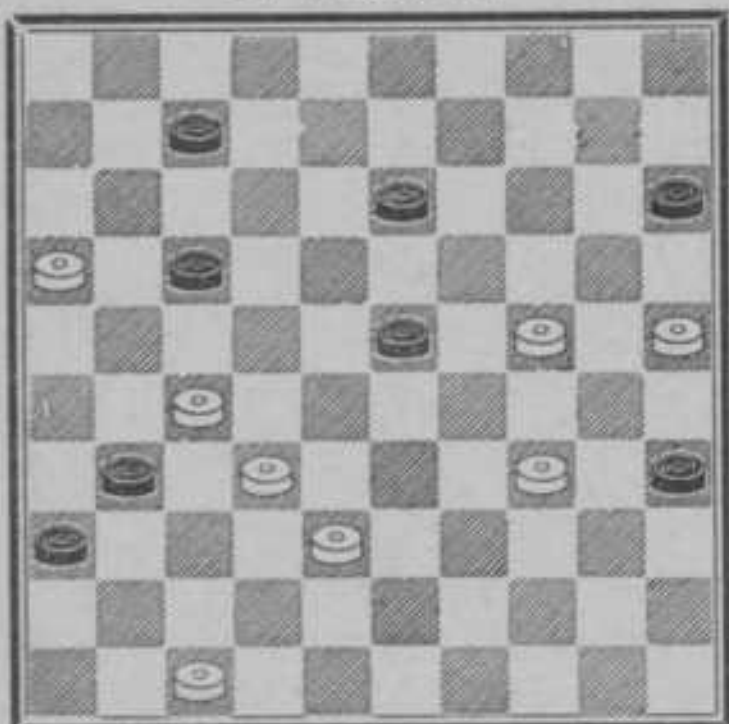
- No. 3951. 22, 42, 32, 25. Oud, doch niet oudbakken.
- No. 3952. 23, 32, 43, 34 met origineel (?) S.I. Afwikkeling een beetje futloos.
- No. 3953. 42 en direct vertoont zich een interessant Scheijen-S.I. De inleiding hiertoe is wat kort. Ik zie in miniaturen liever weinig materiaal vragende S.I.'s, dan blijft er nog wat spatie over voor de afwikkeling. Omvangrijker ideeën vergen naar mijn smaak een voller bewerking. Dat ik geen „Jan Principe” ben bewijst no. 3944.
- No. 3954. 21, 3 (49) 8, 23. Bekende ideeën.
- No. 3955. 34—29, 37, 24 met bekende lange-lijn-variantie. De oplossing ligt nog goed verborgen.

- No. 3956. 7 (12A) 28 (33) 47—42—38. A (50) 28 enz. Ik heb het land aan 4 om 1 e.d. varianten, vooral in miniaturen, die naar mijn opvatting van elke grauwe partijwinst gespeend moeten zijn. Overigens een bijzondere afwikkeling.
- No. 3957. 31 (oneconomisch) 11 met een geestig slot, dat in oppositie eindigt.
- No. 3958. 44, 29—23, 1 (23) 10, 37. Hoewel niet van A—Z origineel, niettemin goed geslaagd.
- No. 3959. 42, 22, 40, 23, 3, 13, 18, 1, 6. Het slot is van A. Mantel.
- No. 3960. 32—27, 23, 1, 27, 6 met S.I. no. 800 uit de Motievengids.
- No. 3961. 41, 38—33 (29×38) 1, 25. Goed werk van Wortman. Het S.I. is heel bekend van C. Blankenaar.
- No. 3962. Een nieuw(?) idéetje brengt 33—28 (33) 38. Dit stukje werd eveneens ingezonden voor den A.R.-wedstrijd en behaalde 52 pt.
- No. 3963. 39, 27, 37 (32) 30(35) 40(44) 45 enz. wint. Alles heel mooi gedwongen. Het slot is echter niet „top-hole”.
- No. 3964. 37—31 (48) 32—28. De beide oneconomische momenten doen afbreuk.
- No. 3965. 17, 43, 16—11, 2, 12, 29 met een herhaling van het S.I. uit no. 3943. De inleiding is hier zwak.
- No. 3966. 23, 39, 34 enz. met geestig S.I., dat haarscherp afloopt.
- No. 3967. 29, 29—23, 3. Goede stand, prima economie en mooi slot van Scheijen.
- No. 3968. 32 (28×48) 25, 34, 3 met naar ik meen Duursma-S.I. Een fijn mozaïekje!
- No. 3969. 24, 34, 12, 3, 49 met het mooie S.I. van Zonneveld (M.G. no. 928) dat uitloopt op het meest economische probleemeindpunt nl. een w. schijf op 46. Minder dan één w. schijf kan niet overblijven en veld 46 is positioneel het ongunstigste veld van het bord.
- No. 3970. 27, 32, 31, 42, 11, 2, 22, 41. Diep maar niet fraai.

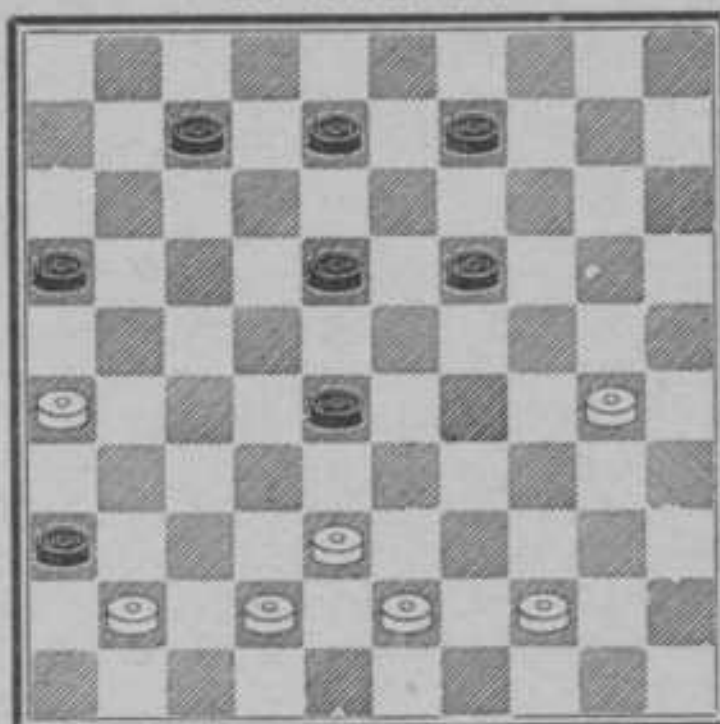
* * *

- No. 3971. A. Miedema:
Zwart: 7, 13, 15, 17, 23, 31, 35, 36.
Wit: 16, 24, 25, 27, 32, 34, 38, 47.
- No. 3972. A. Stuurman.
Zwart: 7, 8, 9, 16, 18, 19, 28, 36.
Wit: 26, 30, 38, 41/44.

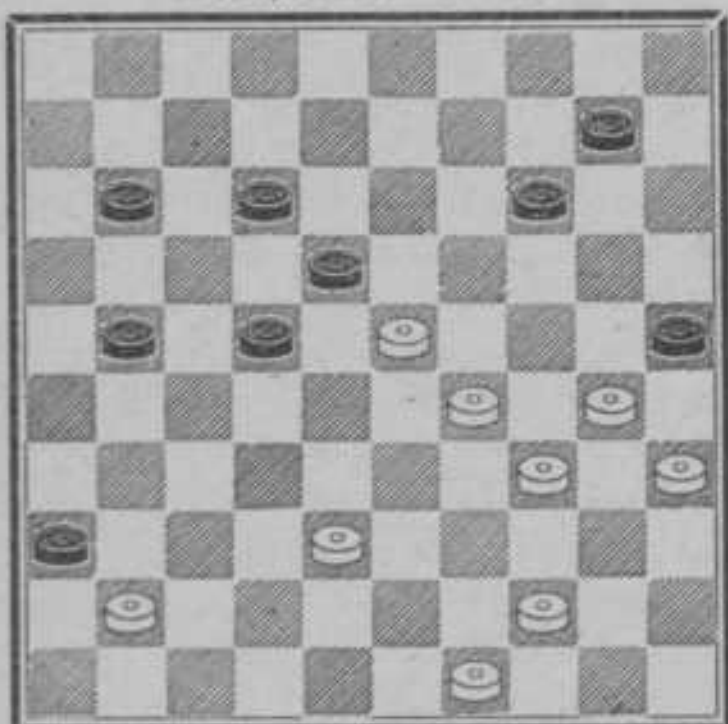
No. 3971.
A. Miedema.

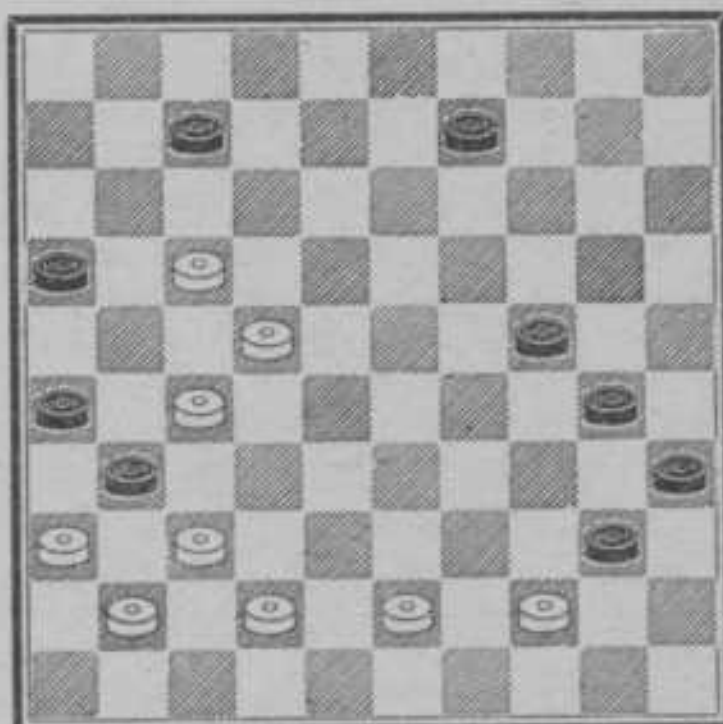
No. 3972.
A. Stuurman.

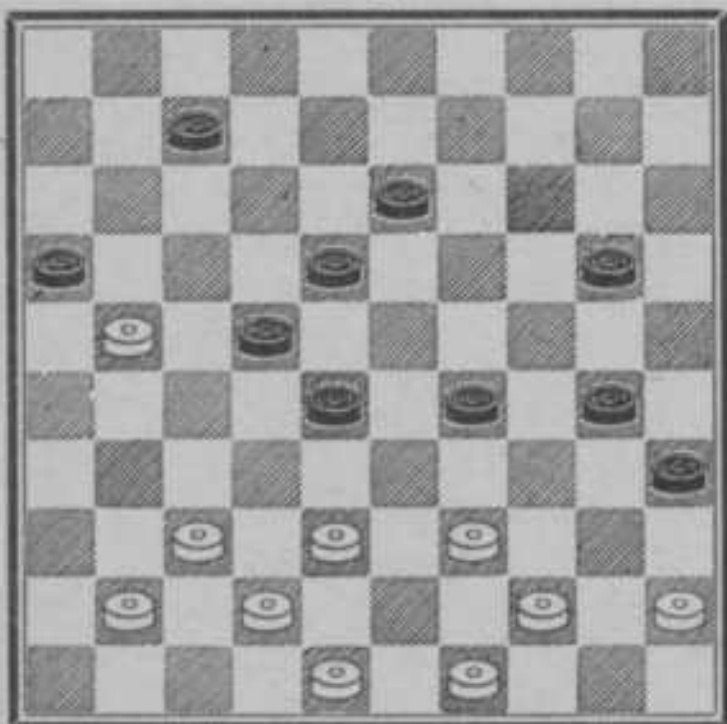
No. 3973.
P.C.J.v.Zonneveld

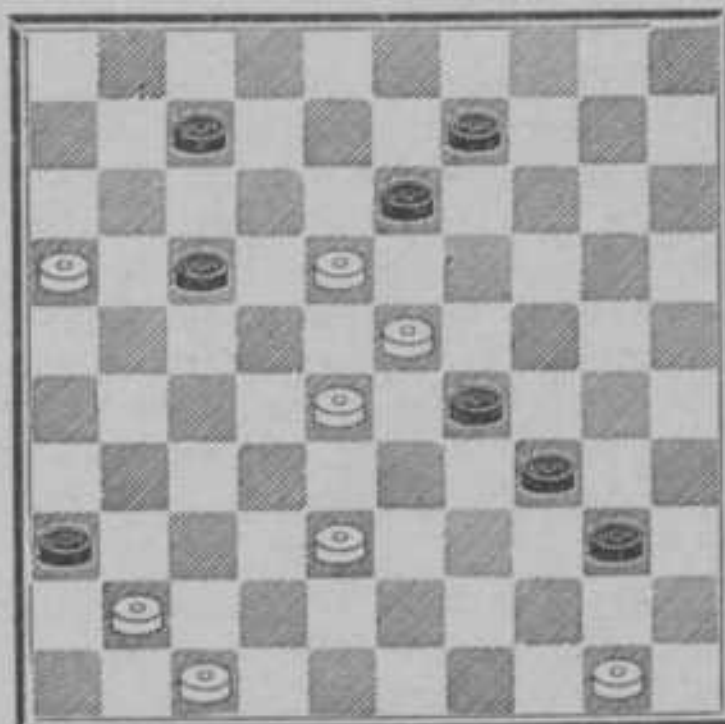
No. 3974.
A. P. de Zwart.

No. 3975.
C. Dijker.

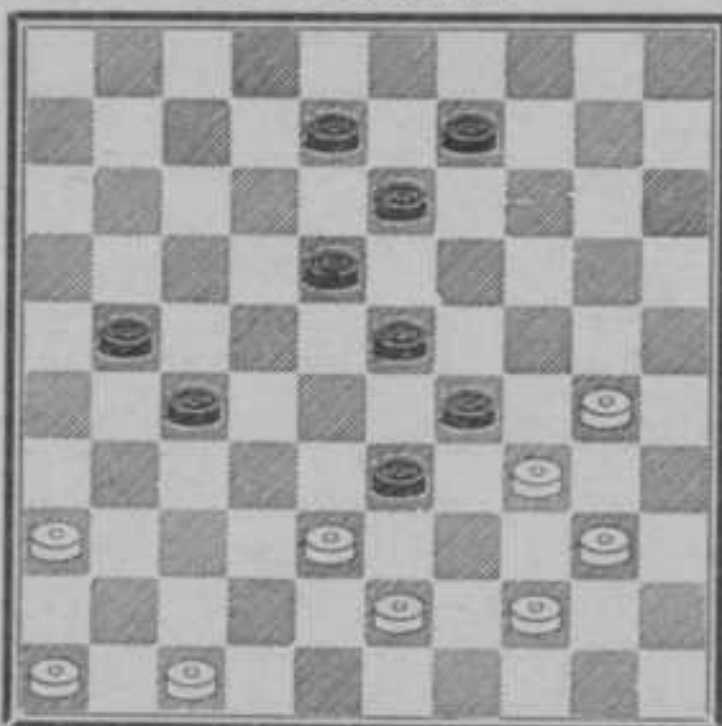

No. 3976.
E. Plasschaert †

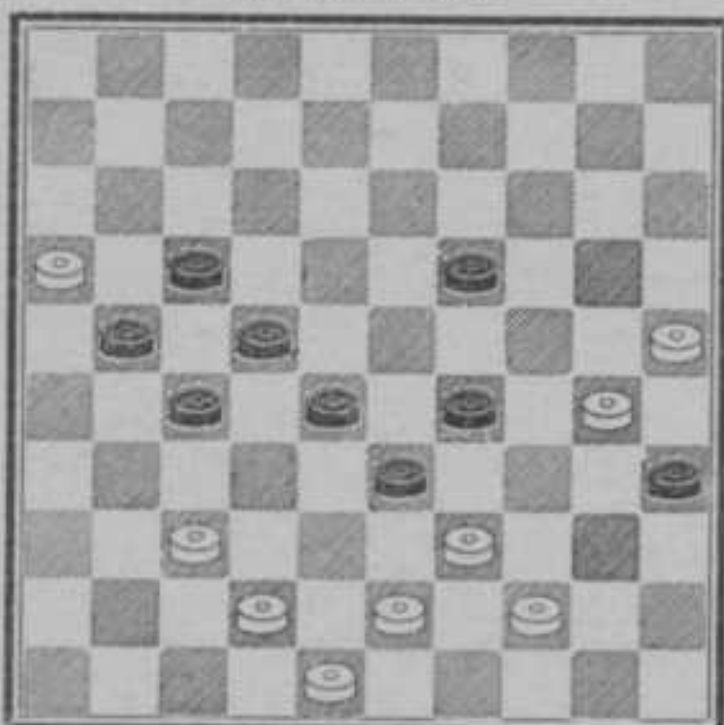

- No. 3973. P. C. J. v. Zonneveld.
 Zwart: 10, 11, 12, 14, 18, 21, 22, 25, 36.
 Wit: 23, 29, 30, 34, 35, 38, 41, 44, 49.
- No. 3974. A. P. de Zwart.
 Zwart: 7, 9, 16, 24, 26, 30, 31, 35, 40.
 Wit: 17, 22, 27, 36, 37, 41-44.
- No. 3975. C. Dijker.
 Zwart: 7, 13, 16, 18, 20, 22, 28/30, 35.
 Wit: 21, 37/39, 41, 42, 44, 45, 48, 49.
- No. 3976. E. Plasschaert †
 Zwart: 7, 9, 13, 17, 29, 34, 36, 40.
 Wit: 16, 18, 23, 28, 38, 41, 47, 50.

No. 3977.
 D. Vuurboom.

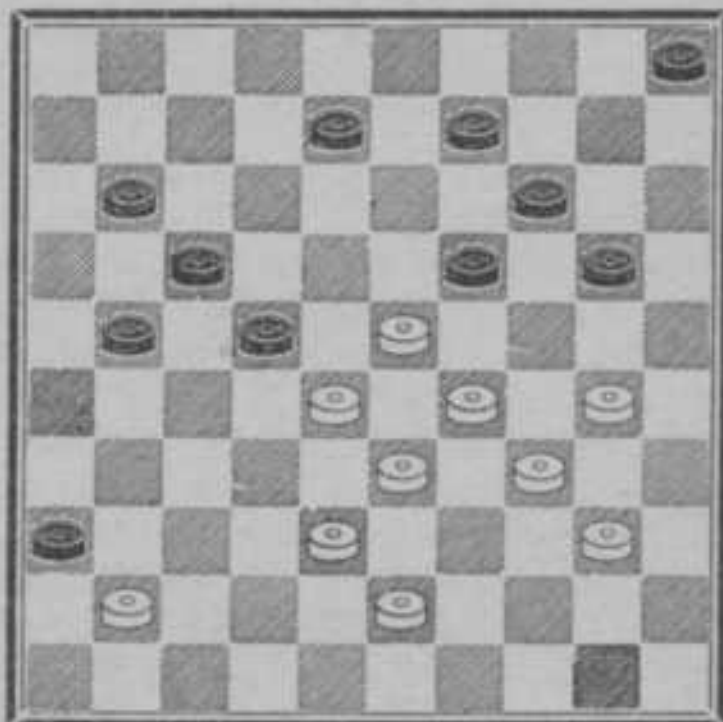
No. 3978.
 H. M. Roos.

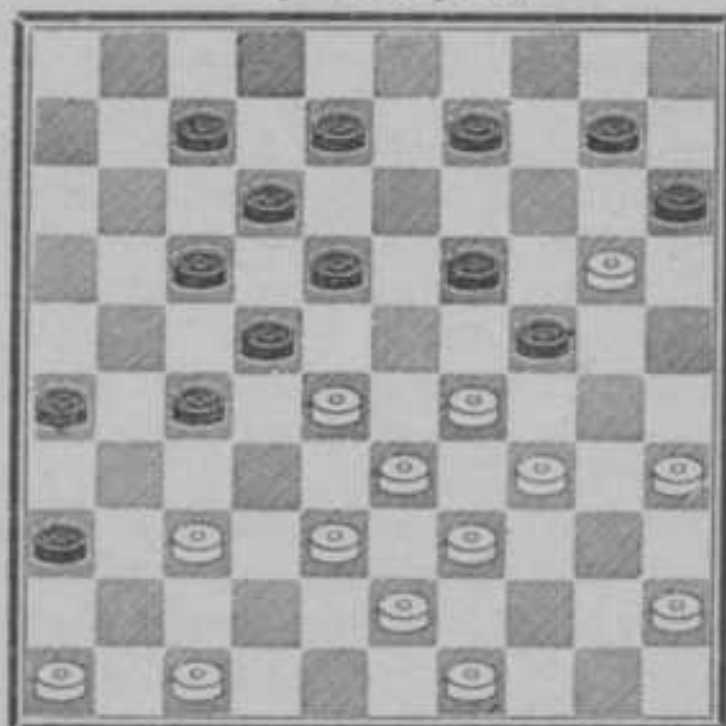
- No. 3977. D. Vuurboom.
 Zwart: 8, 9, 13, 18, 21, 23, 27, 29, 33.
 Wit: 30, 34, 36, 38, 40, 43, 44, 46, 47.
- No. 3978. H. M. Roos.
 Zwart: 17, 19, 21, 22, 27, 28, 29, 33, 35.
 Wit: 16, 25, 30, 37, 39, 42/44, 48.
- No. 3979. G. J. Kuyers:
 Zwart: 8, 9, 10, 11, 17, 18, 23, 27, 28.
 Wit: 20, 26, 29, 34, 39, 42, 43, 46, 47.
- No. 3980. M. J. Kuipers:
 Zwart: 8, 17, 19, 21, 26, 2°, 35, 39.
 Wit: 16, 27, 32, 38, 40, 42, 48, 50.

- No. 3981. B. Springer:
 Zwart: 1, 8, 12, 14, 16, 17, 29, 35, 36.
 Wit: 26, 28, 30, 32, 37/39, 44.
- No. 3982. B. Springer.
 Zwart: 20, 21, 24, 25, 31, 32, 37.
 Wit: 17, 18, 22, 26, 34, 35, 43, 48.
- No. 3983. J. A. Pennings:
 Zwart: 9, 10, 12, 18, 20/22, 24, 27, 30.
 Wit: 23, 32, 37/42, 44, 45.
- No. 3984. Chr. Gerritsen:
 Zwart: 2, 9/12, 15, 18, 22, 27.
 Wit: 20, 24, 25, 29, 31, 34, 39, 44, 45.

No. 3991.
 D. Kleen.

No. 3992.
 H. J. v. Alphen.

- No. 3985. D. King:
 Zwart: 9, 18, 19, 22, 24, 26, 27, 29, 31, 35.
 Wit: 30, 33, 38, 41/43, 45, 47, 49.
- No. 3986. G. de Wolf:
 Zwart: 5, 8, 14, 16, 23, 24, 29, 30, 33, 34.
 Wit: 21, 25, 27, 32, 37, 38, 41, 43, 46, 49.
- No. 3987. H. Laros.
 Zwart: 2, 11, 18, 19, 24, 29, 34, 36.
 Wit: 15, 21, 27, 31, 33, 37, 43, 48.

- No. 3988. T. v. Leeuwen:
Zwart: 7, 8, 10, 12, 14, 20, 21, 24, 26, 29.
Wit: 18, 31/33, 35, 37, 39/41.
- No. 3989. J. Visser Jr.:
Zwart: 5, 9, 14, 18, 20, 21, 24, 30, 31, 45.
Wit: 25, 28, 29, 34, 38/40, 44, 46, 48.
- No. 3990. J. J. v. Tol:
Zwart: 3, 5, 8, 13, 14, 20, 22, 24, 26.
Wit: 15, 23, 31, 34, 36, 38, 41, 42, 48.

Oplossingen.

- No. 3971. 30, 27, 41, 11, 2, 3 met S.I. van A. de Nas.
- No. 3972. 21 (27A) 42—37—32. A(47) 32. Een merkwaardige mengeling van goed en kwaad. Ik herinner me, hoe destijds het eene jurylid dit stukje roemde als een juweeltje, terwijl het andere jurylid het 10 pt minder toekende met de bijvoeging: „Alles is half.” Uit het volgende zal blijken, dat ik het in hoofdzaak met den laatste eens ben. 1e. Aanvangsstand. Kan wel zoo ontstaan zijn, nl. uit 7/9, 16, 18, 19, 22/24, 28 — 25/27, 38, 39, 41/44. W. speelt 20 (31) 29, 30 en 31—36 is gedw. Wit is dan blijkbaar in de war geweest, want i.p.v. 20 was 38—33 m.i. wat eenvoudiger. Overigens is de stand mooi gescheiden, doch het positioneel overwicht van zwart is weer wat te groot, om van het materieeloverwicht nog maar te zwijgen. 2e. De afwikkeling is door varianten en meerslagen weer van de goede zijde, doch 3e de afloop is weer minder door P.B. in beide varianten.
- No. 3973. 30—24, 23—19, 44, 23. Aardige afw., maar ook P.B.-slot.
- No. 3974. 21, 27, 31, 12, 4, 20, 25 met het verplichte S.I. voor afd. C. De aanvangsstand lijdt aan verstopping.
- No. 3975. 49—43, 31, 32, 1, 42, 45, 25 met schijf 27 op 22 is het S.I. uit afdeling C. van den wedstrijd leelijk verknoeid, omdat alle scherpte thans aan het S.I. is ontnomen.
- No. 3976. 42, 18, 44, 11, 2, 20. Van begin tot eind scherp, doch de „pointe” ontbreekt.
- No. 3977. 31, 46—41, 38, 43—39, 19, 14—10—5—37—48. Een eindspelachtige uitbreiding van een bekend S.I. Vuurboom en eindspel dat behoort langzamerhand bij elkaar.
- No. 3978. 42—38, 40, 11, 38. Heel mooi! Alle slotstukken worden gebracht.

- No. 3979. 33, 42, 21, 3, 41. Bravo Kuyers! Een lange-lijn-bewerking, die 100% problematiek te zien geeft.
- No. 3980. 37, 31, 11 met in deze opstelling waarschijnlijk nieuw S.I. Het probleem is sedert eind 1942 in mijn bezit.
- No. 3981. 34, 23, 18, 31, 3 (21) 7. Aardige slageffecten.
- No. 3982. 13, 18, 42, 19 met een nieuw S.I. met één scherpe variant. De zetting lijkt nog nergens op.
- No. 3983. 31, 37 (18×29) 40—34, 34, 3, 4 met het Blonde standje. Een keurig geheel!
- No. 3984. 14, 20 met klassieke opsluiting. De heer Gerritsen levert voor de zooveelste maal een fraai staaltje van zijn kunnen.
- No. 3985. 28, 39, 40, 41—37, 38—32, 4, 50 (48) 42, 40. Zwierige afwikkeling en keurige slotfinesse.
- No. 3986. 22, 28, 10, 39, 3 (36) 33 met verrassend slot. Goed werk van De Wolf.
- No. 3987. 10, 16, 7, 5, 16. De weg, die tot dit waarschijnlijk nieuwe S.I. voert is niet bijster fraai.
- No. 3988. 32—28, 28, 30 met 46/45. Heel mooi werk van dezen jongen problemist.
- No. 3989. 39—33, 32, 10 (37) enz. met slotidée van G. L. Gortmans. Twee oneconomische momenten.
- No. 3990. 29, 37, 9, 2 (8) 10 met het kromschijventhema. Een goede bewerking van dit wrakke thema.
- * * *
- No. 3991. D. Kleen:
Zwart: 5, 8, 9, 11, 14, 17, 19/22, 36.
Wit: 23, 28/30, 33, 34, 38, 40, 41, 43.
- No. 3992. H. J. v. Alphen:
Zwart: 7/10, 12, 15, 17/19, 22, 24, 26, 27, 36.
Wit: 20, 28, 29, 33/35, 37/39, 43, 45/47, 49.
- No. 3993. G. de Wolf:
Zwart: 3, 8, 11/13, 17, 19, 23, 24, 29, 30, 31.
Wit: 21, 28, 32, 35, 38/40, 43, 44, 46/48.
- No. 3994. D. Douwes:
Zwart: 2, 8, 9, 12/14, 16, 18, 25, 36, 41, 45.
Wit: 11, 17, 20, 23, 24, 26, 27, 29, 34, 35, 39, 40, 47.
- No. 3995. C. v. d. Kuilen:
Zwart: 7/10, 12, 14, 17, 20, 22, 30, 40.
Wit: 19, 21, 23, 28, 31, 33, 37, 39, 41, 43, 49.

- No. 3996. P. Zwart:
Zwart: 2, 4, 7/9, 12, 14, 16, 18/20, 40, 42.
Wit: 17, 21, 23, 25, 27, 29, 31, 34, 37, 39, 45, 48, 49.
- No. 3997. A. Miedema:
Zwart: 9, 12/14, 16, 20, 22, 24, 28/31, 36.
Wit: 15, 21, 26, 37, 38, 40/44, 46, 47, 50.
- No. 3998. J. Burggraaff:
Zwart: 2, 4, 10, 12, 13, 22, 27, 29, 33, 35, 40.
Wit: 15, 20, 24, 25, 30, 31, 38, 41/43, 50.
- No. 3999. D. Douwes:
Zwart: 3, 6/9, 12, 14, 24, 30, 36, 39.
Wit: 17, 18, 21, 23, 27, 28, 32, 33, 35, 44, 47.
- No. 4000. D. de Ruiter:
Zwart: 1, 2, 4, 6, 8/10, 11, 13, 18, 23, 29.
Wit: 15, 20, 21, 26, 31, 32, 34, 37, 38, 41, 44.
- No. 4001. D. de Ruiter:
Zwart: 7, 16, 17, 19, 22/24, 28, 29, 33, 35.
Wit: 26, 30, 32, 37, 38, 41/43, 45, 47, 49.
- No. 4002. A. P. de Zwart:
Zwart: 2, 6, 8, 9, 11, 14, 17/19, 22, 27, 31, 36.
Wit: 25, 26, 28, 30, 33, 34, 37/40, 42, 43, 46.
- No. 4003. A. Miedema:
Zwart: 2, 9, 10, 11, 13/15, 17, 18, 21, 22, 27, 31.
Wit: 24, 25, 28/30, 32, 33, 35, 36, 38, 40, 43, 46.
- No. 4004. H. Laros:
Zwart: 8, 9, 11, 13, 14, 19, 23, 24, 26, 30, 40.
Wit: 27, 28, 31/33, 35, 37, 38, 41, 43, 44, 47.
- No. 4005. D. Douwes:
Zwart: 3, 7, 9, 10, 13, 15, 16, 18, 19, 23, 26, 39.
Wit: 17, 21, 27, 28, 31/33, 35, 37, 38, 41, 44.
- No. 4006. J. Burggraaff:
Zwart: 1, 5, 7, 9, 12, 14, 19, 20, 21, 26, 27, 40.
Wit: 18, 25, 28, 30, 33, 36/39, 41, 49, 50.
- No. 4007. M. J. Kuipers:
Zwart: 1, 2, 4, 10, 22, 24 dam 25.
Wit: 11, 13, 15, 17, 34, 37/39, 41, 48, 49.
- No. 4008. H. Laros:
Zwart: 2, 3, 4, 7, 10/12, 15, 21, 24, 35, dam 6, 49.
Wit: 13, 18, 19, 22, 23, 25, 28, 30, 33, 37/40 dam 50.

- No. 4009. B. Springer:
Zwart: 8, 11, 25/28, 35 dam 13.
Wit: 19, 24, 34, 36, 38, 45, 49, 50 dam 5.
- No. 4010. A. P. de Zwart:
Zwart: 8/10, 19, 24, 35, 36 dam 3, 6, 16, 26, 48.
Wit: 12, 17, 22, 25, 28, 30, 33, 37/39, 41/45, 50.

Oplossingen.

- No. 3991. 29—24, 34—29—23, 4. Uitstekend slagprobleem. Jammer, dat de laatste slag niet vast ligt, doch P.B. is.
- No. 3992. 31, 47—41, 32, 41, 41, 35—30, 24, 11. Is het S.I. een nieuwe zetting? Ik ken wel van Duursma 35 (40) 44 (1) 49, 50. Van Alphen is een meester in het componeeren van „zwarte” problemen.
- No. 3993. 40—34, 39—33, 27, 29, 37. Een behoorlijk slagprobleem, dat met een scherper slot veel aan waarde zou hebben gewonnen.
- No. 3994. 34—30, (43A) 42, 3, 7 (11B) 21 (27C) 38. A (32) 3, 7 enz. B. (25) 46, 21, 38. C (25) 46, 38, met nieuw (?) S.I. Schijf 41, die de toch al zoo leelijke aanvangsstand nog meer bederft, kan om redenen van bijoplosbaarheid niet gemist worden. Wie levert een betere bewerking op dit S.I.?
- No. 3995. 44, 34, 3, 17, 9, 5 met voor een keer weer eens 46/5. Jammer, dat de sleutelzet zoo'n oneconomischen meerslag geeft.
- No. 3996. 11, 33, 45×34, 48—43, 26, 43, 17. Het slot is P.B. Het slagsysteem is zeer oud.
- No. 3997. 43—39—34, 33, 38—32, 44, 38, 35, 30, 24, 40, 10 (14) 19, 13..... 2—35—49—41. Een offer probleem in optima forma!
Compositie's als deze ontleenen hun waarde slechts aan oplossers doeleinden. Voor de problematiek in engeren zin zijn ze bijna waardeloos. Het „aanbreisel” is zeer bekend.
- No. 3998. 44, 43—39, 19, 33 en thans is een oorspronkelijk idee van Burggraaff ontstaan. Het is zeer de vraag of wij hier van een S.I. kunnen spreken. Er is nl. geen enkele scherpe variant. Het mooiste is nog (29) 9 (24) 20.
- No. 3999. 11, 21, 27, 41, 27—22, 4. Een directe bewerking op een zgn. blokkade stand, die het goed doet.
- No. 4000. 14, 12, 32—27, 8, 17 en het loopt uit op een eindspel, dat we reeds meenen aan te treffen in „Het Eindspel” van Moser no. 1018.

No. 4001: 27, 39, 40, 38—32, 21, 50 (48) 42, 40 met oorspronkelijk 46/5-*idée*. Is er op dit thema nog iets nieuws te bereiken?

No. 4002. 41, 38—32, 3, 30, 20, 7, 21. Sommigen zijn van meening, dat 6 een figurant is, omdat dit stuk geen rol in de afwikkeling vervult. De slag, welke na 38—32 in dit probleem volgt, kan zoowel rechts- als linksdraaiend genomen worden. Sommigen vinden dit een even zware fout als een P.B. De eindslag van dit probleem is een elfslag! Men ga dit na.

No. 4003. 24—20, 8, 29—23, 24, 30, 7, 25—20, 2, 41 met 46/5. Commentaar als bij no. 3997.

No. 4004. 27—22, 32—27, 18, 29, 4, 10, 4 met een S.I. van Duursma. Twee oneconomische momenten.

No. 4005. 30, 24, 8, 22, 31. Vanuit een behoorlijken schijvenstand is het watervalsysteem niet gemakkelijk te voorschijn te roepen.

No. 4006. 38—32, 32, 31, 24, 10, 3, 35 met nieuw S.I. van P. Schaaf. Burggraaff's bewerking is heel goed.

No. 4007. 7, 8, 29, 36, 9, 4 met een nieuw S.I., dat mij echter weinig belang inboezemt, omdat geen enkele variant scherp verloopt.

No. 4008. 9, 18—13, 39—34, 39, 9, 17, 8, 30, 50, 2, 20 met het *idée* van den Rus Schmidt uit Kharkov. Een uitstekende fantasie!

No. 4009. 20, 40 en er ontstaat een prachtig S.I., waarvan de mooiste variant is (43) 5, 43, 37. Ook is mooi (26—31) 21, 38 (21) 39—33, 32. Wie geeft een bewerking zonder aanvangsdammen?

No. 4010. 38—32, 11, 15, 14, 19A, 39, 24. A. niet wint 39 (34) 39, 14 (40) 34, 9 (33) 3 (39) 20 (30) 25 (34). Vernuftig.

D. DOUWES.

1940—1945, uitgebeeld in damproblemen van J. Metz.

1940.

Zooals de toestand op 10 Mei 1940 en de daarop volgende dagen en maanden was, zoo ook was het gesteld met den lust tot componeeren. Dit vraagstuk illustreert dan ook de verwarde situatie, zooals die zich overal voerde. Slechts zij met een diepen, verzienden blik vermochten toen toch nog een gunstig eindresultaat te voorspellen, waarin zij dan ook gelijk kregen.

1941.

Het jaar waarin het onmogelijk leek nog aan de verwezenlijking van onzen stillen wensch te durven hopen. Doch, hoe moeilijk de opgave ook zou blijken, de vereenigde naties moesten slagen, al was het schijnbaar een onmogelijkheid. Vandaar dat dit probleem een topresultaat moest uitbeelden, hetgeen, naar ik vertrouw, wel geslaagd mag heeten.

1942.

Het keerpunt in den strijd, al waren de moeilijkheden nog enorm. Doch een heldere blik in de toekomst deed toch al een schoon verschiep vermoeden. Vandaar dan ook, dat deze opgave bij uitstek op moeilijkheid en accuratesse tot in het eindspel werd ingesteld.

1943.

De grootste moeilijkheden in den slag werden grootendeels overwonnen en het kwam er toen op aan reeds te beginnen met het opbouwen van een nieuwe schoonere samenleving. Doch de strijd was nog niet beslist, vandaar dat we nog steeds verrassingen konden verwachten, hetgeen met deze compositie dan ook wordt uitgebeeld. De eenvoud is slechts oogenschijnlijk en het slot is een schoone toekomstmogelijkheid.

1944.

Het jaar, waarin het er nog slechts om ging, hoe lang de verliezers het zouden volhouden, ook al was de strijd practisch reeds beslist. Daarom is dit stukje van een betrekkelijke eenvoud en toont slechts de eindstand, dat de mogelijkheden voor den tegenstander nog latent aanwezig waren.

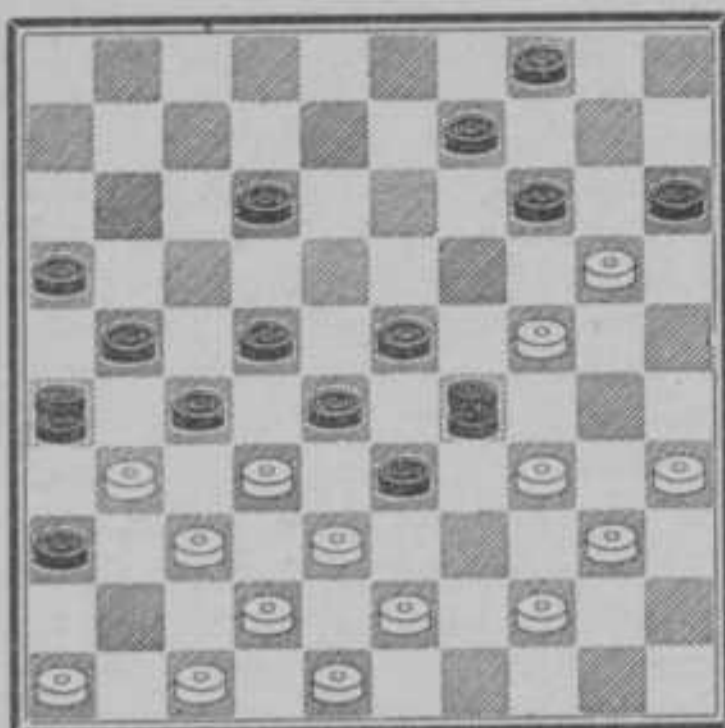
1945.

Omdat dit jaar de vurig verbeide victorie bracht en we deze in alle uitbundigheid hebben gevierd, moest ook deze laatste uitbeelding er een zijn, welke de schoonheid van het damspel ten volle illustreert. Ik meen daar, in alle bescheidenheid, ook volkomen in te zijn geslaagd.

Met de wensch, dat een volgende reeks nimmer meer van noode zal zijn, hoop ik, dat U, Nederlandsche dammers, zult genieten van deze illustraties. Daarmede is mijn taak dan volledig vervuld en hoop ik verder, dat ook de Nederlandsche Dambond en zijn leden een glorieuze toekomst tegemoet mogen gaan.

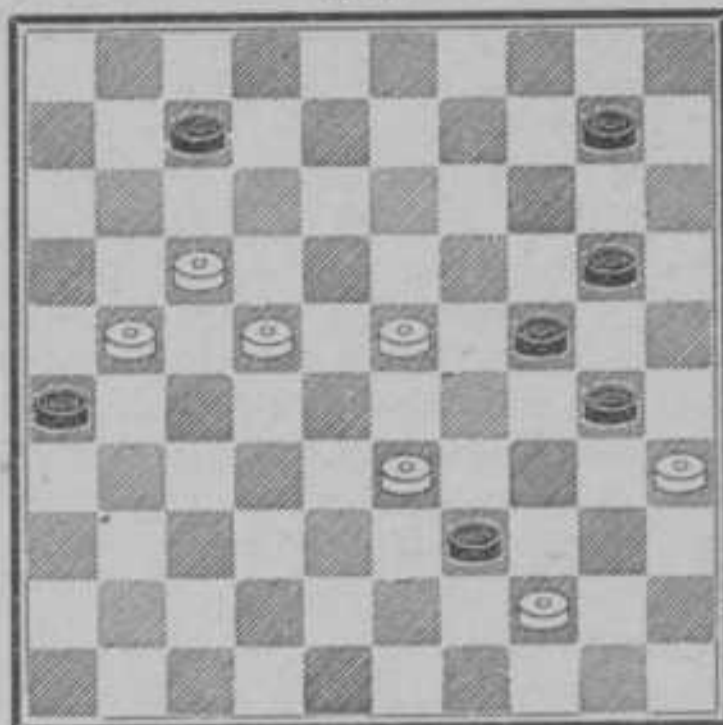
De componist, J. METZ.

1940.

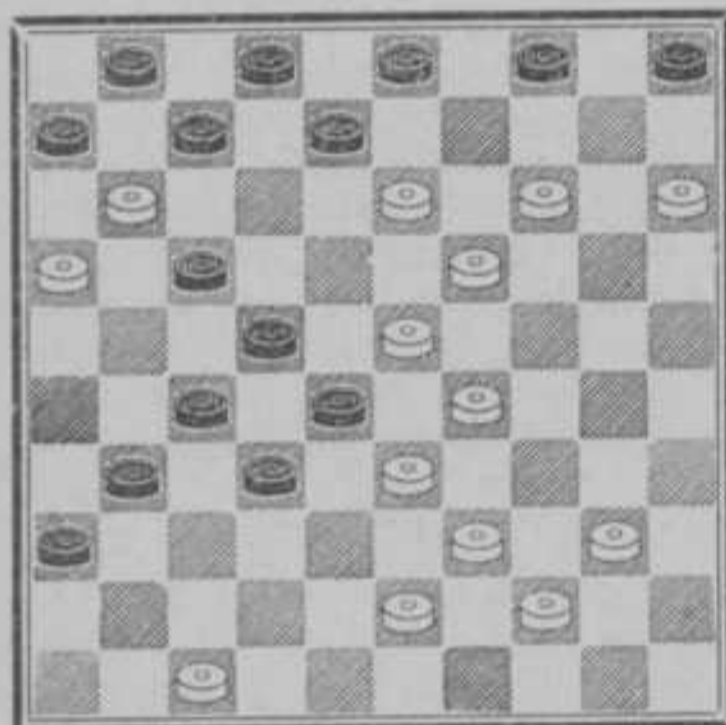
Wit speelt en wint!

1943.

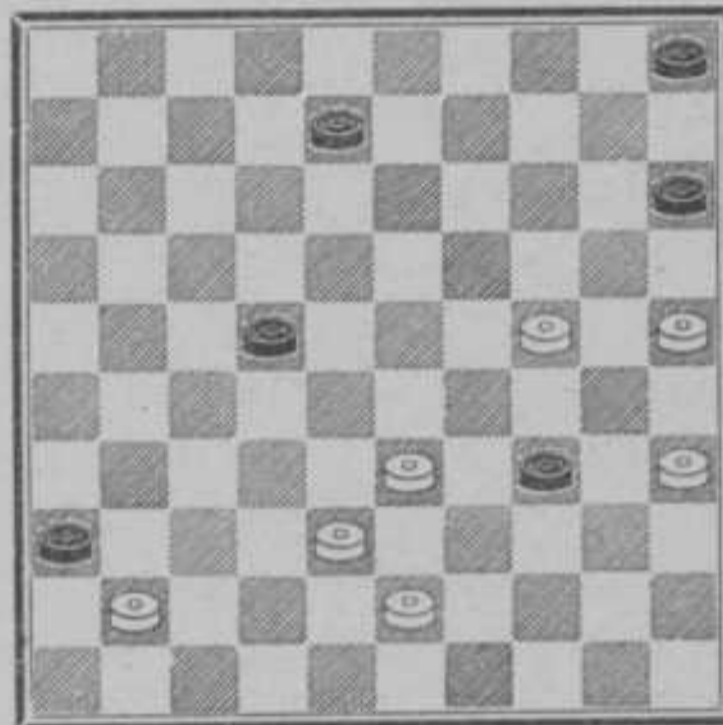
Wit speelt en wint!

1941.

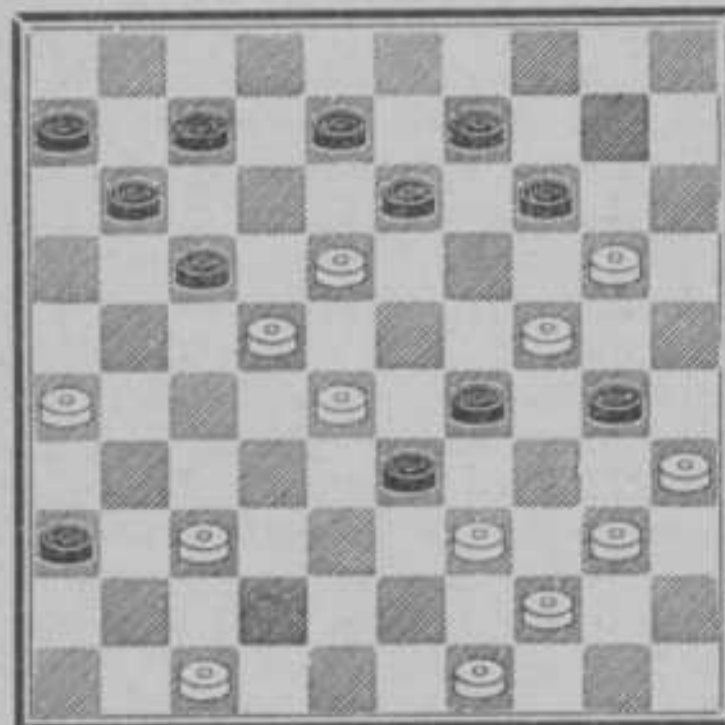
Wit wint door 3 dubbelen damslag op bezet ruit!

1944.

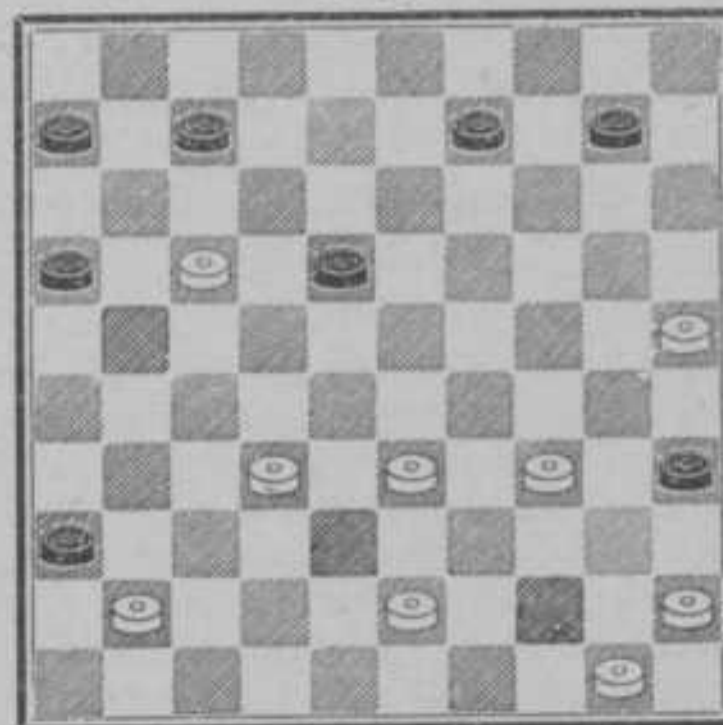
Wit speelt en wint!

1942.

Wit speelt en wint!

1945.

Wit speelt en wint!

Oplossing 1940 :

Winst met 24-19, 47-41, 30-25, 34-30, 38x27, 35x44, 32x23, 48x10, 46-41, 30-24, 25x3!

Oplossing 1941 :

Winst met 14-9 (3x14 want op 5x14 volgt 19x10, 43-38, 23x3, 3x37, zwart 4-9 en 45-50 en wit nu 4x31 en 31-9 met winststand) 47-41, 43-38, 23x3 de eerste keer!, 3-25, 25x3 de tweede maal, 3x25, 44-40 en 25x3 de derde keer!

Oplossing 1942 :

Winst met 40-34 (29x40 gedwongen) 37-32, 32-27, 49-43, 35-30, 28x48, 48-43, 43x1 (31-37) 1-23 (36-41) 47x36 (37-42) 23-37, 36x27 (11-17) 27-21, 21-17 en 26-21!

Oplossing 1943 :

Winst met 23-19 (39x50 gedwongen) 22-18, 35x4 (50x28 gedwongen) 4-22!

Oplossing 1944 :

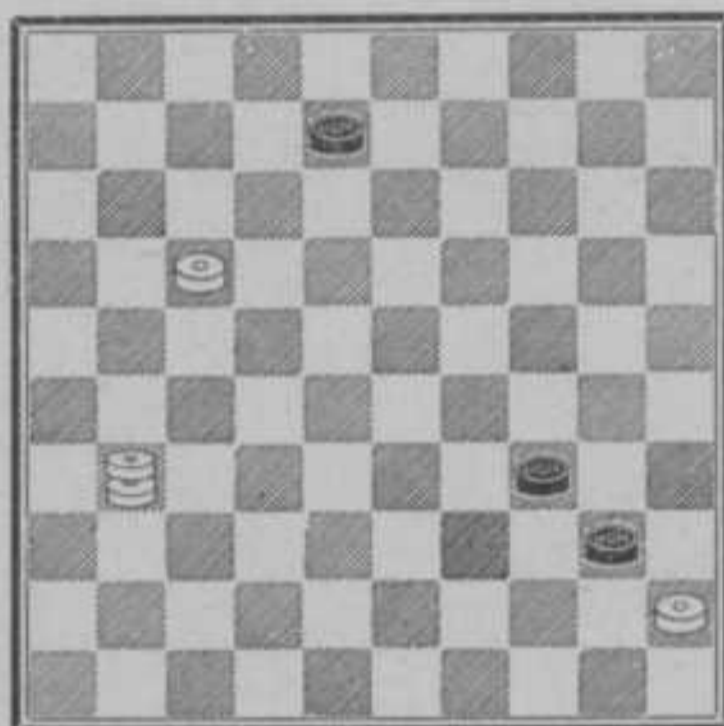
Winst met 33-28, 43-38, 35-30, 30x28, 25x14 (8-13) 28-23 13-19) 23-18-12-7-1!

Oplossing 1945 :

Winst met 25-20, 20-14 en 14x3 want op 40-49 volgt 17-12 en 3x5 en op 40-34 volgt 3-25, 17-11, 45-40, 50x39 en 25x2 en op 40-29 volgt 17-11, 3x21!, 50-44 en 45x1, terwijl het mooiste afspel volgt na 40-23, waarna wit wint met 3-12, 12x5 (7-11 of?) 43-38, 38-32, 5x41!!!! (16-21 want op 22-27 volgt 41-36-41-47 en 45-40 en 50x48, terwijl offeren met 35 een bekende vangstelling winst geeft) 45-40, 50x39 (6-11) 39-33 (21-27) 41-37 (11-17) 33-29 (17-21) 37-26!!

J. METZ.

In memoriam N. Cohen.

1. 17-12 8x17
2. 31-26 17-22
3. 26-31 22-28
4. 31-37 28-33
5. 37-42 33-39
6. 42-29 34x23
7. 45x43 wint.

G.

HOOFDSTUK X.

EINDSPELEN. *

door P. Schaaf en J. J. H. Mertens,
met medewerking van G. L. Gortmans.

Onderstaande is per circulaire aan de trouwe belangstellenden van deze rubriek kenbaar gemaakt.

Oplossingen.

No. 1012. P. SCHAAF, Den Haag.

Z.: 3, 8, 9. W.: 21, 25, 50,
21-16, 8-12, 16-11, 12-18, 11-7,
18-22, 7-1, 22-27, 1-23, 27-31,
25-20, 9-13, 23-5, 3-9, 50-44,
13-18, 44-39, 9-13 (op 31-36,
20-14 enz.) 20-15, 31-36, 5-46,
18-22, 39-34, 13-18, 34-30 enz.
wint.

No. 1013. St. W. DUURSMA, Wageningen.

Z.: 4, 5, 9, 16. W.: d. 15.
15-24, 9-14 (op 26-21, 24-20 tot
38 enz. bekende stelling) 24-42 14-
19A., 42-38, 19-23, 38-42, 23-28
(voor 16-21 zie A) 42-38, 5-10B,
38-47, 10-15, 47-38, 4-9, 38-47,
9-13, 47-36, 13-19, 36-41, 19-23,
41-37, 15-20, 37-42 enz. B. 4-9,
38-27, 9-14, 27-38, 14-19, 38-49,
28-33, 49-35, 19-23, 35-40, 23-28,
40-44, 16-21, 44-35, 33-38, 35-19,
28-33, 19-8 enz.
A. 16-21, 42-26, 21-27, 26-3,
14-19, 3-8, 19-23, 8-13, 27-32,
13-8, 32-38, 8-12, 23-28 12-17,
28-32, 17-21, 4-10, 21-16, 10-15,
16-21, 5-10, 21-12 remise.

No. 1014. L. SCHUT, Enschede.

Z.: 2, 14, 45. W.: 11, 18, 32, d. 48.
11-7, 2×11, 48-39, 11-17A, 39-50,
17-21, 28-23, 14-20, 23-19, 20-25,
19-14, 25-30, 14-10, 30-34, 50-6
wint.

A. 14-20, 39-50, 20-24, 28-23,
11-16, 32-27, 24-30, 23-18 naar 1.

No. 1015. A. SMITS, Berkel-Rodenrijs.

Z.: 13, 14, 33. W.: 16, 32, 44.
16-11, 13-18A, 32-28, 33×22, 11-7,
14-19, 7-1, 19-23, 1-6, 22-27,
6-22, 27-32, 22×9, 32-38, 9-14 enz.
A. 13-19, 11-7, 19-23, 7-12, 3-28,
32×23, 14-20 (op 14-19, 23×14,
33-38, 1-29, 38-43, 44-39, 43×23,
14-10), 1-12, 33-38, 12-26, 20-25,
44-39, 25-30, 26-48, 38-43, 48-42,
43×34, 42-33 wint, 23 gaat naar 1.

No. 1016. L. v. STEENBERGEN,
Leiden.

Z.: 1, 4. W.: 27, 36, 37.
4-9, 27-22, 9-14 (op 9-13, 22-18
en 37-32), 22-18, 1-7, 18-13, 7-12,
36-31, 12-18, 13×22, 14-19, 22-18,
19-24, 18-12, 24-29, 12-7, 29-34,
7-2, 34-39, 2-11 en 11-16.

No. 1017. A. J. GOEDKOOP,
Den Haag.

Z.: 23, 26, 32. W.: 16, 24, d. 47.
16-11, 32-37, 11-7, 23-28, 7-2,
28-33, 47×29, 37-41, 24-19, 26-31,
19-13, 31-37, 29-47, 41-46, 47-41
wint.

No. 1018. J. SCHEIJEN, Heerlen.

Z.: 1, 7. W.: 31, 37.
31-27, 7-12, 27-22, 1-6, 37-31,
6-11, 31-26, 12-17, 22-18, 11-16,
18-13, 16-21, 13-9, 21-27, 9-3
wint.

No. 1019. C. DIJKER, Texel.

Z.: 18, 26, 35. W.: 15, 28 d.
28-6 (15-10 is remise door 18-23,
28×19, 35-40, 19-28 en 26-31)
18-23 (op 35-40, 15-10-5), 15-10,
26-31, 10-4, 31-36, 4-10, 23-29,
6-50, 35-40, 10-5 enz. wint.

No. 1020. L. SCHUT, Enschede.

Z.: 7, 8, 14, 19, 35. W.: 17, 28, 36,
d. 16.
8-13, 16×2, 13-18, 2×24, 35-40,
24-33, 40-45 (op 14-20, 33×15,
40-45, 15-4), 33-50, 18-22, 50-33,
22×11, 33-50, 11-17A, 36-31, 17-
21, 28-23, 14-20, 23-19, 20-25, 19-
13, 25-30, 13-8, 30-34, 31-26,
34-40 26×17, 40-44, 50×22, 45-50,
8-2, 50-45, 22-50 enz.
A. 14-19, 28-22, 19-23, 36-31,
23-29, 31-27, 29-33, 50×22, 45-50a
28-14, 50×17, 14-3.
a. 11-17, 22×11, 45-50, 27-22,
50-45, 28-50 enz.

No. 1021. Uit de partij.

Z.: 7, 12, 13, 15, 16. W.: 14, 21, 36,
37.
21-17, 12×21, 36-31, 7-12, 37-32,
12-18, 31-27, 18-23, 27-22, 23-29,
22-18, 13×22, 14-9, 29-34A, 9-4,
21-27B, 4-13, 34-39, 13-24, 27-32,
24-13, 22-28, 13-35, 32-38, 35-19,
28-33, 19-30, enz.

A. 22-27, 32-28, 27-31, 9-3, 21-26, 3-12, 31-36, 12x40, 36-41, 28-22 en 22-17 remise.

B. 34-39, 4x36, 39-43, 32-28, 43-48, 28-23, 48-30, 23-18, 30-8, 36-31, 15-20, 31-42, 20-25, 42-31, 21-26 (op 25-30, 31-26), 31-48, 8-19, 18-12, 19-2, 48-39, 26-31, 39-44 en 44-35 remise.

No. 1022. St. W. DUURSMA,
Wageningen.

Z.: 2, 4, 18, 36. W.: 11, 38, 47.

18-22 verliest. 38-32 (op 11-6, 22-27, 6-1, 2-7, 1x31, 36x27, 47-42, 4-9, 42-37, 9-13, 38-33, 13-18, 33-29, 18-22, 29-23, 27-31 enz. remise) 4-10, 11-6, 2-7, 32-27, 22x31 6-11, 7-11 op 10-15, 1x23, 15-20, 23-29, 31-37-42, 36-41, 15-10), 1-6, 11-16, 6-28, 10-15, 28-14, 16-21, 14-3, 21-26, 3-14, 31-37, 14x41, 15-20, 41-37, 20-24, 37-42, 48-34, 26-31, 34-23.

No. 1023. P. SCHAAF, Den Haag.

Z.: 7, 20, 25. W.: 13, 17, 22.

13-9, 20-24A, 9-4, 24-29, 22-18, 7-11, 17x6, 29-33, 6-1, 33-38, 18-13, 25-30 (op 38-42, 1-23, 25-30, 23-41-47), 1-29, 38-43, 29-20, 30-34, 20-14, 34-40, 14-32 enz.

A. 25-30, 9-4, 30-34, 22-18, 7-11, (op 7-12, 17x8, 34-39, 8-3 en verder variant 1), 17x6, 34-39, 4-15, 20-25, 6-1, 39-44 (op 43 en 25-30, 1-6, 1-39 en 15-33), 15-33, 44-50, 33-6, 25-30, 1-12.

No. 1024. A. SMITS, Berkel.

Z.: 14, 18, 23. W.: 6, 25.

14-19 A, B, 25-20, 23-29, 6-1, 19-23, 20-14, 29-34, 14-10, 34-40, (op 23-29, 10-4 enz.), 1-6, 40-45 10-5, 23-29, 5-28 wint.

A. 23-29, 6-1, 18-23, 1-12, 23-28, 12x34, 28-32, 34-29, 32-37, 29-47, 14-19, 25-20, 19-23, 20-15, 23-28,

(op 29, 47x24 en 24-19), 15-10, 28-33, 47x29, 37-41, 29-47.

B. 23-28, 6-1, 18-22, 1-6, 14-19, 25-20, 19-23, 20-14 naar 4.

No. 1025. P. SCHAAF, Den Haag.

Z.: 8, 9, W.: 28, 32, 36.

28-22, 8-12, 32-28, 9-14, 28-23, 14-20, 22-18, 12-17, 18-13, 20-25, 13-8, 25-30, 8-2, 30-34, 23-18, 17-22, 18x27, 34-39, 2-24, 39-44, (op 43, 24-38 en 36-31), 24-38, 43-49, 38-32 wint.

No. 1026. H. MEIJER, Apeldoorn.

Z.: 8, 26. W.: 18, 20, 40.

20-15, 26-31, 18-13, 8x19, 15-10, 19-23, 10-4, 31-36, 4-10, 23-29, 10-15 15-10 enz.

No. 1027. J. SCHEIJEN, Heerlen.

Z.: 24, 30, 34. W.: 8, 25, 44.

8-3, 24-29, 3-21, 30-35 (op 29-33, 21-49), 21-12, 29-33, 12x45, 33-38, 45-29, 35-40, 44x35, 38-43, 29-40 wint.

Bij oplosbaar door:

25-20, 24x15, 8-3, 30-35, 3-12, 35-40, 44x35, 34-39, 12-34.

Opmerkingen C. Cremer, Veendam.
Eindspel 1001.

In den stand Z. 21, 27. W. 29, 33, 37, maakt zwart eenvoudig remise door 27-32 en 21-26. Inderdaad een blunder van mij, te lichtvaardig aangekeken. Nooit kan men in het eindspel voorzichtig genoeg zijn.

Eindspel 999. L. SCHUT.

In den stand Z.: 12, 18, 21, 34. W.: 32, 35, d. 1, maakt zwart remise door 18-22, 1x16 en 34-39, een bedrieglijk eindspel.

Wel geeft de Heer Cremer evenals enkele oplosers een andere spelgang aan, doch het is m.i. twijfelachtig, dat dit eindspel te winnen is. Het lijkt mij beter ook dit uit den wedstrijd te nemen.

De uitslag oplosers-wedstrijd A:

1. C. Dijker, Texel.
 2. W. Visser, Sliedrecht.
 3. J. Klomp, Rotterdam.
- 1 en 2 bij loting.

B.

1. C. A. Cremer, Veendam.
 2. S. Klomp, Rotterdam.
 3. J. de Smet, IJzendijke.
- 1 en 2 bij loting.

C.

1. St. Duursma, Wageningen.
 2. J. J. de Graaf, Rotterdam.
 3. J. Ravenstein, Alkmaar.
- 1 en 2 bij loting.

C.

1. G. Kottier, Vroomshoop.
 2. J. Sprangers, Rotterdam.
- 1 en 2 bij loting.
- 3/4. S. Tesselaar, St. Maarten N.H.
 - 3/4. W. Jansen, Nijmegen.

Hier zijn billijkheidshalve 4 prijzen toegekend.

Al deze deelnemers welke volgehouden hebben tot het laatste nummer mijn welgemeende gelukwensen. Het is in deze tijdsomstandigheden een heele prestatie. Deze wedstrijd is niet zoo'n succes geworden als de voorgaande. Doch hoe kan het ook anders. Talrijk zijn de moeilijkheden waarmee wij momenteel te kampen hebben. Zeer velen moesten naar het buitenland, weer anderen hadden oorlogsleed. Ook ik heb mijn deel gehad. Met sterfgeval en ernstige ziekte in mijn gezin had ik het laatste halfjaar te kampen. Meer dan eens was ik van plan, uit moedeloosheid de rubriek er aan te geven, alleen het idee de boel niet in de war te sturen, deed mij tenslotte volharden. Een en ander was evenwel niet bevorderlijk voor de rubriek. Er zijn fouten gemaakt die in gewone omstandigheden niet gemaakt zouden zijn. Ook de afwikkeling in correspondentie kreeg hierdoor een achterstand. Ik vraag diverse inzenders hiervoor excuus. Veel is reeds ingehaald en wat nog ligt, wordt zoo spoedig mogelijk in volgorde afgewikkeld. Thans nu het blad niet meer mag verschijnen, is evenwel alles afgelopen. Ik hoop evenwel dat toch regelmatig partij-eindstanden worden toegezonden, al is het alleen maar om een band te houden. Verder spreek ik den wensch uit, en dat zal ieder wel met mij eens zijn, dat deze oorlog maar zeer spoedig afgelopen mag zijn. Laat alles niet direct normaal zijn, het komt dan toch wel gauw genoeg weer in orde. En het is te hopen, dat na dezen oorlog er gesproken zal kunnen worden van een werkelijke eenheid in de dambeweging. Geen verbrokkeling meer zooals het geweest is. Van noord tot zuid en oost tot west een massale eenheid. Dat alleen kan Bond en spel ten goede komen, dan alleen kan er iets bereikt worden. Lezers, ik wensch U allen het beste. Tot wederverschijnen.

Medio 1943.

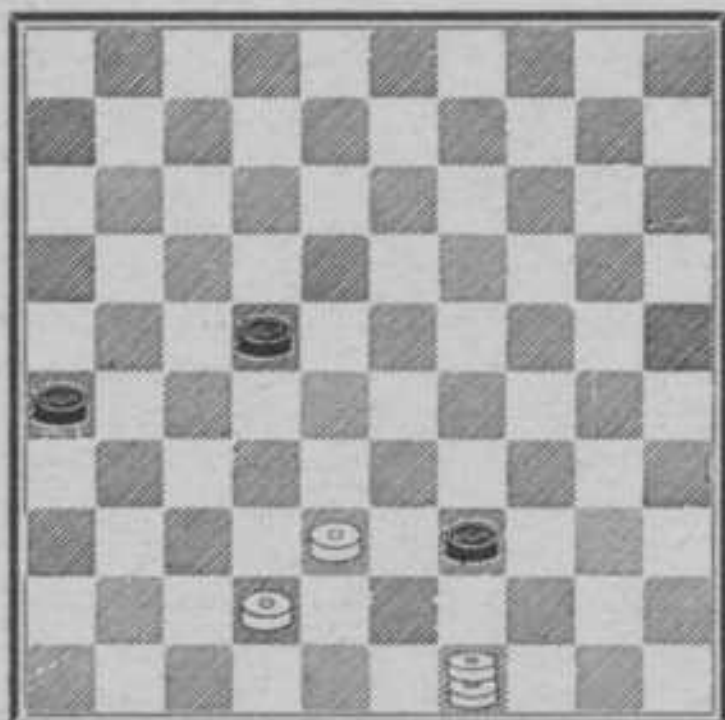
P. SCHAAF.

Den 5en Mei van ieder jaar gedenken wij den dag die ons de bevrijding schonk.

Laten wij daarbij ook altijd gedenken dat op dienzelfden dag voor het vaderland is gevallen, als deelgenoot in den illegalen strijd, F. B. Jernberg, een der veelbelovende Amsterdamsche hoofdklasse spelers, een jonge man met bijzonderen aanleg voor ons spel.

Laat Jernberg nog niet vergeten zijn, en voor ons leven in zijn laatste compositie, zijn laatste levensuiting.

F. B. Jernberg †
In den illegalen strijd gevallen.

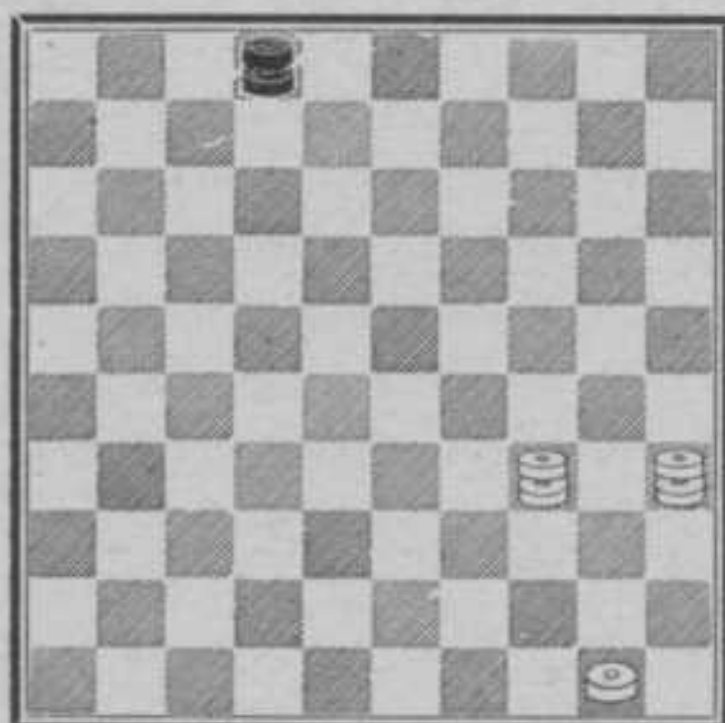
Wit speelt en wint.

De winst is eenvoudig, maar kenmerkt toch den niet-componist, den partijspeler, die geniet van een artistiek slot.

Variant: 42-37, 39-43, 38-33, 43-48, 49-44, 48x31, 33-28 en 44x36, wint.

Bij de Damreunie N.-Holland 1943 werd de hierna volgende positie remise gegeven.

De West-Friesche Hoofdklasse-speler F. Kunst vond de fraaie winstgang die zich daarin bevindt.

Wit speelt en wint.

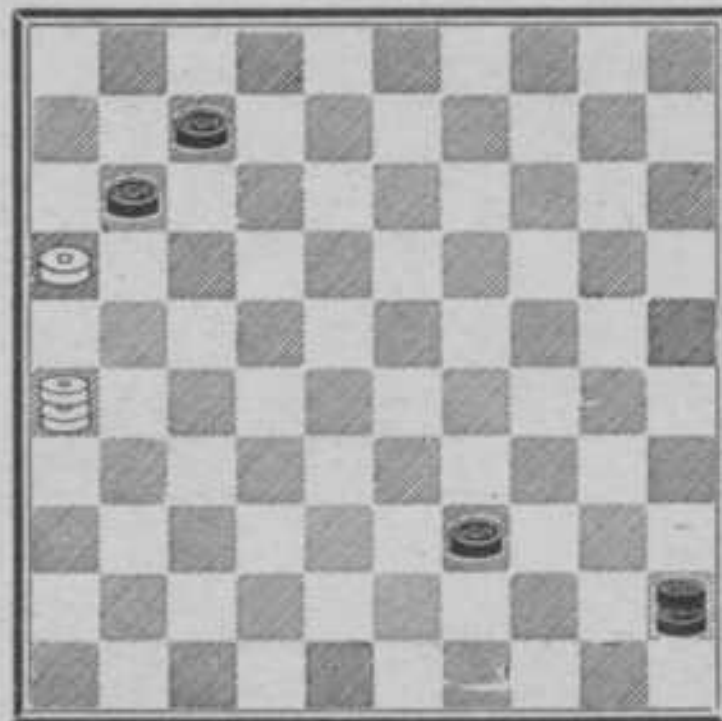
Het spel gaat als volgt: 34-39, 2-7, 50-45, 7-2, 35-49, 2-16, 45-50, 16-7, 39-34, 7-11, 34-1, 11-2, 40-34, 2-16, 34-29, 16-2, 49-35, 2-16 of 11, 1-7 enz. wint.

Dit eindspel is klassiek en verre van onbekend. Wij verwijzen naar het artikel in dit boek „Rondom Moser's eindspel-uitgave”, alwaar wij reeds aangaven, dat Jozef Blankenaar de eigenlijke geestelijke

vader van dit type is, zij het dan ook, dat deze de beginselen van Manoury uitbouwde en ontwikkelde. Een conglomeraat van dit soort standen komt voor in het genoemde boek van Moser onder No. 225. De oplossing blijft steeds lastig.

In het kampioenschap van Amsterdam 1943, 1e klasse, kwam deze stand voor, waarin wit met 26-12 remise dreigde te bereiken. Zwart vond daar een geestige weerlegging voor. Men ga dit na.

P. v. Heerde.

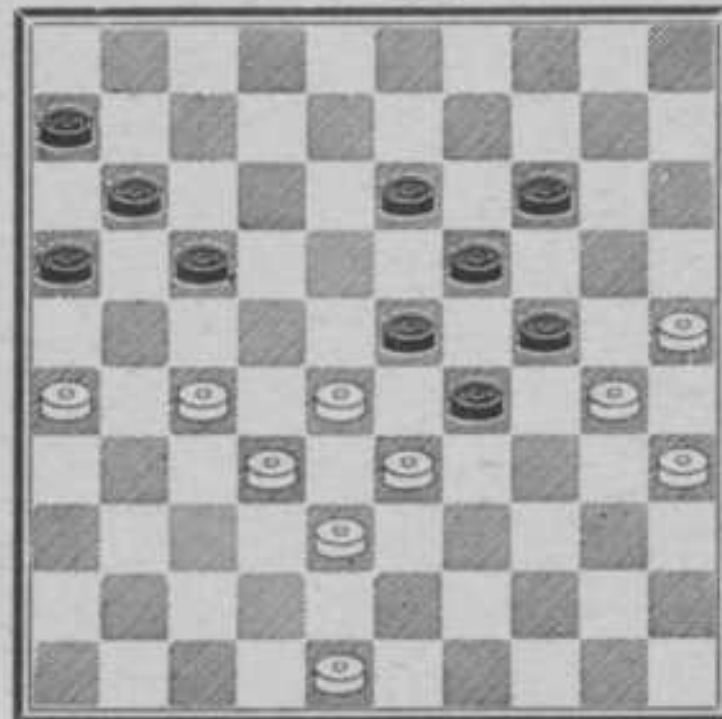
J. G. Overwater.

Zwart deed het op oer-eenvoudige wijze door 45-18 enz. waardoor 26-12 belet wordt.

Voor de sterken is dit een bladprobleem. Na. 45-18 is tevens de verdere opmarsch van schijf 39 gedekt.

In den wedstrijd Gez. Sam.-D.C.Y., gespeeld te Amsterdam, deed zich aan bord 7 tusschen de spelers Dixhoorn met wit, en De Gooyer met zwart een fraai partijfragment voor.

C. de Gooyer.

A. Dixhoorn.

Wit speelde: 27-21, 16x27, 32x12, 34x43, 48x39, 29x38, 39-33, gedw. want op 26-21, 38-42, 21-16A, volgt 11-17, 14-20, 42-48 en wint.

A. 21-17, 11x22, 12-7, 14-20 en 6-11, wint.

Na 39-33 gaat het spel: 38x29, 26-21, 29-33, 21-17 B, 11x22, 12-7, 6-11, 7x16, 33-39, 16-11, 39-44, 11-7 C, 14-20, 25x23, 44-49, 30x8, 22-28, 23x32 en 49x13, wint.

Mooi is bij C, dat een halve Turkse slag mogelijk wordt indien 11-6 gespeeld wordt, nu 44-50, 6-1, 50-45, 1-6 of?, 45-1, en de slaande dam moet op 18 stoppen!

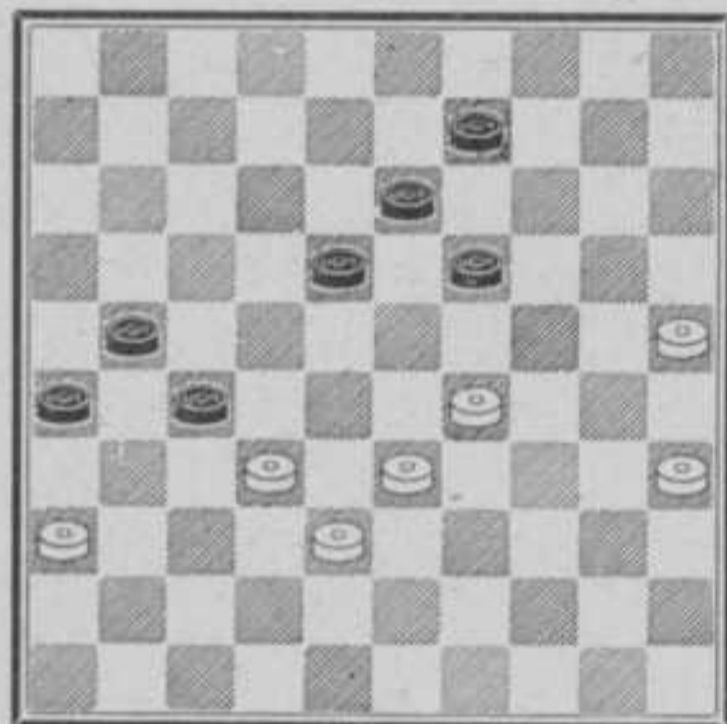
B. 21-16, 11-17, 12x21, 33-39, 21-17, 39-44, 17-12, 44-50, 12-7, 50-45, wint.

Al met al een mooi partijgedeelte.

* * *

Het volgende interessante partijfragment ontvingen we van den bekenden Hengelosche problemist, den heer A. Mantel. De analyse is van den heer Mantel zelf.

H. Reuvers (Overdinkel).

A. Mantel (Hengelo)

Zwart 7 schijven op: 9, 13, 18, 19, 21, 26 en 27.

Wit 7 schijven op: 25, 29, 32, 33, 35, 36 en 38.

Wit speelde 25-20, zwart (die met remise tevreden was) verlokken tot 19-24. Het spel verliep toen als volgt:
Wit: (25-20), 20-15, 35x24, 24x31
Zw.: (19-24), 24-30, 13-19, 26x39
Wit: 38-33!, 29-23!A, 15-10, 10-4 gedw.

Zw.: 39x28, 28x19, 9-14 B, 19-23.
Wit: 4-15, 15-42D.

en na eenige zetten gaf zwart op. Wit wint nu door 42-38 (zw. 28-32 gedw.).

Wit 38-42. Zie variant E.

A. Anders volgt na 15-10 van wit 9-14 van zwart en daarna 28-32 remise.

B. Ook 19-24 leidt tot verlies door 10-4 en daarna 4-18 van wit.

C. Na 21-27 volgt wit 15-38 gewonnen, terwijl na 21-26 van zwart, wit wint door 15-33.

D. Niet 15-38, want dan maakt zwart remise door: 21-26 en zwart kan doordat wit nu vak 38 moet verlaten, ongehinderd schijf 28 opbrengen naar 37, waarna 26-31 volgt.

E. 1. Na 28-32 volgt 42-26 van wit (zw. 21-27 gedw.) wit 26-31.

2. Na 21-26 bezet wit vak 38 (42-38) en zwart is nu gedw. schijf 14 op te spelen, waarna de bekende winstvariant volgt (wit 38-15 en daarna 15-10).

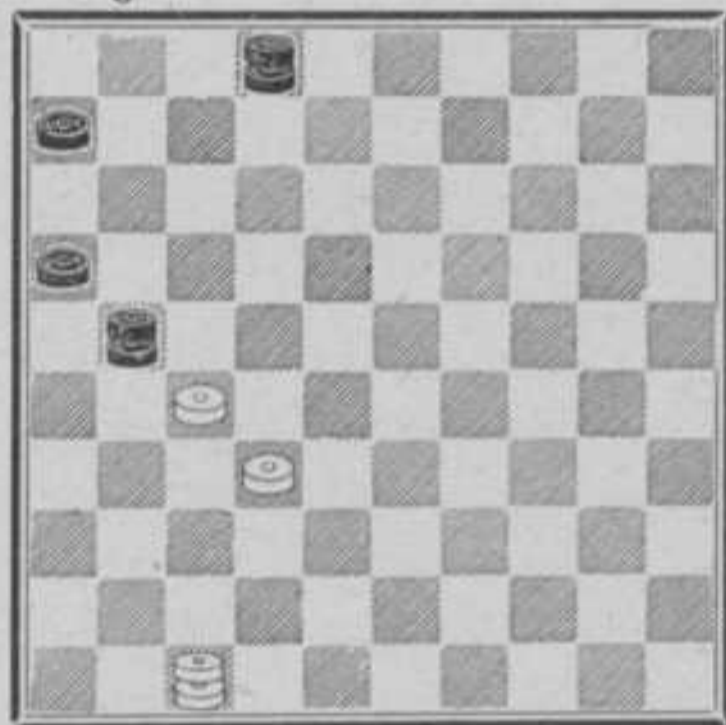
3. Na 14-19 volgt wit 42-38 (zw. 21-26 gedw.) wit 38-15 (zwart 19-23F) wit 15-38.

F. Zw. 23-32, dan wit 15-10!

Een nauwkeurig kloppend stukje werk!

* * *

In bijgaande stand, die remise liep, is de moeilijkheid om aan te toonen, dat wit uit zijn schijnbaar onaantastbare positie te verdrijven is en winst voor zwart kan volgen.

Zwart aan zet.

Hierover ontvingen we een prachtige studie van den Amsterdamschen Kampioen-dammer den heer J. Metz.

Zonder commentaar van onze zijde laten we de analyse in haar geheel volgen.

..... 2-11. De witte dam kan nu niet los staan wegens 11-28 enz. dus 47-15A, 11-50, 15-47, 6-11, 47-15, 11-17, 15-47, 21-26!! 47-15 B. C. D. 17-21; 15-47, want losstaan gaat niet wegens 50-22, 21-27, enz., 26-48; 47-15 E. F. 48-34; 15-20, 34-1, 20-47 G, 50-17; 47-36, 1-23 gewonnen!

A. Op 47-36 volgt 11-33; 36-31 want op 36-47, volgt 33-15, 47-36, 15-10 gewonnen! 21-26; 31-36, 33-47 en de witte stukken moeten spelen en gaan verloren!

B. Op 47-41 volgt 26-42; 41-46, 42-33!!; 46-41, 33-15; 41-37 want op 41-46 volgt 15-4 gewonnen en op 41-36 volgt 15-10 gewonnen, 17-21; 37-41 de beste want op 37-46 volgt 15-4 gewonnen en op 37-48 volgt 21-26 en 15-4 gewonnen, 15-47; 41-36 gedwongen, 50-17; 36-31, 47-36 gewonnen!

C. Op 47-36 volgt 17-21; 36-47 en 26-48 en verder als in de hoofdvariant.

D. Op 47-24 volgt 17-21; 24-35 want op 24-15 of 24-47 volgt de hoofdvariant, 50-33; 35-49, 33-47; 27-22, 47-36!! gewonnen.

E. Op 47-24 volgt 48-34; 25-35 want 24-8 gaat niet wegens 34-39 en 16-21 gewonnen, 34-1; 35-49, 50-17; 49-35, 1-18 gewonnen.

F. Op 47-29 volgt 50-45; 29-47 want op 29-24 volgt 45-18 gewonnen, 48-39; 47-24, 45-1; 24-47; 39-17; 47-36, 1-23 gewonnen.

G. Op 20-3 volgt 21-26; 3-25 want 3-20 gaat niet wegens 16-21 en 50-11 gewonnen, 1-18, gewonnen!

Ongetwijfeld een knap staaltje van diepgaand inzicht. Men herkent hier direct den speler van formaat, den man met op wetenschappelijke basis geschoolde kennis, die een strategische techniek kan ontwerpen en uitvoeren waar zoo vele anderen faalden.

EEN INTERESSANTE ONTDEKKING.

door

J. J. H. MERTENS.

(Opgedragen aan den heer J. W. van Dartelen, ter gelegenheid van zijn 25-jarig jubileum als Administrateur van „Het Damspel”, 19 Augustus 1945).

Er is in den loop der damgeschiedenis al heel wat geschreven en gezegd over de z.g. tric-traclijnen van het dambord. In het eindspel van sommige bordspelen vormen zij zelfs een beslissend onderdeel, zooals b.v. in het Engelsche spel waar zij het eenige remise-gebied uitmaken voor de in een verloren oppositie verhouding verkeerende dam. Het eenige damspel waarbij het bord géén tric-trac-gebied bezit is m.i. het naar Lasker genoemde, en door hem uitgedachte „Laska”. Het is hier misschien tevens de plaats op te merken dat het Laska geen spel is dat niets met dammen te maken heeft, doch integendeel een op basis van het Engelsche spel samengesteld damspel is, waarbij echter de geslagen schijven niet naast het bord komen te liggen, doch onder de andere nog spelende worden gestapeld volgens regels en wetten die een volslagen ander aspect in 't leven roepen. De redenen waarom Lasker echter een tric-trac verwierp zijn ons niet duidelijk geworden. Vreesde hij remise-mogelijkheden?

Curiositeitshalve herinneren wij den lezer ook nog aan de z.g. eenig mogelijke remise, een theoretisch geval, bij het bekende „Qui perd gagne”. Het geval dus waarin beide spelers een dam op de uiterste tric-tracvelden bezitten.

In ons Poolsche spel is de tric-trac van niet te onderschatten waarde.

O.i. bestaat minstens 50 % der eindspelcomposities (of onderdeelen er van) uit tric-trac verwickelingen. Trouwens het geheele korte-vleugelspel steunt op tric-trac eigenaardigheden, zij is een vergaarbak van verborgen tempi.

Maar voornamelijk toch komt de kracht van de tric-trac naar voren in het eindspel.

Ontzaglijk veel is er op het bewuste bordgedeelte gecomponeerd, maar het schijnt bij diepgaander bestudeering zóó te zijn dat de verborgenheden eerder toe dan afnemen.

Drie tric-trac-eindspelen zullen dat bewijzen.

In het „Dammersweekblad“ van 1935 werd door mij een eindspel gepubliceerd, dat den volgenden stand had :

No. I.

Zw. 3D, 8D, 25.

Wit: 16D, 18D, 39D, 48D.

In de oplossing van dit eindspel was een remise verwerkt, die klaarblijkelijk zoodanig het dammersoog verblindde, dat, hoewel het vraagstuk als prijsvraag den dammers voorgelegd was, er niemand bleek te zijn, die het goed had opgelost.

Wie eenigen kijk wil hebben op de eigenaardige remise die een zoo geducht struikelblok voor de oplossers bleek te zijn, dat zij er letterlijk allen invlogen, spele de oplossing maar eens door.

Wit speelt: 16-2, 8-35A, 18-13, 35x8, 2x35, 3-26B, 39-34, 26-17C, 34-45Z, 17-6 (op 3, 48-26, w. op 50, 48-34, w.), 48-34, 6-50, 34-1, 25-30, 35x2, 50-28, 2-11 en 45-50, wint.

Dit is de eigenlijke hoofdvariant, de andere varianten doen hier minder ter zake. De valstrik ligt bij Z. De stand is: zw.: 17D, 25. Wit: 30D, 34D, 48D. Hier speelden alle dammers zonder uitzondering 35-30 (inplaats van 34-45).

De fraaie remise die nu volgt, voltrekt zich door b.v. 17-6, 48-42, 6-50 (op 1, 42-29 enz. wint), 42-29 of? 50-28, nu zijn we aan het kruispunt gekomen, speelt wit hier 30-35, dan moet zwart de tric-trac verlaten (b.v. op 28-50, 34-45, 50-28 of?, 29-20 en 45-23, w.), en heeft als eenige zet 28-10. Alle andere zetten verliezen, b.v. 28-5, 34-45, (dr. 35-19, terwijl het offer met 25-30 niet opgaat), 5-41, 29-20 en 45-23, wint. Ook op 28-41 volgt 29-20 en 34-23. Op 28-10 echter zou op 34-45, 10-15 volgen met remise, dus speelt wit als beste 29-47, en zwart 10-4 gedw. (op 10-14, 35-30, 14-3

gedw., 47-42, 3-26 of?, 30-35, wint. Op 10-5, 35-30, 5-46, 47-33, 46-5, 33-50, 5-46, 50-45, 46-5 en 30-19, wint), wit nu 35-30, 4-36, 47-33, 36-4, 33-50, 4-36, 50-45, 36-47, met remise, want zwart blijft 36-47-36 spelen; het bekende euvel van deze stellingen.

Op het bovengenoemde kruispunt, de beruchte positie zw. 28D, 25; wit 29D, 30D, 34D, kan wit ook spelen (inpl. v. 30-35) 29-1, nu moet zwart (inpl. v. het tegenovergestelde na 30-35) de lange lijn verlaten, kan niet los staan en niet 28-50 spelen en speelt dus 28-6 en thans ontstaat het bewuste gevecht om den ná-zet te krijgen.

Speelt wit 1-29, dan volgt weer 6-28 (niet 6-1, wat oogenschijnlijk ook goed is, want dan wordt met 30-35 op den duur tóch de winst geforceerd), speelt hij 1-7, dan speelt zwart 6-50, wit nu weer niet 7-1, wat door 50-6 gevolgd zou worden, doch 7-12, waarop echter 50-11 volgt en de positie is niet meer te winnen. In den stand met de zwarte dam op 6 en de witte op 1, speelt wit dus inplaats van 1-7, 1-12, maar nu volgt het reeds behandelde weer, want zwart speelt hierop 6-11 en wit b.v. 12-18, zw. 11-17 enz. Kortom het geheele geval heeft veel weg van de bekende remise stelling :

No. II.

Zw.: 22D, 25, 30, 35.

Wit: 23 D.

Wit speelt en maakt remise.

In deze klassieke stelling gaat het precies eender toe, men kent het resultaat, speelt zwart, die moet trachten de lijn 1-45 te veroveren 22-6 of 50, dan laat wit 23-1 of 45 volgen. Blijft zwart op een los veld staan, dan blijft wit op een los veld staan. Zou wit, aan zet, b.v. 23-1 spelen, dan won zwart natuurlijk door 22-6 en daarna 6-1.

En nu het tweede hoofdstuk van dit drama.

Over deze remise nadenkende kwam de gedachte bij mij op dat het haast niet anders mogelijk was, dan dat reeds lang vóór mijn ontdekking van deze eigenaardige remisepositie anderen, wellicht componisten, zich hierdoor moesten hebben laten misleiden. De klemstelling, in alle mogelijke rechthoeken van ons bord, is té bekend, en té veel bewerkt in allerlei eindspelen, dan dat ook deze tric-tracklempositie niet al eens eerder in diverse eindspelen een rol gespeeld zou hebben. En vroeg of laat zou dit dan ook blijken.

En zoo bladerde ik op zekeren dag weer eens in oude jaargangen van „Het Damspel”, jaargangen die immer zoo vruchtbaar blijken te zijn, en ontmoette in den jaargang 1922 hiervan, in het December nr., een rubriek van wijlen L. de Milleret, een leeraar te 's-Hertogenbosch en in die dagen een bekend eindspel componist en analyst.

En daarin stond zoo waar het hier afgedrukte eindspel van onzen Administrateur, den heer Van Dartelen.

Ik vermoedde, den stand ziende, in een oogopslag wel wat hier aan de hand zou zijn.

J. W. van Dartelen.

No. 10. „H. D.” 1922.

Zwart: 25 dam op 11.

Wit: dammen 35, 38, 48.

En als onze Administrateur, tot zijn verrassing, thans weer eens opnieuw dit eindspel uit zijn jonge jaren in het Bondsorgaan geplaatst zal zien, dan zal hij wel zéér verbaasd opkijken, wanneer ik hem mededeel dat het remise is!

Bijna 24 jaren sluimerde deze remise kalm en zacht tusschen de reeds vergelende bladzijden, en helaas heeft ook De Milleret de ontdekking er van niet meer kunnen beleven.

De auteursoplossing is: 48—34, 11—50 (er dreigt 38—33 en op 11—2 zou 38—16 volgen.), 35—30, 50—6 (op 50—45 volgt 38—29 enz. met winst),

38—15, 6—50 (op 6—1, 15—29 enz. wint), 15—29 Z, 50—6, 29—1, 6—50, 1—6!

Waar nu precies de fout schuilt laten wij aan de studie der lezers over. Wie het hier voorgaande nauwkeurig gevolgd heeft zal er onmiddellijk met den vinger op wijzen. Slechts geven wij nog even een opmerking bij Z, hier kan wit ook trachten met 15—24 de winst te bereiken. Speelt nu zwart 50—45, dan voltrekt die zich met 24—29 enz. Speelt zwart 50—6, wit 24—29, dan volgt op 6—1 winst met 30—35, 1—6 (op 25—30, 35×2 enz.), 34—45, 6—45 (op 28, 29—20 en 34—23), 29—1 enz. En indien zwart in plaats van 6—1, 6—50 speelde volgde 29—7 (en niet 1, waarop 50—6), 50—6 of ?, 7—1, 6—50 en 1—6 met winst. Overigens zit er niettemin remise in dit spel.

In de zoo beruchte stelling zien buitendien allen steeds over het hoofd (50D, 25. W. 29D, 30D, 34D) dat zwart aan zet, behalve de remisevariant die mogelijk is, ook wel eens 50—44 zou kunnen spelen. Nu is toevalliger wijze deze zet genomen voor wit hoewel zij steeds in alle analyses ontbreekt, ik durf één tegen 100 te wedden, dat men haar steeds door een soort van damblindheid over 't hoofd zag. Hier is de winst: 30—35, 44—49 (op 50 volgt 34—45 en op 6 volgt 29—33), 29—33, en zwart staat verloren. Het schijffoffer baat niet.

Bij het opslaan van het Orgaan v. d. Provincialen Groninger dambond, Juli-Nr., 1938 troffen wij onderstaand eindspel aan waarmede de componist E. Mulder zich destijds voorgesteld had een fraai eindspel „Wit speelt en wint” vervaardigd te hebben. Dit bleek aan het zelfde euvel mank te gaan als dat van den heer Van Dartelen.

Zwart: 25, dam 17.

Wit: dammen 13, 34, 41.

Wij zijn intusschen benieuwd of de liefhebbers van eindspelen en alles wat hiertoe behoort soms meerdere eindspelen in de damlitteratuur kunnen ontdekken die deze remise bevatten. We zijn er bijna zeker van, dat een speurtocht hiernaar niet te vergeefs zal blijken te zijn. Damblindheid is iets wat niet alleen den spelenden overkomt, maar, en dit zelfs in 't bijzonder, ook veelal den componist en den oplosser.

Het geval, hierboven gegeven, is echter tevens een bewijs voor het onbewuste plagiaat, dat de eene componist op den andere kan plegen.

In dit geval n.l. kan men toch rustig aannemen dat het allerm minst de bedoeling is geweest om ook de foutieve ideeën van elkander te copieëren. In het bijzonder is het geval van den heer Mulder hier wel het meest geldend voor, want deze kwam juist vóór publicatie achter de remise en publiceerde het vraagstuk toen als „Wit speelt, zwart maakt remise”.

We hadden het over de verborgenheden van de tric-trac. Die, welke wij gaven was een der vele, en dan tevens een die het langst onder den sluier „verborgen” bleef. Zie, dit is een teeken voor ons componisten en analytici, dat er op wijst, dat het dubbelspel dier beide lijnen nog dingen bevat, die in de damlitteratuur nog geen vorm en gestalte bezitten en waarvan de diagrammen nog ledig zijn.

RONDOM MOSERS EINDSPELUITGAVE.

Het is mogelijk wel wat laat, om nu nog een boek te behandelen, dat reeds in 1941 verscheen. Het kan echter, in verband met een eventueelen herdruk zijn nut hebben er toch nog op in te gaan.

Het boek in kwestie „Het Eindspel”, door J. F. Moser, uitgegeven door den schrijver zelf, is mede gezien zijn inhoud, belangrijk genoeg om er ook nu nog een artikel aan te wijden.

Veel aandacht werd er n.l. nooit in de reeds bestaande uitgaven aan het eindspel gegeven. En wanneer er nu een boek verschijnt, geheel aan het eindspel gewijd, is dit een mijlpaal in onze damlitteratuur en is een beschouwing wel de moeite waard.

Voor zoover mij bekend, bestaat er uit den ouden tijd slechts een klein manuscript van Jozef Blankenaar, handelende over diens verbeteringen der 3×1 stellingen van Ephraïm van Embden. Door onbekende omstandigheden verscheen dit echter nooit in een afzonderlijken druk.

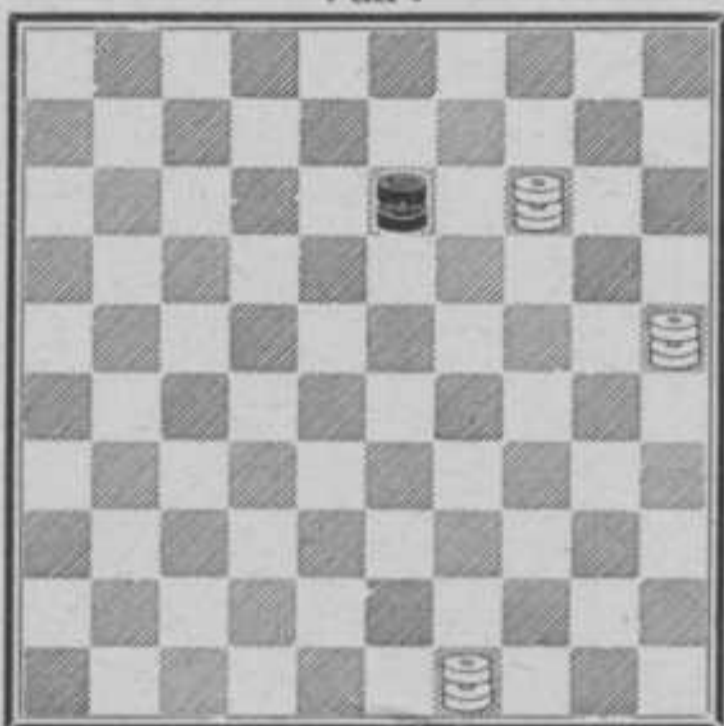
De inhoud ervan was reeds opgenomen in het Fransche tijdschrift „La Gazette du Jeu de Dames”, uitgegeven te Amiëns, door G. Balédent en O. Bourdier, hoofdredacteur G. Beudin, zie No. 17, Sept. 1887 (Beudin was in zijn tijd een groote figuur in de damwereld) met een brief van J. Blankenaar aan de redactie, gevolgd door de Van Embden wijzigingen en 4 oorspronkelijke compositie van J. Blankenaar op dit gebied, waaraan Beudin nog toevoegde de opmerking dat deze wijzigingsmogelijkheid ook bestond in dezelfde soort eindspelen van Blonde en Huguenin, zoomede een uitvoerige beschouwing. In sommige gevallen geeft de wijziging zelfs een moeilikere oplossing. Blankenaar's brief luidt in vertaling als volgt: „Hiermede heb ik de eer U een opmerking te doen toekomen aangaande de standen van 3 dammen tegen 1 van Van Embden, n.l. dat van deze 12 standen er zeven zijn, waarin men een witte dam door een schijf kan vervangen. Toen mijn vriend, de

heer Stams, mij dit had getoond wat betreft den 12en stand van Van Embden van 3 dammen tegen 1 (zooals hij het later ook deed met betrekking tot den 3en stand) ben ik opnieuw de 12 standen gaan bestudeeren en ik heb bevonden, dat dezelfde eigenaardigheid nog bestond in vijf andere; ik veroorloof me U op diagram deze 7 standen te geven, waarin ik een der witte dammen door een witte schijf heb vervangen. Voor zoover ik weet was deze eigenaardigheid in de 3×1 standen van Van Embden nog niet ontdekt en ik geloof dat het interessant genoeg is om U te durven vragen het in Uwe mooie Gazette te publiceeren. Ik hoop, dat U zoo goed zult willen zijn daarin plaats te geven aan de vier verder bijgevoegde standen van 2 dammen en 1 schijf tegen 1 dam, welke door mij zijn gecomponeerd. Ik verblijf etc."

Ik geef hier en op blz. 239 eenige van deze merkwaardige pogingen van Jozef Blankenaar weer, die aan de huidige dammers totaal onbekend zijn.

Zij komen in Mosers boek evenmin voor en zijn slechts bekend, naar ik meen aan den heer C. Blankenaar en ook aan den heer Gortmans, die zeer veel oude litteratuur bezit. Vrijwel alle exemplaren van genoemd tijdschrift zijn zoo langzamerhand verloren gegaan. Wie een herdruk of uittreksel hiervan opnieuw zou laten verschijnen, zou eigenlijk een niet genoeg te waardeeren werk leveren.

I.
Van ?

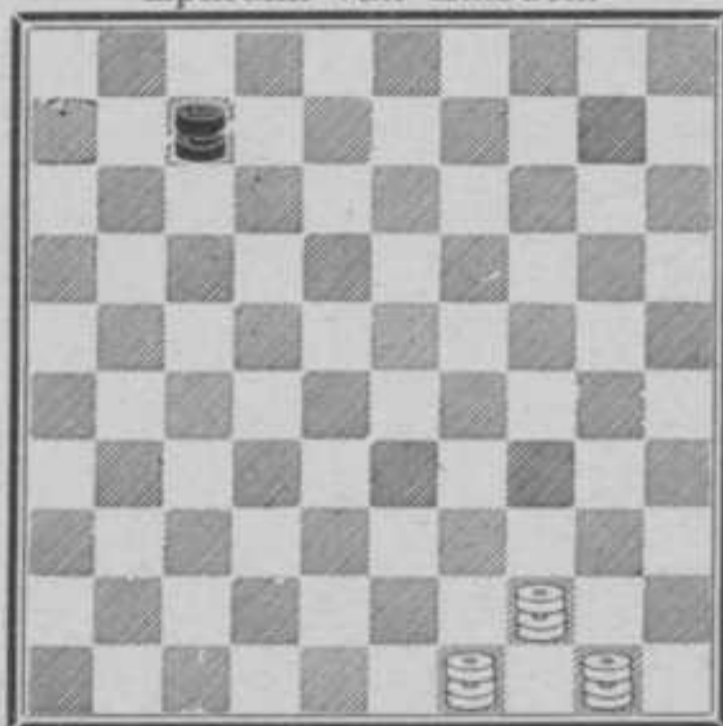
Jozef Blankenaar merkte op, dat 25 evengoed een schijf kan zijn.

No. II is hier de clou en vormt in dit genre een werkelijk schitterend eindspel. Naar ik meen heeft Jozef Blankenaar in totaal 18 van dit soort standen verbeterd. Vooral voor dien tijd, toen het eindspel nog pas in zijn kinderschoenen stond, een prachtige studie.

No. I (met 25 als schijf of als dam): 49-35, 13-4, 35-24, 4-15, 25-20, 15-4, 14-10 enz. wint.

No. II (met 49 als schijf): 50-45, 7-2 (op 16, 45-29) 45-34, 2-16, 34-43 of 29, wint.

II.
Ephräim van Embden.

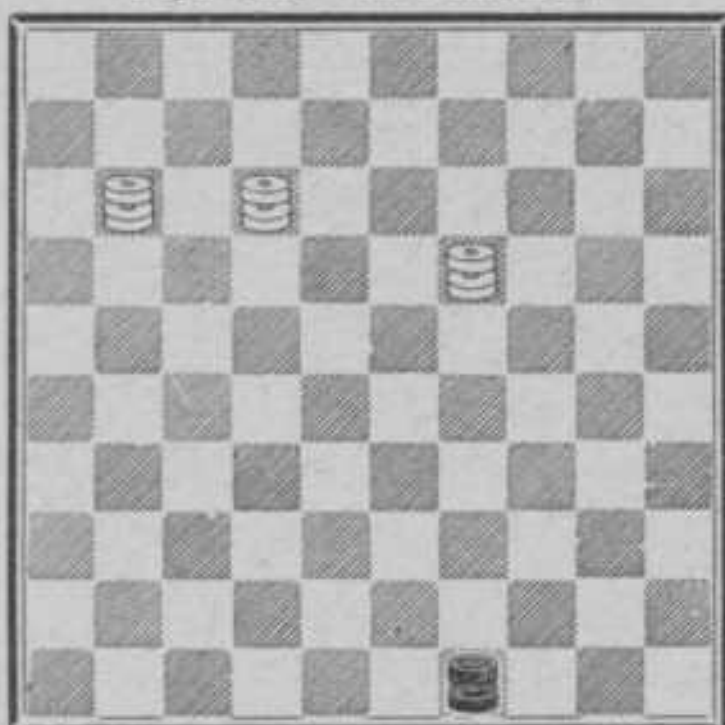

Jozef Blankenaar merkte op, dat zowel 49 als 50 schijven kunnen zijn.

No. II (met 50 als schijf): 44-6, 7-2A, 49-35, 2-16, 6-39, 16-7, (op 2, 39-34 w.) 50-45, 7-2 (op 16, 35-49 enz.) 35-49, 2-16, 45-40, 16-7, 39-34, 7-11 (op 16, 49-44), 34-1, 11-2, (op 16, 40-34 enz. w.) 40-34, 2-16, 34-29, 16-2, 49-35, 2-16, 1-7 en 29-24, wint. Een moeilijke variant, lastig voor het oog.

Op A. 7-16, 6-39 (ook 50-45 enz. wint) 16-7 B, 50-45, 7-16, 45-40, 16-7, 39-34, 7-11 (op 16, 49-44).

III.
Ephräim van Embden.

Jozef Blankenaar merkte op, dat 11 een schijf kan zijn.

34-1, 11-2 (op 16, 40-34) 40-34,
2-16, 34-29, 16-2, 49-35, 2-16,
1-7, en 29-24 wint.

Op B, 16-2, 50-45, 2-16, 45-40
enz. als boven.

Een zeldzaam mooi eindspel.

No. III (met 11 als schijf): 19-2,
49-44, 11-6, 44-49 (de beste) 2-16,
49-35, 6-1, 35-49 (de beste) 12-17
wint.

De oplossingen zijn van mijn hand en waren bij de notitie's, in mijn bezit, niet aanwezig.

Het eigenlijke, eerste, uitgegeven boek, uitsluitend gewijd aan het eindspel is het zeldzame werkje *Trois Dames contre Une* door F. J. Bolzé, Lyon, 1901, hetwelk bestaat uit een verzameling van 143 standen (na eliminatie van verwantheid ca 50 oerstanden), die door transformatie (verplaatsing spiegeling, op den kop zetten etc.) ca 10,000 verschillende posities op het bord kunnen innemen.

Dit boekje had in het algemeen niet veel om het lijf en betrof trouwens meer een afzonderlijke kwestie in ons spel o.m. kansen, waarop in een 3×1 positie nog gespeeld kan worden.

Ook de heer Springer heeft zich aanvankelijk voorgesteld om op de 3 door hem in samenwerking met den heer Herman de Jongh geschreven boekjes „*Damstudies en analyses*” nog een 4de deeltje, ditmaal een eindspeldeeltje, te laten verschijnen, welke uitgave tot heden echter niet is verschenen.

Zelf heb ik tot tweemaal toe een uitgebreid boekwerk samengesteld, dat het eindspel in al zijn finesses behandelde, doch ik kon destijds geen uitgever vinden, die bereid was een zoo riskante uitgave op zich te nemen. Het is n.l. bekend, dat, althans voor den oorlog, vele uitgaven op damgebied voor een uitgever geen winstobjecten waren. Een werk op eindspelgebied, een impopulair gebied, zoo redeneerde men, durfde men in het geheel niet aan. Ook al uit hoofde hiervan heeft de heer Moser toenmaals het plan opgevat, zelf de uitgave van een boek op

einspelgebied ter hand te nemen. De wijze van uitgeven, n.l. bij voorintekening is blijkbaar nog zoo slecht niet.

Zijn uitgave „Het eindspel”, een keurverzameling, bevattende van het beste, dat ooit door componisten tot stand gebracht werd, is gedrukt op prachtig kunstdrukpapier met helderen druk, in fraai gebonden band.

De heer Moser heeft geen moeite gespaard om uit boeken, tijdschriften, couranten, bibliotheken, verzamelingen enz. te achterhalen, wat aan geniaals in den loop der tijden, vanaf het ontstaan van het Poolsche spel in 1723 tot op heden, tot stand kwam.

De aesthetische wijze, waarop hij alles aangevat heeft, zoowel de inleidende beschouwingen, als de 1440 diagrammen komt een woord van hulde toe. Het was wel een gevoelig idee van hem om den aanvang van den tekst te openen met een gedicht van Frederik van Eeden, bewerkt door den Groninger componist Monsma „De Waterlelie.”

Belangrijk zijn de levensbeschrijvingen der componisten (landelijk ingedeeld), de oplossingen in een geheel nieuw systeem vervat, en de opmerkingen hieraan verbonden.

De schrijver gaf scherpe regels voor het componeeren van eindspelen, ongeveer in den geest van Gortmans „1001 miniaturen” en deelt de eindspelen in op een hem geheel eigen wijze, de groepen: 1. Vang-eindspelen, 2. motiefeindspelen (waarbij hij de verwerkte motieven apart geeft), 3. linie-eindspelen (zonder en met doorbraak), 4. Tempo-eindspelen, 5. Combinatie-eindspelen 6. Dam tegen 2 schijven (systemen en verwante systemen) en ten slotte de remise-eindspelen 7. Dam tegen 4 schijven (schijfwinst, strategie, verwante systemen).

Alle door publicatie bekende werken van C. Blankenaar werden opgenomen (de ondanks publicatie niet bekende en de nooit gepubliceerde werken, die niet de minste zijn, sluimeren nog altijd in het archief*) van den heer Van Nieuwkerk te 's-Gravenhage, alsook in mijn eigen archief) en waar deze thans tesamen in een boekwerk te vinden zijn, dit alles heeft veel bijgedragen tot den roem van dezen grootmeester in de eindspelcompositiekunst en tot die van het eindspel zelve, zij vormen het hoogtepunt van deze uitgave.

* * *

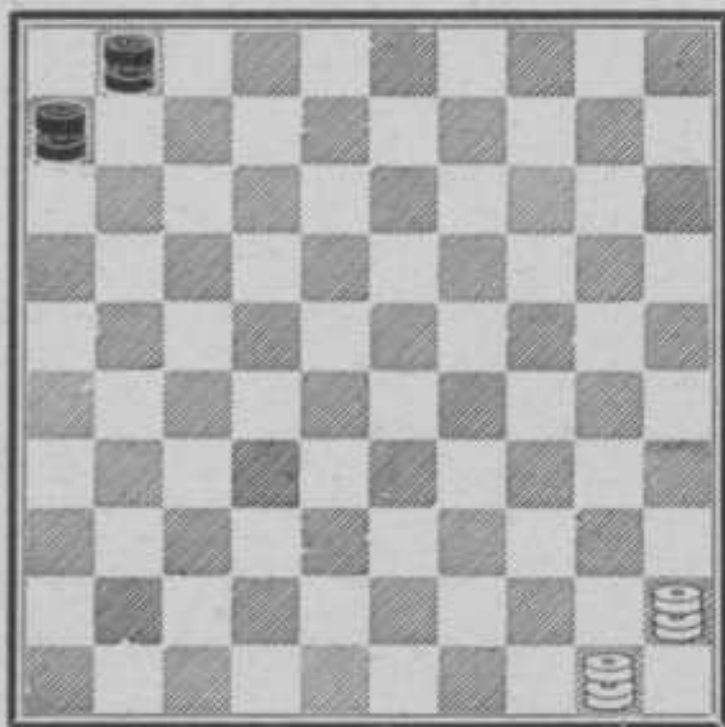
Nu eenige opmerkingen.

Meeningen zijn steeds tegengesteld en zoo kunnen wij het ook hier en daar niet met den heer Moser eens zijn. Zoo vinden wij de afdeeling motiefeindspelen, ten opzichte van het aangegeven motief dikwijls in een wel wat te ruim keurslijf, anderzijds of anderszins in een al te nauw keurslijf gewrongen. Wat ik bedoel kan het best gedemonstreerd wor-

*) Een manuscript over Blankenaar ging, na het verscheiden van Van Nieuwkerk, over in handen van A. Hagenaars, Rotterdam.

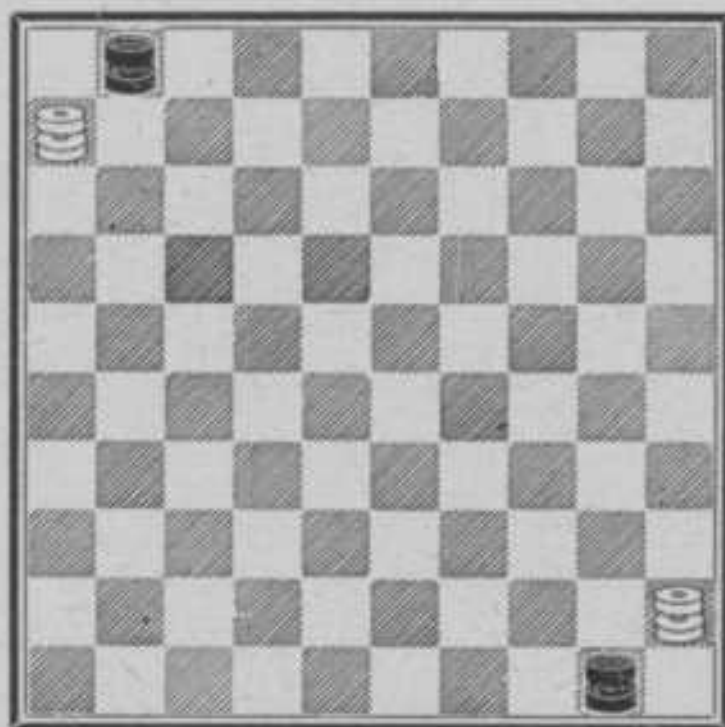
den in de volgende compositie van mijzelf, n.l. No. 700, verzameling Moser.

I.

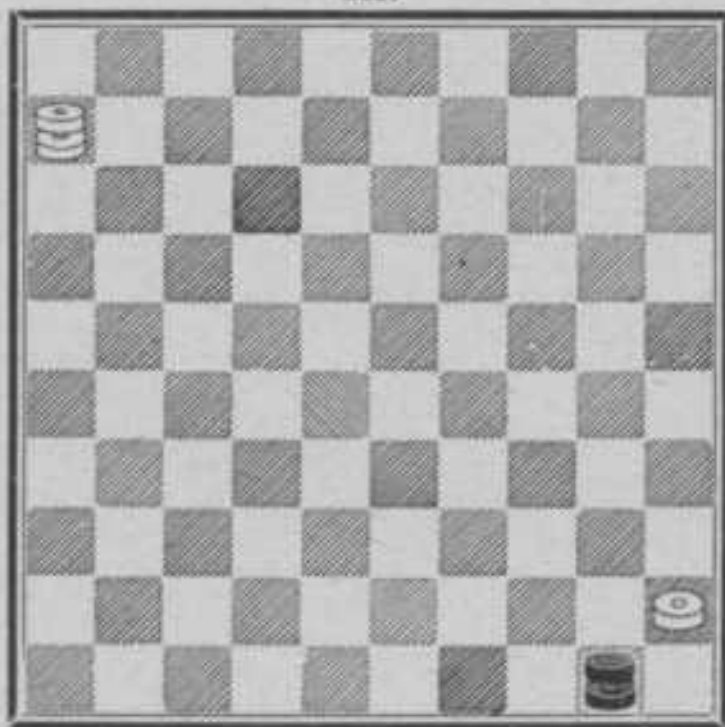
Iste slot, eindspel 700, verz. Moser.

II.

2de slot, eindspel 700, verz. Moser.

III.

Motief 23a, verz. Moser.

Moser nu rangschikt de in I en II vervatte bedoelingen onder het motief in III. Dit moet zeker onjuist geacht worden, daar het heel wat gemakkelijker is iets samen te stellen met diagram III als slot, dan met de posities I en II als eindresultaat. Dit zijn m.i. dan ook geheel verschillende trictrac-motieven. Ook de beslissing, nu definitief, inzake 5 dammen tegen 2 dammen, met welke publicatie ik in 1938 een begin gemaakt heb in H.D., is hier opgenomen, doch schreeuwt letterlijk om eenige beschrijving en behandeling van het systeem. Met een beschrijving als zoodanig zou een heel boekwerk gevuld kunnen worden, waarover dan ook sprake is geweest tusschen mij en den heer Van Kesteren, in den zomer van 1941.

Zoo moet ik er, in dit verband dan ook op wijzen, dat met de totstandkoming van het overigens te waardeeren werk van den heer Moser, daarmede helaas nog steeds niet voldaan is aan de werkelijk groot

zijnde vraag naar een leerboek van het eindspel. De behandeling van de standaardposities vooral is nog steeds van grooten noode en ook een beschrijving van het eindspel in de practijk, kortom de beschrijving en behandeling van het eindspel in al zijn details, is nog steeds een kwestie waaraan nog geen enkel boekwerk voldeed. Het eerste boekwerk, dat het eindspel in dien geest verklaart, moet nog geschreven worden.

Wat Moser gaf is zelfs geen vervolg op het werk van Poirson-Prugneaux of dat van Balédent. Het is geen werk, dat compleetheid beoogt, doch een, het is reeds eerder gezegd, keurverzameling, zonder afzonderlijk ingaande beschrijving, van het beste, dat ooit op ons gebied het licht zag. En hierin ligt dan ook zijn verdienste.

* * *

Zooals gezegd, de schrijver heeft z.g. scherpe regels ontworpen.

Persoonlijk hecht ik b.v. meer waarde aan het „systeem” dan aan de s.r. Het is m.i. geen hoofdzaak of het systeem geheel strookt met de s.r. Naar mijn meening zal de kennis „van” en inzicht „in” een bepaald systeem sneller tot de oplossing leiden, alsook tot de beheersching van het geheele damspel. Punctueele kennis van verwisselbaarheid van zetten en onberispelijkheid zullen nooit zoover leiden. Mogelijk ben ik in dit opzicht weer evenveel speler als componist.

Ik vind ook standen die langs desnoods 3 of meer verschillende wegen of systemen tot winst komen, beslist niet minderwaardig. In de practijk doet zich dit zeer veel voor en het hangt er vanaf of het inhoudrijk genoeg is en op groote diepte en kennis wijst. En ook de verwisselbaarheid van zetten vooral moet men niet al te serieus nemen. Mits systeem en diepte in optima-forma zijn, vormen bovengenoemde composities desnoods een apart hoofdstuk in de eindspelindeeling.

Eenigermate komt Moser dan ook hieraan tegemoet met een enkel dubbeleindspel”.

* * *

Dat No. 1063 ook ten name zou behooren te staan van A. Porrey is niet onze meening.. Men zie slechts wat over dit eindspel (een eindspel met vele avonturen) in „H.D.” is gepubliceerd, omstreeks de jaren 1938 en 1939.

* * *

De strijdvraag of No. 425 (Halley) is van Blankenaar of van Olsen is intusschen opgelost door de verklaring van C. Blankenaar, dat Olsen de auteur is.

* * *

Wij schreven „Rondom Mosers Eindspeluitlegging”, waarom wij dan ook rustig het volgende lanceeren, waarin de lezers wel zeer veel belang zullen stellen.

Het heeft in de bedoeling van den heer Moser gelegen om ook de onderstaande twee geniale werken te publiceeren, die in de jaren 1912 en 1911 in H.D. zijn verschenen, zonder dat echter ooit de oplossingen zijn verschenen.

De publicatie sloot echter in, dat ook de oplossingen ervan zouden moeten worden gepubliceerd. Deze nu, bleken zoo moeilijk te zijn, dat zij, ondanks alle pogingen van den heer Moser en diens hulpvaardige medewerkers niet gevonden werden, reden waarom de voorgenomen publicatie dan ook achterwege bleef.

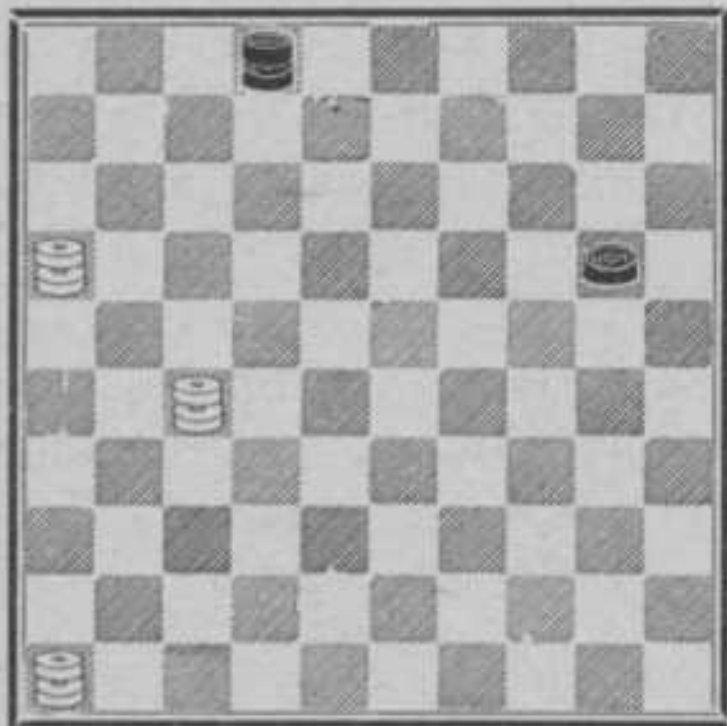
Waar ik destijds de oplossingen reeds achterhaald had, doch ze door allerlei omstandigheden niet uit handen kon geven, is thans het moment aangebroken om deze aan de publiciteit prijs te geven. Ik heb namelijk sterk den indruk, dat de complete collectie Blankenaars door een boozen geest wordt bezeten. Waar dit werk reeds jaren geleden had moeten verschijnen en reeds nu ook weer minder actueel is geworden door de uitgebreide publicaties in Mosers boek, heeft het weinig zin om een en ander nog langer verborgen te houden. Het zou de prestaties van den heer Blankenaar op den duur te zeer schaden, want deze is aan dit achterwege blijven wel het minst schuldig. Wij behooren zijn werk aan de tegenwoordige generaties bekend te maken. Waar beide eindspelen door velen reeds gedoodverfd werden als remise, zal een publicatie als deze zeer zeker veel opzien baren en completeert zij wat reeds in het boek van Moser aanwezig is.

No. I behoort m.i. vermoedelijk tot het diepste en mooiste wat ooit in een eindspel van het 3×1 en sch. type neergelegd werd, No. II is minder moeilijk, maar daarom nog niet minder verrassend.

Blankenaars werk is inderdaad weergaloos.

I.

C. Blankenaar 1912.

Wit speelt en wint.

No. I. Wit speelt: 27-4, 2-35 A, 46-28!!, 35-2B, 28-23!! (2-35 of ?, 16-49, 35-2, 23-5!, 2-35 C, 5-28!, 20-24 D, 4-31!!, 24-29 E, 49-16!, 35-2 F, 31-26, 29-34 G, 28-11, 34-39, 11x44, 2-19 26-8, 19x2, 44-35 en wint.

A. 20-25, 4-15, 2-35 (1), 46-5, 35-2 (2), 16-49, 2-35, 15-33, 25-30 (3), 33-29, 30-34, 29x40 en wint.

A. 20-24, 4-13 enz. wint.

A. 2-los, 46-14 enz. wint.

B. 20-24 of 25, 28-44, 35x49, 4-27 enz. wint.

C. 20-25, 4-15, 2-35 gedw. 15-33 enz. wint!

D. 20-25, 4-15, 35-30, 28-5, 30-2, 15-38, 25-30, 5-28, 30-34, 28-11, 2x43, 49-38 en wint.

D. 35-2, 28-11 enz. wint.

D. 35-los, 28-14 enz. wint.

E. 35-30, 31-48, 30-35, 28-44 enz. wint.

F. 35-40, 28-44 enz. wint.

F. 35-30, 24- of 8, 28-23 wint.

F. 29-33 of 34, 28-44 enz. wint.

G. 29-33, 28-44, 2-19, 26-8 enz. wint.

G. 2-13, 28-23, 29×18, 26-12, 18×7, 16×35 wint.

G. 2-35, 26-21, 29-33 of 34 (5) 28-44 enz. wint.

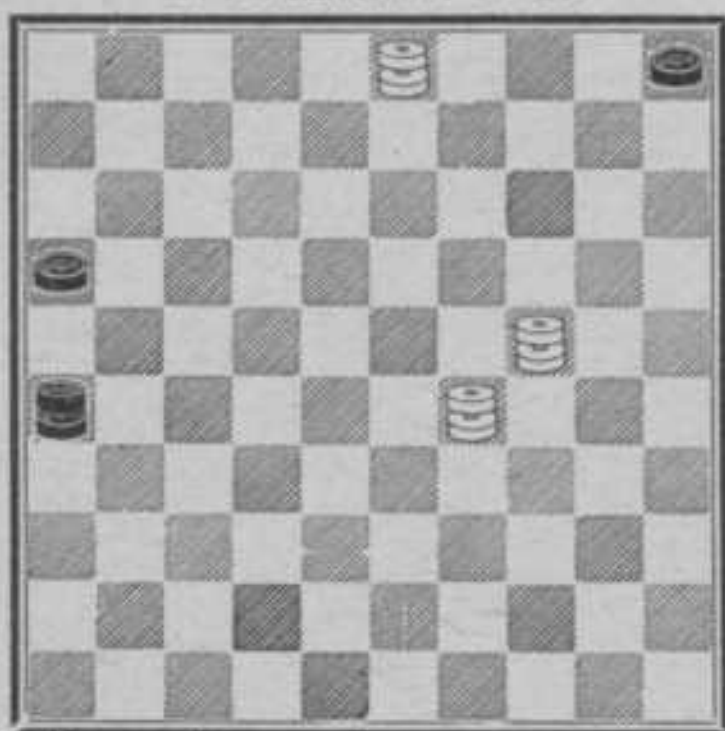
(1) 2-8, 16-2, 8-26, 2-8, 26×3, 46-14, 3×20, 15×24 wint.

(1) 2-13, 46-5, 13-36 (4), 5-41, 36×47, 16-38 wint.

(1) 2-30, 46-5, 30-48, 16-43, 48×30, 15-20, 25×14, 5×35 wint.

II.

C. Blankenaar 1911.

Wit speelt en wint.

Zie Het Damspel 1912. De oplossingen zijn destijds niet verschenen.

(2) 35-40, 44, 30, 13 of 8, 15-20 wint.

(3) 35-2, 33-11, 2×16, 5-32 enz. wint.

(3) 35 los, 33-20 enz. wint.

(4) 13-4, 15-49, 4-36, 16-38, 25-30 gedw. 5-10, 30-34, 10-4, 34-40, 38-33, 40-45, 33-50 wint.

(4) 13-2, 16-49, 2-35, 15-33 enz. wint.

(5) 35-40, 28-33 enz. wint.

5) 35-2, 28-11, 29-33, 28×44 enz. wint.

Zelfs degenen, die in het algemeen afzijdig staan van het type 3 × 1 en schijf, zullen hier moeten bekennen, dat zij nimmer zoiets zagen.

No. II. Wit speelt 29-18, 16-21A, 3-25, 21-27 B, 18×36, 26-37 gedw. 36-9!! dit is de zet, waarop zoovelen struikelden, het lijkt n.l. alsof men het offer met 21-27 niet mag toelaten daar de stand dan geen winst meer zou bevatten, 37-28 (o.a. op 5-10, 9-14), 25-14, 28×10, 24-15, 10-4, 9-36, 5-10, 15-20 wint.

B. 26-48 (er dreigt 24-42 enz.) 18-40, 5-10 (op 21-26, 24-20 wint.

A. 26-48 (op 5-10, 24-8 w.) 3-25, 16-21 (op 5-10, 24-20 w.) 18-40, 21-26 (op 27 of 5-10, 24-20) 24-20 wint.

De oplossing van dit tweede eindspel, schijnt „nogal eenvoudig, wanneer men haar naspeelt. Als men echter, onbekend hieraan, deze tracht te ontdekken, zal spoedig blijken hoezeer men zich in die eenvoudigheid vergist.

* * *

Het boek van Moser bevat allerlei merkwaardige standen.

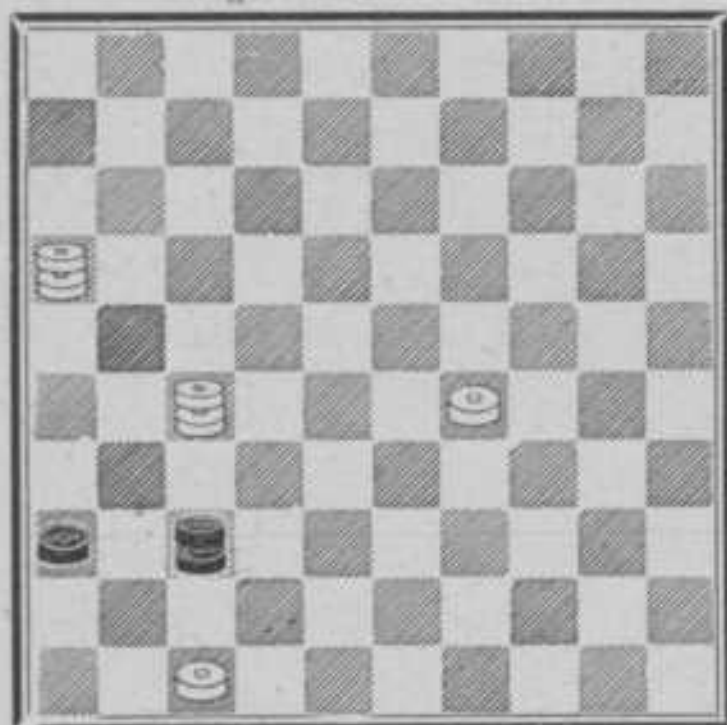
De werkelijk zeer beruchte stelling van Bonnard (No. 377) heeft ook een plaatsje gevonden. In deze stelling heeft men jaren en jaren lang gezocht naar winst, totdat dit aan Paul Scoupe, een oorlogsinvalide uit Parijs, in 1928 gelukte. Dit heeft toendertijd als een der grootste ontdekkingen op eindspelgebied gegolden, daar de stelling herhaaldelijk in de partij terugkeert. In een partij tusschen den IJmuidenaar Van der Heide en mij kwam de stand ook voor. Eerstgenoemde vergat de bewuste schijf op veld 29 naar de rand te dwingen, waartoe hij wel in de gelegenheid was! Toen hij dit verzuimde verloor hij in de Scoupestelling. Dit was voor mij aanleiding om een volkomen nieuw type eind-

spelen in het leven te roepen, waarin wit remise forceert, door de opbouwbaarheid van een standaard eindspel te verhinderen. Hierover is door mij in de rubriek van den heer Dukel in 1940 iets gepubliceerd, hoewel het geheel als zoodanig eenigszins verminkt is afgedrukt. Dit eindspeltype ontbreekt in Het Eindspel.

Hoewel Moser de stelling Scoupe publiceert, welke een wijziging in de opstelling van materiaal is der stelling Bonnard, geeft hij de laatste positie nog steeds als remise aan. De z.g. remise die nog steeds in dammerskringen naar voren wordt gebracht, men leze hierop ook H.D. na, is wel degelijk gewonnen. Men vergelijk en werke dit eindspel om tot het eindspel van Scoupe. No. 377 is dus wel degelijk gewonnen. Ook dit is zeer belangrijk voor de partijspelers, omdat men tot remise besluit, waar winst aanwezig is. Het zal nog wel ettelijke jaren duren voor deze wetenschap gemeengoed in onze beweging is geworden. Wij lichten het geheel toe als volgt :

I.

Bonnard
Volgens boek Moser.

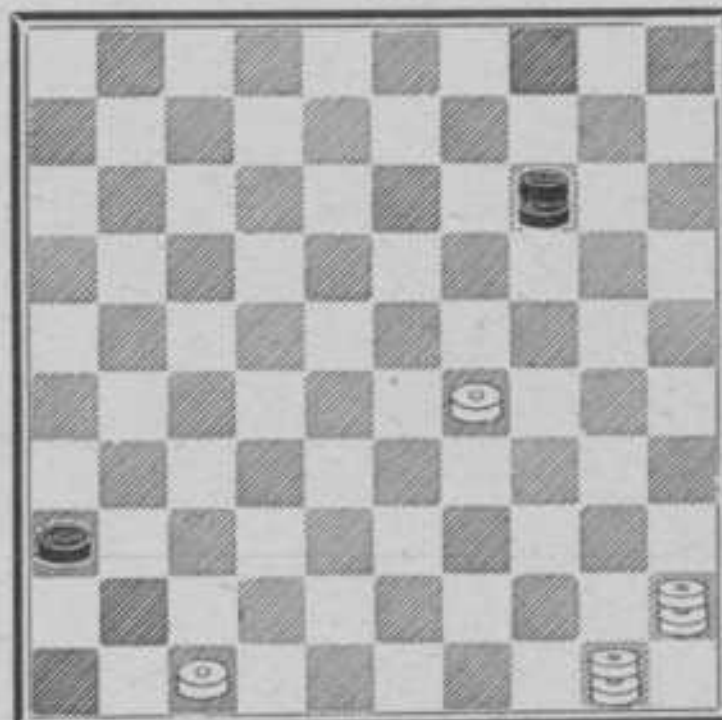
- a. Wit sp.: wint.
b. Zw. sp.: rem.

Zooals men in de diagrammen I en II kan zien is winst hier slechts een kwestie van opstelling der beide dammen. Op de wijze in I zit men steeds met de bewuste remise, daar zwart op het moment dat de witte schijf veld 15 bereikt steeds veld 37 bezet en in afwachting daarvan 37-46-37 blijft spelen.

Bij de opstelling in II (men denke er om, dat veld 29 de grens is, op 24, 20 en

II.

Scoupe.

Wit speelt en wint.

15 is het spel remise !) heeft wit gewacht tot de zwarte dam (die zich steeds op de velden 5, 10, 14 en 19 kan bewegen) los is gaan staan, waarna tegen 47-42 (36-41 is nu verhinderd door 42-37 en 50-28) met de dreiging 42-37 en 50-28 niet veel te doen, is zwart met zijn dam de lange lijn moet verlaten, wit heel voorzichtig vier dammen haalt en wint.

No. 852 is gebleken te zijn van den auteur van het beroemde Swastikamotief, den heer S. E. van der Meer te Doetinchem.

No. 849 behoeft de verklaring, dat ik, in 1941 dit eindspel onder oogen krijgende, daarin een tweede oplossing ontdekte, reden waarom Moser mijn naam aan dit eindspel heeft verbonden.

Er zou intusschen nog onnoemelijk veel te zeggen zijn over den inhoud van dit boek, doch het artikel zou dan waarlijk te lang worden.

Laten wij hopen, dat een uitgave, zooals „Het Eindspel”, niet de laatste over dit gedeelte van ons spel zal zijn en laten wij tevens den heer Moser hulde brengen voor zijn arbeid, die een bron zal zijn van veel, zeer veel interessants.

J. J. H. MERTENS.

De 7 standen ex van Embden waren :

15, 21D, 47D — 9D.
44D, 49D, 50 — 7D.
21D, 39D, 40 — 2D.
9, 14D, 41D — 42D.
35, 44D, 50D — 7D.
1D, 35, 40D — 11D.
35, 40D, 45D — 11D.

De standen door Beudin uit Blonde waren :

37D, 40, 49D — 30D.
32D, 36, 41D — 15D.
16D, 18, 23D — 6D.
6, 11D, 19D — 40D.
10, 26D, 45D — 9D.
16, 34D, 48D — 8D.

De standen door Beudin uit Huegenin waren :

15, 20D, 41D, — 25D.
7D, 28D, 45 — 49D.

Reeds daarvoor in het nummer van April 1887 gaf Beudin in dit genre een eigen eindspel: 39D, 44D, 50 — 2D. Opl. 44—35, 2—7, 50—45 7—2 35—49 2—16 45—40 16—7 39—34 7—11 34—1 11—2 40—34 2—16 34—29 16—2 49—35 2—16 1—7 16—2 29—24 2—30 35—24, maar Beudin had natuurlijk niet opgemerkt de wijzigingsmogelijkheden in de bestaande 3×1 dammen eindspelen. Deze ontdekking was weggelegd voor Stams met daarop volgend nauwkeurig onderzoek door J. Blankenaar.

De standen der eigen composities van J. Blankenaar in de Gazette waren :

16D — 23D, 34, 35D.
49D — 11, 12D, 19D.
35D — 7, 21D, 33D.
15D — 27D, 31D, 36.

EPILOOG.

Wie als wij, den geheelen inhoud van het boek „Wat wij misten” achter elkaar doorneemt, moet wel tot de conclusie zijn gekomen, dat het damspel niet uit te roeien is. Ging het met spel en bond tijdens de bezetting steeds slechter en was het op het eind bijna zoo, dat er practisch niet meer gedamd werd, het bleek direct na de bevrijding, dat alle dammers, voor zoover hiertoe lichamelijk in staat, slechts op een seintje zaten te wachten om weer actief te gaan dammen. Het dammersvuurtje was nooit geheel gedoofd, de vonk bleef branden en allen die er voor gezorgd hebben, dat die vonk niet uitging, verdienen o.i. een eeresaluut. Wie het wel zijn? Het is een klein leger van onbekende damsoldaten geweest en het zou waarschijnlijk zoo gelopen zijn, dat zonder het boek „Wat wij misten”, deze damsoldaten onbekende soldaten waren geworden. Nu is het mogelijk tot in lengte van jaren de geschiedenis van de Nederlandsche dammers in de oorlogsjaren na te slaan. Ieder rechtgeaard dammer zal het boek „Wat wij misten” een eereplaats weten te geven onder zijn damlectuur. Het zal goed zijn na te slaan en te herlezen van al het leed dat over talrijke dammers is gekomen, tot den dood toe en het zal goed zijn na te slaan hoe tal van personen op de bres zijn blijven staan voor een Vrij Nederland, waar duizenden vrije Nederlanders zich bewust en met enthousiasme willen scharen onder den

NEDERLANDSCHEN DAMBOND.

* * *

Wat de samenstelling van het boek betreft, moet ons de opmerking van het hart, dat er zoveel kopij is binnengekomen, dat het boek zeker 500 bladzijden had kunnen worden. Daar wij aan dit formaat waren gebonden, moest veel kopij worden teruggewezen.

Er zal discussie mogelijk zijn over de vraag of nu niet beter dit opgenomen had kunnen worden en dat weggelaten. Het zij zoo. Bedenke men wel, dat bij elke andere samenstelling dezelfde discussie ook mogelijk zou zijn geweest. En hiermede wordt dit boek aan het licht der openbaarheid prijs gegeven, niet echter zonder een laatste woord van dank aan de Drukkersfirma Reidel en haar personeel voor de correcte wijze van samenwerking, waardoor deze uitgave mogelijk werd.

G.